

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FARMACEUTICKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ**

Katedra sociální a klinické farmacie

ZALOŽENÍ LÉKÁRNY

The Establishment of a Pharmacy

RIGORÓZNÍ PRÁCE

Konzultant rigorózní práce: RNDr. Jana Kotlářová, Ph.D.

Hradec Králové, 2007

MUDr. Mgr. Bc. Tomáš Drasnar

Poděkování

Rád bych poděkoval své vedoucí rigorózní práce RNDr. Janě Kotlářové, Ph.D. za pomoc a moudré rady v průběhu práce, PharmDr. Jaromíru Weberovi za rady a za laskavé „šéfování“ v době mé praxe, slečně Bc. Ivě Pivné za cenné rady a podporu a v neposlední řadě všem lékárníkům a dalším lidem, kteří mi pomohli při získávání informací a zodpovídali mé zvědavé otázky.

Děkuji všem,

Tomáš Drasnar

Obsah

OBSAH	3
SEZNAM ZKRATEK	5
1 ÚVOD A CÍLE PRÁCE	7
2 TEORETICKÁ ČÁST	9
2.1 PODNIK	9
2.2 ZALOŽENÍ PODNIKU	12
2.2.1 PODNIKATELSKÝ ZÁMĚR	12
2.2.2 PŘEDPOKLADY PRO ZALOŽENÍ PODNIKU	14
2.2.3 PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ	14
2.2.3.1 Kritéria pro výběr právní formy podniku	16
2.2.3.2 Podniky jednotlivce – živnosti a jiné	19
2.2.3.3 Osobní společnosti	24
2.2.3.4 Kapitálové společnosti	27
2.2.3.5 Družstva	31
2.2.3.6 Veřejné (státní) podniky	32
2.2.4 PODNIKATELSKÝ PLÁN	33
2.2.5 ZAKLADATELSKÝ ROZPOČET	36
2.2.5.1 Rozpočet potřeby startovního kapitálu	37
2.2.5.2 Rozpočet výnosů, nákladů a zisku	39
2.2.6 ZHODNOCENÍ INVESTIC	40
2.2.6.1 Hodnocení výnosnosti – metoda výnosnosti investic	41
2.2.6.2 Metoda čisté současné hodnoty	42
2.2.6.3 Metoda doby splácení	43
2.2.6.4 Metoda vnitřního výnosového procenta	44
2.2.6.5 Stanovení diskontní sazby	44
3 PRAKTICKÁ ČÁST	47
3.1 METODIKA	47
3.2 ZALOŽENÍ LÉKÁRNY	47
3.2.1 HISTORIE A PODOBA LÉKÁRNY	48
3.2.2 PRÁVNÍ FORMA LÉKÁRNY	49
3.2.2.1 Fyzická osoba, živnost	50
3.2.2.2 Právnícká osoba	54
3.2.3 VZNIK LÉKÁRNY	57
3.2.4 REGISTRACE LÉKÁRNY	57
3.2.5 REGISTRUJÍCÍ ORGÁN	60
3.2.6 KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE	63
3.2.7 STÁTNÍ ÚSTAV PRO KONTROLU LÉČIV	66
3.2.8 ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD	70
3.2.9 ČESKÁ LÉKÁRNICKÁ KOMORA	71
3.2.10 OSTATNÍ ÚŘADY – FINANČNÍ, ČSSZ, ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA	75
3.2.11 VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ	77
3.2.12 DISTRIBUTOŘI LÉČIV	79
3.2.13 KONTROLY V LÉKÁRNĚ	81

4	ANALYTICKÁ ČÁST	85
4.1	METODIKA	85
4.2	PODNIKATELSKÝ PLÁN	86
4.2.1	ANALÝZA ODVĚTVÍ	87
4.2.1.1	Demografie	87
4.2.1.2	Lékárny v ČR	90
4.2.1.3	Shrnutí analýzy odvětví	92
4.2.2	ANALÝZA MÍSTA, OKOLÍ A KONKURENCE PODNIKU	92
4.2.3	DEFINICE A POPIS ZAMÝŠLENÉ LÉKÁRNY „U TŘÍ OŘÍŠKŮ“	95
4.2.3.1	Prostorové a věcné vybavení lékárny	95
4.2.3.2	Personální vybavení lékárny	97
4.2.3.3	Finanční poměry a další charakteristiky	99
4.2.3.4	Shrnutí charakteristik lékárny U Tří Oříšků	99
4.2.4	ZAKLADATELSKÝ ROZPOČET – ANALÝZA NÁKLADŮ	100
4.2.4.1	Finanční prostředky nutné k založení podniku	100
4.2.4.2	Finanční prostředky na pořízení tzv. dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	100
4.2.4.3	Finanční prostředky vložené do nákupu tzv. oběžného majetku	102
4.2.4.4	Finanční prostředky určené na zahájení a provoz podnikatelské činnosti	103
4.2.5	ZAKLADATELSKÝ ROZPOČET – ANALÝZA TRŽEB	113
4.2.6	ZAKLADATELSKÝ ROZPOČET – ROZVAHA A ROZPOČTY	115
4.2.6.1	Plánová rozvaha	115
4.2.6.2	Zakladatelský rozpočet	116
4.2.6.3	Plánová rozvaha po 1. roce provozu	121
4.2.7	ZHODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI INVESTIC	122
4.2.7.1	Stanovení diskontní sazby	122
4.2.7.2	Rentabilita investice	123
4.2.7.3	Metoda čisté současné hodnoty	124
4.2.7.4	Doba splacení	125
4.2.7.5	Metoda vnitřního výnosového procenta	126
5	DISKUSE	127
5.1	ZALOŽENÍ LÉKÁRNY	127
5.2	ZALOŽENÍ LÉKÁRNY U TŘÍ OŘÍŠKŮ	129
5.3	HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI INVESTIC	132
6	ZÁVĚR	136
7	LITERATURA	140
8	PŘÍLOHY	144
	SOUHRN	274
	SUMMARY	276

Seznam zkratek

a.s.	akciová společnost
AISLP	Automatizovaný informační systém léčivých přípravků
AVEL	Asociace velkodistributorů léčiv
CF	cash flow
CRM	Centrální registrační místo (živnostenského úřadu)
ČLK	Česká lékárnická komora
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČSH	čistá současná hodnota
ČSÚ	Český statistický úřad
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
FÚ	finanční úřad
GML	Grémium majitelů lékáren
HDP	hrubý domácí produkt
IČ	identifikační číslo (dříve IČO)
IS	informační systém
IT	informační technologie
JRF	Jednotný registrační formulář
KHS	krajská hygienická stanice
LP	léčivý přípravek
k.s.	komanditní společnost
KÚ	krajský úřad

MF	Ministerstvo financí
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
NZZ	nestátní zdravotnické zařízení
OOVL	odloučené oddělení pro výdej léčiv a zdravotnických prostředků
OSL	okresní sdružení lékárníků (základní článek ČLK)
PO	právnícká osoba
ROI	Return on Investment (rentabilita investice)
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SÚ	stavební úřad
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
SZÚ	Státní zdravotní ústav
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VLP	výdejna léčivých přípravků
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
VPZT	výdejna prostředků zdravotnické techniky
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ozss KÚ	oddělení zdravotní a sociální správy krajského úřadu
ZP	zdravotní pojišťovna
ZZ	zdravotnické zařízení
ŽL	živnostenský list
ŽÚ	živnostenský úřad

1 Úvod a cíle práce

V ekonomickém životě je založení podniku mnohdy stejně odpovědné a náročné rozhodnutí jako rozhodnutí o založení rodiny v běžném životě, které může ovlivnit život člověka nebo lidí v jeho okolí na dlouhou dobu. Na spojnici obou těchto životů podnikatele – osobního a pracovního – jsou tak kladeny velké nároky na čas, energii, píli, finance, dovednosti... Je to zkrátka nelehký a zodpovědný životní krok.

Nabízí se i jiná paralela. Člověk se narodí, roste a formuje se, až je dospělý – produktivní, postupně pak ale i stárne a chřadne ... Pro podnik se používá jiné označení, „odbornější“... Založení, růst, stabilizace, krize a zánik, přesto je to stejná dráha po sinusoidě. A stejně tak jako člověk, tak i podnik při svém založení potřebuje spoustu energie a času, než povyroste.

V realitě to znamená množství administrativních úkonů, které jsou stanoveny právním řádem, k nastolení určité úrovně základních pravidel, jinak by totiž ani samotné podnikání nebylo možné.

Z pohledu absolventa farmaceutické fakulty na problematiku vlastní lékárny v dnešní době obvykle přichází v úvahu jen založení nového podniku. Vlivem historických okolností byla kontinuita podnikání z první republiky nenávratně přerušena (tím i možnost zdědění rodinného podniku), již zaběhnutou a fungující lékárnu by daroval jen málokdo a k jejímu odkoupení většinou mladý lékárník nebude mít dostatek financí. A protože právě trampoty při zakládání podniku jsou první překážkou na cestě za vlastní lékárnu, rozhodl jsem se je shrnout a zpracovat.

Pro farmaceuta je lékárna místo pro naprosto ojedinělou a jinde téměř neproveditelnou činnost –lékárenskou péči o pacienta. Nemocný přichází sám nebo od lékaře, avšak téměř vždy s potížemi. Je právě na lékárníkovi, aby mu dokázal pomoci – nabídl řešení v podobě léku a rady, jak daný lék užívat. Poskytuje tak péči, která zpravidla navazuje na péči lékaře a která ji vhodně doplňuje.

Opačný pohled má ekonom – liberál, který lékárnu vnímá jako místo, kde se uspokojuje poptávka po (byť specifickém, přesto stále a pouze) zboží či službě.

Pravda se v dnešní době bude nacházet kdesi uprostřed. Lékárna je místo, kde se nejočividněji setkává zdravotnická věda s ekonomickou realitou. Důkazem může být i fakt, že přibližně jedna čtvrtina výdajů ve zdravotnictví u nás je vynakládána právě za léky.

Z tohoto zamyšlení postupně vplynuly i **cíle mé rigorózní práce:**

- představit ekonomicko-právní pohled na problematiku založení podniku,
- přiblížit finančně analytické hledisko založení podniku – lékárny,
- samotná realizace podnikatelského plánu se zakladatelským rozpočtem nové fiktivní lékárny.

Rozhodnutí založit lékárnu není jednoduché, a proto pevně věřím, že moje práce může napomoci potencionálnímu majiteli lékárny vytvořit si obraz o všech požadavcích a nutnostech, které musí absolvovat ještě před tím, než vydá první lék ve své officíně.

Poznámka: Pokud nebude v rigorózní práci uvedeno jinak, platí stav legislativy k 31.12.2006.

2 Teoretická část

2.1 Podnik

V prvotně pospolní společnosti se průlomovým bodem stala specializace – stav, kdy se jednotliví lidé začali orientovat pouze na určitou část nebo druh výroby hmotných statků, posléze i poskytování služeb. S postupující dělbou práce a další specializací vznikla nutnost tento způsob „živení se“ nějakým způsobem organizovat. Spolu s rozvojem specializace se tak začaly rozvíjet i právní řády, které tuto činnost upravovaly. Ještě na počátku 19. století bylo jedinou formou podnikání právě podnikání jednotlivých osob. V průběhu století však dochází k prudkému rozvoji jak forem podnikání, tak i odpovídajících legislativních norem. Podnikání se začalo formovat do organizačních struktur, které se nazývají podniky.

Definic podniku je mnoho. Jedna z nich chápe podnik jako plánovitě organizovanou hospodářskou jednotkou, v níž se zhotovují a prodávají věcné statky a služby [37]. Jiná, konkrétnější definice pojímá podnik jako tržní subjekt zpravidla zakládaný a provozovaný podnikatelem za účelem dosahování zisku, resp. zvýšení hodnoty majetku, což je cílem podnikání (institucionalizovaným); smyslem podniku je výroba a prodej zboží a poskytování služeb [9].

V našem právním řádě definuje podnik obchodní zákoník¹ [54], který říká, že podnikem se rozumí soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit. Dále specifikuje, že podnik je věc hromadná. Na jeho právní poměry se použijí ustanovení o věcech v právním smyslu. Tím není dotčena působnost zvláštních právních předpisů vztahujících se k nemovitým věcem, předmětům průmyslového a jiného duševního vlastnictví, motorovým vozidlům apod., pokud jsou součástí podniku [54].

Existuje několik obecně užívaných klasifikací podniků. Lze je třídit podle činností (které přibližně odpovídají členění národního hospodářství do sektorů):

- výrobní (sektor průmyslu); dále se dělí dle typu výroby,

¹ Obchodní zákoník - zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník v aktuálním znění [54].

- zemědělské (sektor zemědělství),
- poskytující služby (sektor služeb).

V dřívějších dobách byly nejčetnějšími podniky zemědělské usedlosti. S vývojem ekonomik začaly převládat výrobní podniky (průmyslový sektor) a v dnešní době ve vyspělých ekonomikách se největší mírou na tvorbě HNP podílí služby (v ČR došlo k transformaci z industriální ekonomiky na ekonomiku služeb zhruba v průběhu osmi let po „Sametové“ revoluci; nyní je podíl služeb na HNP více než 50 % [31]).

Další členění odpovídá způsobu vlastnictví:

- soukromý podnik,
- státní podnik.

V našich podmínkách právě státní vlastnictví podniku bylo od poloviny minulého století až do počátku 90. let jediné přípustné. Po roce 1989 došlo k boomu soukromého sektoru a stát si ponechal po několika vlnách privatizací majoritní podíl pouze v několika, většinou strategických podnicích.

Pro další dělení podniků je důležitý počet zaměstnanců – podniky se tak člení dle velikosti na:

- mikropodniky (1-9 zaměstnanců),
- malé podniky (10-99 zaměstnanců),
- střední podniky (100-499 zaměstnanců),
- velké podniky (nad 500 zaměstnanců).

Toto dělení se užívá v Evropské unii, v ČR se v současnosti používá kombinované kritérium pro velikost podniků – dle počtu zaměstnanců a výše obratu, ČSSZ má také vlastní členění (na malé organizace a organizace). Evropská komise ve svém doporučení 96/280/EC z 3.4.1996 navrhuje další kritéria pro dělení podniků (počet zaměstnanců, roční tržby, hodnotu aktiv resp. majetku a nezávislost).

Ovšem nejdůležitější klasifikací podniků je dělení podle jejich právní formy tak, jak o tom pojednává kapitola 2.2.3:

- podniky jednotlivce,
- osobní společnosti,
- kapitálové společnosti,
- družstva,
- veřejné (státní) podniky.

Pro úplnost definic je nutno vymezit další dva pojmy: podnikatel a podnikání. Dle obchodního zákoníku [54] je podnikatelem:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Samotné slovo podnikatel se odvozuje od francouzského „entrepreneur“, tento pojem zavedl J. B. Say² a znamená to „zprostředkovatel“ – podnikatel je člověk, kterého hlavním motivem je nezávislá příležitost tvořit a vydělat [9].

Pojem podnikání také specifikuje obchodní zákoník [54], který uvádí, že podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Český právní řád navíc rozlišuje podnikání živnostenské, které se řídí zákonem o živnostenském podnikání³ [53] a podnikání neživnostenské (např. lékaři, daňoví poradci, advokáti aj.), které je upraveno vlastními zákony.

² Jean Babtiste Say (1767 – 1832) – představitel francouzské klasické politické ekonomie [9].

³ Živnostenský zákon – zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání v aktuálním znění [53].

2.2 Založení podniku

„Zahájit podnikatelskou činnost znamená nejprve učinit několik konkrétních rozhodnutí a realizovat řadu formálních procedur, bez nichž by nebyla možná legalizace a fungování podnikatelského subjektu.“ [34]

2.2.1 Podnikatelský záměr

Stejně jako spousta jiných činností, tak i podnikání musí mít nosnou ideu – představu podnikatele, v začátcích často pouze mlhavou, jak by jeho podnikání mělo vypadat. Odborně se tomu také říká podnikatelský záměr⁴ a pro začátky podnikání má jeho formulace a stanovení kardinální důležitost.

Samotný podnikatelský záměr má tři fáze, které na sebe navazují; pro každý druh podnikání se však jejich konkrétní obsahy mohou lišit:

- Předinvestiční fáze – tato fáze se odvíjí od ujasnění si podnikatelských příležitostí, ke kterému napomáhá sledování a vyhodnocování podnikatelského okolí. Jde hlavně o sledování poptávky po určitých produktech a službách (objevení nových výrobků a technologií, mezer na trhu služeb, objevení nových nerostných zdrojů apod.). Základem sledování jsou nejčastěji marketingové studie, studie týkající se spotřeby v určitých zemích, analýzy nerostných zdrojů atd. Následuje podrobná analýza podnikatelských příležitostí, aby se ze všech možných příležitostí vybrala ta, která nebude představovat nadměrné riziko, příliš vysoké realizační a provozní náklady nebo nedostatečný ekonomický efekt.
- Investiční fáze – jde zde o vypracování podrobného podnikatelského plánu a jeho následného dodržování. Tento plán se týká přípravy projektové základny v oblasti finanční, právní a organizační, která zajistí správný průběh plánovaných operací a aktivit. Dále je nutné vypracovat dokumentaci a obstarat potřebné technologie. Bude-li podnikatelova činnost vyžadovat

⁴ V literatuře se pojmem podnikatelský záměr také označuje i jeho papírová forma – podnikatelský plán.

pozemky či budovy, musí se v této fázi zajistit jejich nákup eventuelně výstavba. Do investiční fáze spadá i předvýrobní marketingová činnost, zajištění zásob, nábor a vyškolení personálu a v neposlední řadě záběhový provoz.

- V provozní fázi se posuzuje krátkodobé a dlouhodobé hledisko. V kratším horizontu se zjišťuje, zda nevznikly nebo ještě nevzniknou problémy pramenící z nezvládnutí přípravy celého projektu. Naopak v dlouhodobém hledisku se posuzuje, nakolik je strategie zvolená v začátku projektu optimální nebo zda je potřeba ji modifikovat.

Mezi nejdůležitější kroky a úkoly před samotným založením podniku, s přihlédnutím k výše zmíněnému členění, patří:

- výběr právní formy založení podniku,
- zpracování zakladatelského rozpočtu,
- sestavení podnikatelského plánu (v jiných zdrojích uváděný jako zakladatelský projekt [31]),
- zhodnocení investice,
- samotné založení podniku.

Prvním konkrétním rozhodnutím, které musí budoucí podnikatel učinit, je výběr právní formy podnikání. Vzhledem k tomu, že každá právní forma má svoje zákonem dané podmínky, ale i omezení své činnosti, je právě toto rozhodnutí pro podnikatele klíčové. Na druhou stranu není vyloučeno, že v budoucnu s rozvíjejícími se potřebami a okolnostmi může podnikatel právní formu změnit, i když tato změna je finančně, administrativně i časově náročná.

Dalšími hlavními kroky při zakládání podniku je zpracování zakladatelského rozpočtu – na jeho přesnosti a korelaci s eventuální budoucí realitou závisí konečné rozhodnutí, zda začít podnikat.

Podnikatelský plán poté tvoří širší rámec, do kterého patří i zakladatelský rozpočet. Rozebírá všechny vnější i vnitřní faktory, které mohou ovlivnit zahájení podnikatelské činnosti.

Posledním článkem v algoritmu je zhodnocení investice, tj. provedení finanční analýzy, na základě které se budoucí podnikatel rozhodne, zda zamýšlený podnikatelský záměr má vůbec smysl naplnit či nikoli.

2.2.2 Předpoklady pro založení podniku

Ještě než se začne s výběrem právního statutu zamýšleného podniku, je nutno naplnit některé předpoklady pro založení podniku; bez jejich definování nemá smysl v zakládání podniku pokračovat. Lze je rozdělit do následujících oblastí [6], [31]:

- Vymezení předmětu činnosti.
- Vymezení věcných předpokladů podnikatelské činnosti:
 - zajištění potřebného personálního vybavení,
 - zajištění finančního krytí podnikání,
 - zajištění dostatečného množství statků k zajištění plynulosti podnikání.
- Řídící předpoklady:
 - vytvoření struktury řízení,
 - vytvoření nástrojů řízení,
 - vymezení dělby pravomocí a odpovědnosti,
 - kontrola.
- Další předpoklady:
 - zvážit zakladatelovy sociálně psychologické předpoklady pro podnikání,
 - doplnit znalosti v legislativních normách, týkajících se daného podnikání (např. v oblasti hygieny, bezpečnosti práce apod.).

2.2.3 Právní formy podnikání

Právní rámec pro podnikání a také pro založení podniku tvoří především zákon o živnostenském podnikání [53] a obchodní zákoník [54], další zákony (občanský zákoník, zákon o daních z příjmu a další zákony o daních, právní předpisy upravující problematiku účetnictví, ochrany spotřebitele, bezpečnost práce, ochranu duševního vlastnictví a pod.) se problematiky založení podniku dotýkají minoritně [20].

Obchodní zákoník [54] rozlišuje dvě právní formy podnikání:

- Fyzická osoba (FO) - nabývá práva a povinnosti narozením. Způsobilost k právním úkonům fyzické osoby vzniká v plném rozsahu zletilostí. Místem podnikání fyzické osoby je adresa zapsaná jako její místo podnikání v obchodním rejstříku nebo v jiné zákonem upravené evidenci. Podnikatel je povinen zapisovat do obchodního rejstříku své skutečné místo podnikání. Obchodním majetkem podnikatele, který je fyzickou osobou, se rozumí majetek (věci, pohledávky a jiná práva a penězi ocenitelné jiné hodnoty), který patří podnikateli a slouží nebo je určen k jeho podnikání. Firmou⁵ fyzické osoby musí být vždy její jméno a příjmení [54].
- Právní osoba (PO) - je právní konstrukcí, jejíž funkcí je umožnit, aby na určitý společenský útvar, který je odlišný od fyzické osoby, a který je tvořen určitým počtem lidí a určitým majetkem nebo i jenom určitým majetkem nebo jen skupinou osob ve fyzickém smyslu, bylo možno právně pohlížet, jako na celek způsobilý nabývat práva a povinnosti, popř. dokonce schopný právně relevantně projevat svou vůli. Právní osoba je tedy pouze účelově vymezenou fikcí. Obecným předpokladem vzniku právní osoby je písemná smlouva nebo zakládací listina, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak. Právní subjektivitu pak právní osoby nabývají okamžikem účinnosti zápisu do obchodního nebo jiného zákonem určeného rejstříku, pokud opět nestanoví zvláštní zákon jinak. Právní osoby mají svůj název, který musí být určen při jejich zřízení, stejně jako sídlo. Právní úkony právních osob ve všech věcech činí ti, kteří jsou k tomu oprávněni smlouvou o zřízení, zakládací listinou nebo zákonem. Zánik právní osoby je dán dnem výmazu z obchodního nebo jiného rejstříku, pokud zvláštní zákon

⁵ Obchodní firma (dále jen „firma“) je název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Podnikatel je povinen činit právní úkony pod svou firmou. Na podnikatele nezapsaného v obchodním rejstříku se nevztahují ustanovení o firmě; právní úkony je povinen činit, je-li fyzickou osobou, pod svým jménem a příjmením, a je-li právní osobou, pod svým názvem. U svého jména a příjmení nebo názvu může podnikatel nezapsaný v obchodním rejstříku užívat při podnikání odlišující dodatek nebo další označení za předpokladu, že nepůsobí klamavě a jeho užívání je v souladu s právními předpisy i dobrými mravy soutěže; takový dodatek nebo označení není firmou a je chráněn právem proti nekalé soutěži [54].

nestanoví jinak [33]. Obchodním majetkem podnikatele, který je právnickou osobou, se rozumí veškerý jeho majetek [54].

Jak již bylo zmíněno výše, podniky se dělí dle právní formy na 5 kategorií, pod které spadají konkrétní typy podniků; navíc se ještě dělí na 2 skupiny dle typu osob (FO nebo PO, v závorce):

- Podniky jednotlivce (FO).
- Osobní společnosti (PO):
 - veřejná obchodní společnost (veř. obch. spol. nebo v.o.s.),
 - komanditní společnost (kom. spol. nebo k.s.).
- Kapitálové společnosti (PO):
 - společnost s ručením omezeným (spol. s r.o. nebo s.r.o.),
 - akciová společnost (akc. spol. nebo a.s.).
- Družstva (PO).
- Veřejné (státní) podniky (PO).

Osobní společnosti a kapitálové společnosti dle obchodního zákoníku [54] se společně zahrnují pod pojem obchodní společnost a jsou právnickými osobami založeny především za účelem podnikání.

2.2.3.1 Kritéria pro výběr právní formy podniku

V předchozích kapitolách jsou zmíněna některá kritéria, která ovlivňují rozhodování podnikatele při zakládání podniku. Nejdůležitějším rozhodnutím je však volba právní formy, která má vliv nejen na administrativu při zakládání, ale ovlivňuje i samotný pozdější chod podniku. V případě potřeby je však možné právní formu podniku změnit.

Mezi nejdůležitější kritéria při rozhodování o výběru právní formy podniku patří [34], [30]:

- Počet zakladatelů – budoucí podnikatel se musí rozhodnout, zda bude podnikat sám nebo půjde o spojení více osob. Rozhodne-li se pro samostatné podnikání, musí si promyslet, zda bude podnikat jako fyzická osoba nebo jestli založí obchodní společnost a bude tedy podnikat formou osoby právnické. Na druhou stranu u osobní obchodní společnosti již samotná

definice vyžaduje minimálně dva zakladatele (jedná se o sdružení k společnému provozování živnosti).

- Nároky na počáteční kapitál – některé formy (např. kapitálové společnosti) mají zákonem stanovenou minimální velikost základního kapitálu či minimální vklad zakladatele (komanditista 5 tis. Kč, společnost s ručením omezeným 200 tis. Kč, akciová společnost 2 mil. Kč, družstvo 50 tis. Kč).
- Způsob a rozsah ručení za závazky vzniklé podnikatelskou činností:
 - neomezené ručení – podnikatel ručí za závazky podniku celým svým majetkem,
 - omezené ručení – podnikatel ručí jen do výše svého nesplaceného majetkového vkladu.
- Administrativní náročnost - obtížnost založení a výdaje s ním spojené. Administrativně nejnáročnější je založení akciové společnosti (viz dále); v závislosti na typu společnosti jsou výdaje nejčastěji spojené s:
 - povolením k živnosti,
 - zpracováním společenské smlouvy a jejím notářským ověřením,
 - zápisem do obchodního rejstříku,
 - zpracováním veřejného auditu.
- Oprávnění k řízení – jedná se především o to, kdo bude podnik vést a zastupovat navenek. V některých případech je toto ponecháno na uvážení společníků (lze to zakotvit do společenské smlouvy), v jiných zákon jasně stanovuje povinně vytvářené orgány a jejich kompetence.
- Účast na zisku (popř. ztrátě) – není-li dáno zákonem jinak, dělí se společníci rovným dílem (pokud si však nezakotvili ve společenské smlouvě jiný způsob). U samostatně podnikajících fyzických osob veškerý zisk připadá podnikateli. U akciových společností rozhoduje o dělení zisku valná hromada. Nezanedbatelným kritériem je i otázka dvojího zdanění – v případě akciové společnosti (daní jako PO) a jejich akcionářů

(zdanění dividend) nebo společnosti s ručením omezeným (zdanění podílu na zisku a dále individuální zdanění u společníků).

- Finanční možnosti – především možnosti zvyšování vlastního kapitálu a přístup k cizímu kapitálu, zejména k bankovním úvěrům. Úvěrové možnosti se odvíjejí jednak od výše kapitálu, kterým společnost disponuje, jednak od způsobu a míry ručení společníků.
- Daňové zatížení - zda bude vytvořený zisk podléhat dani z příjmů fyzických osob a odvodům sociálního a zdravotního pojištění nebo dani z příjmů právnických osob.
- Míra právní regulace činnosti - požadavky na vedení účetnictví, zveřejňovací povinnost⁶, povinnost auditu, povinnost tvořit rezervní fondy ze zisku atd.
- Další, minoritní kritéria:
 - rozsah plánovaných podnikatelských aktivit,
 - obor činnosti,
 - míra osobní angažovanosti a zodpovědnosti,
 - flexibilita právní formy, přechod na jinou a náročnost jejího zrušení.

Podrobný přehled rozdílů mezi jednotlivými právními formami dává Tabulka 1.

Tabulka 1 : Formy podniků (zdroj: upraveno podle [22]).

	SAMOST. PODNIKATEL	OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI				DRUŽSTVA
		osobní		kapitálové		
		v. o. s.	k. s.	s. r. o.	a. s.	
Počet zakladatelů	1 osoba	min 2 osoby	min 2 osoby (1 kompl. a 1 koman.)	1 - 50 osob	min 1 PO nebo 2 FO	min 2 PO nebo 5 FO
Minimální základní kapitál	není stanoven	není stanoven	komanditisté každý min. 5000,-Kč	200 000 Kč (každý společník min.20 000 Kč)	2 mil. Kč při neveřejné nabídce akcií, 20 mil. Kč při veřejné	50 000,-Kč

⁶ Zveřejňovací povinnost je upravena zákonem 591/1992 Sb., o cenných papírech v aktuálním znění, zákonem 563/1991 Sb., o účetnictví v aktuálním znění a obchodním zákoníkem v aktuálním znění[30].

pokračování tabulky	SAMOST. PODNIKA- TEL	OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI				DRUŽSTVA
		osobní		kapitálové		
		v. o. s.	k. s.	s. r. o.	a. s.	
Ručení	neomezené	neomezené	komplementáři neomezené, komanditisté omezené	omezené	omezené	omezené
Oprávnění k řízení	sám podnikatel	každý společník *	každý komplementář*	každý jednatel*	představenstvo	představenstvo
Podíl na zisku/ ztrátě	celý zisk náleží podnikateli	všichni společníci rovným dílem*	komplementáři rovným dílem, komanditisté podle výše vkladu*	podle výše vkladu*	podle výše vkladu*	podle výše vkladu*
Daňové zatížení	DPFO 12 % (progresivní)	DPFO 12 % (progresivní)	komplementáři DPFO 12 %, komanditisté 24 %	DPPO 24 %	DPPO 24 %	DPPO 24 %
Admini- strativní náročnost**	1	2	2-3	3-4	5	4
Finanční možnosti**	5	3-4	3-4	2	1	1-2
Míra právní regulace**	1	2	2-3	4	5	4

* nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jinak

** stupnice 1-5 (1 = nejlepší hodnota, 5 = nejhorší hodnota)

2.2.3.2 Podniky jednotlivce – živnosti a jiné

Podniky jednotlivce mohou provozovat:

- osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění, tj. vlastníci živnostenský list nebo koncesní listinu,
- osoby zapsané v obchodním rejstříku⁷,

⁷ Fyzická osoba, která je podnikatelem, se zapisuje do obchodního rejstříku jestliže:

- výše jejího čistého obrátu, zjištěná podle zákona o účetnictví, dosáhla nebo překročila v posledních dvou účetních obdobích částku, která zakládá povinnost ověření účetní závěrky auditorem (výše výnosů či příjmů bez DPH činí za dvě za sebou jdoucí účetní období průměrně 120 000 000 Kč) [13],
- provozuje živnost průmyslovým způsobem,
- stanoví tak zvláštní předpis.

Návrh na zápis do obchodního rejstříku je fyzická osoba povinna podat bez zbytečného odkladu poté, co povinnost vznikla [34].

Právnícká osoba musí být zapsána v obchodním (nebo jiném) rejstříku vždy [54].

- osoby podnikající na základě jiného oprávnění podle zvláštního předpisu,
- soukromně hospodařící zemědělci zapsaní v evidenci.

Mezi podniky jednotlivců jsou nejvýznamněji zastoupeny živnosti, které jsou vůbec nejrozšířenějším typem podniků v ČR [34], co se však podílu na HNP týče, tvoří pouze malou část [31]. Živností se rozumí soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem [53]. Činnosti, které nemohou být ze zákona provozovány na základě živnostenského oprávnění, jsou určeny § 3 tohoto zákona a jsou rozděleny do 3 skupin, přičemž jejich výčet má taxativní charakter:

- Činnosti, které přímo ze zákona živnostmi nejsou, protože jsou zákonem vyhrazené přímo státu nebo určené právnické osobě, případně jsou jejich původci či autoři chráněni zvláštními zákony (autorský zákon, vynálezy a průmyslové vzory apod.).
- Činnosti fyzických osob upravené zvláštními zákony (lékaři, lékárníci, přírodní léčitelé, veterináři, advokáti, notáři, exekutoři, znalci, tlumočníci, auditoři, daňoví poradci, rozhodci apod.).
- Další činnosti, ať fyzických či právnických osob, které jsou v některých případech upraveny zvláštními zákony, v některých nikoli (banky, pojišťovny, hornická činnost, zemědělství, pořádání loterií, drážní doprava, telekomunikace, dozor nad bezpečností práce, školství, provozování letišť apod.).

Stejně jako podniky jednotlivce obecně, i živnost může provozovat jak fyzická osoba, tak právnická osoba nebo zahraniční osoba (fyzická nebo právnická zahraniční osoba). Poslední dvě jmenované osoby (PO a zahraniční osoba) musí být zapsány v obchodním rejstříku.

Aby podnikatel mohl získat živnostenské oprávnění, musí vždy splňovat všeobecné podmínky⁸ provozování živnosti a u některých druhů živností i zvláštní podmínky jejich provozování. Mezi všeobecné podmínky patří:

⁸ U právnické osoby musí všeobecné podmínky provozování živnosti splňovat odpovědný zástupce [14].

- 18 let.
- Plná způsobilost k právním úkonům.
- Bezúhonnost dle živnostenského zákona [53] (dokládá se výpisem z trestního rejstříku, který nesmí být starší než 3 měsíce; ten vystaví za úplaty Rejstřík trestů, a to buď při osobní návštěvě, poštovním stykem nebo elektronicky).
- Doklad o tom, že fyzická osoba, pokud v minulosti již podnikala nebo podniká, nemá daňové nedoplatky (vydá příslušný finanční úřad), dále nedoplatky na platbách pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku (vydá příslušná ČSSZ) a nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění (vydá příslušná zdravotní pojišťovna).

Zvláštní podmínky provozování živnosti:

- Odborná či jiná způsobilost požadovaná dle konkrétní živnosti podle živnostenského zákona [53] nebo zvláštního zákona; tuto způsobilost je podnikatel povinen předepsaným způsobem prokázat živnostenskému úřadu. Jedná se o zcela individuální odborné, kvalifikační, či jiné podmínky různé dle jednotlivých druhů živností i předmětů činností [14].

Český právní řád rozděluje živnosti na 2 skupiny podle povinnosti živnost pouze ohlásit, nebo k ní i vlastnit koncesi [23], [53]:

- Ohlašovací - při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení:
 - Volné – v těchto případech odborná způsobilost není podmínkou provozování živnosti (obory živností volných jsou uvedeny v nařízení vlády č. 469/2000 Sb. např.: výroba oděvů, krmiv, cukrovinek, strojů, velkoobchod a maloobchod, ubytovací služby, organizování sportovních soutěží nebo tzv. výroba, obchod a služby jinde nezařazené).
 - Řemeslné - odborná způsobilost je podmínkou provozování živnosti (taxativně uvedené v příloze č. 1 k živnostenskému zákonu [53] např.: tesařství,

zednictví, truhlářství, mlékárenství, hostinská činnost, kadeřnictví aj.).

- Vázané - odborná způsobilost je podmínkou provozování živnosti (taxativně uvedené v příloze č.2 k živnostenskému zákonu [53] např.: výroba měřidel a měření, projektová a stavební činnost, provozování autoškoly, průvodcovská činnost, vodní záchranná služba nebo nákup, skladování a prodej zdravotnických prostředků (s omezeními).
- Koncesované - smějí být provozovány na základě koncese, kterou uděluje živnostenský úřad a lze je provozovat až na základě nabytí právní moci o udělení koncese (taxativně uvedené v příloze č. 3 k živnostenskému zákonu [53], např.: živnosti spojené s manipulací, výrobou a znehodnocováním zbraní a střeliva, pohřební služba, osobní a nákladní silniční motorová doprava, provozování cestovní kanceláře, výroba lihových nápojů nebo nákup, skladování a prodej hromadně vyráběných léčivých přípravků, které se mohou podle rozhodnutí o registraci prodávat bez lékařského předpisu i mimo lékárny).

Charakteristiku a popis podniku jednotlivce výstižně popsal již před druhou světovou válkou český národohospodář Karel Engliš⁹: „Charakteristickým pro podniky individuální je, že osud podniku je úzce spjat s životním zájmem podnikatele, který mu proto věnuje všemožnou péči a starost. Kromě toho je podnikatel sám neomezeným vládcem podniku a může provést rychle každou dispozici a proměnu v závodě. To jsou přednosti podniků individuálních, vadou ovšem bývá nedostatek kapitálu, který vedl ke tvoření různých společenských forem podniku.“ [5]

Mezi další výhody fyzické osoby podnikající samostatně na základě živnostenského nebo jiného oprávnění patří [34]:

- minimum formálně-právních povinností (pokud nedojde ke vzniku skutečností vyžadujících povinný zápis do obchodního

⁹ Karel Engliš (1880 – 1961) – český ekonom, politik, odborník na měnovou teorii a státní finance, ministr financí v Československu (20. léta); zastánce teleologického pojetí ekonomické vědy [9].

rejstříku⁷, odpadají procedury spojené se zápisem a povinnost zveřejňování požadovaných údajů),

- velmi nízké správní poplatky nutné pro založení,
- podnikatelskou činnost lze zahájit ihned po ohlášení (s výjimkou koncesovaných živností a činností vyžadujících zvláštní povolení),
- případné změny lze vyřešit poměrně rychle,
- není vkladová povinnost,
- samostatnost a volnost při rozhodování,
- jednoduché přerušování či ukončení činnosti,
- místo podvojného účetnictví lze vést pouze daňovou evidenci (pokud není podnikatel zapsán do obchodního rejstříku⁷ nebo pokud nedojde ke vzniku skutečností, vyžadujících povinný přechod na podvojný účetnictví),
- pro zjištění dílčího základu daně z příjmů lze uplatnit výdaje paušální částkou z dosažených příjmů (je-li to výhodnější),
- za určitých podmínek lze požádat o stanovení daně paušální částkou,
- celý zisk z podnikání náleží podnikateli, je zdaněn progresivní daní z příjmů fyzických osob a je možno uplatnit nezdánitelné částky a jiné odpočitatelné položky,
- lze přizvat osobu žijící ve společné domácnosti s podnikatelem jako osobu spolupracující a přerozdělit na ni kromě pracovních povinností také část příjmů a výdajů z podnikání a využít tak možnost daňové úspory.

Mezi hlavní nevýhody patří [34]:

- vysoké riziko vyplývající z neomezeného ručení za závazky společnosti celým majetkem podnikatele (riziko lze omezit změnou podílu na společném jmění manželů),
- možné finanční problémy se mohou projevit v rodině podnikatele,
- vysoké požadavky na odborné i ekonomické znalosti podnikatele – podnikatel obvykle zastává jak vlastní

podnikatelskou činnost, tak nezbytnou administrativu spojenou s podnikáním,

- omezený přístup k bankovním úvěrům,
- obvykle malý stav dlouhodobého majetku, tzn. že odpisy nevytvářejí dostatečný zdroj pro reinvestování, proto je hlavním zdrojem samofinancování,
- v obchodních kontraktech může působit jako „malý, nevýznamný či méněcenný partner“,
- daňová sazba v nejvyšším pásmu daňové progresu u fyzických osob je v současné době vyšší než jednotná daňová sazba u právnických osob,
- ze zisku z podnikání je placeno i pojistné sociálního zabezpečení, a tak při vysokém zisku jsou velmi vysoké odvody,
- nemusí být zaručena kontinuita podnikání (existence fyzické osoby je vázána na osobu podnikatele).

2.2.3.3 Osobní společnosti

Osobní společnosti jsou právnické osoby, vytvořené a vlastněné dvěma nebo více fyzickými nebo právnickými osobami, které se společně a osobně zúčastňují podnikání, a které se dělí o zisky a jsou zodpovědné za všechny ztráty. Jejich výhody a nevýhody jsou podobné jako u podniku jednotlivce, i když oproti společnosti jednotlivce do jisté míry překonávají jeho kapitálovou nedostatečnost a jeho kvalifikační omezenost (ve společnosti mohou být specialisté v určitých profesích) [31]. Mezi osobní společnosti obchodní zákoník [54] řadí veřejnou obchodní společnost a komanditní společnost. Zjednodušeně lze říci, že se jedná o sdružení nejméně dvou osob ke společnému provozování živnosti [30].

2.2.3.3.1 Veřejná obchodní společnost

Je to sdružení nejméně dvou podnikatelů, kteří podnikají pod společným jménem, jehož součástí musí být označení "veřejná obchodní společnost" (ve zkratce "veř. obch. spol." nebo "v.o.s."). Společnost je právnickou osobou a zapisuje se do obchodního rejstříku [53]. Zakládá se sepsáním a podpisem společenské smlouvy a vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Ve společenské smlouvě musí být dle zákona [54] zapsány minimálně následující informace:

- firma a sídlo společnosti,
- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- předmět podnikání společnosti.

Výše vkladu společníka do v.o.s. není stanovena, ručí za něj však celým svým majetkem. K obchodnímu vedení společnosti je oprávněn každý společník; pověřili-li společníci ve společenské smlouvě obchodním vedením společnosti zčásti nebo zcela jednoho nebo více společníků, ostatní společníci tohoto oprávnění v tomto rozsahu pozbývají [54]. Zisk se dělí mezi společníky rovným dílem (podíl na zisku stanovený na základě účetní závěrky je většinou splatný do tří měsíců od jejího schválení), ztrátu zjištěnou účetní závěrkou nesou společníci také rovným dílem. Ve společenské smlouvě však lze výše zmíněná pravidla různě upravovat, základem je konsensus společníků.

Výhody v.o.s.:

- není nutný počáteční kapitál,
- neomezené ručení společníků je garancí solidního dojmu ze společnosti,
- celkem jednoduché vystoupení společníka ze společnosti,
- dobrý přístup k cizímu kapitálu,
- zisk společnosti nepodléhá dani z příjmu právnických osob, ale je celý rozdělen mezi společníky a zdaněn daní z příjmů fyzických osob.

Nevýhody:

- neomezené ručení společníků přinášející možná osobní rizika,
- z důvodu vysokého osobního rizika mohou snadno vznikat konflikty při řízení společnosti,
- musí být minimálně dva společníci,
- pro společníky platí zákaz konkurence,
- společnost lze založit pouze za účelem podnikání,
- problémy při zániku společníka – zaniká tak celá společnost,
- v případě vysokých zisků jsou značné odvody na pojistném sociálního pojištění a na daň z příjmu fyzických osob.

2.2.3.3.2 Komanditní společnost

Je to obchodní společnost, kterou zakládají dva nebo více společníků, z nichž jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu (tzv. komanditisté – jejich postavení se blíží společníkům v s.r.o.) a jeden nebo více společníků ručí celým svým majetkem (tzv. komplementáři – podobně jako ve v.o.s). Obchodní řízení firmy přísluší pouze komplementářům, komanditisté mají pouze kontrolní pravomoc; zisk se rozděluje podle společenské smlouvy. V názvu firmy musí být uvedeno označení „komanditní společnost“, lze zkrátit na „kom. spol.“ nebo „k. s.“. Jestliže obsahuje firma společnosti jméno komanditisty, pak ručí za závazky společnosti stejně jako komplementář. Komanditní společnost je přechodnou formou ke společnosti s ručením omezeným (která je kapitálovou společností) [31].

Ve společenské smlouvě musí být dle zákona [54] zapsány minimálně následující informace:

- firma a sídlo společnosti,
- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- předmět podnikání,
- určení, kteří ze společníků jsou komplementáři a kteří komanditisté,
- výše vkladu každého komanditisty.

Komanditista musí vložit do základního kapitálu k.s. vklad alespoň ve výši 5 000 Kč (není-li ve společenské smlouvě stanoveno jinak). Společenská smlouva také určuje přesné rozdělení zisku na část, která patří komplementářům a část patřící společnosti (není-li tomu tak, potom se zisk dělí na polovinu). Ta část zisku, která spadá pro společnost, se po zdanění rozdělí mezi komanditisty, a to v poměru, který je stanoven ve společenské smlouvě nebo v poměru splacených vkladů; stejné pravidlo platí pro rozdělení zisku u komplementářů – není-li poměr uveden ve společenské smlouvě, pak se dělí rovným dílem. Podíl na zisku pro komanditisty se daní nejdříve daní z příjmu právnické osoby (kom. spol.), posléze ještě jako příjem z kapitálového majetku se sazbou 15 %. Komplementáři zdaňují své podíly na zisku jako příjem ze samostatné výdělečné činnosti. Ztrátu podle zákona hradí komplementáři rovným dílem, společenská smlouva však může

stanovit jiné podmínky – např. jiný podíl úhrady mezi komplementáři či podílení se na ztrátě i ze strany komanditistů.

Výhody komanditní společnosti:

- na komanditistu neplatí zákaz konkurence – může podnikat ve stejném oboru i v jiných firmách,
- nízký vklad při založení společnosti u komanditisty (min. 5000 Kč) a žádný vklad při založení společnosti u komplementáře,
- zisk se dělí podle podmínek společenské smlouvy,
- komanditista je oprávněn nahlížet do účetních knih a zmocnit auditora ke kontrole účetní závěrky,
- zisk se dělí podle společenské smlouvy mezi komplementáře a komanditisty. Zisk komplementářů - fyzických osob - podléhá dani z příjmu fyzických osob a pojistnému sociálního pojištění,
- za určitých podmínek se může společnost změnit bez likvidace na veřejnou obchodní společnost.

Nevýhody k.s.:

- komplementáři ručí celým svým majetkem nerozdílně za závazky společnosti,
- komanditisté nemají právo rozhodovat o obchodním vedení společnosti,
- pro založení k.s. musí být nejméně dva společníci,
- administrativně náročnější vznik - nutné sepsání společenské smlouvy,
- podíl na zisku je u komanditistů zdaněn daní z příjmu právnických osob a při vyplácení je ještě zdaněn srážkovou daní,
- možný vznik rozporu mezi prioritami komanditistů a komplementářů - každý nese jinou míru rizika,
- ke změně společenské smlouvy je nutný souhlas komplementářů i komanditistů.

2.2.3.4 Kapitálové společnosti

Na rozdíl od předchozích společností, ve kterých všichni, nebo aspoň někteří společníci, ručili při podnikání celým svým majetkem, pro kapitálové společnosti je charakteristické, že rozhodující je zde kapitálová účast společníků,

jejich osobní účast na podnikání či řízení společnosti není podmínkou. Při zakládání kapitálové společnosti vklady společníků tvoří tzv. základní kapitál¹⁰ (peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků; dle obchodního zákoníku [54] je pojem základní kapitál totožný s pojmem základní jmění), kterým společníci také ručí do doby, dokud nebude zapsáno splacení jejich vkladů do obchodního rejstříku [54]. Kapitálová společnost, coby právnická osoba, ručí za své závazky celým svým majetkem. V České republice právní řád rozeznává dvě kapitálové společnosti: společnost s ručením omezeným a akciovou společnost.

2.2.3.4.1 Společnost s ručením omezeným

Může být založena jednou nebo více fyzickými či právnickými osobami i za jiným účelem, než je podnikání. Společnost odpovídá za své závazky veškerým svým majetkem, společníci však jen do výše svého vkladu, zapsaného v obchodním rejstříku. Obchodní jméno musí obsahovat označení "společnost s ručením omezeným", "spol s r. o.", nebo "s. r. o.". Nejvyšším orgánem s.r.o. je valná hromada, statutárním orgánem je jeden nebo více jednatelů. Podle znění společenské smlouvy může mít s.r.o. i dozorčí radu. První společnosti s ručením omezeným vznikaly až ve 20. století – první zákon v Rakousku-Uhersku o s.r.o. je z roku 1906 [31], nyní to je nejčastější forma obchodní společnosti v České republice [25].

Společnost se zakládá sepsáním zakladatelské listiny (v případě jediného společníka) nebo společenské smlouvy (pokud má společníků více), oba dokumenty musí mít formu notářského zápisu; zákon [54] také taxativně vymezuje jejich obsahy. Jakmile je společnost založena, je nutno získat příslušná podnikatelská oprávnění (například živnostenské listy) a splatit základní kapitál, který je podle zákona minimálně 200 000 Kč a vklad od jednoho společníka minimálně 20 000 Kč. Do 90 dnů od založení společnosti je povinností navrhnout její zapsání do obchodního rejstříku, čímž teprve společnost právně vznikne.

Mezi nejdůležitější výhody společnosti s ručením omezeným patří [34]:

- omezené ručení společníků,

¹⁰ Základní kapitál se vytváří povinně v komanditní společnosti, ve společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti [27].

- zákaz konkurence - platí pro jednatele, na společníky ho lze rozšířit společenskou smlouvou,
- pro přijetí velké části rozhodnutí není nutný souhlas všech společníků,
- do společnosti lze vložit i nepeněžitý vklad,
- vklad lze splatit ve lhůtě 5 let (před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku musí být splaceno 30 % každého vkladu, v úhrnné výši všech vkladů alespoň 100 tis. Kč),
- lze ustanovit kontrolní orgán - dozorčí radu,
- podíly na zisku vyplacené společníkům - fyzickým osobám - nepodléhají pojistnému sociálního pojištění,
- polovinu daně sražené z vyplácených podílů na zisku lze uplatnit jako slevu na dani společnosti.

Nevýhodami s.r.o. jsou především [34]:

- nutný počáteční kapitál,
- administrativně náročnější založení a chod společnosti - svolávání valné hromady, zápisy z valných hromad - někdy nutný notářský zápis, nutné ustanovení jednatele,
- menší důvěryhodnost v očích obchodních partnerů (zejména s ohledem na ručení) než u osobní obchodní společnosti či akciové společnosti,
- fakt, že zisk společnosti je zdaněn daní z příjmů právnických osob, vyplacené podíly na zisku jsou dále zdaněny srážkovou daní.

2.2.3.4.2 Akciová společnost

Akciová společnost je společnost, jejíž základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. Akcie je cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti [9]. Název společnosti musí obsahovat označení „akciová společnost“ nebo zkratku „akc. spol.“ či „a.s.“. Společnost ručí za porušení svých závazků celým svým majetkem, akcionář tak za závazky společnosti neručí. Akciovou společnost může založit jeden zakladatel (musí být však právnickou osobou), nebo je zakladatelů více. Zakládá-li

společnost více zakladatelů, uzavřou zakladatelskou smlouvu, při založení akciové společnosti jedinou právnickou osobou podepisuje tato zakladatelskou listinu. Součástí zakladatelských dokladů (podpisy na smlouvách musí být úředně ověřeny) je návrh stanov společnosti. Minimální výše základního kapitálu je 2 mil. Kč (resp. 20 mil. Kč při zakládání společnosti na základě veřejné výzvy k upisování akcií).

Řídícím orgánem akciové společnosti je valná hromada akcionářů. První valná hromada se označuje jako ustavující a rozhoduje jak o založení samotné společnosti, tak schvaluje stanovy a volí statutární orgány: představenstvo (které jmenuje generálního ředitele nebo vrcholové ředitele společnosti) a dozorčí radu (nejvyšší kontrolní orgán společnosti). V některých případech (dle stanov) představenstvo volí dozorčí rada.

Mezi výhody akciové společnosti patří:

- neručení akcionářů za závazky společnosti,
- neomezená životnost firmy (trvání a.s. není limitováno případným odchodem jejich zakladatele/ů),
- snadné přesuny vlastnictví (obchodováním s akciemi),
- velmi dobře vnímána obchodními partnery - solidnost a stabilita,
- dobrý přístup ke kapitálu,
- polovinu daně sražené z vyplácených dividend lze uplatnit jako slevu na dani společnosti (jako u s.r.o.),
- vyplacené dividendy nepodléhají pojistnému sociálního pojištění.

K nevýhodám a.s. lze přiřadit:

- obtížnější založení (včetně finanční náročnosti),
- nutný vysoký základní kapitál,
- kontrola ze strany státu (vedení účetnictví, výkaznictví),
- častý nezájem akcionářů o záležitosti společnosti,
- dvojí zdanění příjmů (jak zisk společnosti daní z příjmů právnických osob, tak následně dividendy akcionářů srážkovou daní),
- velmi komplikovaná a omezující právní úprava,
- nelze založit jednou fyzickou osobou,
- nutnost ověření účetní závěrky auditorem,

- zákaz konkurence pro členy představenstva,
- povinné zveřejňování údajů z ověřené účetní závěrky,
- povinné sestavování výroční zprávy společnosti,
- komplikovanější daňová úprava příjmů z převádění akcií.

2.2.3.5 Družstva

První družstvo (spotřební) bylo založeno roku 1844 ve městě Rochdale v Anglii. Hlavní myšlenkou při jeho zakládání bylo soustředění kapitálu podobně jako u a.s., avšak u družstva se jedná o sdružení lidí kapitálově slabých, kteří právě spojením ve společný podnik chtějí dosáhnout výhod náležitějších větším společenstvem [31].

Velký rozmach zažívala družstva, specializovaná na různá odvětví (spotřební, nákupní, úvěrová, výrobní, velkoobchodní atd.) v době první republiky (mezi jinými tak vznikl zlidovělý název „kampelička“ podle českého propagátora úvěrních družstev C. Kampelíka¹¹).

V dnešní době jsou asi nejznámější bytová družstva. Podle obchodního zákoníku [54] je družstvo společenstvím neuzavřeného počtu osob založeným za účelem podnikání nebo zajišťování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svým členům. V názvu takové společnosti se musí nacházet označení "družstvo" a minimální počet zakládajících členů je pět (neplatí, jsou-li mezi nimi alespoň dvě právnické osoby; v případě fyzické osoby může být členem družstva osoba, která skončila povinnou školní docházkou a dosáhla věku 15-ti let). Do družstva mohou navíc přistupovat další osoby bez nutnosti měnit zakládací smlouvu nebo stanovy.

Družstvo je právnická osoba a za závazky ručí celým svým jměním; členové za závazky normálně neručí (pokud stanovy neurčí jinak). Orgánem družstva je členská schůze (první se označuje ustavující schůze družstva a schvaluje stanovy a volí další orgány), statutárním orgánem je představenstvo (v malých družstvech představenstvo jako statutární orgán nahrazuje volený předseda družstva) a kontrolním orgánem je kontrolní komise (v malých družstvech její funkci plní členská schůze). Právně družstvo vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku a povinným základním kapitálem je 50 000 Kč (neurčí-li stanovy jinak).

¹¹ František Cyril Kampelík (1805 – 1872) – český lékař, obrozenec a ekonom – samouk. V roce 1856 vydal spisek o budování venkovských družstevních peněžních ústavů, na jeho počest později nazývané kampeličky [9].

Výhody hovořící ve prospěch družstva:

- členové neručí za závazky,
- přijetí nového člena je velmi jednoduché, nemění se stanovy, stačí přihláška; jednoduché je i vystoupení členů z družstva,
- poměrně nízký základní kapitál (minimálně 50 000 Kč),
- rovné postavení členů mezi sebou,
- z vyplacených podílů na zisku se neplatí pojistné sociálního pojištění.

K nevýhodám patří:

- zákaz konkurence pro členy představenstva a kontrolní komise,
- povinnost vytvářet nedělitelný fond,
- dvojí zdanění – podobně jako u kapitálových společností (zisk družstva je zdaněn daní z příjmů právnických osob, vyplacené podíly na zisku jsou zdaněny srážkovou daní).

2.2.3.6 Veřejné (státní) podniky

Veřejnými (státními) podniky jsou obecně organizace, které zajišťují pro stát některé důležité služby (železniční a vodní dopravu, správu silnic, poštu, rozhlas, televizi, radiokomunikace apod.) nebo zajišťují výrobu a těžbu některých důležitých statků (elektřinu, uhlí, zbraně). Tyto podniky se většinou nechovají v intencích podniků v tržním hospodářství (tj. jejich prioritním cílem není nutně maximalizace zisku), často se totiž snaží o přiměřený zisk či jsou úplně neziskové (byť mají právní formu jako klasické podniky – např. a.s. nebo družstva).

Do skupiny veřejných podniků spadají i tzv. neziskové organizace, které zajišťují další potřebné služby pro stát či občany, například:

- obranu státu a bezpečnost (armáda, soudy),
- ochranu zdraví a životního prostředí (nemocnice, KRNP),
- vzdělávání (školy, sportovní jednoty),
- budování infrastruktury (Ředitelství silnic a dálnic),
- jiné veřejně prospěšné činnosti.

Podle způsobu financování lze neziskové organizace rozčlenit na:

- Rozpočtové organizace - jsou financovány ze státního rozpočtu nebo rozpočtů obcí, své příjmy vracejí tamtéž (školy, soudy, prokuratura, fakulní nemocnice apod.).

- Příspěvkové organizace - hradí provoz z příjmů z vlastní činnosti, zbytek (většinou) dotuje státní rozpočet nebo rozpočet obcí (hrady a zámky, divadla, knihovny, muzea, Národní galerie apod.).
- Občanské sdružení – patří sem spolky, hnutí a svazy. Financovány jsou z darů, členských příspěvků apod. a registruje je Ministerstvo vnitra (Spolek pro ochranu zvířat, Klub českých turistů, Český rybářský svaz, Svaz zdravotních pojišťoven, Českomoravský fotbalový svaz).
- Nadace – snaží se podporovat nebo podporují obecně prospěšnou či humanitární činnost. Těmto právnickým osobám financování většinou zajišťuje zakladatel nebo jej tvoří dary, příspěvky apod. (nadace Adra, Nadace Václava a Olgy Havlových, Člověk v tísni, Sorosova nadace, Rockefellerova nadace).

2.2.4 Podnikatelský plán

Podnikatelský plán (neboli zakladatelský projekt či podnikatelský záměr¹²) je základním dokumentem taktického plánování podniku, který rozpracovává představy o jeho budoucnosti, účelu podnikání, zdrojích a očekávaných výsledcích. Definuje a kvantifikuje cíle podniku a prostředky k jejich dosažení, je tak nástrojem implementace strategie podniku [9]. Jinými slovy se jedná o podnikatelský záměr převedený do papírové podoby. Konkrétně tak řeší nejen jaké služby poskytovat či co vyrábět, ale také jaké jsou příležitosti na trhu, jaké technologie a vybavení použít, jaká je reálnost a dostupnost všech potřebných zdrojů apod. Výsledkem zakladatelského projektu pro podnikatele musí být informace, zda daný projekt je reálný, proveditelný a jaký efekt mu zajistí z investovaného kapitálu (tzv. interní úloha plánu). Součástí podnikatelského plánu je "zakladatelský rozpočet", který slouží jak pro informaci o výši předpokládaného výdělku, tak pro získání dalších investorů (externí úloha podnikatelského plánu).

¹² Někteří autoři mezi těmito pojmy rozlišují – podnikatelský záměr je dle nich počáteční idea, plán je konkrétnější realizační představa, která se zhmotní do projektu – strukturovaného dokumentu. Zde tato nomenklatura není uplatněna.

V odborné literatuře se objevují jednotlivé struktury podnikatelského plánu, avšak vzorová skladba, kterou by se dalo vždy řídit, v podstatě neexistuje. Je to dáno tím, že pro každý podnik je specifické něco jiného a každý plán je psán za trochu jiným účelem (je „šit na míru“). Všichni autoři se ale shodují v tom, že by se tato struktura měla řídit především potřebami interních, resp. externích uživatelů plánu a reflektovat, zda se jedná o již fungující podnik (který podnikatel plánuje např. rozšířit), nebo o podnik, který teprve vznikne. Měl by tedy být napsán tak, aby co nejvíce vyhovoval tomu, kdo jej bude číst. Mimo to by každý podnikatelský plán měl být srozumitelný, stručný, logický, pravdivý, informace by měly být mimo jiné vyjádřeny v číslech a měl by respektovat všechna rizika [6], [34]. Jedno z mnoha členění podnikatelského plánu je následující [38]:

- Titulní strana – slouží k jasné identifikaci společnosti.
- Obsah.
- Stručný souhrn – resumé. V této části jde především o upoutání čtenářovy pozornosti. Proto by zde mělo být stručné a přesvědčivé vyjádření podnikatelské filosofie, hlavních myšlenek nebo nápadu podnikání.
- Představení podniku a jeho cílů – základní charakteristika existujícího či budoucího podniku spolu s přesně vymezeným předmětem podnikání. Měly by být pojmenovány a konkretizovány veškeré činnosti, kterými se podnik zabývá, včetně strategických cílů společnosti.
- Organizační struktura společnosti a její klíčoví pracovníci - popis organizační architektury společnosti, důležitý hlavně ve větších podnicích. Představení všech osob účastnících se na podnikání, popis jejich funkce spolu s přidělenými pravomocemi a povinnostmi. Vše by mělo být podpořeno grafickým znázorněním hierarchie řízení tak, aby mohl čtenář (potenciální investor) rozeznat pro firmu kriticky důležitá místa. Z takto znázorněného a popsaného pohledu na organizaci pak lze usuzovat, jaký styl rozhodování ve společnosti převládá a zda je společnost řízena centralizovaným či decentralizovaným způsobem. „Kvalita řízení je jedním z nejdůležitějších faktorů, které poskytovatelé kapitálu zvažují. Důležité je proto

demonstrovat kvalitu, profesionální dovednosti, kompetenci a angažovanost manažerského týmu.“ [6]

- Popis podnikatelského záměru a produktu - tato část plánu by měla důkladně popsat podnikatelský záměr, výrobek nebo službu. Nejdříve je nutné se zmínit o vzniku podnikatelského záměru - počínaje rozhodnutím podnikat a konče charakteristikou služby či produktu (jejich účel, vlastnosti, jejich současný i budoucí význam). Důležité je nastínění jedinečnosti nabízené služby či produktu, tj. jejich konkurenční výhody. V popisu by mělo být také objasněno, v jaké fázi se podnikatelský záměr nyní nachází a jak by se dále postupovalo s využitím předpokládaných vynaložených prostředků.
- Analýza trhu a popis konkurence – podnikatel zde popisuje trh, na který chce vstoupit. Zahrnuje to představení trhu, jeho rozčlenění do segmentů a popis segmentů, které budou osloveny, včetně charakteristiky současné či potencionální konkurence a okolí podniku (patří sem např. i rozbor vlivu na životní prostředí apod.).
- Marketingový plán – sestavený zvlášť pro každý oslovovaný segment trhu, nejčastěji pomocí metodiky marketingového mixu – 4 P marketingu (product, price, place a promotion).
- Finanční analýza a finanční plán – finanční analýza poskytuje informaci o finančním zdraví podniku. Jedná se tedy o zhodnocení finančních výkazů (rozvahy, výkazu zisku a ztrát a výkazu cash flow¹³) z minulosti. Finanční plán naopak transferuje do finanční podoby zamýšlený podnikatelský záměr. Jeho výstupy jsou plánová rozvaha, plánový výkaz o zisku a ztrátách a plán peněžních toků. Součástí finančního plánu by měl být nástin daňového zatížení (DPH, spotřební daň, daň z příjmů apod.) a pojištění podniku (majetkové, osob, apod.).
- Analýza rizik – určuje, jaká rizika v daném podnikání reálně existují a jaké jsou možnosti jejich minimalizace. Pro tento účel je

¹³ Výkaz cash flow se také uvádí jako výkaz nebo přehled o peněžních tocích. Stejně tak rozvahu některé zdroje označují jako bilanci a výkaz o zisku a ztrátách jako výsledovku.

nutné dobře popsat jednotlivé možné krizové situace a tyto situace analyzovat (popsat je a zjistit pravděpodobné příčiny), čímž je možné jim předcházet, nebo je alespoň redukovat na zanedbatelnou úroveň. Vhodné je pro největší rizika vypracovat rizikové scénáře, které popisují chování a jednání v případě vzniku rizikové situace. Jednotlivá rizika většinou vyplývají z následujících situací [1]:

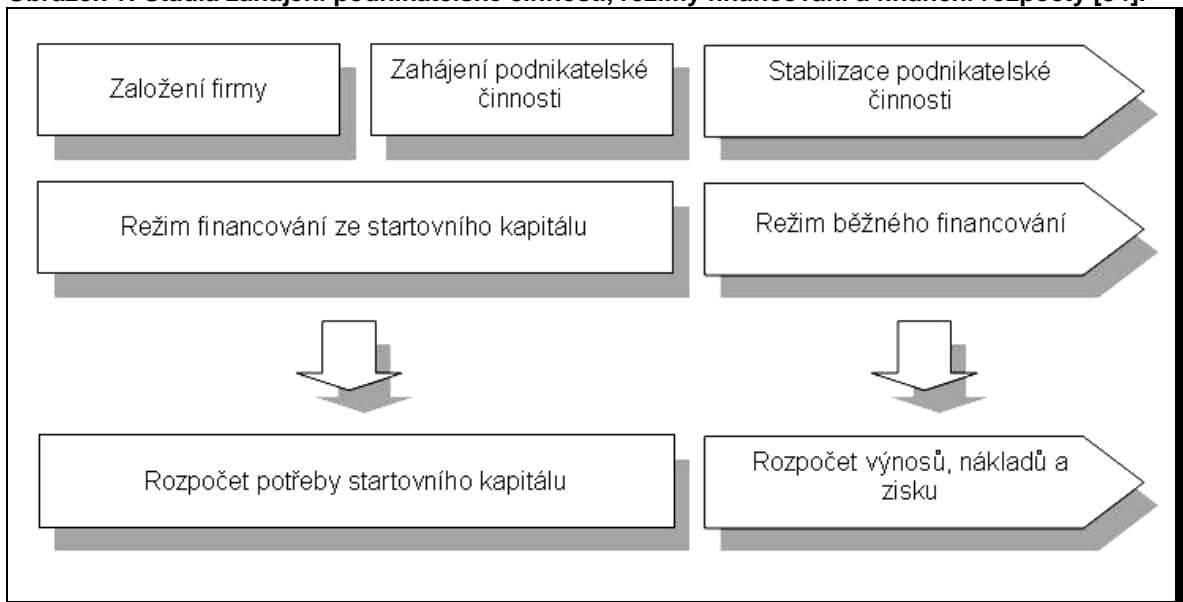
- z chování a reakcí konkurentů,
 - ze slabých stránek podniku,
 - ze špatně zvoleného marketingu,
 - z nízké kvality služeb, výrobků, nebo špatně prováděné práce,
 - z chyb manažerského týmu,
 - z technologického pokroku,
 - z legislativních změn atd.
- Přílohy - v příloze podnikatelského plánu je možné uvést například výpisy z obchodního rejstříku, životopisy klíčových osobností firmy, fotografie nebo výkresy výrobků, výsledky výzkumů trhu, propagačních akcí, technologická schémata, účetní výkazy, různé smlouvy, certifikáty, reference významných osobností atd.

2.2.5 Zakladatelský rozpočet

Úkolem zakladatelského rozpočtu je specifikovat a kvantifikovat finanční prostředky potřebné k zahájení podnikání [34]. V životě podniku se obecně rozlišuje několik stádií: založení, růst, stabilizace, krize a zánik podniku. Při sestavování zakladatelského rozpočtu, se stejně jako v této práci, věnuje největší pozornost prvním třem stádiím – založení podniku, zahájení podnikatelské činnosti a její následné stabilizaci. Odpovídá jim také různý režim financování zahájení podnikatelské činnosti – nejprve ze startovního kapitálu a až později režim běžného financování – viz Obrázek 1. Funkcí startovního kapitálu je kromě investic do majetku i překlenutí „fáze hladu“, kdy společnost po zahájení provozu sice již funguje, ale nemá zatím zajištěný příliv likvidních prostředků, které

přicházejí se splacením prvních faktur. V této fázi tak pomocí startovního kapitálu musí být profinancovaný jak nákup zboží (materiálu, služeb), tak provozní náklady, mzdy pracovníků a další položky. Režim běžného financování poté platí pro fázi stabilizace a následného růstu podniku a jeho plánování se neliší od běžného plánování jakéhokoli již zavedeného podniku. Zakladatelský rozpočet má v závislosti na režimech financování dvě složky: rozpočet potřeby startovního kapitálu a rozpočet výnosů, nákladů a zisku (popř. ztráty) pro první období stabilizace podnikatelské činnosti.

Obrázek 1: Stádia zahájení podnikatelské činnosti, režimy financování a finanční rozpočty [34].

2.2.5.1 *Rozpočet potřeby startovního kapitálu*

Poměrně očekávaným a častým úkazem při zahájení podnikání je fakt, že náklady převyšují výnosy a podnik tedy vykazuje ztrátu. Při sestavování rozpočtu je proto nutné vzít tento fakt v úvahu a pokusit se ztrátu řídit, zejména přesným odhadem potřeb finančních prostředků a zajištěním potřebné výše zdrojů financování. Propočtení potřebné výše finančních prostředků, které budou nutné k zahájení podnikatelské činnosti, lze roztrždit do čtyř skupin:

- Finanční prostředky nutné k založení firmy. Sem patří vynaložení nezbytných prostředků, jako je složení základního kapitálu, poplatky za vydání živnostenských listů, poplatky za výpis z Rejstříku trestů, ověření listin, popř. za zápis do obchodního rejstříku apod. Dalšími (avšak ne nutně nezbytnými)

vyvolanými náklady při zakládání podniku jsou např. výdaje na návrh loga společnosti, razítka, webové stránky, informační materiály apod.

- Finanční prostředky na pořízení tzv. dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku – na nákup pozemků, budov, technického vybavení apod. S ohledem na velikost této rozpočtové položky a na její budoucí finanční dopady je velice důležité správné stanovení nejen celkové výše investice, ale i potřebné struktury majetkových částí vytvářejících věcné předpoklady pro výkon podnikatelské činnosti. Pokud podnikatel tyto prostředky přímo nevlastní, je nutné zvážit jejich rozsah (neboť tento soubor majetkových částí určuje výrobní kapacitu podniku) a způsob, jakým je opatřit – zda je koupit nebo pronajmout, pořídit pomocí cizích zdrojů financování (úvěry, leasing, tichý společník atd.) apod.
- Finanční prostředky vložené do nákupu tzv. oběžného majetku - zejména zásob zboží, surovin a materiálů. Je důležité nalézt správnou hranici mezi potřebnou výší z pohledu technického a technologického a současně i z pohledu minimalizace vázaných zdrojů v těchto majetkových částech. Faktorů ovlivňujících tento propočet je celá řada – podíl, jakým suroviny, materiály, komponenty či nakoupené zboží vstupují do finálního produktu či služby, dále doba setrvání ve výrobě či uskladnění. Nemalý vliv má i doba, za kterou jsou produkty či služby zákazníkem zaplacený a také dohodnuté lhůty splatnosti faktur za dodané vstupy. V závislosti na typu podniku a odvětví je někdy v propočtech nutné uvažovat i s pojistnými zásobami pro případ různých výkyvů trhu.
- Finanční prostředky určené na zahájení podnikatelské činnosti, tj. financování provozní činnosti do doby, než bude zabezpečeno financování z tržeb. Běžný chod firmy se neobejde bez uhrazení provozních nákladů - mezd zaměstnanců, nákladů na energie, vodu, telekomunikační služby, dopravu, běžnou údržbu apod. Navíc se u začínající firmy nelze vyhnout některým úvodním

nutným provozním nákladům - např. hygienická měření, proškolení pracovníků z bezpečnosti práce a požární ochrany, různým druhům pojištění apod. Mezi nepovinné, ale často velmi potřebné výdaje (v závislosti na odvětví a konkurenci), patří náklady na propagační kampaň.

Startovní kapitál, stejně jako další financování chodu podniku, lze financovat buď ze zdrojů vlastních, tj. vkladů podnikatele a případných společníků nebo ze zdrojů cizích, zejména bankovních úvěrů, půjček či leasingu. Z hlediska času mohou mít tyto zdroje financování charakter zdrojů dlouhodobých (splatnost zpravidla delší než jeden rok), nebo krátkodobých (splatnost do jednoho roku). Rozhodování o použití jednotlivých zdrojů financování se odvíjí na základě jejich dostupnosti, finančních nárocích na pořízení a splácení a na míře rizika pro podnikání s nimi spojenou.

Pro začínající podnikatele jsou určeny i státem vyhlašované a garantované programy podpory rozvoje podnikání (stát má v určitém období zájem na rozvoji konkrétního oboru, a proto v něm podnikatele (i finančně) zvýhodňuje). Tyto programy jsou každoročně aktualizovány a jsou zpravidla zveřejňovány na internetové stránce Ministerstva průmyslu a obchodu.

2.2.5.2 Rozpočet výnosů, nákladů a zisku

Kromě stanovení výše potřebného startovního kapitálu je při zahájení podnikatelské činnosti důležité mít představu, jakých ekonomických výsledků bude dosahováno v prvních obdobích po zahájení podnikatelské činnosti. S ohledem na plánovací období (zpravidla rok, popř. výhled na příští rok či další roky) se určí (na základě rozpočtů) předpokládané výnosy, náklady a zisk (viz níže). Východiskem pro výnosy bude předpokládaný objem prodeje ve fyzických jednotkách a očekávaná úroveň cen. Analogicky se provede propočet nákladů (přímé náklady např. podle plánových kalkulací, náklady režijní podle očekávaných nákladů na provoz prodejny aj., dále náklady na údržbu, dopravu a ostatní činnosti). Veškeré propočty budou přehledně zpracovány v rozpočtovém (plánovém) výkazu o zisku a ztrátách (výsledovce).

Zisk se běžně užívá jako vyjádření výsledku podnikatelské činnosti, v praxi je však nutné si uvědomit, že výnos v mnoha případech není totožný s příjmem peněžních prostředků (tzv. příjmem) a obdobně ani náklad nemusí být souběžně

spojen s faktickým vydáním peněz (tzv. výdajem) [15]. V účetnictví lze zisk měřit dvěma způsoby: na akruální bázi nebo na bázi peněžních toků.

Při použití akruální báze se zisk vypočte z rozdílu výnosů a nákladů, bez ohledu na to, zda mají výnosy podobu peněžních příjmů či nikoli a obdobně zda jsou náklady současně peněžními výdaji či nikoli. Právě rozpočtový výkaz o zisku a ztrátách (rozpočtová výsledovka) je založen na akruální bázi. Vykázaný plánovaný zisk sám o sobě tedy nevypovídá nic o schopnosti podniku generovat peněžní prostředky, vyjadřuje pouze převahu aktiv nad pasivy, a ta nemusí být vázána v peněžních prostředcích, ale např. v zásobách. Mnohdy tedy může nastat situace, že podnik je sice ziskový, ale nemá dostatek peněžních prostředků na úhradu svých závazků – je nesolventní¹⁴.

Naproti tomu při použití metody založené na peněžních tocích se transakce spojené s výnosy a náklady zúčít na ty, u nichž proběhla současně změna ve výši peněžních prostředků, tj. na případy, kdy byly peníze přijaty či vydány. Při tomto pojetí je zisku dosaženo tehdy, převyšují-li příjmy nad výdaji, v opačném případě je vykázána ztráta. Vzhledem k nebezpečí nesolventnosti (kterou nelze v rozpočtovém výkazu o zisku a ztrátách postihnout) je nutno, kromě stanovení plánovaného rozpočtu výnosů, nákladů a zisku, stanovit i očekávaný tok peněžní hotovosti (vytvořit plán cash flow). Ten bude referovat o očekávaném pohybu peněz a jejich ekvivalentů za dané období.

Pokud možno se všechny propočty rozpočtů provádějí variantně, obvykle ve variantě pesimistické, optimistické a realistické. Zejména v případě, kdy výpočty signalizují ztrátu nebo nízký zisk, se hledají možnosti zvyšování zisku, zvažují se cesty zvyšování výkonů a tržeb, nebo naopak možnosti úspor nákladů.

2.2.6 Zhodnocení investic

Z přísně ekonomického hlediska je založení a posléze řízení podniku chápáno jako investice, tj. stav, kdy podnikatel obětuje svůj současný důchod za příslib budoucího důchodu s cílem dosáhnout zisku. Svoji roli v tom hraje samozřejmě riziko a doba, za jakou budoucí výnosy získá [30].

¹⁴ Solventnost – pojem využívaný pro stálou, dlouhodobou schopnost podniku hradit své závazky v termínech splatnosti.

Obecně lze investice rozčlenit na investice věcné (reálné), nehmotné a finanční. Založení podniku logicky bude zpočátku spadat do prvních dvou skupin, finanční investování přichází do úvahy až po finanční stabilizaci podniku.

Dalším obecně uznávaným axiomem je, že budoucí podnikatel by měl pomocí zamýšleného projektu dosáhnout minimálně takovou výnosnost vlastního kapitálu, jakou lze dosáhnout investováním do jiných stejně rizikových záměrů, případně vyššího výnosu, než by dosáhl v peněžním ústavu při nejvýhodnějším termínovaném uložení peněz. Tímto ale vyvstává otázka, podle jakých kritérií by budoucí podnikatel měl zvolit nejvýhodnější investici – k tomu slouží hodnocení investic pomocí kritérií:

- výnosnost (rentabilita),
- rizikovost,
- doba návratnosti investice.

Ideální investicí by tak byla taková, která má vysokou výnosnost, je minimálně riziková a co nejdříve se zaplatí. Evidentně taková investice ve skutečnosti neexistuje, a proto je vždy nutno volit vhodnou kombinaci výnosnosti, rizikovosti a návratnosti [26].

Každá investice má svoje specifika a jiné vnější podmínky. Aby bylo možné jednotlivé investice mezi sebou porovnávat, existují všeobecně přijímané a uznávané metody, jak jednotlivé investice hodnotit:

- metoda výnosnosti investic,
- metoda doby splácení,
- metoda čisté současné hodnoty,
- metoda vnitřního výnosového procenta.

2.2.6.1 Hodnocení výnosnosti – metoda výnosnosti investic

Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu, dále informuje o tom, jak efektivně podnik využívá vlastní, cizí či celkový kapitál. Patří do skupiny tzv. mezivýkladových poměrových ukazatelů, protože využívají údajů ze dvou základních účetních výkazů - z rozvahy a z výkazu zisků a ztrát.

Rentabilita je obecně definována jako poměr zisku a vložených prostředků. Nejčastěji používané varianty jsou ukazatel rentability investic (známý

pod označením ROI), ukazatel rentability celkového kapitálu (ROA), ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE) a ukazatel rentability tržeb (ROS).

Rentabilita investice (Return on Investment – ROI) udává poměr průměrného ročního čistého zisku plynoucího z investice k vynaloženým investičním nákladům. Jeho přínosem je jednoduchost výpočtu, na druhou stranu nerespektuje úlohu času a odpisy. Podle ROI je investice výhodná, je-li vypočtená rentabilita vyšší, než požadovaná míra zúročení.

Rentabilita celkového kapitálu (Return on Assets – ROA) vyjadřuje výnosnost celkového kapitálu (celkových aktiv) bez ohledu na to, z jakých zdrojů byl financován. Hodnotí se reprodukce veškerého kapitálu nezávisle na jeho původu, zda je vlastní nebo cizí. ROA říká, kolik haléřů z jedné investované koruny se vrátí zpět v podobě zisku [7].

Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity – ROE) nebo též výnos na vlastní jmění, hodnotí výnosnost kapitálu, který do podniku vložil jeho vlastník. V čitateli se obvykle uvádí zisk po zdanění. Ukazatel ROE tedy vyjadřuje, kolik korun zisku připadá na 1 korunu vloženého vlastního kapitálu.

Rentabilita tržeb (Return on Sales – ROS) měří podíl zisku připadající na 1 Kč tržeb. Tím je vyjádřena schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb.

Jak již bylo zmíněno výše, ukazatele rentability jsou sice uznávaným a dobrým nástrojem k mezipodnikovému srovnávání, avšak pro samotné hodnocení vhodnosti založit podnik nemají až takový přínos. Navíc patří mezi tzv. statické ukazatele, tj. neberou ohled na rozložení zisku v čase a tím na jeho měnící se reálnou hodnotu (např. inflací).

2.2.6.2 Metoda čisté současné hodnoty

Patří mezi představitele dynamických ukazatelů, které přihlížejí k faktoru času a jejich základem je diskontování všech vstupních hodnot vstupujících do výpočtů. Čistá současná hodnota (ČSH, neboli Net Present Value – NPV) je definována jako rozdíl mezi diskontovanými peněžními příjmy z investice (v podobě cash flow) a kapitálovým výdajem investice. Jestliže investice používá kapitálový výdaj po více let, jsou diskontovány také investiční výdaje v jednotlivých letech.

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+d)^t} - IN$$

- CF_t – očekávané Cash flow z dané investice,
- d – diskontní sazba, resp. firemní náklady kapitálu
- t – období 1 až n
- IN – náklady na investici

Investice je efektivní v případě, že hodnota ČSH je pro danou diskontní sazbu kladná; rovná-li se nule, je efektivnost právě rovna požadované výnosnosti (investoři jsou uspokojeni). Diskontní koeficient zahrnuje úrokovou sazbu, výši inflace a rizikové faktory (viz níže). Je-li životnost investice větší než doba, na kterou se počítá ČSH, je nutno odečíst zůstatkovou hodnotu investice.

S hodnotou ČSH souvisí index rentability. Představuje relativní hodnotu, vyjadřující poměr očekávaných diskontovaných peněžních příjmů za dobu životnosti ke kapitálovým výdajům. Investici lze přijmout, je-li větší než 1. Vyjde-li ČSH kladná, není již nutno index rentability počítat. Všeobecně se užívá jako doplněk při srovnávání dvou investičních variant.

2.2.6.3 *Metoda doby splácení*

Dobou splácení (Payback Period) je takové časové období, za které se akumulované výnosy (tok výnosů – cash flow) vyrovnají svou hodnotou původním nákladům na investici [31]. Jsou-li roční výnosy stejné, vypočte se dělením investičních nákladů roční částkou očekávaných čistých výnosů. Nejsou-li roční výnosy stejné, zjistí se doba splácení postupným načítáním ročních částek až do hodnoty investičních nákladů. Variantou doby splácení je Diskontovaná doba splácení, která bere ohled na faktor času. Obecně doba splácení také ukazuje míru likvidity¹⁵ investice a je důležitou informací o riziku investice (čím delší doba splatnosti, tím je investice rizikovější), na druhou stranu nebere v úvahu výnosy po době splácení investice.

¹⁵ Likvidita – míra zpeněžení aktiva v kterémkoli okamžiku při relativně nízké ztrátě z takové konverze. Standardem likvidity je hotovost, se kterou se srovnává likvidita jiných aktiv (včetně investic) [9].

2.2.6.4 Metoda vnitřního výnosového procenta

Na základě čisté současné hodnoty je možné vypočítat i vnitřní výnosové procento investičního záměru. Tato metoda spočívá v nalezení diskontní míry (sazby), při které se současná hodnota diskontovaných očekávaných výnosů z investice rovna hodnotě výdajů na investici, tzn. že ČSH je rovna 0. Výpočet se provádí iterativně (metodou pokusů a omylů). Metoda je velmi oblíbená, protože nabídne předpokládanou výnosnost investice, kterou lze jednoduše srovnat s požadovanou výnosností.

$$\text{NPV} = 0 \text{ (NPV = IN), resp. } \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+d)^t} = IN$$

Je-li vnitřní výnosové procento větší než diskontní míra zahrnující i riziko, je projekt přes své riziko přijatelný. Je-li celá investice na úvěr, mělo by být vnitřní výnosové procento vyšší, než je úroková míra [30].

2.2.6.5 Stanovení diskontní sazby

Diskontní sazba představuje kromě peněžních toků další klíčový faktor pro stanovení kritérií ekonomické efektivity investičních projektů – je to jedna z položek potřebná k výpočtu ČSH a vnitřního výnosového procenta.

Účelem diskontní sazby je nejen zohlednit reálnu ztrátu hodnoty peněz (neboli pokles kupní síly peněžní jednotky – inflaci), ale zhodnotit i míru rizika. Ta se bude u každé investice odvíjet od výše odměny, kterou požadují cizí investoři za poskytnutí svého kapitálu (zhmotněnou úvěrovým úrokem) a odměny, kterou požadují majitelé podniku (nebo akcionáři) za využití vlastního kapitálu [8].

Diskontní sazba pro investici v daném podniku se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$n_k = \frac{VK}{K} * n_v + \frac{CK}{K} * (1 - s_{dp}) * n_c$$

- n_k – diskontní sazba podniku,
- n_v – náklady vlastního kapitálu,
- n_c – náklady cizího kapitálu,

- VK – vlastní kapitál,
- CK – cizí kapitál,
- K – součet vlastního a cizího kapitálu,
- s_{dp} – daň z příjmů FO.

Náklady vlastního kapitálu lze chápat jako výnosnost tohoto kapitálu jeho vlastníky. Skládá se ze dvou složek – z bezrizikové výnosové sazby a rizikové prémie. V teoretickém případě, kdy je rizikovost podniku i zamýšlené investice minimální, byla by riziková přírážka nulová. Poté by se náklady vlastního kapitálu rovnaly bezrizikové výnosové sazbě, která by v sobě zahrnovala jako hlavní složku právě inflaci a obecně by byla rovna nejméně rizikové alternativní možnosti investice, tj. finanční investice do státních dluhopisů. Pomocnými výpočty lze tedy stanovit náklady vlastního kapitálu pomocí následujících veličin takto [8]:

- R_o – výnosnost zcela nerizikové investice, pro rok 2006 byl stanovena ve výši 2,55 % (výnos státních dluhopisů – splatnost 4 roky),
- R_m – průměrná roční výnosnost tržního portfolia akcii, R_m je pro rok 2006 určeno ve výši 6,35 %,
- R_d – průměrná roční výnosnost státních dluhopisů, R_d je pro rok 2006 určeno ve výši 4,50 %,
- β koeficient – ohodnocení rizika společnosti pomocí osmi faktorů (citlivost na změnu hospodářského cyklu, vyjednávací síla dodavatelů a odběratelů, velikost firmy, atd.), interval koeficientu je od 0,5 (malé riziko) do 1,5 (velké riziko), ve výpočtu se počítá s hodnotou 1,5 (velké riziko – v případě nově zakládaného podniku).

Pomocí koeficientů R_m , R_d a β koeficientu se vypočítá tzv. riziková prémie:

$$\text{Riziková prémie} = \beta \text{ koeficient} * (R_m - R_d) = 1,5 * (6,35 - 4,50) = 2,76 \%$$

Součet Rizikové prémie a R_o představuje právě náklady vlastního kapitálu:

$$n_v = R_o + \text{Riziková prémie} = 2,55 + 2,76 = 5,33 \%$$

Náklady cizího kapitálu představují průměrnou úrokovou míru cizích zdrojů, kterými je podnik financován. Tato sazba byla v roce 2006 ve výši 4,17 % [8], pro každý podnik však banky stanovují individuální výši úroků během

schvalovacího procesu žádosti o úvěr. Ve výpočtu diskontní sazby se náklady cizího kapitálu násobí členem, který v sobě zahrnuje fakt, že nákladové úroky jsou daňově uznatelným nákladem snižujícím základnu daně z příjmu – proto se hodnota úroků (v podobě n_c) koriguje sazbou daně z příjmu (s_{dp}).

3 Praktická část

3.1 Metodika

Podkladem pro údaje v praktické části rigorózní práce byla jak Sbírka zákonů dostupná v tištěné podobě nebo na internetových stránkách Ministerstva vnitra, tak výběr a citace zákonů a vyhlášek na profesním internetovém portálu ČLK [2] a na webových stránkách SÚKL [29].

Druhým zdrojem informací byly osobní nebo telefonické konzultace většiny dále citovaných institucí (Ministerstvo zdravotnictví, Česká lékárnická komora, Krajský úřad Středočeského kraje, finanční úřad ve Středočeském kraji, Krajská hygienická stanice, Český statistický úřad, Státní ústav pro kontrolu léčiv, distributoři léčiv (fy Pharmos, Phoenix, Alliance) aj.).

Posledním zdrojem informací byly osobní rozhovory s několika majiteli lékáren (z pochopitelných příčin nelze uvést bližší podrobnosti a přesné umístění jejich lékáren).

Poznámka: Vzhledem k cílům této práce je zde pojem majitel lékárny totožný s pojmem provozovatel lékárny.

3.2 Založení lékárny

Zákon o péči o zdraví lidu¹⁶ [40] definuje lékárenskou péči jako obstarávání, přípravu, kontrolu, uchovávání a výdej potřebných léčivých přípravků a zdravotnických prostředků. Tyto léčivé přípravky a zdravotnické prostředky nemocnému vydává na lékařský předpis (tj. poskytuje lékárenskou péči) lékárna nebo jiné zařízení k tomu určené¹⁷ [40]. Lékárna, stejně jako jiné zdravotnické zařízení, je specifickým typem provozovny, která se řídí, vzhledem k specializovaným službám, které poskytuje, množstvím zákonů a vyhlášek. V této kapitole budou zmíněny ty zákony a vyhlášky, které souvisí se samotným

¹⁶ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu v aktuálním znění [40].

¹⁷ Podle vyhlášky MZd č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení v aktuálním znění [35] se zdravotnickým zařízením poskytujícím lékárenskou péči rozumí:

- lékárny základního typu,
- lékárny s odbornými pracovišti (odděleními),
- výdejny prostředků zdravotnické techniky (VPZT).

zakládáním lékárny. Přehled nejvýznamnějších legislativních norem důležitých pro zřízení a provoz lékárny uvádí Příloha 1.

3.2.1 Historie a podoba lékárny

První lékárny se objevily v prostředí římského léčitelství v 1. století našeho letopočtu. Nazývaly se taberny a byly to jednoduché stánky, na nichž měli tehdejší obchodníci s léky navěšeny různé léčivé rostliny, zvířata a deriváty zvířat (rohy a paznehty) – ingredience, které měly podle tehdejších poznatků léčivé účinky [11]. Další rozvoj lékárenství nastává v byzantské a arabské říši, protože v Evropě, v důsledku vlády křesťanství, je rozvoj věd, tudíž i medicíny a farmacie, zpomalen a vědění se stává výsadou úzké vrstvy kněží a mnichů. Pozvolna tak vznikají kláštery se zdravotnickým zařízením, nejdříve pro mnichy (domus medicorum - dům lékařů; infirmarium - pokoj pro nemocné a armarium pigmentorum neboli středověká lékárna), později i pro poutníky a širší veřejnost (hospitales – předchůdci nemocnic).

Rozmach evropského lékárenství, navazujícího na arabské lékárenství, je nutno hledat v jižní Evropě (Salerno), v oblasti Španělska, jižní Francie, Sicílie a Itálie v 11. a 12. století. Odtud se v průběhu 13. a 14. století šíří dál do celé Evropy [11].

Klasickou lékárnou od 16. století tvoří několik místností. Hlavním pracovištěm byla místnost výdejní a recepturní, pro kterou se později vžilo označení oficína. V oficíně se nacházely regály - repositoria, na nichž byly umístěny nádoby s léčivými. Na příhodném místě byl umístěn pracovní stůl lékárníka (tára), na němž připravoval pacientovi léky, které se pacientům vydávaly až do 17. století okýnkem do ulice, do lékárny pacient vstupuje až v 18. století. Na oficínu navazovala další místnost – laboratoř, která zpočátku měla, pro svůj vzhled, označení culina - kuchyně. Dalšími místnostmi byla materiálka (skladovací místnost), výhřevna (suchá a teplá skladovací místnost, sloužila rovněž pro ubytování učňů a tovaryšů), aquarium (chladná komora pro uložení vod, olejů a tuků) a herbarium (místnost nebo půda pro sušení a skladování léčivých rostlin). Mnohé lékárny měly vlastní zahrady, kde pěstovaly léčivé bylinky [11].

Vybavení a vzhled lékáren se do poloviny 20. století významně nezměnil. Po znárodnění lékáren a zejména po zavedení „bezplatného“ výdeje léků mnohonásobně vzrostl počet pacientů. Tomu bylo nutné také přizpůsobit oficínu.

Nejprve je oddělen výdej a příprava léků, která se doposud prováděla před zraky pacienta (pokud však neměl předepsán lék hromadně vyráběný ve farmaceutických továrnách). Přehrazením táry vznikla čekárna - pacient a lékárník byli odděleni výdejním okénkem. V dalším vývoji lékárenského pracoviště vznikla okénka dvě - jedno pro výdej na recepty a druhé pro volný prodej léků. Po revoluci dochází nejen k boomu lékáren a prudce narůstá jejich počet (před rokem 1989 je v ČSR 890 lékáren [30], v roce 2005 bylo evidováno 2 451 lékáren [32]), ale dochází i k drobným úpravám oficíny – dle marketingových pravidel se ruší čekárny a okénka a na táře vznikají 2-3 výdejní místa, z toho většinou jedno pro výdej léků na předpis [11].

3.2.2 Právní forma lékárny

V kapitole 2.2 jsou rozebrány právní formy podniků existujících v ČR. Vzhledem ke specifikům zdravotnického zařízení a lékárny zvláště jsou v nynější době pro lékárnou vhodné pouze některé z nich.

Nejmenší skupinu tvoří lékárny coby součást veřejných podniků, buď jako součást příspěvkových neziskových organizací vlastněných obcemi a kraji (městské a krajské nemocnice¹⁸), nebo jako součást státních příspěvkových organizací organizačně spadajících pod Ministerstvo zdravotnictví – fakultní nemocnice a jejich lékárny a Ministerstvo obrany jako součást vojenských zdravotnických zařízení (vojenské lékárny). Církevní lékárny spadají do kompetence církví, které definuje zákon o církvích¹⁹ [39].

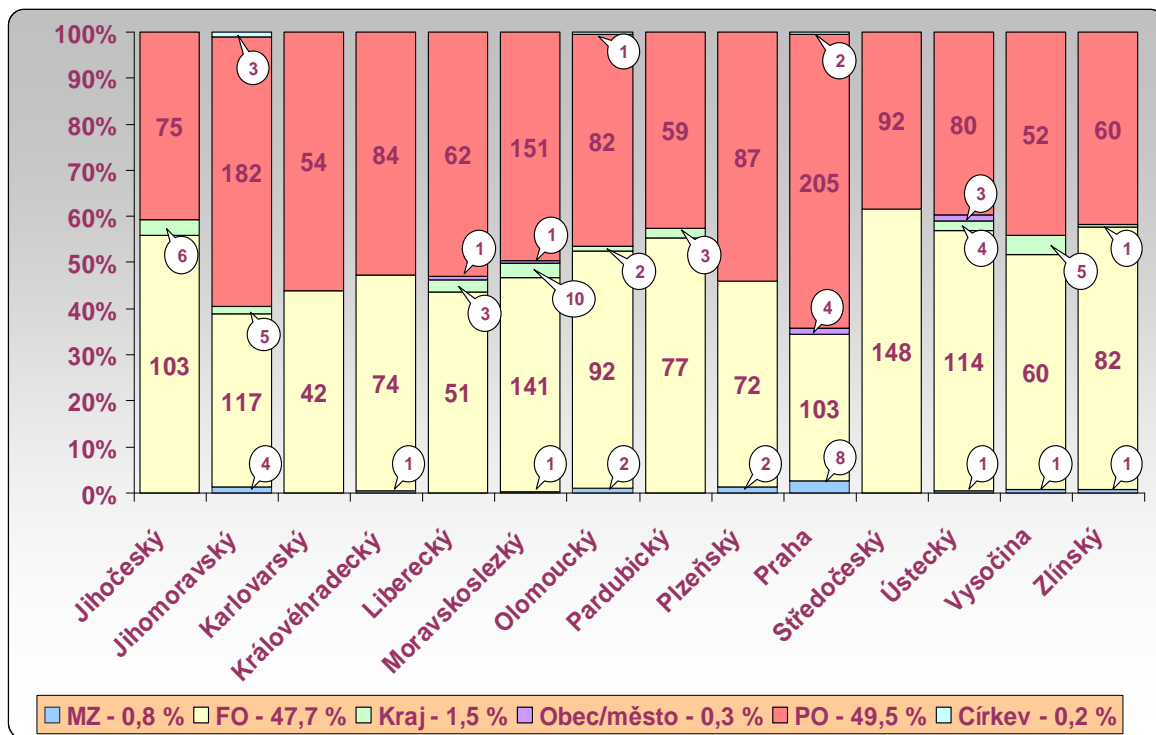
Majoritu tvoří lékárny jako nestátní zdravotnická zařízení, které ošetřuje zákon č. 160/1992 Sb., v aktuálním znění – zákon o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47]. Vzhledem k tomu, že je mnohem pravděpodobnější, že dojde k vzniku lékárny jako nestátního zdravotnického zařízení (než např. k založení nové veřejné (např. nemocniční) lékárny), bude dále tato práce uvažovat o založení právě nestátního zdravotnického zařízení – lékárny.

¹⁸ V poslední době docházelo k bouřlivým debatám ohledně nemocnic vlastněných kraji; později některé kraje přistoupily k změně právní formy svých nemocnic (a tím i ústavních lékáren) – vznikly tak akciové společnosti s t.č. jediným akcionářem – krajem. Aktuální je nyní i privatizace těchto nemocnic (pozn. autora).

¹⁹ Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) [39].

Jak ukazuje Graf 1, v ČR v nynější době mírně dominují kapitálové společnosti – častější je s.r.o. a méně častá a.s., následuje podnik jednotlivce – fyzická osoba jako právní forma lékárny a v nepatrném množství je zastoupena i osobní společnost – v.o.s; jednotlivé rozvržení se však kraj od kraje liší.

Graf 1: Podíl jednotlivých právních forem vlastníků lékáren na celkovém počtu lékáren podle krajů v ČR (4/2007; zdroj: [32]).

3.2.2.1 Fyzická osoba, živnost

Pro fyzické osoby, které by chtěly založit a provozovat lékárnu, platí § 3 živnostenského zákona [53], který jasně definuje, že se o živnost nejedná. Tímto je provozování lékárny, spolu s dalšími činnostmi (např. provozování lékařské ordinace, lázní, ale i notářů, makléřů apod., viz kapitola 2.2.3.2) zařazeno mezi zvláštní oblasti podnikání, u nichž se zpravidla vyžadují speciální oprávnění, a proto jsou upraveny zvláštními předpisy. Tato formulace však plně nevystihuje problematiku provozování lékárny, jak je vysvětleno níže.

Pro nestátní lékárny je tímto zvláštním předpisem zákon o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních²⁰ [47], který upravuje podmínky a rozsah poskytování zdravotní péče v nestátních zdravotnických zařízeních a podmínky jejich provozování. Definuje pojem nestátní zdravotnické zařízení, stanovuje jaký typ zdravotní péče a za jakých podmínek lze v těchto zařízeních poskytovat. Dále

²⁰ Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních v aktuálním znění [47].

také určuje jejich povinnosti, možné způsoby úhrady péče jimi poskytované a nutnost odpovídající odborné způsobilosti pracovníků v nich poskytujících zdravotní péči. Kromě toho zákon vymezuje i podmínky, které musí majitel nestátního zdravotnického zařízení (i lékárny) splnit, aby mohl toto zařízení začít provozovat (viz kapitoly 3.2.4 a 3.2.5).

Jak je zmíněno výše, tento zákon [47] opravňuje provozovatele nestátního zdravotnického zařízení k poskytování zdravotní péče, tj. mimo jiné i lékárenské (§3). Tu definuje zákon o péči o zdraví lidu [45], který říká, že lékárenskou péčí se rozumí zejména obstarávání, příprava, kontrola, uchovávání a výdej potřebných léčivých přípravků a zdravotnických prostředků při současně poskytované odborné informaci nemocnému, pokud mu nebyly poskytnuty přímo při výkonu léčebně preventivní péče (tj. lékařem). Tento zákon [40] také říká, že léčivé přípravky nemocnému vydá na lékařský předpis lékárna nebo jiné zařízení k tomu určené [40]. Těmito definicemi je tedy jasně dáno, co lze v lékárně provozovat – jinými slovy zákon o zdravotní péči v NZZ [47] poskytuje podnikateli oprávnění k manipulaci a výdeji léčivých přípravků a zdravotnických prostředků.

Sortiment většiny lékáren je však mnohem širší, většinou zahrnující i kosmetiku, doplňky stravy, některé potraviny apod. Bude-li mít podnikatel (fyzická i právnická osoba) oprávnění k provozování podnikání pouze na základě zákona o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47], nemůže tento doplňkový sortiment nabízet. Naopak, chce-li nabízet i tento sortiment, musí se řídit také živnostenským zákonem [53] a vlastnit živnostenské oprávnění (volná živnost číslo 74 dle Nařízení vlády č. 469/2000 Sb., a 140/2000 Sb.²¹ – „specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím“, tj. podléhající pouze ohlašovací povinnosti).

Hlavními výhodami fyzické osoby, které hovoří právě pro tuto právní formu zřizovatele lékárny, jsou (jak již zmíněno v kapitole 2.2.3.2) především:

- administrativní a právní jednoduchost založení,
- minimální finanční náročnost (není nutný základní kapitál),
- činnost lze zahájit ihned po ohlášení (v tomto případě až po registraci, viz kapitola 3.2.4 [40]),
- není nutno mít společníky resp. jedná se o 100% vlastnictví,

²¹ Nařízení vlády č. 469/2000 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností a Nařízení vlády č. 140/2000 Sb., kterým se stanoví seznam oborů živností volných.

- možnost volby způsobu vedení účetnictví (není-li dána povinnost být zapsán v obchodním rejstříku⁷),
- typ zdanění (progresivní daň z příjmu FO).

Naopak nevýhodami fyzické osoby při zakládání lékárny jsou hlavně (také viz kapitola 2.2.3.2):

- neomezené ručení podnikatele a z toho plynoucí riziko pro něj i rodinu,
- nemožnost mít společníka (kromě varianty tichého společenství a sdružení fyzických osob bez právní subjektivity²²),
- obtížná vyjednávací pozice s obchodními partnery a bankami,
- typ zdanění (sazba z daně z příjmu v nejvyšším pásmu je vyšší než u PO; platba pojistného sociálního pojištění ze zisku),
- nezaručení kontinuity podnikání, např. při úmrtí majitele lékárny, se při obvyklém pojetí lékárny nezdá být důležitou nevýhodou.

Právě obvyklé pojetí lékárny, jako podniku o jedné či několika málo provozovnách a doslova malého podniku jednotlivce (majitel lékárny, často sám lékárník zaměstnává, dle velikosti lékárny a rozsahu poskytované péče, pouze několik zaměstnanců) je jedním z nejsilnějších argumentů pro právní status majitele lékárny coby fyzické osoby. Přesto v poslední době sílí hlasy a doporučení (např. od Grémia majitelů lékáren), aby majitelé – fyzické osoby přecházeli na formu právnických osob. Důvodem je turbulentní ekonomické prostředí ve zdravotnictví v České republice a hrozba ručení celým svým majetkem.

Při „založení“²³ fyzické osoby je nutno dodržet několik základních kroků:

- Ověřit, zda činnost, kterou chce podnikatel vykonávat, splňuje znaky živnosti (tj. jedná se o soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem [53]) – pro případ lékárny viz výše.

²² Sdružení fyzických osob bez právní subjektivity (upravuje jej zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník v aktuálním znění) a tiché společenství nejsou právními subjekty. Výhodami jsou kumulace znalostí nebo kapitálu, nevýhodou je neformálnost vztahu před zákonem.

²³ V tomto případě se nejedná o založení, neboť fyzická osoba vzniká svým narozením. Vhodnějším termínem by zde bylo „získání živnostenského oprávnění fyzickou osobou“; avšak provozování lékárny (viz definice lékárny) se neřídí živnostenským zákonem [53], ale zákonem o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47].

- Ověřit, zda fyzická osoba splňuje všeobecné a případně i zvláštní podmínky pro provozování živnosti (viz kapitola 2.2.3.2)²⁴.
- Zjistit, do jaké skupiny živností patří zamýšlená činnost (viz kapitola 2.2.3.2) – v případě lékárny se jedná o živnost volnou.

Následujícím krokem je požádání o vydání živnostenského oprávnění (fyzicky jím je Živnostenský list) – ohlášením živnosti nebo *podáním žádosti o koncesí*²⁵ na příslušném živnostenském úřadě. K náležitostem ohlášení živnosti fyzickou osobou patří:

- jméno a příjmení, státní občanství, trvalé bydliště (provozuje-li živnost prostřednictvím odpovědného zástupce, tak se uvádí údaje týkající se jeho osoby),
- obchodní jméno a sídlo,
- místo podnikání a předmět podnikání,
- identifikační číslo (IČ), bylo-li přiděleno,
- provozovna nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, včetně dokladu o vlastnickém nebo jiném právu k objektu a k prostorám pro podnikání,
- datum zahájení provozování živnosti, pokud datum zahájení není shodné se vznikem živnostenského oprávnění (také datum ukončení provozování živnosti, pokud zamýšlí provozovat živnost na dobu určitou),
- údaj, zda bude zaměstnávat zaměstnance,
- doklad o odborné způsobilosti a odborné praxi, je-li nutno,
- výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců,
- *údaj o tom, že hodlá živnost provozovat průmyslovým způsobem.*

Fyzické osoby mohou začít provozovat ohlašovací živnost dnem ohlášení, v případě koncesovaných živností je možné je začít provozovat až nabytím právní moci rozhodnutí o udělení koncese, které může trvat až 60 dnů. Živnostenský list by měl být vydán do 15 dnů ode dne ohlášení nebo nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese (jsou-li splněny všechny podmínky k provozování).

²⁴ V případě právnické osoby toto platí pro odpovědného zástupce právnické osoby [30].

²⁵ Kurzívou jsou psané ty body, které sice patří k jmenovaným položkám, avšak pro založení lékárny nejsou relevantní (platí i dále).

Nechce-li budoucí provozovatel lékárny nabízet doplňkový sortiment, nemusí mít živnostenské oprávnění. V tomto případě „vzniká“ jako fyzická osoba při registraci na příslušném krajském úřadě při splnění podmínek pro registraci fyzické osoby. Jednou z podmínek je i přidělení identifikačního čísla (IČ), to však běžně přiděluje živnostenský úřad právě při vydání živnostenského oprávnění. Vzhledem k tomu, že v tomto případě živnostenský úřad není osloven, IČ přidělí Český statistický úřad – viz kapitola 3.2.8.

3.2.2.2 *Právnícká osoba*

Mezi formy právnické osoby, které jsou využívány při zřizování lékárny, patří veřejná obchodní společnost, akciová společnost a společnost s ručením omezeným (dle vzrůstající četnosti). Konkrétní volbu ovlivňuje řada faktorů (např. zřizování řetězce lékáren, finanční náročnost a nutnost společníků apod.) a především obecné výhody právnické osoby:

- možnost společenství,
- omezené ručení – do výše vkladů (neplatí pro v.o.s.),
- silná vyjednávací pozice při jednání s obchodními partnery,
- dobrý přístup ke kapitálu,
- daňové zatížení.

Naopak nevýhodami se zdají být:

- Nutnost počátečního kapitálu (vzhledem k finanční náročnosti založení lékárny a požadované výši základního kapitálu (s.r.o. 200 tis. Kč) je tato nevýhoda diskutabilní; v případě v.o.s. není nutný počáteční kapitál – na druhou stranu je zde však neomezené ručení).
- Administrativní náročnost založení a chodu společnosti včetně povinného auditu a zveřejnění údajů účetní závěrky (a.s.).

Při zakládání právnické osoby je nutno přísně rozlišovat pojmy „založení společnosti“ a „vznik společnosti“. Společnost je založena dnem sepsání společenské smlouvy (nebo zakladatelské listiny), ale právně vzniká až dnem zápisu do obchodního rejstříku. Časový posun mezi založením a vznikem společnosti může, vzhledem k existujícím administrativním průtahům při zápisu, být až několik týdnů či měsíců.

Samotný postup při zakládání právnické osoby je dán obchodním zákoníkem [54]. Obecně jej lze popsat na postupu založení nejčastěji se vyskytující právnické osoby – společnosti s ručením omezeným:

- Sepsání společenské smlouvy (nebo zakladatelské smlouvy (platí pro a.s.) případně zakladatelské listiny, je-li jen jeden společník). Společenská smlouva musí přinejmenším obsahovat tyto údaje:
 - firmu a sídlo společnosti,
 - určení společníku,
 - předmět podnikání (činnosti),
 - výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka, včetně způsobu a lhůty splácení vkladu,
 - jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají jménem společnosti,
 - jména a bydliště členů první dozorčí rady, bude-li zřízena,
 - určení správce vkladu,
 - další údaje vyžadované obchodním zákoníkem [54].

Již v této fázi je nutné mít na zřeteli výběr vhodného názvu (obchodní firmy), pod kterým bude subjekt zapsán v obchodním rejstříku. Je třeba důkladně prověřit, splňuje-li zvolená obchodní firma požadavky dané obchodním zákoníkem [54]. Obchodní firma společnosti nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele, nesmí působit klamavě a k jejímu odlišení nestačí odlišný dodatek právní formy. Tyto skutečnosti se prověřují až ve fázi zápisu do obchodního rejstříku, a pokud by nebyly splněny, soud společnost nezapíše. V tomto případě by pak všechny kroky předcházející neúspěšnému zápisu do obchodního rejstříku - sepsání smlouvy a získání živnostenských listů (viz níže) - byly zbytečné a musely by být zopakovány.

- Složení stanovené části základního kapitálu u správce vkladu (v případě s.r.o. nejméně 30 % každého vkladu, celkem alespoň 100 tis. Kč). Zakládá-li firmu pouze jeden společník, musí být

před zápisem do obchodního rejstříku splacen celý základní kapitál.

- Zajištění živnostenského či jiného oprávnění k výkonu činnosti (viz níže).
- Zápis do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podán do 90 dnů od založení společnosti. Musí obsahovat listiny o skutečnostech, které mají být do rejstříku zapsány a listiny, které se zakládají ve sbírce listin. Příkladá se společenská smlouva (či zakládací listina), oprávnění k činnosti, potvrzení správce vkladu, posudek znalce o ocenění nepeněžních vkladů, případně další listiny (dle § 27 obchodního zákoníku [54]). Před zápisem jsou navrhovatelé povinni prokázat původ užívaných místností, do nichž umístili své sídlo nebo místo podnikání zapisované osoby. V praxi to znamená předložit nájemní smlouvu či výpis z katastru nemovitostí.

Při zakládání akciové společnosti musí zakladatelská smlouva (nebo zakladatelská listina) navíc obsahovat hodnotu navrhovaného základního kapitálu (2 mil. Kč případně 20 mil. Kč při veřejné nabídce akcií), počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, hodnotu upisovaných vkladů jednotlivých zakladatelů a má-li být použito nepeněžitého vkladu, poté i způsob a výše jeho ocenění. Při veřejné nabídce akcií při založení společnosti existují další požadavky, včetně např. schválení prospektu cenného papíru Komisí pro cenné papíry (pro lékárny je však tento druh zakládání a.s. málo pravděpodobný).

Pro právnické osoby platí stran provozování lékárny obdobná pravidla jako pro fyzické osoby: chce-li provozovatel v lékárně manipulovat pouze s léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky bez doplňkového sortimentu, stačí mu k zahájení provozu registrace podle zákona o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47]. Chce-li však (zcela logicky) nabízet i doplňkový sortiment, musí právnická osoba požádat o vydání živnostenského oprávnění k volné živnosti „specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím“. K náležitostem ohlášení živnosti (protože se jedná o živnost volnou) patří:

- obchodní jméno, sídlo, právní forma a statutární orgán,
- předmět podnikání,
- identifikační číslo (IČ),

- provozovna nebo provozovny včetně dokladu o vlastnickém nebo jiném právu k objektu a k prostorám pro podnikání,
- datum zahájení provozování živnosti (také datum ukončení provozování živnosti, pokud zamýšlí provozovat živnost na dobu určitou),
- doklad o založení právnické osoby (např. kopie společenské smlouvy) příp. výpis z obchodního rejstříku,
- doklad o odborné způsobilosti odborného zástupce,
- výpis z Rejstříku trestů ne starší tří měsíců odpovědného zástupce,
- prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce, s převzetím povinností v rozsahu daném zákonem [53] a s uvedením podnikatelů, u nichž je do funkce odpovědného zástupce ustanoven, to vše s úředně ověřeným podpisem,
- *údaj o tom, že hodlá živnost provozovat průmyslovým způsobem.*

3.2.3 Vznik lékárny

Založení lékárny (nestátního zdravotnického zařízení) se řídí zákonem o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních²⁰, který také v §8 definuje, že oprávnění k provozování nestátního zdravotnického zařízení vzniká rozhodnutím o registraci²⁶.

3.2.4 Registrace lékárny

Rozhodnutí o registraci nestátního zdravotnického zařízení (dále bude pro účely této práce tento pojem nahrazen zástupným (podřazeným) pojmem lékárna nebo zkratkou NZZ) vydává krajský úřad příslušný podle místa provozování lékárny. Odlišná situace je v Praze, kde, pokud je provozovatelem lékárny fyzická osoba nebo jiná právnická osoba než městská část nebo hlavní město Praha, vydává rozhodnutí o registraci obvodní úřad. Pokud je provozovatelem lékárny městská část, pak vydává rozhodnutí o registraci Magistrátní úřad hlavního města Prahy. Provozuje-li lékárnu hlavní město Praha,

²⁶ Nabízí-li lékárna i jiný sortiment (kosmetiku, doplňky stravy apod.) spadá tato činnost pod živnostenský zákon [53], ten ale při zakládání lékárny má slovo pouze při zřizování živnosti.

rozhodnutí o registraci vydává Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Pro další účely v této práci budou tyto správní úřady referovány jako „registrující orgán (např. příslušný krajský úřad)“.

Zákon o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47] jasně definuje, za jakých podmínek může podnikatel požádat o registraci lékárny a také určuje podobu a náležitosti žádosti.

K obecným podmínkám registrace patří:

- způsobilost k právním úkonům ,
- bezúhonnost (za bezúhonného se pro tyto účely považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin a ani nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče),
- odborná a zdravotní způsobilost odpovídající lékárenské péči.

Pro právnické osoby (ale i fyzické osoby) nemající odbornou způsobilost k poskytování lékárenské péče, platí povinnost ustanovit odborného zástupce (není-li tento zástupce společníkem, je vůči provozovateli v pracovním poměru nebo v obdobném pracovněprávním vztahu), který splňuje výše uvedené obecné podmínky registrace. Tento odborný zástupce plně zodpovídá za odborné vedení lékárny.

Žádosti o registraci lékárny jsou k dispozici na příslušném odboru sociálních věcí a zdravotnictví registrujícího orgánu (např. příslušného krajského úřadu) a často i na příslušných internetových stránkách – viz Příloha 2 a 3 – žádosti se liší podle určení, buď pro fyzickou osobu nebo právnickou osobu.

Obecně žádost o registraci lékárny musí obsahovat:

- jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo, je-li provozovatelem NZZ fyzická osoba; je-li ustanoven i odborný zástupce, tak i jeho jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo,
- je-li provozovatelem NZZ právnická osoba, název, sídlo, právní formu, jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem a jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo odborného zástupce,
- druh a rozsah poskytování zdravotní péče – lékárenská péče,
- místo provozování lékárny včetně uvedení vlastnického nebo nájemního vztahu,
- den zahájení provozování nestátního zařízení.

K žádosti musí fyzická i právnická osoba připojit následující doklady:

- Doklad o vzdělání (podle zákona č. 95/2004 Sb.²⁷ [44] průkaz odbornosti).
- Doklad o zdravotní způsobilosti (vydává registrující praktický lékař).
- Doklad o bezúhonnosti (výpis z Rejstříku trestů), který nesmí být starší tří měsíců.
- Souhlas orgánu příslušného k registraci s personálním a věcným vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zařízením – vydává, stejně jako rozhodnutí o registraci, registrující orgán (např. příslušný krajský úřad). Součástí souhlasu je i osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny, které vydává Státní ústav pro kontrolu léčiv. O registraci lze požádat až po nabytí právní moci tohoto souhlasu.
- Provozní řád, schválený příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví (tj. příslušnou Krajskou hygienickou stanicí) včetně rozhodnutí o schválení (§ 15 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů v aktuálním znění [51]).
- Souhlas Ministerstva zdravotnictví ČR, jde-li o provozování nestátního zařízení zahraniční právnickou nebo fyzickou osobou, s výjimkou státních příslušníků členských států EU nebo právnických osob splňujících podmínky čl. 48 Smlouvy o založení Evropského společenství.
- Smlouvu se státním zdravotnickým zařízením nebo nestátním zařízením, jejíž účinnost je podmíněna rozhodnutím o registraci, jde-li o poskytování zdravotní péče na základě nájemní smlouvy. Smlouva o nájmu nebo o podnájmu nesmí omezovat nájemce či podnájemce ve svobodném výkonu povolání.

²⁷ Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta v aktuálním znění [44].

Je-li provozovatelem lékárny fyzická osoba pod odborným dohledem nebo právnická osoba, týkají se některé doklady (doklad o vzdělání, zdravotní způsobilosti, bezúhonnosti) i jejího odborného zástupce.

Dalším dokladem většinou vyžadovaným při registraci je schválená Žádost o udělení osvědčení pro účel registrace podle zákona č. 160/1992 Sb. [47], ke kterému se vyjadřuje představenstvo OSL i licenční komise České lékárnické komory. Požadavek na toto osvědčení byl před novelou i taxativně vymezen v zákoně o zdravotní péči v NZZ [47] (novela tento požadavek zrušila), je však stále požadován Licenčním řádem České lékárnické komory²⁸ (a je také ČLK odesílán registrujícímu orgánu (např. příslušnému krajskému úřadu), viz kapitola 3.2.9.

Pokud nejsou doloženy veškeré doklady k žádosti o registraci lékárny, registrující orgán žadatele písemně vyzve k doplnění podání a nedojde-li k doplnění, žádost o registraci NZZ zamítne. Rozhodnutí se vydává ve lhůtě 30 dní a v případě dodání dalších dokladů se písemně lhůta prodlouží na 60 dní. Registrující orgán zašle opis rozhodnutí o registraci lékárny příslušnému orgánu vykonávajícímu správu daně, orgánu státní statistiky, České lékárnické komoře, zdravotním pojišťovnám a jde-li o fyzickou osobu, zašle rozhodnutí i České správě sociálního zabezpečení. Správní poplatek registrace (podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, položky 25 písm. a) sazebníku správních poplatků) činí 1 000 Kč.

Registraci NZZ může zrušit registrující orgán (např. příslušný krajský úřad) poruší-li provozovatel podmínky či zákony taxativně vyjmenované v zákoně o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47] nebo podmínky plynoucí z registrace. O zrušení registrace může požádat i sám provozovatel NZZ.

3.2.5 Registrující orgán

Registrující orgán (např. příslušný krajský úřad), kromě samotné registrace NZZ vydává i Souhlas s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované NZZ (lékárnou). Teprve po nabytí právní moci tohoto souhlasu lze požádat o vlastní registraci. Žádost o vydání souhlasu (viz Příloha 4 a 5 – dle rozdělení, buď pro fyzickou osobu nebo právnickou osobu)

²⁸ Přesněji je tento požadavek zmíněn v § 2, písm. c), písm. d) zák. č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře v aktuálním znění [55].

musí obsahovat následující údaje (mnohé z nich se kryjí s pozdější žádostí o registraci):

- jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo, je-li provozovatelem NZZ fyzická osoba; je-li ustanoven i odborný zástupce, tak i jeho jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo,
- je-li provozovatelem NZZ právnická osoba, název, sídlo, právní formu, jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem a jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo odborného zástupce,
- druh a rozsah poskytování zdravotní péče – lékárenská péče,
- jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození, specializaci a velikost úvazku vedoucího lékárníka a jsou-li ustanoveni, tak i zástupce vedoucího lékárníka a vedoucího farmaceutického asistenta,
- místo provozování lékárny, včetně uvedení vlastnického nebo nájemního vztahu,
- provozní dobu,
- den zahájení provozování nestátního zdravotnického zařízení.

K žádosti musí fyzická i právnická osoba připojit následující doklady:

- doklad o vzdělání (podle zákona č. 95/2004 Sb. [44] průkaz odbornosti),
- doklad o zdravotní způsobilosti (vydává registrující praktický lékař),
- doklad o bezúhonnosti (výpis z Rejstříku trestů), který nesmí být starší tří měsíců,
- potvrzení zaměstnavatele, ze kterého vyplývá, že v posledních šesti letech farmaceut nepřerušil výkon zdravotnického povolání na dobu delší než pět let (blíže zákon č. 95/2004 Sb. [44]); u farmaceutických asistentů potvrzení o praxi (dle zákona č. 96/2004 Sb.²⁹ [45]),
- čestné prohlášení odborného zástupce, že je v pracovním poměru nebo v obdobném pracovněprávním vztahu

²⁹ Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) v aktuálním znění [45].

k provozovateli NZZ, pokud není společníkem obchodní společnosti, která je provozovatelem (splňuje § 9 odst. 2 zákona o zdravotní péči v NZZ [47]),

- seznam farmaceutů (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikost úvazku a u každého uvést, zda bude vykonávat povolání pod odborným dohledem nebo samostatně),
- seznam pracovníků zdravotnického zařízení – farmaceutických asistentů (jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikosti úvazku, osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané MZd nebo doklad opravňující jeho vydání podle zákona č. 96/2004 Sb. [45], u každého uvést druh činnosti, kterou bude vykonávat (bez odborného dohledu, pod odborným dohledem, pod přímým vedením),
- osvědčení o věcném a technickém vybavení vydané Státním ústavem pro kontrolu léčiv,
- provozní řád, schválený příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví (t.j. příslušnou Krajskou hygienickou stanicí) včetně rozhodnutí o schválení (§ 15 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů v aktuálním znění [51]).

První čtyři body platí pro všechny zdravotnické pracovníky uvedené v žádosti, a také pro provozovatele (je-li farmaceut) nebo jeho odborného zástupce (je-li ustanoven).

Kromě vydávání registrací a souhlasů příslušný krajský úřad zajišťuje (a hradí) podle zákona o léčivech³⁰ [42] likvidaci nepoužitelných léčiv³¹, se kterými podle stejného zákona je nutno nakládat jako s nebezpečným odpadem (o nakládání s nebezpečným odpadem také pojednává zákon o odpadech a další

³⁰ Zákon č. 79/97 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů v aktuálním znění [42].

³¹ Léčiva nevyhovující jakosti, s prošlou dobou použitelnosti, uchovávaná nebo připravená za jiných než předepsaných podmínek, zjevně poškozená nebo nespoteřovaná (§ 50 v [42]).

zákony a vyhlášky³²). Oprávnění k nakládání a k likvidaci nepoužitelných léčiv mají fyzické nebo právnické osoby na základě souhlasu zdravotního odboru krajského úřadu (a v případě radiofarmak na základě souhlasu Státního úřadu pro jadernou bezpečnost), který také musí hradit likvidaci nepoužitelných léčiv, odevzdaných fyzickými osobami v lékárně (která je povinna tato léčiva od nich převzít [42]).

Při zahájení provozu lékárny podá provozovatel žádost o zařazení do organizovaného sběru nebezpečného odpadu na příslušný zdravotní odbor krajského úřadu a ten následně bude zajišťovat pravidelný (většinou jednou za 2 až 3 měsíce) sběr tohoto odpadu (na vlastní náklady, jak zmíněno výše) prostřednictvím nasmlouvané odborné firmy. O likvidaci „vlastního“ nebezpečného odpadu – nepoužitelných léčiv (nikoli od veřejnosti) by se provozovatel lékárny měl postarat sám formou smlouvy s odbornou firmou (odborné firmy lze najít v Katalogu osob oprávněných provádět zneškodňování nebezpečných odpadů, zveřejněném ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví). Nutno podotknout, že mnohdy tomu tak není a likvidace vlastního nebezpečného odpadu probíhá spolu s likvidací nebezpečného odpadu od veřejnosti (s tolerancí krajského úřadu).

3.2.6 Krajská hygienická stanice

Zákon o péči o zdraví lidu [40] mimo jiné také definuje některé podmínky provozu zdravotnického zařízení. V § 12a říká, že zdravotnické zařízení, tj. i lékárna, musí být personálně (dohlíží na to registrující orgán, viz výše), věcně a technicky (posuzuje SÚKL – viz kapitola 3.2.7) vybavena pro druh a rozsah zdravotní péče, kterou poskytuje a musí splňovat hygienické požadavky na svůj provoz. Právě plnění stanovených hygienických požadavků na provoz zdravotnických zařízení kontroluje orgán ochrany veřejného zdraví, zřízený podle zvláštního právního předpisu (zákona o ochraně veřejného zdraví³³ [51], tj. pro tento účel Krajská hygienická stanice (KHS) [40]). V případě lékárny se KHS řídí a

³² Zákony (v aktuálních zněních) se zde rozumí:

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů v aktuálním znění [49].
- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů v aktuálním znění a dále vyhláška:
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů v aktuálních zněních.

³³ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů v aktuálním znění [51].

postupuje podle vyhlášky MZe o správné lékárenské praxi³⁴ [36], podle které musí každá nově zřízená³⁵ nebo stávající lékárna mít zpracovaný Provozní řád.

Náplň Provozního řádu upravuje již zmíněná vyhláška o správné lékárenské praxi³⁴ [36] a také vyhláška o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení [35] a další³⁶. Provozní řád lékárny (vzor doporučený ČLK viz Příloha 6) reguluje následující činnosti a témata:

- stanovuje úkoly a povinnosti lékárny,
- reguluje provoz lékárny,
- definuje výdejní činnost lékárny,
- řídí přípravu léčiv,
- definuje zásobování lékárny a péči o zásoby,
- stanovuje nutnost kontroly,
- určuje dokumentaci a záznamy,
- udává náplň práce a povinnosti vedoucího lékárníka,
- obsahuje přílohy.

Součástí Provozního řádu³⁷ jsou i údaje o lékárně, pro kterou je zpracován (typ lékárny, provozovatel, registrace, vedoucí lékárník, osvědčení (číslo, datum vydání), rozsah činnosti (dle osvědčení a registrace, včetně platných výjimek), organizační členění lékárny, počet lékárníků, farmaceutických asistentů atd.). Nedílnou součástí Provozního řádu je i Hygienický a sanitační řád lékárny, který v minulosti musel být zpracován v souladu se Závazným pokynem SÚKL LEK-4 (viz Příloha 7: Zásady hygienického režimu a jejich uplatňování v zařízeních lékárenské péče; nutno však zmínit, že tento předpis je již neplatný, zde je uváděn pro ilustraci). Návod pro jeho zpracování je k dispozici na internetových stránkách ČLK [2] – Příloha 8.

³⁴ Vyhláška MZ č. 255/2003 Sb., kterou se stanoví správná lékárenská praxe, bližší podmínky přípravy a úpravy léčivých přípravků, výdeje a zacházení s léčivými přípravky ve zdravotnických zařízeních a bližší podmínky provozu lékáren a dalších provozovatelů vydávajících léčivé přípravky v aktuálním znění [36]. Tuto vyhlášku doplňuje i Závazný pokyn SÚKL LEK-8.

³⁵ Tuto povinnost při zřizování lékárny ukládá i zákon o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47].

³⁶ Vyhláška MZd č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení v aktuálním znění [35]; další je Vyhláška MZd č. 440/2000 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče v aktuálním znění.

³⁷ Podle Závazného pokynu SÚKL LEK-8 Provozní řád také představuje pracovní řád konkrétní lékárny a pracovní náplně jsou zpracovány pro konkrétní pracovní kategorie a funkce v dané lékárně.

Tento řád detailně rozpracovává pokyny pro:

- mechanickou očistu,
- dezinfekci,
- sterilizaci,
- čisté prostory v lékárně (řídí se také Závazným pokynem SÚKL LEK-7),
- pracovníky (osobní hygiena a ochranné oděvy, prádlo, obuv, ochranné pomůcky aj.),
- mytí, dezinfekci a sterilizaci nádobí, náradí, skla, lékovek apod.,
- čištěnou vodu (přístroje, přípravu, uchovávání, kontrolu atd.),
- obalové materiály používané při sterilizaci,
- nakládání s odpady.

Součástí Hygienického a sanitačního řádu jsou i kritéria a četnost kontrol sterilizátorů a čištěné vody podle platného lékopisu. Kontrola účinnosti sterilizačních přístrojů se provádí vždy u nového přístroje, po opravě, při každé pochybnosti o účinnosti přístroje a po každých proběhlých 200 sterilizačních cyklech, nejméně však 1x ročně (pro sterilizátory mladší 10 let, pro starší minimálně 2x ročně). Čištěná voda se kontroluje 2x ročně zkouškou na mikrobiální nezávadnost a 1x měsíčně se provádí zkoušky na fyzikálně-chemickou kvalitu čištěné vody. Lékárna může některé kontroly provádět sama, nebo musí do Hygienického a sanitačního řádu uvést způsob jejich provedení. V praxi nejčastěji kontrolu provádí externí dodavatel této služby, nejčastěji regionální pracoviště Státního zdravotního ústavu (SZÚ). KHS má právo provádět namátkové kontroly dodržování daného postupu a četnosti kontrol (podobnou pravomoc má SÚKL mj. pro čištěnou vodu).

Podobu konkrétního Provozního řádu se všemi přílohami posuzuje KHS – oddělení protiepidemické³⁸ – v případě, že vyhovuje všem zákonným normám a požadavkům, vydá rozhodnutí o schválení provozního řádu, které je nedílnou součástí Žádosti o registraci nestátního zdravotnického zařízení fyzických i právnických osob.

³⁸ Některé KHS nabízejí vlastní vzory provozních řádů a také placené konzultace na toto téma.

3.2.7 Státní ústav pro kontrolu léčiv

Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) je podle zákona o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních [47] orgánem příslušným k vydávání Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny (jak plyne z názvu, platí pro lékárny a odloučené oddělení pro výdej léčiv a zdravotnických prostředků – OOVL), respektive Souhlasu s věcným a technickým vybavením v případě výdejny zdravotnických prostředků. Oba dokumenty jsou vyžadovány jako přílohy k:

- příslušnému registračnímu řízení (viz kapitola 3.2.4),
- žádosti provozovatele o změnu v rozhodnutí o registraci (v případě, že se tato změna týká údajů uvedených v původně vydaném osvědčení),
- žádosti o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zdravotnickým zařízením (viz kapitola 3.2.5),
- žádosti ČLK o udělení osvědčení pro účel registrace.

Technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení lékárenské péče jsou uvedeny v příloze vyhlášky MZd o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení [35]. Mezi zdravotnická zařízení lékárenské péče tato vyhláška³⁹ zařazuje:

- lékárny základního typu,
- lékárny s odbornými pracovišti (odděleními),
- výdejny prostředků zdravotnické techniky.

Jako součást lékárny základního typu a lékárny s odbornými pracovišti (odděleními) lze rovněž zřídit odloučené oddělení pro výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky.

Žádosti o vydání Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny přijímá sekretariát sekce lékárenství a kontroly distribuce SÚKL a její jednotlivá regionální pracoviště v závislosti na místě provozování lékárny (v případě zřizování OOVL je určující sídlo mateřské lékárny). Důvodem žádosti může být:

³⁹ SÚKL dále rozlišuje tyto lékárny (nad rámec vyhlášky [35]; toto dělení využívá při vyhledávání v Databázi lékáren a OOVL schválených SÚKL přístupnou na svých webových stránkách [29]):

- nemocniční lékárna základního typu,
- nemocniční lékárna s odbornými pracovišti,
- nemocniční výdejna,
- vojenská lékárna.

K nemocničním lékárnám může být jako detašované pracoviště přiřazené OOVL.

- nově zřizovaná lékárna,
- změna provozovatele již dříve povolené lékárny,
- zřízení odloučeného oddělení pro výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky,
- změna rozsahu činnosti lékárny – bez změny věcného a technického vybavení (např. nově příprava léčivých přípravků pro jiné lékárny, příprava a kontrola čištěné vody pro jiné lékárny, změny v seznamu zásobovaných lůžkových zařízení, zásilkový výdej atd.),
- změna věcného a technického vybavení lékárny (např. zrušení přípravy sterilních léčivých přípravků atd.),
- jiný důvod (např. náhrada za dříve udělovaný souhlas SÚKL s provozováním lékárny).

Žádost o vydání Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny musí obsahovat tyto náležitosti:

- Vyplněný formulář Žádosti o vydání osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny (viz Příloha 9, formulář je dostupný na www.sukl.cz), ve kterém musí být uvedeno:
 - jméno, příjmení, místo podnikání, identifikační číslo (fyzická osoba); název, obchodní firma, sídlo, identifikační číslo (právní osoba),
 - jméno a příjmení statutárního zástupce výše zmíněných osob,
 - kontaktní údaje žadatele (telefonické, faxové a e-mailové spojení),
 - místo provozování lékárny (název a adresa lékárny),
 - důvod žádosti (viz výše).
- Přílohy dle seznamu uvedeného na formuláři žádosti (odpovídající důvodu žádosti):
 - doklad o oprávnění k podnikání (výpis z obchodního rejstříku, ŽL, zřizovací listinu),
 - doklad o právu užívat prostory lékárny (výpis z katastru nemovitostí nebo nájemní smlouva),
 - doklad, že prostory jsou způsobilé k užívání jako zdravotnické zařízení lékárenské péče (např. pro

- novou lékárnu se jedná o kopii kolaudačního rozhodnutí, povolení k užívání),
- vyplněný dotazník k žádosti (viz Příloha 10, dostupný na www.sukl.cz),
 - doklad o zaplacení poplatku, dle pokynů SÚKL (pokyn UST – 29) viz Tabulka 2,
 - souhlas ke zpracování osobních údajů (pouze fyzické osoby) – viz Příloha 11 (dostupný na www.sukl.cz),
 - jiné (např. plná moc k zastupování společnosti).
- Návrh dispozičního řešení lékárny/OOVL (plánek s uvedením popisu jednotlivých provozních místností a jejich plošné výměry) ve 2 vyhotoveních.

Tabulka 2: Úhrada nákladů SÚKL za vyžádané odborné úkony (zdroj: SÚKL, 2007).

Upřesnění platby	Úhrada
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v případě lékárny zřizované v nových prostorách 	14 540 Kč
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v případě lékárny zřizované v prostorách již dříve povolené lékárny (změna provozovatele) ▪ zřizování odloučeného oddělení výdeje léčiv a PZT 	4 900 Kč
<ul style="list-style-type: none"> ▪ změna věcného a technického vybavení ▪ změna rozsahu činnosti lékárny ▪ jiný důvod (náhrada souhlasu aj.) 	980 Kč
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Písemné vyjádření k dispozičnímu řešení lékárny (v případě potřeby poskytnutí konzultace a schválení plánu) 	2 000 Kč

Po obdržení žádosti SÚKL zkontroluje předložené doklady a je-li to nutné, vyzve žadatele k jejich doplnění nebo provede místní šetření (po předchozí domluvě termínu návštěvy). Poté posoudí splnění dalších požadavků stanovených zákonem [40] a prováděcím předpisem (včetně výsledků případné kontroly provedené inspektory ústavu na místě) a vydá (nebo zamítne) ve lhůtě 30 dnů Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny. Vydané osvědčení nabývá platnosti dnem jeho převzetí žadatelem.

Pokud si budoucí provozovatel lékárny chce v průběhu jejího zřizování ověřit správné řešení interiéru nově vznikající lékárny, nabízí sekce lékárenství a kontroly distribuce SÚKL konzultace dispozičního řešení zařízení lékárenské péče. Účelem této konzultace (schválení plánu před vlastní realizací) je umožnit

žadatelům kvalitní přípravu projektu včetně vhodného výběru technického a věcného vybavení tak, aby odpovídalo požadavkům výše uvedené vyhlášky [35]. Ke konzultaci je nutno dodat navrhované dispoziční řešení (v podobě jednoduchého plánu s uvedením popisu jednotlivých provozních místností, jejich plošné výměry a ostatních náležitostí nutných k posouzení – tj. stejný plán jako při žádosti o Osvědčení, v tomto případě však ve 3 vyhotoveních) a přiložit doklad o zaplacení poplatku dle pokynů SÚKL (pokyn UST – 29), viz Tabulka 2. Po posouzení předloženého návrhu včetně eventuální ústní konzultace vydá SÚKL žadateli do 30 dnů jedno vyhotovení návrhu dispozičního řešení opatřené příslušným vyjádřením ústavu (které odpovídá legislativě platné v den vyhotovení). Schválený návrh dispozičního řešení lékárny již v případě následné žádosti o vydání Osvědčení není nutno k žádosti přikládat.

Podkladem pro rozhodování SÚKL při posuzování dispozičního řešení a vybavení zdravotnického zařízení poskytujícího lékárenskou péči je vyhláška o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení [35], která ve své příloze vyjmenovává jednotlivé položky vybavení a udává nutné členění interiéru (místností) podle typu lékárny (její prostorové, technické a věcné požadavky viz níže (úplné znění přílohy k vyhlášce č. 49/1993 Sb. je v Příloze 12).

Lékárna základního typu, která poskytuje lékárenskou péči obyvatelstvu, zařízením ambulantní péče, zařízením veterinární péče a ostatním nezdravotnickým subjektům, musí mít následující místnosti⁴⁰ [35]:

- provozní místnosti:
 - výdejnu léčiv s čekárnou pacientů (28 m²),
 - přípravnu léčiv (12 m²),
 - pracoviště pro vstupní kontrolu (přičleňuje se k přípravně nebo místnosti pro uchovávání léčiv (4 m²)),
 - umývárnu (8 m²),
 - místnost pro uchovávání léčiv (18 m²),
 - příjem dodávek (10 m²),
- pracovnu vedoucího lékárníka (případně upravenou i pro výkon pohotovostní služby),

⁴⁰ Podle potřeby se mohou zřizovat i další prostory, např. pracoviště pro individuální přípravu kolyrií vybavené zařízením s laminárním prouděním vzduchu a stolním tlakovým sterilizátorem, místnost pro uchovávání veterinárních léčiv, zkušební box pro výdej prostředků zdravotnické techniky a denní místnost zaměstnanců [35].

- hygienické vybavení pro zaměstnance, sestávající ze šatny, umývárny, WC a úklidové komory.

Na lékárnu s odbornými pracovišti (odděleními), která poskytuje v plném rozsahu specializovanou lékárenskou péči obyvatelstvu, zdravotnickým zařízením ambulantní, lázeňské a ústavní péče⁴¹, zařízením veterinární péče a ostatním nezdravotnickým subjektům je kladena ještě větší prostorová náročnost (podrobnější členění viz Příloha 12)⁴² [35]:

- provozní místnosti:
 - odborné pracoviště zásob a výdeje léčiv (min. 164 m²)
 - odborné pracoviště přípravy, resp. výroby léčiv (min. 120 m²):
 - odborné pracoviště kontroly léčiv (min. 15 m²),
- pracovna vedoucího lékárníka a inspekční pokoj (pokud vykonávají pohotovostní službu),
- hygienické vybavení pro zaměstnance, sestávající ze šatny, umývárny, WC, denní místnosti a úklidové komory.

3.2.8 Český statistický úřad

Český statistický úřad se ve své činnosti řídí zákonem o státní statistické službě⁴³ [43], který kromě jiného ukládá povinnosti stran správy registru ekonomických subjektů. K těmto povinnostem patří i správa identifikačních čísel (ekonomických subjektů), tzv. IČ (dříve označováno jako IČO). Samotné přidělení čísla většinou dle tohoto zákona zajišťuje rejstříkový soud (právníkům osobám zapsaným do obchodního rejstříku, zahraničním osobám a organizačním složkám zahraničních osob, nadacím a nadačním fondům a obecně prospěšným společnostem), živnostenský úřad (fyzickým osobám provozujícím živnost) a některá ministerstva (sdružením, politickým stranám a politickým hnutím Ministerstvo vnitra, církvím, náboženským společnostem Ministerstvo kultury, školským právníkům osobám a veřejným výzkumným institucím Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy). Ostatním ekonomickým subjektům IČ přiděluje přímo Český statistický úřad – tj. právníkům osobám, které nespádají do výše

⁴¹ Lékárny poskytující péči pouze lázeňským nebo ústavním zdravotnickým zařízením se označují jako ústavní.

⁴² Podle potřeby se mohou zřizovat další prostory, jako např. místnost pro uchovávání veterinárních léčiv a zkušební box pro výdej prostředků zdravotnické techniky.

⁴³ Zákon č.89/1995 Sb., o státní statistické službě v aktuálním znění [43].

jmenovaných kategorií (např. příspěvkovým organizacím, obcím, profesním komorám nebo vysokým školám) a fyzickým osobám s oprávněním k podnikatelské činnosti vydaným jiným orgánem než živnostenským úřadem. Mezi tyto fyzické osoby patří, kromě jiných, i členové profesních komor jako architekti, exekutoři, lékaři a také lékárníci. Při žádosti o přidělení identifikačního čísla předloží vyplněný formulář (viz Příloha 13) "Oznámení ekonomického subjektu - fyzické osoby" a připojí kopii (nemusí být notářsky ověřená) dokladu opravňujícího k vykonávání podnikatelské činnosti (v případě lékárníka se jedná o doklad o členství v komoře, popř. osvědčení o splnění podmínek soukromé praxe vydané komorou nebo o registraci nestátního zdravotnického zařízení vydané registrujícím orgánem).

3.2.9 Česká lékárnická komora

Zákonem o České lékařské, stomatologické a lékárnické komoře⁴⁴ [55] byla 1. června 1991 založena Česká lékárnická komora (ČLK) jako samosprávná nepolitická stavovská organizace, která sdružuje farmaceuty (pro lékárníky pracující v lékárně je členství povinné). Jejím úkolem je dohlížet nad odborným výkonem povolání a etikou lékárníků, vést jejich seznam, zaručovat jejich odbornost, ale také hájit práva a zájmy lékárníků a chránit jejich profesní čest. Zákon uděluje komoře široké pole pravomocí, mezi kterými je i právo stanovovat podmínky k výkonu soukromé praxe svých členů a k výkonu funkce odborných zástupců a vydávat o tom osvědčení. Toto osvědčení není již dále taxativně vyžadováno během zakládání NZZ (viz kapitola 3.2.4), jeho potřebu tak definuje právě zákon o komorách [55].

Veškeré dění v komoře a všechny povinnosti i práva jejích členů ukotvují vnitřní stavovské předpisy ČLK, které navrhuje představenstvo komory (řídící a výkonný orgán) a schvalují sjezdy delegátů (nejvyšší orgán komory). Mezi nejdůležitější vnitřní předpisy patří Etický kodex, provozní řády komory (organizační, jednací, volební, finanční, kontrolní, disciplinární, řád činnosti revizních komisí), dále řády pro členy (řád pro označování lékáren a inzerci, řád pro kontinuální vzdělávání) a licenční řád, který stanovuje podmínky pro výkon soukromé praxe podle zákona o zdravotní péči v NZZ [47] a pro výkon funkce

⁴⁴ Zákon ČNR č. 220/1991 Sb., O České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře v aktuálním znění [55].

odborných zástupců. Těmito podmínkami je oprávnění k výkonu profese farmaceuta (podle zákona č. 95/2004 Sb. [44]), odborné poskytování péče (podle zákona o léčivech [42]) a splnění požadavků na profesní schopnost a bezúhonnost (definováno v Licenčním řádu komory). Lékárník, který vyhoví všem požadovaným podmínkám, obdrží osvědčení, které je vázáno na jeho osobu a místo výkonu praxe (z toho plyne, že provozuje-li lékárník více lékáren, musí do všech ostatních, kromě té, na kterou má osvědčení, zajistit odborného zástupce s vlastním osvědčením; toto neplatí pro odloučené oddělení pro výdej léčiv a zdravotnických prostředků). Osvědčení zavazuje lékárníka k osobnímu vedení dané lékárny, tj. k osobní účasti na řízení provozu lékárny ve výši 75 % doby zákonem stanoveného pracovního týdne v době otevíracích hodin. Žádost o udělení osvědčení (viz Příloha 14) podává žadatel zpravidla sám na sekretariát komory (Licenční řád totiž přesně neuvádí, komu či kam se má žádost podat). Žádost, projednaná nejprve okresním sdružením lékárníků (základní článek komory), musí obsahovat následující náležitosti:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu provozovatele, jde-li o fyzickou osobu,
- firmu provozovatele, sídlo, právní formu, IČ a údaje o statutárním orgánu, jde-li o právnickou osobu,
- jméno, příjmení, rodné číslo, občanství a místo trvalého pobytu žadatele,
- název okresního sdružení, ve kterém je žadatel evidován,
- název a adresu lékárny, k níž se váže žádost o vydání osvědčení,
- popis druhu a rozsahu poskytované lékárenské péče,
- den zahájení provozu lékárny podle tohoto osvědčení,
- žádá-li o zřízení OOVL musí žádost navíc obsahovat:
 - čestné prohlášení, obsahující příslušné údaje o odborné způsobilosti tam pracujícího lékárníka podle ustanovení § 3, odst. 2 Licenčního řádu ČLK,
 - název a adresu tohoto pracoviště.

K žádosti o vydání osvědčení k výkonu soukromé praxe a funkce odborného zástupce je žadatel povinen připojit dále tyto doklady:

- Příslušným okresním sdružením lékárníků potvrzenou kopii Přehledu odborné praxe lékárníka sloužící jako doklad o průběhu

odborné praxe; OSL, kde probíhala praxe v době podání žádosti, potvrdí aktuálnost tohoto údaje.

- Písemné prohlášení o tom, že není držitelem dalšího osvědčení či jiného oprávnění k vedení lékárny.
- Doklady o zaplacení stanovených příspěvků.
- Kopii rozhodnutí SÚKL o vydání osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny (v případě žádosti o rozšíření osvědčení o OOVL kopii rozhodnutí SÚKL o vydání osvědčení o věcném a technickém vybavení odloučeného oddělení pro výdej léčiv a zdravotnických prostředků).
- Kopii potvrzení o zdravotní způsobilosti ne starší než 3 měsíce.
- Kopii dokladů potvrzujících odbornou způsobilost žadatele podle zákona [44], tj. zpravidla český nebo slovenský vysokoškolský diplom ve spojení se specializačním diplomem, popř. s dokladem podle prvního bodu osvědčujícím odbornou praxi v lékárně v délce 36 měsíců v průběhu předcházejících 5 let. Absolventi ostatních vysokých škol předkládají příslušné rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví.
- Kopie dokladů potvrzujících specializovanou způsobilost žadatele podle zákona [44]²⁷, tj. zpravidla český nebo slovenský specializační diplom nebo osvědčení akreditovaného zařízení o absolvování doplňující odborné praxe podle vzdělávacího programu. Absolventi s praxí mimo území České republiky, ale na území členských států Evropských společenství, předkládají příslušné rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví.
- Kopii platného výpisu z obchodního rejstříku právnické osoby.
- Vyjádření představenstva příslušného okresního sdružení, které obsahuje:
 - vyjádření představenstva k umístění, k personálnímu a k věcnému a technickému vybavení lékárny pro rozsah poskytované péče,
 - odůvodněné připomínky k žádosti o osvědčení a jejím přílohám.
- Čestné prohlášení o bezúhonnosti.

- Kopie dokladů o odborné, příp. specializované způsobilosti personálu s kvalifikací farmaceut pro zacházení s léčivými v lékárnách podle zákona [44]. V případě, že je v lékárně zajištěn odborný dohled, stačí kopie vysokoškolského diplomu.
- Kopie dokladů o odborné způsobilosti personálu s kvalifikací farmaceutický asistent pro zacházení s léčivými v lékárnách podle zákona [45].
- Čestné prohlášení žadatele, že:
 - neuzavřel ani neuzavře smlouvy nebo dohody, které by ho omezovaly ve svobodném výkonu praxe. Za takové smlouvy nebo dohody se považují např. smlouvy, při nichž výše úhrady, kterou držitel osvědčení poskytuje za půjčku, zápůjčku nebo jiné peněžní a věcné výhody, se řídí výší obrátu nebo zisku lékárny,
 - neuzavřel ani neuzavře smlouvy nebo dohody s dodavateli o výhradním nebo přednostním zásobování určitými léčivými,
 - neuzavřel ani neuzavře smlouvy nebo dohody s lékaři nebo jinými osobami, kde by předmětem ujednání bylo výhradní nebo přednostní dodávání léčiv a prostředků zdravotnické techniky, nasměrování pacientů nebo receptů do určité lékárny,
 - lékárna bude mít v pracovním poměru lékárníky v počtu odpovídajícím otevírací době a rozsahu činnosti lékárny.

Pokud žadající lékárník splňuje všechny podmínky, vydá představenstvo komory osvědčení (není stanovena lhůta); nesplňuje-li některé podmínky nebo chybí-li něco, má žadatel 30 dnů na doplnění dokumentů, jinak bude jeho žádost zamítnuta. Podle Licenčního řádu ČLK sekretariát komory po udělení osvědčení zašle jeho kopii OSL a registrujícímu orgánu (např. příslušnému krajskému úřadu).

Dalším vnitřním stavovským předpisem ČLK, který se týká založení lékárny, je Řád pro označování lékáren a jejich propagaci. Sjednocuje a jasně definuje, jak musí být lékárna označena:

- nápisem „lékárna“ a případně názvem uvedeným v osvědčení (název nesmí ani skrytým způsobem obsahovat název farmaceutických výrobců, distributorů, zdravotních pojišťoven a dalších právnických a fyzických osob, které se podílejí na výrobě, distribuci, propagaci a financování léčiv, prostředků zdravotnické techniky a dalšího sortimentu lékáren), resp. vlastním logem,
- znakem schváleným komorou (jeho užívání je držiteli osvědčení propůjčeno),
- názvem a sídlem, statutárním orgánem, jde-li o provozovatele právnickou osobu; jménem a bydlištěm provozovatele, jde-li o provozovatele fyzickou osobu (velikost tohoto označení může být maximálně velikosti 300 x 500 mm),
- jménem odborného zástupce, je-li jeho ustanovení dle obecně závazných právních předpisů a řádů komory nezbytné,
- otevírací dobou lékárny,
- případné cizojazyčné označení lékárny je možné, nesmí však být označením hlavním.

Podobná pravidla platí i pro označení OOVL s tím, že musí navíc obsahovat nápis udávající, že jde o „odloučené oddělení výdeje léčiv“ (nebo aspoň „výdejna léčiv“) a odkaz na mateřskou lékárnu.

3.2.10 Ostatní úřady – finanční, ČSSZ, zdravotní pojišťovna

Rozsáhlou novelou živnostenského zákona [53], jakož i dalších zákonů⁴⁵, došlo k rozšíření pravomoci živnostenských úřadů jako centrálních registračních míst — CRM. Podnikatelé mohou od 1. 8. 2006 oznámit zahájení podnikatelské činnosti a zároveň dostát povinností vůči všem ostatním institucím (tj. registraci pro daňové účely, plnění oznamovací povinnosti a dalších povinností vůči České správě sociálního zabezpečení, úřadům práce a zdravotním pojišťovnám) přímo na živnostenském úřadě.

⁴⁵ Zákon č. 214/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [53] ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony.

Podnikatel může díky CRM a Jednotnému registračnímu formuláři (JRF) na živnostenském úřadě podat přihlášku k daňové registraci, oznámit zahájení samostatné výdělečné činnosti, podat přihlášku k důchodovému pojištění, nemocenskému pojištění, oznámit vznik volného pracovního místa, podat oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění [41]. Živnostenský úřad získané informace předá příslušným orgánům do pěti pracovních dnů. Dojde-li k chybnému vyplnění formuláře nebo vzniknou-li nějaké nejasnosti, bude podnikatel již pozván k jednání na konkrétní úřad, kde se problém objevil a kam byl příslušný formulář zaslán.

Výhodou JRF je usnadněný vstup do podnikání (stačí navštívit jedno kontaktní místo) a ušetřený čas (není nutno vyplňovat více dokumentů, opakovaně identifikační údaje apod.). Jednotné registrační formuláře existují ve dvou podobách – pro fyzickou osobu a pro právnickou osobu (Přílohy 16 a 17) a nahrazují následující přihlášky a formuláře, které je jinak nutno (podle povinností vyplývajících z legislativy) vyplnit na příslušných úřadech:

- Ve vztahu k živnostenskému úřadu⁴⁶:
 - Ohlášení živnosti,
 - *Žádost o koncesi.*
- Ve vztahu k finančnímu úřadu:
 - Přihláška k daňové registraci pro fyzické osoby/ právnické osoby,
 - Přihláška k registraci k dani z příjmů fyzických osob/ právnických osob,
 - Přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty,
 - Přihláška k dani z nemovitosti,
 - Přihláška k dani silniční,
 - Přihláška k registraci pro plátcovy pokladny,
 - *Přihláška k registraci — odštěpné závody a provozovny.*
 - Přihláška k dani z příjmů jako plátcí:
 - daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků,
 - *daně z příjmů vybírané zvláštní sazbou daně,*
 - *zajišťující daně.*

⁴⁶ Pro ohlášení živnosti je místně příslušný ten živnostenský úřad (s CRM), v jehož územním obvodu má fyzická osoba bydliště a právnická osoba sídlo.

- Ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení (pouze FO):
 - Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti OSVČ,
 - Přihláška k důchodovému a nemocenskému pojištění OSVČ.
- Ve vztahu k úřadu práce:
 - Hlášení volného pracovního místa, resp. jeho obsazení.
- Ve vztahu ke zdravotní pojišťovně (pouze FO):
 - Oznámení pojištěnce o zahájení (ukončení) samostatné výdělečné činnosti.

Při vyplňování JRF a zřizování živnosti na CRM musí mít podnikatel předložit doklady potřebné k zřízení živnosti a k prokázání splněných podmínek pro získání živnostenského oprávnění (tj. např. průkaz totožnosti, výpis z Rejstříku trestů (není nezbytné — úřad si může vyžádat sám), oznámení pojištěnce o zahájení samostatné výdělečné činnosti a potvrzení o nedoplatcích na daních (od zdravotní pojišťovny, ČSSZ a FÚ; živnostenský úřad si to opět vyžádá sám), doklad o zaplacení správního poplatku za vydání živnostenského listu, společenskou smlouvu (u PO) atd., viz kapitoly 0 a 3.2.2.2).

U ohlašovacích živností (pokud jsou doloženy všechny potřebné doklady a ohlášení je bez vady) vzniká právo provozovat živnost fyzické osoby dnem ohlášení živnosti živnostenskému úřadu (CRM). Právníkům osobám, které se povinně zapisují do obchodního rejstříku, (obchodní společnosti, družstva) vzniká právo provozovat živnost dnem zápisu do tohoto rejstříku. O zápis do obchodního rejstříku požádá právnická osoba příslušný rejstříkový soud (soud, v jehož územní obvodu je umístěno sídlo společnosti).

3.2.11 Výběrové řízení

Aby lékárna za svoji činnost a služby dostala úhradu za poskytnutou lékárenskou péči, musí být jasný její plátec⁴⁷. V případě zdravotnictví je

⁴⁷ Na rozdíl od klasického modelu terciární sféry, kde za službu platí její uživatel, v oblasti zdravotnictví vzniká diskrepance: uživatelem služby je občan (pacient), zatímco plátcem je obvykle zdravotní pojišťovna (v konečném důsledku je však pouze zprostředkovatelem platby od občana. Tato platba však nemá charakter platby za soukromý statek, ale spíše platby za statek veřejný.). Vzniklý trojúhelník, i v důsledku solidárnosti zdravotnického systému, následně rozměňuje další

nejčastějším plátcem zdravotní pojišťovna (ZP). Podle zákona o veřejném zdravotním pojištění [41] (§ 17, odst. 8) ZP vždy uhradí zařízení lékárenské péče platbu za léčivé přípravky a prostředky zdravotnické techniky, a to i tehdy, nemá-li se zařízením lékárenské péče dosud uzavřeno smlouvu [41]. Na druhé straně, dle zkušeností provozovatelů lékáren ale i zdravotních odborů krajských úřadů, je přístup zdravotních pojišťoven k nesmluvním NZZ často nastaven takovým způsobem, že v první linii jsou propláceny náklady smluvním zdravotnickým zařízením, nesmluvní NZZ jsou uspokojena až ve druhé fázi, což může těmto zařízením působit ekonomické potíže (z důvodu hrozící nesolventnosti při odkladu plateb za vzniklé výdaje). Při zakládání lékárny je proto vhodnější myslet i na navázání smluvního vztahu se zdravotními pojišťovnami – v našem právním rámci pomocí výběrového řízení.

Výběrová řízení k uzavření smlouvy mezi zdravotnickým zařízením a zdravotní pojišťovnou se řídí zákonem o veřejném zdravotním pojištění⁴⁸ [41] (konkrétně ustanovením § 46 a následujícím). O vyhlášení výběrového řízení může požádat buď zdravotní pojišťovna nebo zdravotnické zařízení oprávněné poskytovat zdravotní péči v příslušném oboru (např. lékárenskou péči). Na základě této žádosti zaslané na krajský úřad (pro Prahu na Magistrát hlavního města Prahy) je vyhlášeno samotné výběrové řízení, které má zákonem stanovené náležitosti [41]:

- rozsah zdravotní péče,
- území, pro které má být poskytována lékárenská péče,
- označení zdravotní pojišťovny (je-li návrhatelem výběrového řízení),
- lhůtu, ve které lze podat nabídku (nesmí být kratší než 30 pracovních dnů),
- místo pro podání přihlášky.

Vyhlašovatel – krajský úřad – zřídí výběrovou komisi, které složení také stanovuje zákon [41] (zástupce KÚ, zástupce ČLK, zástupce příslušné zdravotní pojišťovny a odborník pro lékárenskou péči). Po ukončení výběrového řízení zpracuje vyhlašovatel stanovisko pro zdravotní pojišťovnu – to může být kladné

vztahy mezi uživatelem/plátcem a poskytovatelem péče (např. přímou kontrolu nad kvalitou, požadavek na nejnižší cenu za službu apod.).

⁴⁸ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění v aktuálním znění [41].

nebo záporné. Podle něj (je-li kladné) většinu dojde k uzavření smlouvy⁴⁹ a NZZ se stane smluvním zařízením dané zdravotní pojišťovny (viz Příloha 15 – rámcová smlouva).

3.2.12 Distributoři léčiv

Zdravotnické zařízení lékárenské péče z pohledu podnikové ekonomie je provozovna, která nabízí služby a zvláštní zboží konečným uživatelům – zákazníkům (pacientům). Stejně jako každý jiný podnik, fungující na podobném principu, musí být obchodně napojeno na jednoho či více dodavatelů. V případě jiných podniků jsou těmito dodavateli většinou specializované velkoobchody, v případě lékárny se jedná o distributory léčiv.

Dalším specifikem spolupráce lékárna – distributor, nad rámec obvyklých obchodních vztahů mezi dodavatelem a odběratelem, je fakt, že dle podmínek daných Ministerstvem financí (MF) se společně dělí o obchodní přírážku, kterou je možno u léčivých přípravků⁵⁰ uplatňovat (tj. MF určilo rozmezí obchodní přírážky; u klasických obchodních přírážek v jiných odvětvích horní strop určuje trh, pouze některé regulované komodity, jako např. energie, jsou v České republice cenově omezovány). V posledních letech byla výška obchodní přírážky (marže) 32 % z výrobní ceny léčivých přípravků bez DPH (a podíl distributorů většinou okolo 7 %), od 2.1.2006 poklesla na 29 %. Výměrem MF číslo 5/2006 se s platností od 1.8.2006 však nově zavedla degresivní obchodní přírážka. Její výpočet probíhá tak, že se léčivé přípravky rozdělí do sedmi skupin, a to dle výše skutečné výrobní ceny bez DPH. Každé skupině pak odpovídá sazba přírážky, která se uplatňuje k části ceny přesahující horní hranici ceny u předchozí skupiny. Přírážka z předchozích skupin, spočítaná jako součet přírážek uplatněných z horních hranic cen skupin a sazeb, se pak jednoduše přičte. Jednotlivé sazby a příklad ukazuje Tabulka 3.

⁴⁹ Dle zákona o veřejném zdravotním pojištění [41] zdravotní pojišťovna přihlíží výsledkům výběrového řízení a ke stanovisku vyhlášovatele, avšak tyto nezakládají právo (pro NZZ) na uzavření smlouvy se zdravotní pojišťovnou.

⁵⁰ Léčivými přípravky se zde rozumí sortiment podléhající cenové regulaci (veškerá hromadně vyráběné léčivé přípravky s kódem SÚKL a dietní potraviny pro zvláštní lékařské účely).

Tabulka 3: Degresivní obchodní přírážka (zdroj: autor).

Základ pro maximální obchodní přírážku - cena od tuzemského výrobce nebo zahraničního dodavatele v Kč bez DPH	Maximální obchodní přírážka
od 0 do 150 Kč	33 % (tj. z hodnoty 150 Kč = 49,50 Kč)
od 150,01 do 300 Kč	49,50 Kč + 32 % ze základu přesahujícího 150 Kč
od 300,01 do 500 Kč	97,50 Kč + 28 % ze základu přesahujícího 300 Kč
od 500,01 do 1000 Kč	153,50 Kč + 25 % ze základu přesahujícího 500 Kč
od 1000,01 do 2500 Kč	278,50 Kč + 22 % ze základu přesahujícího 1000 Kč
od 2500,01 do 5000 Kč	608,50 Kč + 18 % ze základu přesahujícího 2500 Kč
více než 5000 Kč	1 058,50 Kč + 10 % ze základu přesahujícího 5000 Kč

Na trhu v České republice existuje několik dominantních distributorů léčiv, sdružujících se v Asociaci velkodistributorů léčiv (AVEL). Mezi přední dodavatele pro lékárny tak patří firmy Gehe, Pharmos, Phoenix, Alliance a další. Kromě základní služby – distribuce léčiv – nabízejí, v rámci boje o zákazníka, i řadu doplňkových služeb. Patří mezi ně například call centra na bezplatné telefonní lince, on-line komunikace (včetně katalogů, objednávání, fakturování, reklamací, přístupu do placených programů jako AISLP a číselníky VZP, sledování dodávek apod.), možnost rezervace zboží při výpadku ve výrobě, merchandising⁵¹, instalace trezorů k doplňování zásob (na způsob nočních trezorů v bankách), pořádání seminářů i v rámci kontinuálního vzdělávání lékárníků a farmaceutických asistentů a také finanční služby.

Před zahájením provozu lékárny je logické, že provozovatel již musí mít navázané obchodní vztahy s distribucí. Většinou má každá lékárna uzavřeno hned několik dodavatelských smluv s různými distributory – impulzem k tomu jsou rozdílné nabídky a ceny jednotlivých dodavatelů, i když naopak jejich snahou je být výhradním dodavatelem, a tak si zvýšit obrát.

Prvním krokem k navázání obchodních relací je osobní jednání se zástupcem distributora, během kterého se ujasní podrobnosti a sepíše se rámcová smlouva. Nejčastějšími obchodními podmínkami jsou četnost závozů a způsob komunikace, základní 30-ti denní lhůta splatnosti závazků (s možností prodloužení

⁵¹ Merchandising – souhrn činností, jež jsou vykonávány v prostorách prodejen (lékáren) s cílem zlepšit všeobecnou vizualitu v místech vystavení produktů, tj. zajistit, že se správné zboží nachází na správném místě, ve správný čas a za správnou cenu [19]. Cílem je usnadnit zákazníkovi jeho orientaci na základě logického a přehledného uspořádání přípravků a vyvolat v něm náležitý impulz ke koupi. Nabídka distributorů zahrnuje jak školení v merchandisingu, tak i pomoc při samotné aplikaci principů merchandisingu.

na 60 dnů bez úroků z prodlení⁵²; velcí odběratelé mohou dosáhnout např. až 120-ti denní lhůtu, závisí na obratu), výše podílu distributora na obchodní příirážce (pro začínající lékárny se většinou pohybuje okolo 5,5 – 6 %, později a podle obratu klesá na 3,5 – 4 %) způsob jistění pohledávek apod. U nových lékáren s neznámou bonitou existuje několik zavedených způsobů jistění pohledávek, mezi které patří (dle pořadí užívání) např. blanco směnky, zástavní právo, postup pohledávek za zdravotními pojišťovnami, zajištění movitého majetku lékárny nebo přechod vlastnického práva k zásobám (stane-li se lékárna problémovou stran platební disciplíny a chce i nadále odebírat od distributora).

Mezi finanční služby patří možnost půjčky (s úrokem kolem 5 % p.a., sumy se pohybují v řádu milionů Kč) nebo faktoringové postupování pohledávek za zdravotní pojišťovnou (nejčastěji VZP). Řada distributorů se snaží své zákazníky motivovat k většímu obratu nebo k výhradnosti distribuce, většinou bonusovými programy (např. slevami dle velikosti obratu (rabatu, v řádech desetin procenta) nebo při odběru zboží, tvořícího více než 80 % obratu lékárny apod.).

Samotná realizace obchodního vztahu spočívá v denním objednávání zboží (léčiv, doplňkového zboží ale i dalšího (někteří distributoři nabízejí např. i bílé zboží, výpočetní techniku nebo zájezdy); četnost objednávání záleží dle četnosti závozů – nejčastěji 2x denně) a jeho následném závozu (ráno a odpoledne). Existují ale i možnosti expresního závozu dodatečné objednávky za příplatek.

3.2.13 Kontroly v lékárně

Kontrola je svým charakterem správní činnost průřezového charakteru. Projevuje se jak ve vztazích interních (jako integrální součást řízení), tak ve vztazích mezi organizačně jinak přímo nepropojenými subjekty – pak jde o vnější kontrolu, která má celou řadu možných podob. Pravidlem je, že vnější kontrola je přípustná pouze na základě právního předpisu, v rozsahu a prostředky, které právní předpis stanoví.

V lékárně přichází v úvahu několik typů vnějších kontrol – kontroly nespécifické pro lékárnu a kontroly pro lékárnu specifické.

⁵² Úrok z prodlení za platbu faktur se pohybuje kolem 0,03 – 0,05 %/den tj. 10 – 20 % p.a., dle velikosti obratu a platební disciplíny odběratele.

K specifickým patří kontroly podle některých zákonů⁵³ prováděné následujícími subjekty:

- ČLK a orgán příslušný k registraci zdravotnického zařízení – odbornost poskytované zdravotní péče,
- zdravotní pojišťovna – zástupce zdravotní pojišťovny (revizní lékař) – kontrola nákladů (dodržování nasmlouvaných), kontrola poskytované nasmlouvané péče,
- pacient a jeho zákonní zástupci – ohledně zdravotnické dokumentace vedené o jeho osobě,
- SÚKL – laboratorní kontroly léčiv, kontroly jakosti, účinnosti a bezpečnosti léčiv, jakosti a bezpečnosti pomocných látek, meziproductů a obalů, dodržování správné laboratorní, výrobní, distribuční, klinické a lékárenské praxe, dodržování technických a věcných požadavků na vybavení ZZ (lékáren), dodržování zákona o léčivech [42], nakládání se zdravotnickými prostředky,
- Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv – stejné pověření jako SÚKL, ale pro veterinární léčiva,
- okresní a městská veterinární správa – veterinární dozor nad používáním veterinárních léčiv,
- Ministerstvo zdravotnictví – kontroly dle zákonů, nejsou-li vykonávány některým orgánem zmíněným výše (např. kontrola dodržování povinností vyplývajících z režimu nakládání s návykovými látkami – kontroly provádí krajský úřad z pověření MZd),
- Krajská hygienická stanice – kontrola dodržování hygienických předpisů a dodržování hygienického řádu (mj. kontrola dodržování předpisů a kontrol sterilizátorů, čištěné vody apod.).

⁵³ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu v aktuálním znění [40],

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění v aktuálním znění [41],

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v aktuálním znění [51],

Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech v aktuálním znění [42],

Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích v aktuálním znění [46],

Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních v aktuálním znění [47],

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách v aktuálním znění [48].

K nespécifickým kontrolám, prováděným v každé organizaci či provozovně, patří kontroly těmito orgány:

- živnostenský úřad – dodržování živnostenského zákona [53],
- finanční úřad – finanční vztahy k daňové soustavě ČR dle platných zákonů⁵⁴,
- ČSSZ, Ministerstvo práce a sociálních věcí, inspektorát bezpečnosti práce a krajský úřad – dodržování zákonů sociálního práva⁵⁵,
- Krajská hygienická stanice – dodržování předpisů stran hygieny práce, epidemiologie apod.,
- úřad práce,
- zdravotní pojišťovna – hlášení povinných údajů,
- orgán požární ochrany – kontroluje Požární knihu a dodržování zásad požární ochrany (revize hasící techniky, komínů apod.),
- ČOI – dle zákonů⁵⁶ (např. kontrola vah a měřidel, správného nakládání se zbožím, správné označení zboží apod.),
- orgány činné v trestním řízení, přestupkové komise a pověření členové odborných organizací, soudní znalci a experti - při řešení stížností a trestních oznámeních.

Některé kontroly se zaměřují na dodržování pravidelných revizí buď přímo lékárenského zařízení (např. sterilizátorů, přístrojů k výrobě čištěné vody, laboratorních vah apod.), nebo obecného vybavení. Mezi nejčastější revize vybavení lékárny patří již zmíněné revize přístrojů, dále revize hasící techniky, revize plynových spotřebičů a rozvodů a revize elektrických spotřebičů a rozvodů.

Požární ochrana musí být zajištěná ve všech objektech užívaných k podnikání dle zákona o požární ochraně⁵⁷. Na jeho základě se kontroluje nejen

⁵⁴ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků v aktuálním znění, zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon v aktuálním znění, zákon č. 526/1990 Sb., o cenách v aktuálním znění.

⁵⁵ Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení v aktuálním znění, Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře v aktuálním znění, Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v aktuálním znění, Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce v aktuálním znění, Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce v aktuálním znění [52], Zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti v aktuálním znění, Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění v aktuálním znění, Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku v aktuálním znění.

⁵⁶ Zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci v aktuálním znění, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele v aktuálním znění a zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky v aktuálním znění.

vybavenost hasící technikou, ale i zpracování Požární poplachové směrnice, Havarijního plánu, vedení Požární knihy (zázpisy 1x měsíčně o závadách a jejich odstraněních), četnost revizí komínů (2x ročně, zápis do Požární knihy) nebo provádění školení o požární bezpečnosti (zaměstnanců jednou za 2 roky, vedoucích pracovníků 1x ročně; provádí odborně způsobilá osoba, tj. soukromá firma nebo např. majitel, nutno však absolvovat vzdělávací kurz).

Kontroly hasící techniky (tj. hydrantů a hasících přístrojů) se provádí specializovanou a oprávněnou soukromou firmou jednou ročně. Kontroluje se rok výroby, stav techniky a její náplně; v případě potřeby lze hasící přístroje znovu naplnit. Vše se řídí vyhláškou Ministerstva vnitra a normami⁵⁸.

Revize elektrických zařízení dle norem⁵⁹ provádí buď osoba odborně způsobilá (revizní technik elektrických zařízení třídy A a B v případě kontroly rozvodové skříně (jednou za 3 roky), hromosvodů (1x za 5 let) a elektroinstalace (po 2 letech) nebo proškolený zaměstnanec v případě koncových elektrických spotřebičů (čtvrtletně).

Plynové rozvody kontroluje distribuční společnost k plynoměru (včetně), vnitřní rozvody plynu a plynové spotřebiče kontroluje soukromý subjekt jednou za 2 roky na náklady majitele, stejně jako všechny ostatní revize.

⁵⁷ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v aktuálním znění.

⁵⁸ Vyhláška Ministerstva vnitra 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru v aktuálním znění a ČSN 730 873, ČSN EN 671 – 3, pro hydranty navíc ČSN EN 671 – 1 a ČSN EN 671 – 2.

⁵⁹ ČSN 331500, ČSN 341390, ČSN 332000 – 6 a ČSN 332000 – 61.

4 Analytická část

4.1 Metodika

Podkladem pro zpracovávaná data jsou jednak soubory zdravotnických informací a dat získaných v průběhu několika let dotazníky Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (období Českého statistického úřadu pro oblast zdravotnictví; internetový přístup www.uzis.cz; data jsem čerpal v období od dubna do června 2007), tak i všeobecné, především ekonomické a demografické informace získané od Českého statistického úřadu (z www.csu.cz čerpáno v období od dubna do června 2007).

Dalším zdrojem podkladů byla opakovaná osobní jednání na Finančním úřadě, Katastrálním úřadě, Městském úřadě, Hygienické stanici příslušného kraje, Státním zdravotním ústavu a Státním ústavu kontroly léčiv. Nejdůležitějším zdrojem dat, především pro finanční rozpočty, byly účetní závěrky a výroční zprávy z 22 různých lékáren z různých měst po celé ČR (kvůli kompenzaci vlivu velkých měst (např. Prahy, Liberce, Plzně) na průměrné hodnoty tržeb – snahou bylo získat data očištěná od lokálních cenových politik; zdrojem byl obchodní rejstřík přístupný přes portál www.justice.cz, viz dále) spolu s osobními ústními konzultacemi několika majitelů lékáren (z pochopitelných příčin bez možnosti uvést bližší podrobnosti a přesné umístění jejich lékáren).

V některých případech bylo nutno oslovit písemně nebo ústně soukromé subjekty – specializované firmy, aby bylo možno kalkulovat s reálnými finančními položkami (např. ceny distributorů, ceny vnitřního a přístrojového vybavení, nájemné, bankovní služby apod.). Výběr těchto soukromých subjektů byl náhodný, většinou podle telefonního seznamu Žluté stránky nebo pomocí internetového vyhledávače www.seznam.cz tak, aby postup co nejvíce imitoval reálný postup při zakládání lékárny. Bylo-li to možné, bylo osloveno několik firem podnikajících v daném oboru, aby se docílilo cenového srovnání a vybrala se nejlukrativnější nabídka.

Časové hledisko dat a informací je dáno datem vzniku této práce – vzhledem k první polovině roku 2007 ve většině případů nejsou zatím úhrnná data z roku 2006 k dispozici. Posledním dnem k odevzdání daňového přiznání za rok 2006 v případě využití daňového poradce bylo pondělí 2.7.2007, proto i účetní

údaje jednotlivých lékáren jsou nejpozději z roku 2005. Je-li to možné, je roční „zpoždění“ ekonomických údajů kompenzováno širší časovou osou a možností extrapolace podle údajů posledních několika let.

Zakladatelský rozpočet je sestaven ve 3 variantách – v pesimistické, reálné a optimistické. Obě krajní varianty se od reálné, která vychází z extrapolace vývoje tržeb na základě statistických dat z předchozích let, liší v poklesu/růstu tržeb o 15 % od střední varianty.

4.2 Podnikatelský plán

Podnikatelský plán je základním dokumentem taktického plánování podniku (tedy i lékárny), který rozpracovává představy o jeho budoucnosti, účelu podnikání, zdrojích a očekávaných výsledcích. Definuje a kvantifikuje cíle podniku a prostředky k jejich dosažení, je tak nástrojem implementace strategie podniku [9]. V případě této rigorózní práce bude podnikatelský plán mírně redukován – důraz je kladen na interní funkci takového plánu – podat pokud možno pravdivý pohled na zamýšlený projekt – založení lékárny. Z toho důvodu bude jeho nejtěžnější částí zakladatelský rozpočet. Pomocí plánovaných účetních výkazů je následně možné zhodnotit efektivnost celého projektu a poskytnout tak podklady pro primární rozhodnutí, zda vůbec takovýto podnik zakládat.

Sestavování zakladatelského rozpočtu se však neobejde bez jasně definovaných parametrů budoucí lékárny – nutně mu tedy musí předcházet analýza trhu a prostředí (na republikové úrovni, stejně jako v místním měřítku). Z větší části to však jsou podnikatelem neovlivnitelné proměnné. Naopak také potřebná definice lékárny (neboli rozsah zamýšlených poskytovaných služeb) je již potenciálně majitelem lékárny ovlivnitelná a na podobě zakladatelského rozpočtu se tak podílí nemalou měrou.

Na rozdíl od kompletního podnikatelského plánu, který slouží především jako externí dokument – jako podpora pro rozhodování např. bankovního ústavu o přidělení úvěru – bude tento (redukováný) plán chápán spíše jako podklad pro manažerské rozhodování budoucího majitele – proto se zde vyskytne i variantně zpracovaný zakladatelský rozpočet; naopak některé kapitoly externího podnikatelského plánu budou chybět (např. organizace řízení, prodej, analýza rizik, přílohy apod.).

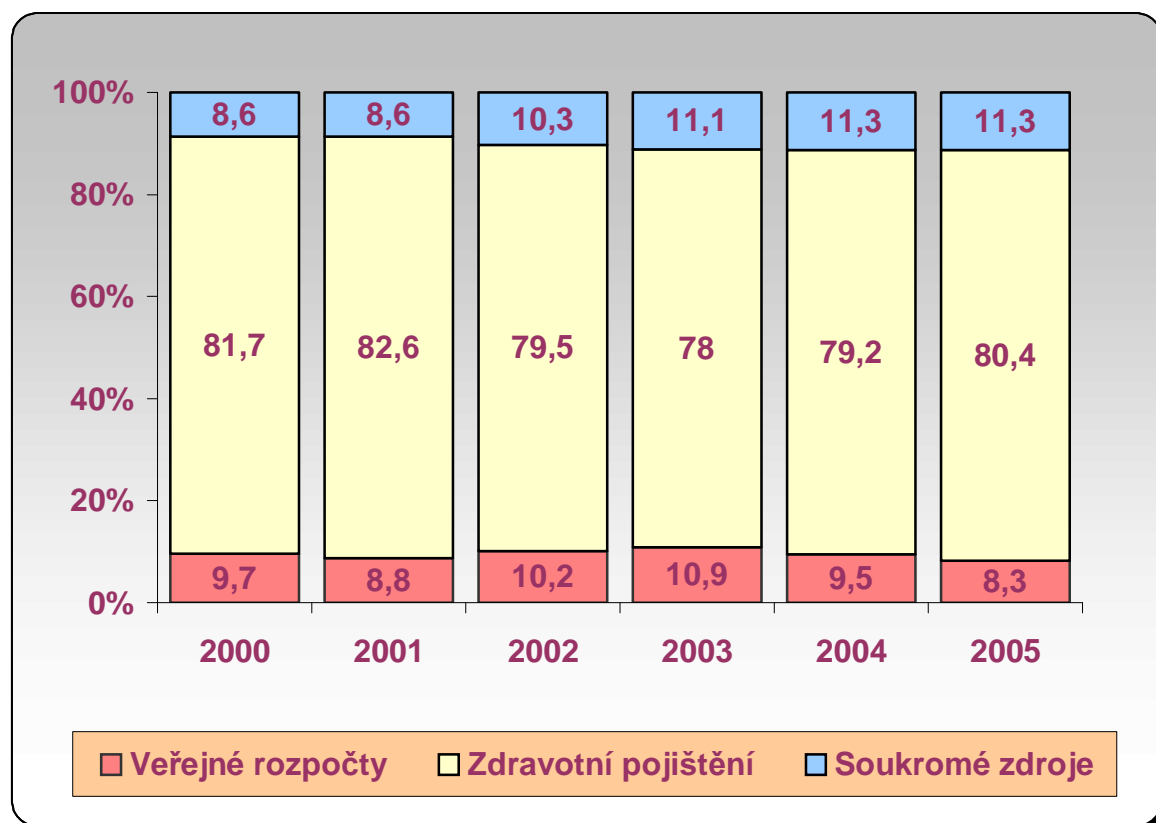
4.2.1 Analýza odvětví

Zamýšleným odvětvím v případě zakládání lékárny je podskupina zdravotnictví – lékárenská péče. Vzhledem k úzké provázanosti se zdravotnictvím a vzhledem k přímé korelaci s množstvím primární zdravotnické péče je nejprve nutno popsat trendy vývoje ekonomiky ve zdravotnictví. Neméně důležitým faktem je i poněkud destabilizující turbulentní prostředí ve zdravotnictví, stejně jako dosud stále chybějící jasná strategie reformy zdravotnictví na úrovni vlády. Nynější návrh ministra zdravotnictví (částečně schválený, částečně v legislativním procesu) bude samozřejmě spoluutvářet další vývoj v tomto odvětví; někteří odborníci však ani tento balíček zákonů nepovažují za tolik potřebnou radikální reformu.

4.2.1.1 Demografie

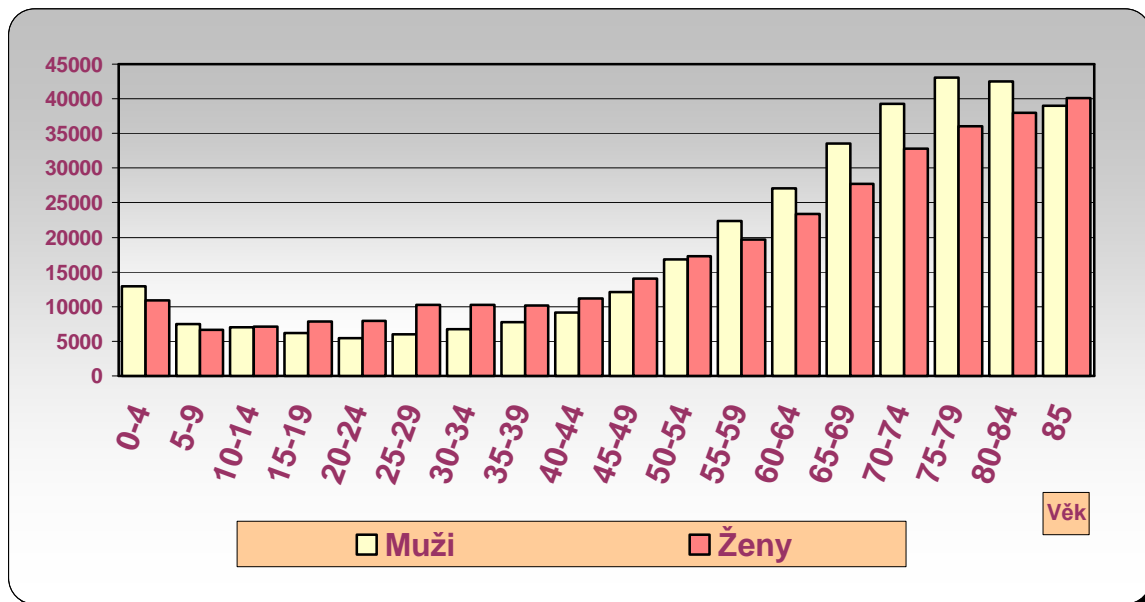
Zdravotnictví, coby součást terciární sféry – služeb, má v tomto rezortu svoje specifika – nejenom že poptávka po zdravotnických službách kvantitativně přímo souvisí s počtem obyvatel, navíc je s nimi i přísně demograficky spojena. Dalším paradoxním jevem je, že vzhledem k dosavadnímu způsobu financování zdravotnictví (české zdravotnictví je financováno hlavně z veřejného zdravotního pojištění nejčastěji cestou pravidelných srážek z příjmů občanů; viz Graf 2) jsou

Graf 2: Výdaje na zdravotnictví v roce 2005 podle zdrojů financování (v %; zdroj: [4]).

příjmy zdravotnictví závisle na počtu obyvatel v produktivním věku, kdežto výdaje na zdravotnictví více korelují spíše s věkovým rozložením obyvatelstva a lze je odhadovat například dle počtu obyvatelstva v důchodovém věku, jak to znázorňuje Graf 3.

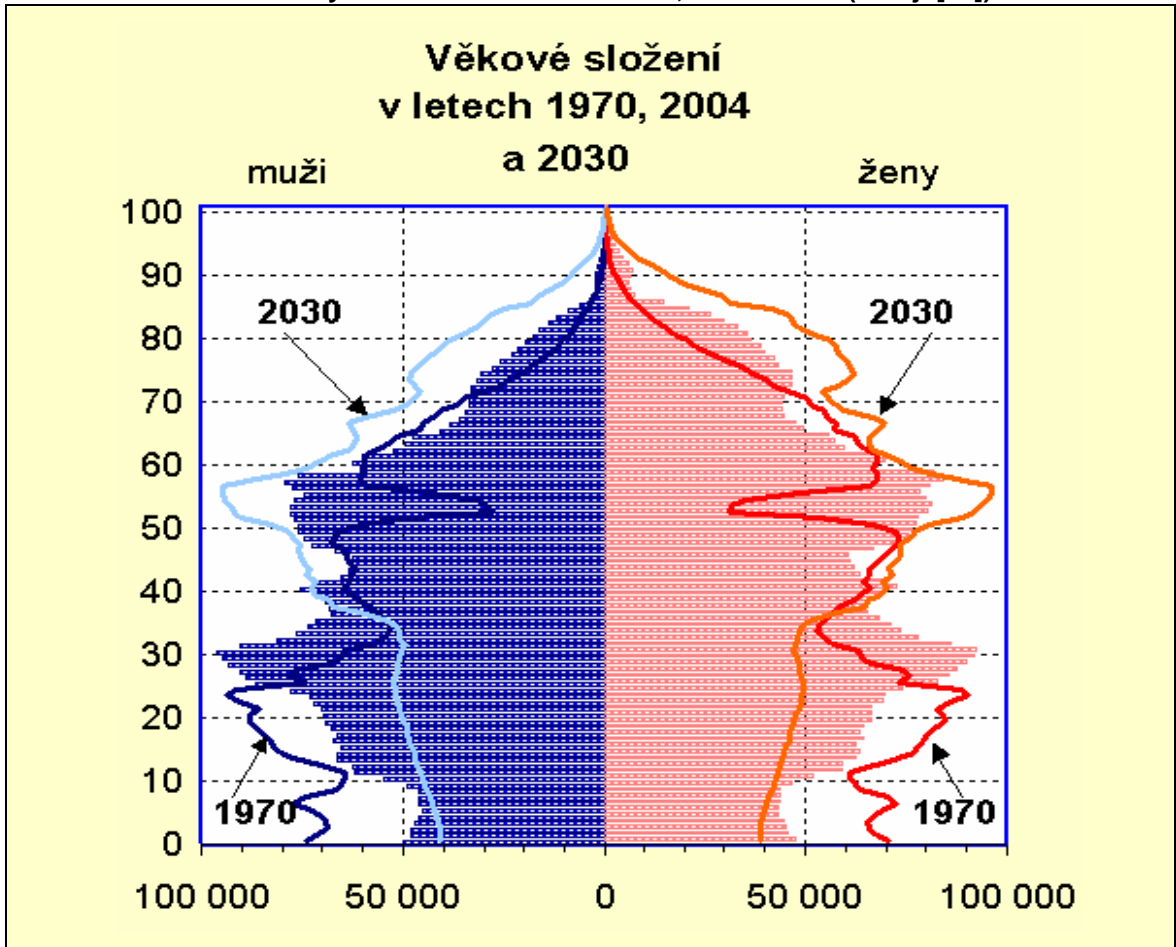
Graf 3: Průměrné náklady VZP dle věku (v Kč; zdroj: [4]).

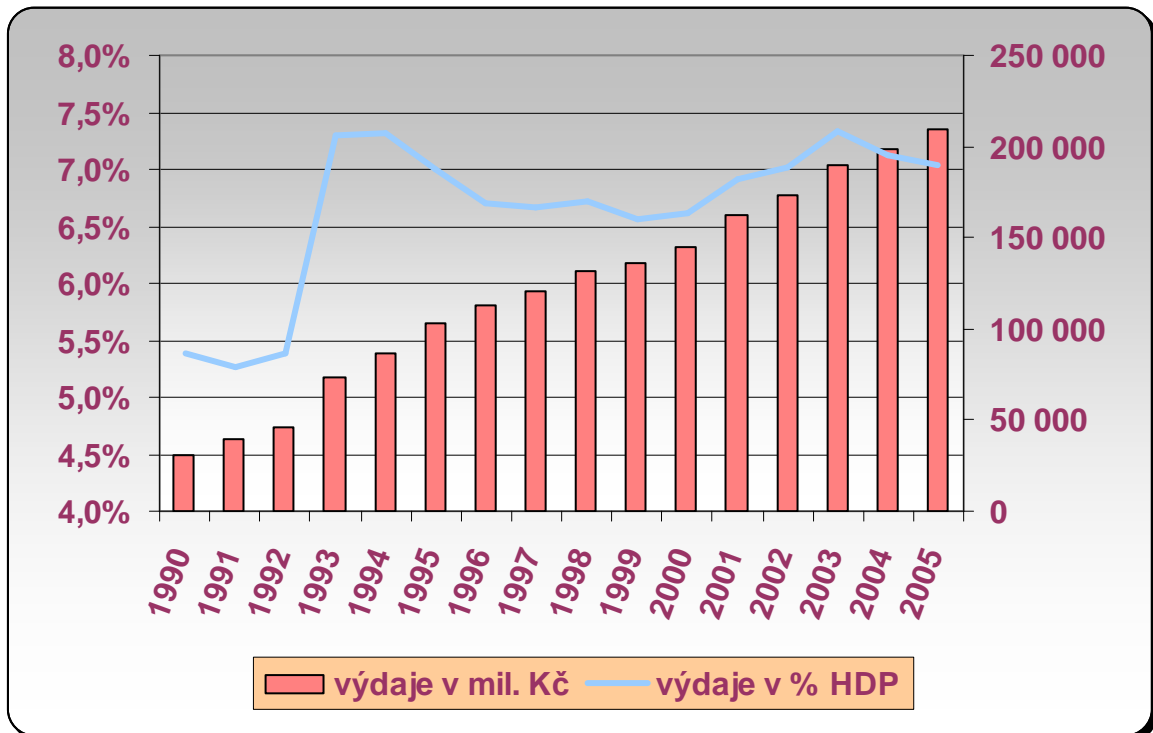
Pro odhad nákladů na zdravotnictví proto bude důležitý i odhad demografické situace v ČR. Podle odhadů odborníků bude naše populace, ve které se nyní do produktivního věku dostávají silné ročníky s datem narození v 60. a 70. letech, i nadále stárnout a stromový demografický graf se bude více a více rozšiřovat v horních partiích – viz Graf 4.

Z předchozích grafů a z faktu, že se délka života v ČR prodlužuje logicky plyne, že již pouze díky demografickému vývoji výdaje na zdravotnictví porostou – navíc je možné, že růst nebude čistě lineární (výdaje také porostou díky specializaci péče a technologickému pokroku, tyto jevy a vztahy k jejich nákladům jsou však mnohem hůře definovatelné a kvantifikovatelné), viz Graf 5, ukazující vývoj výdajů na zdravotnictví od roku 1990 do roku 2005.

Graf 4: Věkové složení obyvatelstva ČR v letech 1970, 2004 a 2030 (zdroj: [18]).

Graf 5: Výdaje na zdravotnictví (zdroj: [58]).

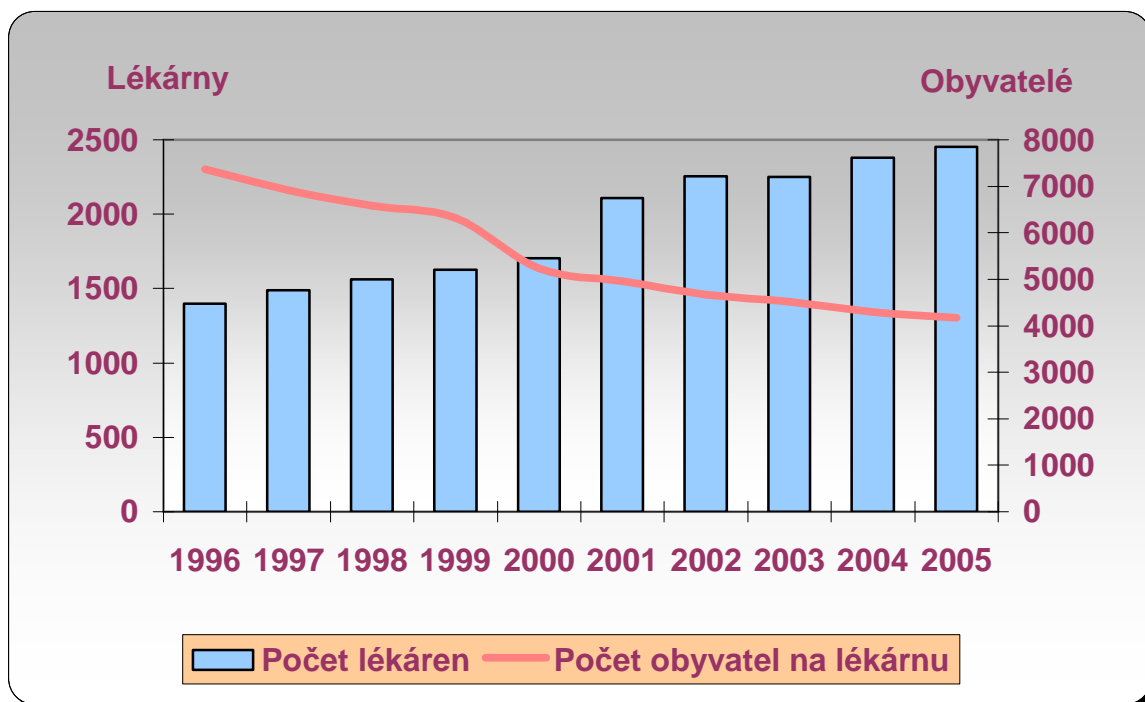

Pro dokreslení celkové situace (o rostoucích výdajích na zdravotnictví již není nutno polemizovat) je nutno předpokládané výdaje na zdravotnictví promítnout do celkového vývoje ekonomiky daného státu – výdaje na zdravotnictví se ve státním rozpočtu udávají v procentech HDP. Ekonomická situace ČR v poslední době je příznivá, nárůst HDP meziročně byl v roce 2006 o 6,1 % (podobně jako v roce 2005 [3]). Výdaje na zdravotnictví v roce 2006 činí 7,5 % HDP (vývoj viz Graf 5), což ve srovnání s jinými vyspělými zeměmi je spíše na dolní hranici (např. v roce 2005 Německo a Švýcarsko 10,5 % HDP [3]). Odhady pro potřebné výdaje na české zdravotnictví hovoří o minimálně 11 % HDP v roce 2050 [12].

4.2.1.2 Lékárny v ČR

Historie lékáren a vývoj v tomto odvětví po roce 1989 byl již nastíněn v předchozích kapitolách – především po „Sametové“ revoluci došlo k velkému boomeru počtu lékáren (viz Graf 6), stejně jako celého soukromého sektoru. Postupně však s preciznější legislativou dochází k tržní korekci počtu lékáren „Smithovou⁶⁰ neviditelnou rukou trhu“; i když zdravotnický sektor je díky etickým pravidlům dokonalému trhu vzdálen.

Graf 6: Vývoj počtu lékáren v ČR od 1996 do 2005 (zdroj: [4]).

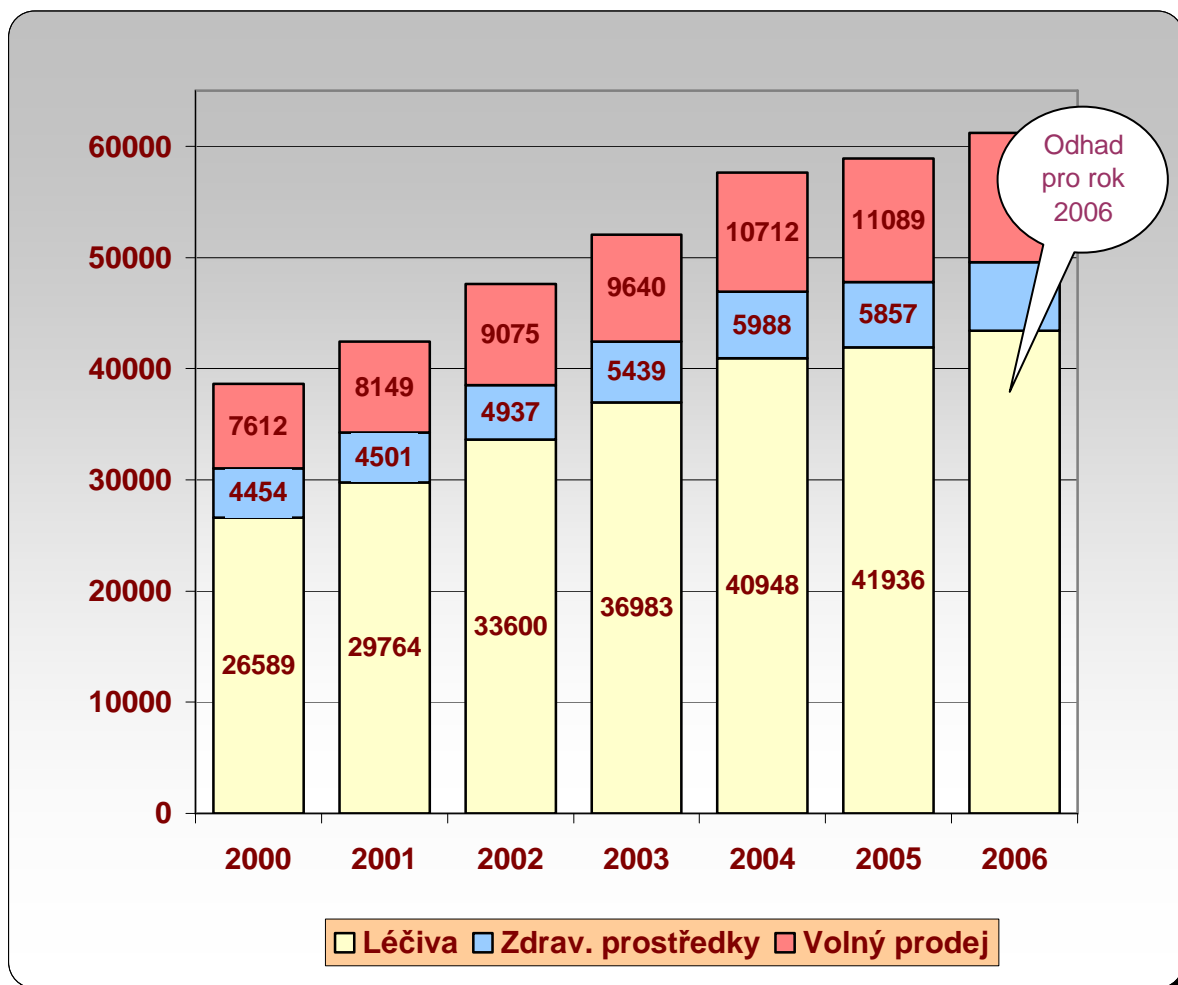

⁶⁰ Adam Smith (1723 – 1790) – skotský morální filozof a ekonom, představitel klasické politické ekonomie, považován za zakladatele ekonomie jako vědy [28], [9].

Jak z Grafu 6 plyne, největší počet lékáren byl v roce 2005, ale z dlouhodobějšího hlediska (od roku 2002) lze stav hodnotit jako stagnaci a meziroční výkyvy v řádech desítek lze přičíst reakci na legislativní změny či např. stavbu nových nákupních center; svou roli zde budou hrát i konsolidace lékárenských řetězců.

Na rozdíl od počtu lékáren, jejich tržby mají, byť zpomalující, ale přesto neustálý růstový trend. Na straně akcelerace tržeb je to dáno především demografickým vývojem a nárůstem výdajů na zdravotnictví (viz kapitola 4.2.1.1), na straně útlumu růstu tržeb se podílí jak tendence vlády a Ministerstva zdravotnictví o úsporu na výdajích za léčivé přípravky (jeden z bodů většiny pokusů o reformu zdravotnictví; podíl výdajů za léčivé přípravky na celkových výdajích na zdravotnictví v roce 2005 činil 25,45 % [56]). Méně odhadnutelnou proměnnou jsou tržby z volného prodeje v lékárnách – i zde však podle vývoje v západní Evropě lze očekávat trvalý růst – dokládá to i Graf 7.

Graf 7: Struktura tržeb lékáren v letech 2000 – 2005 (v tis. Kč; zdroj: [58]).

4.2.1.3 Shrnutí analýzy odvětví

Demografický vývoj struktury obyvatelstva nepřipouští pochyby, že trend výdajů na zdravotnictví bude stoupající – přeneseně to znamená i vyšší objem finančních prostředků určených na léčivé přípravky. Fakt, že na druhou stranu bude nutné, taktéž vzhledem k očekávanému úbytku obyvatelstva v produktivním věku vytvořit více zdrojový systém financování zdravotnictví, je mimo rámec této práce, i když jistý vliv na prosperitu lékáren mít může (avšak naprosto neodhadnutelný). Příznivou informací pro potenciálního majitele lékárny je neustále stoupající trend tržeb lékáren. Na jedné straně bude patrná snaha řídicích orgánů o úsporu výdajů za LP, na druhé straně tento nepříznivý vliv budou do budoucna kompenzovat tržby z volného prodeje.

4.2.2 Analýza místa, okolí a konkurence podniku

Zamýšlená nově vzniklá lékárna se bude jmenovat „U Tří Oříšků“ a bude zřízena na hlavní obchodní ulici v nejmenovaném středočeském Městě.

Středočeský kraj ve srovnání s ostatními kraji České republiky má několik specifických daných svojí polohou. Rozprostírá se na území kolem hlavního města ČR Prahy, nemá svoje samostatné sídelní město, jeho správní orgány leží de facto na území jiného kraje. Lze říci, že blízkost Prahy ovlivňuje život občanů tohoto kraje po všech stránkách. Obyvatelé Středočeského kraje jezdí do Prahy nejen za prací a společenským a kulturním vyžitím, ale i za zdravotní péčí. Naproti tomu však území Středočeského kraje slouží obyvatelům Prahy jako rekreační oblast a mnozí z nich mají na tomto území své druhé víkendové domovy.

Středočeský kraj má rozlohu 11 015 km², je složen z 12 okresů a k 1.1.2004 bylo na tomto území vytvořeno 26 obcí s rozšířenou působností a v roce 2005 zde bylo celkem 1146 obcí. K 31.12.2005 v kraji žilo 1 158 108 obyvatel, tj. hustota obyvatelstva byla 105 obyvatelů/km². Krajský úřad sídlí v Praze. Údaje o zdravotnictví ve Středočeském kraji uvádí Tabulka 4 – celkem bylo v kraji 232 lékáren včetně OOV (z toho 3 nemocniční), takže na jednu lékárnu připadalo 4 992 obyvatel žijících na spádu 47,5 km² a každému bylo vydáno 8,3 receptů a poukazů na zdravotnické prostředky.

Tabulka 4: Zdravotnický systém Středočeského kraje v roce 2005 (zdroj: [32]).

Zdravotnický systém Středočeského kraje v roce 2005	
Lůžková zdravotnická zařízení	
Počet lůžkových zdravotnických zařízení celkem	51
Nemocnice celkem:	25
• Lékaři v nemocnicích (počet úvazků)	1 252,82
• Všeobecné sestry a porodní asistentky (počet úvazků) v	3 894,35
• Lůžka v nemocnicích - absolutně	5 642
- na 10 000 obyvatel	48,72
• Z toho: Nemocnice následné péče	4
• Odborné léčebné ústavy celkem	26
• Z toho: Léčebny dlouhodobě nemocných (LDN)	
- Lůžka v LDN	1
• Lázeňské léčebny	4
Ambulantní péče	
Lékaři v ambulantní péči (vč. ambulantních částí nemocnic)	2 426,79
Počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči na 1 obyvatele ročně	12,62
Lékárenská péče	
Počet lékáren vč. OOVL ¹	232
Počet výdejen zdravotnických prostředků	12
Farmaceuti v lékárenské péči (počet úvazků)	456,98
¹ odloučená oddělení výdeje léčiv	

Okres, ve kterém leží Město, má 691 km², rovných 100 obcí a 150 913 obyvatel. V celém okrese je 29 lékáren včetně OOVL, z čehož plyne, že na jednu lékárnou spádově přísluší 5 204 obyvatel žijících na 23,8 km² a v roce 2005 zde bylo vyexpedováno 8,9 receptů a poukazů na zdravotnické prostředky na 1 obyvatele.

Ve spádovém mikroregionu Města na 396 km² v 52 obcích žije 36 953 obyvatel (hustota zalidnění je 100 obyvatel/km²), kteří využívají 8 lékáren včetně OOVL (tj. na 1 lékárnou připadá 4 619 obyvatel žijících na 46,1 km² a ročně si odnáší 8,7 receptů a poukazů na zdravotnické prostředky na 1 obyvatele).

Nejmenované středočeské Město se skládá z 8 městských částí pokrývajících 35,1 km² a má 15 754 obyvatel. Nachází se zde městská nemocnice s 5 odděleními a odbornými ambulancemi, poliklinika, dům s pečovatelskou službou, penzion pro důchodce a domov důchodců. Ve městě již působí 5 lékáren základního typu včetně OOVL, jedna z nich zásobuje i místní nemocnici. Přehledně všechny údaje zpracovává Tabulka 5.

Tabulka 5: Demografické údaje a údaje o lékárenské péči v dané oblasti v roce 2005 (zdroj: [24]).

Oblast	Počet lékáren	Počet obyvatel na 1 lékárnou	Počet km ² na 1 lékárnou	Počet receptů na 1 lékárnou
Středočeský kraj	232	4 992	47,5	8,3
Okres	29	5 204	23,8	8,9
Město	5	3 151	7	-
Mikroregion Města	8	4 619	46,1	8,7
Mikroregion +1 lékárna	9	4 105	40,1	8,7
Mikroregion +2 lékárny	10	3 695	36,9	8,7
ČR 2003	2 251	4 453	-	9,52
ČR 2004	2 378	4 298	-	9,52
ČR 2005	2 451	4 175	-	9,44

Jak plyne z Tabulky 5, v roce 2005 na jednu lékárnou v ČR připadalo 4 175 obyvatel. Síť lékárenské péče v ČR je již natolik rozsáhlá, že dochází ke stagnaci a poklesu průměrných tržeb a počtu receptů na 1 lékárnou přes absolutní nárůst tržeb za léčiva a zdravotnické prostředky o 3,1 % [16].

Při porovnání jednotlivých parametrů je zřetelné, že lékárenská síť v samotném Městě je ve srovnání s celorepublikovým průměrem naddimenzovaná. Podle takového srovnání musí již stávající lékárny bojovat o holé přežití. Při zamyšlení se nad geografickou situací je však jasné, že Město není izolované a že spádově k němu náleží spousta obcí, jejichž obyvatelé do Města dojíždějí nejen za prací, nákupy či zábavou, ale logicky i za zdravotní péčí. Srovná-li se tedy s celostátním průměrem mikroregion Města, jsou výsledky daleko příznivější (až na fakt, že zde každý obyvatel vyzvedne o 0,74 receptu a poukazu na zdravotnické potřeby méně než v celé republice). Dokonce i v případě, že by v mikroregionu (jinými slovy ve spádové oblasti Města) vznikla další lékárna, připadalo by na jednu lékárnou 4 105 obyvatel, tj. ve srovnání s průměrem ČR pouze o 70 obyvatel méně, což je zanedbatelný počet (tento rozdíl může normálně vzniknout například při různém umístění jednotlivých lékáren vzhledem ke koncentraci pacientů – lékárna v budově polikliniky versus lékárna na sídlišti). Z této analýzy tedy plyne, že ve Městě či mikroregionu Města by se ještě jedna lékárna „uživila“ a její prosperita by záležela na jejím umístění ve Městě (což platí obecně).

4.2.3 Definice a popis zamýšlené lékárny „U Tří Oříšků“

Podle kapitoly 3.2.7 patří mezi zařízení lékárenské péče, podle vyhlášky MZd o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení [35], následující zdravotnická zařízení³⁹:

- lékárny základního typu,
- lékárny s odbornými pracovišti (odděleními),
- výdejny prostředků zdravotnické techniky.

Jako součást lékárny základního typu a lékárny s odbornými pracovišti (odděleními) lze rovněž zřídit odloučené oddělení pro výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky.

Zamýšlená Lékárna U Tří Oříšků bude umístěná na hlavní obchodní třídě Města. V okolí lékárny se vyskytuje několik soukromých ordinací praktických lékařů, zubařská praxe a ordinace gynekologa, ani jedna praxe však není v takové blízkosti, aby se dalo předpokládat, že většina pacientů této ordinace bude výhradně navštěvovat zamýšlenou lékárnu. Navíc, vzhledem k již existujícím lékárnám ve Městě, nelze předpokládat, že by nová lékárna potencionálně mohla zásobovat ostatní lékárny svými LP. Naopak nejčastější klientelou lékárny budou lidé, kteří při nákupech na hlavní obchodní třídě si zajdou vyzvednout recept či nakoupit do lékárny. Z toho plyne, že nejvhodnějším typem pro novou Lékárnu U Tří Oříšků bude lékárna základního typu (tuto domněnku podporuje i fakt, že nájem zde bude faktorem, který bude ovlivňovat spolu s architektonickým členěním plochu lékárny).

4.2.3.1 *Prostorové a věcné vybavení lékárny*

Vyhláška MZd o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení [35] ve své příloze definuje minimální rozměrové požadavky vyjmenovaných provozních místností v lékárně (viz Příloha 12). Minimální plocha lékárny základního typu je 80 m². Vyhláška [35] však nestanovuje rozměrové požadavky na další, doplňkové prostory – pracovnu vedoucího lékárníka (majitele) a hygienické vybavení pro zaměstnance. Přihlédne-li se k možnému prostorovému omezení v centru Města, lze na doplňkové prostory vyčlenit dalších 25 – 30 m², tzn. celková hledaná plocha pro lékárnu se bude pohybovat kolem 100 až 110 m², v závislosti na dispozičním řešení prostorů. Konečné rozhodnutí ohledně vhodnosti prostorového uspořádání budoucí lékárny zaujme SÚKL (viz kapitola 3.2.7).

Kromě druhu a rozlohy místností lékárny základního typu vyhláška [35] ve své příloze (Příloha 12) také určuje minimální věcné a technické vybavení jednotlivých místností:

- výdejna léčiv s čekárnou (pokladna registrační elektrická, chladnička, výdejní stůl se dvěma výdejními místy, skříně policové (prokládací) židle (křesílka) nejméně pro dva pacienty),
- přípravná léčiv (destilační přístroj, váhy přesné, chladnička, stoly pracovní, stůl doplňkový s energiemi nebo stůl doplňkový s vařičem, skříňky policové, otočník, dřez a umývadlo),
- pracoviště pro vstupní kontrolu (reagenční aparát, stůl laboratorní a dřez),
- umývárna (sterilizátor horkovzdušný, stůl pracovní, skříňky policové, dva jednodílné dřezy s odkladní plochou (nebo jeden dřez a myčka automatická laboratorní),
- místnost pro uchovávání léčiv (chladnička, trezor pro povinné uložení omamných a psychotropních látek, stůl pracovní, skříně policové, vozík manipulační a umývadlo),
- příjem dodávek (stůl pracovní a skříně policové).

Vybavení doplňkových prostor není vyhláškou dáno, bude pochopitelně odpovídat účelu těchto místností. Jak je patrné z výčtu, téměř všechny provozní místnosti (až na místnost pro příjem dodávek a výdejnu) a místnosti pro hygienické zázemí pracovníků (umývárna, WC, úklidová komora a dle volby i šatna sloužící i jako denní místnost (často s malou kuchyňkou) musí mít připojení na vodovodní a kanalizační řad.

Dispozice prostorového členění budoucí lékárny závisí (nejedná-li se o prostory již dříve sloužící jako lékárna) na stavební úpravě při zřizování lékárny; po kolaudaci stavebním úřadem Města (ke které je potřebné i vyjádření KHS) se k němu musí před zahájením provozu vyjádřit i SÚKL. Tento úřad, v rámci rozhodovacího řízení před vydáním Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny, může (i návštěvou na místě) posoudit i věcné a technické vybavení jednotlivých místností. Při zřizování lékárny se tak nabízí dvě možnosti řešení interiérového vybavení – buďto si budoucí majitel vybaví lékárnu s pomocí místních řemeslníků pod vlastním dohledem (časově náročná levnější varianta, negarantující správné vybavení; majitel tímto riskuje možné připomínky SÚKL),

nebo zadá realizaci interiéru na klíč odborné firmě (většina z nich dodá i přístrojové vybavení). V druhém případě by specializovaná firma měla garantovat bezproblémové schválení úřady, vysokou úroveň provedení a vyzkoušenou praktičnost návrhu. Na druhou stranu toto řešení bude většinou i více finančně náročné.

4.2.3.2 Personální vybavení lékárny

Během zřizování nové lékárny musí budoucímu majiteli být ve schvalovacím procesu odsouhlaseno i personální obsazení lékárny.

Česká lékárnická komora schvaluje, respektive uděluje Osvědčení o odborné a specializované způsobilosti farmaceuta nutné k vykonávání funkce vedoucího lékárníka (majitel nebo odborný zástupce) – blíže viz kapitola 3.2.9.

Ostatní zaměstnance a jejich pracovní zařazení na základě Souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované NZZ schvaluje registrující orgán (např. příslušný krajský úřad) v rámci registračního řízení (viz kapitola 3.2.5).

I přesto, že personální vybavení lékárny podléhá přísnému schvalování, není nikde v legislativě taxativně podchycen například minimální počet zaměstnanců pro každé zařazení. Licenční řád ČLK sice vyžaduje, aby lékárna měla v pracovním poměru lékárníky v počtu odpovídajícím otevírací době a rozsahu činnosti lékárny (vedoucí lékárník se k tomuto zavazuje prohlášením při žádosti o Osvědčení o odborné a specializované způsobilosti farmaceuta – viz Příloha 14), přesto je takovéto vymezení personálního vybavení poněkud vágní.

Jediný číselný údaj pro orientaci nabízí databáze ÚZIS (viz Tabulka 6), který v roce 2005 evidoval na jednu lékárnu v ČR v průměru 2,32 farmaceutů a 1,87 farmaceutických asistentů. Tento propočtení je pouze orientační, ale pro sestavení zakladatelského rozpočtu bude dostačující. Vyjdeme-li z předpokladu, že zakladatel lékárny a její budoucí majitel je také farmaceut, navíc splňující podmínky pro odborné vedení lékárny, dá se předpokládat, že v zájmu vlastního podniku je schopen pracovat na 1,32 úvazku (obrazně řečeno) tak, aby dostal celorepublikovému průměru a stačilo mu zaměstnat 1 dalšího lékárníka. Ke stejnému závěru lze dospět i podle dalšího údaje (platí pro Středočeský kraj), který říká, že na 1 farmaceuta v roce 2005 připadalo 2 382,9 obyvatel; 2 lékárníci tak poskytnou službu 4 765,8 Středočechů, což převyšuje výše vypočtený počet obyvatel na potencionální lékárnu U Tří Oříšků (4 105 obyvatelů, viz kap. 4.2.2).

Tabulka 6: Průměrný počet farmaceutů a farmaceutických asistentů na 1 lékárně (2005; zdroj: [17]).

Rok	2003	2004	2005	Index 2005/2004 (%)
Farmaceuti (přepočtený počet)	2,53	2,34	2,32	92,49
Farmaceutičtí asistenti (přepočtený počet)	2,06	1,90	1,85	92,23
Kraj	Počet farmaceutů na 10000 obyvatel		Počet obyvatel na 1 farmaceuta	
	2004	2005	2004	2005
Hlavní město Praha	7,4	7,6	1 345,5	1 318,8
Středočeský	4,2	4,2	2 358,9	2 382,9
Jihočeský	5,1	5,1	1 949,3	1 961,8
Plzeňský	4,9	4,8	2 020,7	2 073,4
Karlovarský	4,9	5,1	2 044,2	1 975,8
Ústecký	4,1	4,3	2 468,9	2 345,2
Liberecký	4,8	5,0	2 065,5	2 014,2
Královéhradecký	7,5	7,5	1 328,4	1 331,0
Pardubický	5,8	5,9	1 712,8	1 681,1
Vysočina	4,9	5,1	2 036,0	1 957,0
Jihomoravský	6,5	6,7	1 538,6	1 503,1
Olomoucký	5,4	5,4	1 857,1	1 836,7
Zlínský	5,8	5,8	1 732,3	1 725,6
Moravskoslezský	5,3	5,3	1 896,8	1 898,0
Česká republika	5,6	5,6	1 801,3	1 779,4

Pro další výpočty se tedy bude počítat s 2 farmaceuty a 2 farmaceutickými asistenty; další služby (úklid, účetnictví) bude outsourcováno⁶¹.

Při plánování personálního vybavení lékárně je nutné také brát v potaz dostupnost zaměstnanců (především specialistů, tj. farmaceutů) do budoucna. Podle statistik ÚZIS z roku 2005 se počet studentů na farmaceutických fakultách v magisterském studiu dlouhodobě výrazněji nemění. V posledních třech letech (vzhledem k roku 2005) se pohybuje kolem 1 550 osob. Studium ročně absolvuje 240 až 270 studentů [32]. Celkový počet farmaceutů evidovaných v registru byl 6 131, z toho cca 6 % farmaceutů bylo přechodně neaktivních. V této kategorii

⁶¹ Outsourcing – přesun části činnosti podniku na externí specializovanou firmu. Používá se u činnostech, které nejsou pro podnik hlavní, tedy nejsou klíčové pro jeho dlouhodobou konkurenceschopnost. Například se používá u podnikových informačních systémů, účetnictví apod. [9].

zdravotnických pracovníků je v porovnání s lékaři a zubními lékaři výrazně nejvyšší podíl žen. Ženy se na celkovém počtu farmaceutů podílí 82 %. Průměrný věk farmaceutů byl 41,1 let (muži 41,7 let a ženy 41,0 let). Z „aktivních“ farmaceutů působilo 98 %, obdobně jako v předchozích letech, v oboru veřejné lékárenství (dříve lékárenství) [17]. Jak tedy plyne ze statistik ÚZIS, v blízké budoucnosti nebude na trhu práce výrazný nedostatek farmaceutů.

4.2.3.3 Finanční poměry a další charakteristiky

Vzhledem k očekávané finanční náročnosti založení lékárny bude nadále tato práce vycházet z předpokladu, že potencionální vlastník lékárny bude mít k dispozici vlastní kapitál (vlastní, případně vypůjčený od rodiny bez úročení) v hodnotě 1 milionu Kč, zbylé startovací finanční nároky budou řešeny dlouhodobým úvěrem bankovního ústavu.

Jako formu lékárny zvolil budoucí majitel s.r.o. – na základě doporučení z předchozích kapitol. Lékárna bude nabízet i doplňkový sortiment – tzv. volný prodej, proto bude společnost vlastnit i živnostenský list k volné živnosti číslo 74 dle Nařízení vlády č. 469/2000 Sb., a 140/2000 Sb.²¹ – „specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím“, tj. podléhající pouze ohlašovací povinnosti (viz kapitola 3.2.2).

Zákon o dani z přidané hodnoty⁶² [50] identifikuje osobu povinnou k dani taktéž jako plátce DPH přihlásí-li se k plátcovství dobrovolně, nebo povinně, když její obrat za nejvýše 12 kalendářních měsíců přesáhne částku 1 milion Kč (a stává se plátcem od prvního dne třetího měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila stanovený obrat). Vzhledem k očekávanému obratu lékárny (nad 1 milion Kč) bude společnost plátcem DPH. V tom případě se účtuje s cenami bez DPH – nebude-li v textu uvedeno jinak, jsou zde uvedené ceny bez DPH.

Předpokládá se také, že se majitel stane členem Grémia majitelů lékáren (toto sdružení poskytuje právní a jiný servis svým členům, jedná jako zájmové sdružení).

4.2.3.4 Shrnutí charakteristik lékárny U Tří Oříšků

Lékárna bude, jak již je zmíněno výše, sídlit na hlavní třídě Města, nacházet se bude v pronajatých městských prostorech na ploše 110 m², objekt je zabezpečen elektronickým zabezpečovacím zařízením. Budou v ní pracovat

⁶² Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v aktuálním znění [50].

2 farmaceuti (vedoucí lékárník je současně i majitel) a 2 farmaceutičtí asistenti na plný úvazek. Vlastní kapitál vložený do nové společnosti s.r.o. bude 1 milion Kč, zbytek bude čerpán ve formě bankovního úvěru.

4.2.4 Zakladatelský rozpočet – analýza nákladů

Náklady, které vzniknou během zakládání lékárny, lze rozdělit do několika podskupin – viz níže. Po postupném vyčíslení jednotlivých položek budou účetní náklady shrnuty následně v jednotlivých výkazech zakladatelského rozpočtu. Ceny za správní poplatky, služby a zboží vycházejí z roku 2006, nebude-li uvedeno jinak.

4.2.4.1 Finanční prostředky nutné k založení podniku

Mezi finanční prostředky nutné k založení lékárny patří bezesporu základní kapitál s.r.o., který činí 200 000 Kč. Ve skutečnosti budou tyto finance použity k nákupu dlouhodobého majetku. Dalšími výdaji jsou různé správní poplatky při zakládání lékárny – za ŽL, vydání Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny SÚKL, registrační řízení, licenci a členství v ČLK – přehledně to shrnuje Tabulka 7.

Tabulka 7: Finanční prostředky nutné k založení podniku – lékárny (zdroj: autor).

Položka	Částka v Kč
Vydání živnostenského listu	1 000
Registrační řízení	1 000
ČLK - držitel osvědčení	3 300
ČLK - členství	1 800
SÚKL - vydání Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny v případě lékárny zřizované v nových prostorách	14 540
Další správní výdaje (kolky, poštovné aj.)	2 360
CELKEM	24 000

4.2.4.2 Finanční prostředky na pořízení tzv. dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

V případě lékárny sem bude patřit jak budova, ve které lékárna sídlí (v případě lékárny U Tří Oříšků, která bude v dlouhodobém nájmu, tato položka nepřichází v úvahu), tak i věcné a technické vybavení lékárny. Bude sem patřit nejen nábytek, ale i přístrojové vybavení a v neposlední řadě informační technologie – jak hardware, tak i specializovaný software.

Přibližné ceny za zhotovení nábytku specializovanou firmou Indico s.r.o., realizující interiéry lékáren na klíč (ceny z března 2007) ukazuje Tabulka 8.

Vlastní přístrojové vybavení včetně laboratorního vybavení dodává na českém trhu několik firem; ceník jedné z nich (ceny platné pro rok 2007) ukazuje Příloha 18, do Tabulky 8 se toto vybavení lékárny projevuje jako položky Přístrojové a Laboratorní vybavení.

Stejně jako nábytek a vybavení lékárny, i IT jsou firmy schopné dodat na klíč. Většinou se jedná o firmy, které vyvíjejí vlastní lékárenský software, komplexní dodávka včetně hardwaru s sebou nejčastěji také přináší slevu, která celou dodávku zlevňuje natolik, že se nevyplatí nakupovat zvlášť software a hardware. Nabídka firmy Lekis (ceny z března 2007) pro lékárnu U Tří Oříšků je uvedena v Příloze 19 – spočívá ve 4 PC stanicích a serveru vybavených stejnojmenným lékárenským softwarem, součtové položky také figurují v Tabulce 8. Poslední položkou jsou náklady na rekonstrukční práce (vodovodní a kanalizační rozvody do téměř všech místností, zbudování případných příček; administrativní poplatky za kolaudaci a projekt) odhadnuté na 50 000 Kč.

Vzhledem k hodnotě dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je nutno počítat s odpisy⁶³ – majetek se bude odepisovat po dobu 5 let.

Tabulka 8: Finanční prostředky na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (zdroj: autor a firmy – viz tabulka).

Položka	Částka v Kč	Firma
Výdejna léčiv+sklad+chodba (přídavný sklad) (3 výdejní místa, 4,5m dlouhá tára, 4x výsuvný systém, 6x prosklená vitrina atd...)	416 381,00	Indico s.r.o.
Přípravna	59 376,25	Indico s.r.o.
Umyvárna	24 443,75	Indico s.r.o.
Příjem	20 112,50	Indico s.r.o.
Sociální zázemí (denní místnost, šatna (6 pracovníků), kancelář vedoucího)	65 950,00	Indico s.r.o.
Celkem nábytek	586 263,50	Indico s.r.o.
Přístrojové vybavení	214 135	Helago s.r.o.
Laboratorní vybavení	20 000	Helago s.r.o.
Celkem laboratorní a přístrojové vybavení	234 135	Helago s.r.o.
IT - výdejna (2 výdejní místa)	79 210	Lekis s.r.o.
IT - zázemí (laboratoř, kancelář vedoucího)	86 910	Lekis s.r.o.
Server, síť, instalace, software	47 070	Lekis s.r.o.
Program Lekis	89 600	Lekis s.r.o.
IT celkem	302 790	Lekis s.r.o.
Rekonstrukce	50 000	-
CELKEM	1 1173 188,5	-

⁶³ Odpisy – účetní způsob promítnutí amortizace dlouhodobého majetku do nákladů. Jedná se o peněžní vyjádření úbytku hodnoty aktiva za účetní období (obv. rok). Dělí se na daňové a účetní [9].

4.2.4.3 Finanční prostředky vložené do nákupu tzv. oběžného majetku

Zde se oběžným majetkem rozumí především zásoby. V případě lékárny budou zásoby tvořeny dodávkami distributorů, zásoby vzniklé vlastní činností budou v nepatrném množství. Pro vytvoření představy o nutné výši zásob je třeba brát v úvahu, že lékárna je zásobována 2x denně (viz kapitola 3.2.12) a v důsledku toho výše hodnoty zásob nekolísá.

Tabulka 9: Vztah hodnoty zásob a tržeb v jednotlivých lékárnách v ČR (v tis. Kč; zdroj: účetní výkazy lékáren).

Lékárny	Tržby	Zásoby	Zásoby/Tržby (%)
Heřmanův Městec	19 125	1 123	5,87
Ústí nad Labem	20 298	1 601	7,89
Lysá nad Labem	25 742	1 174	4,56
Praha 3	26 075	1 109	4,25
Rakovník	35 304	3 426	9,70
Hradec Králové	16 576	1 987	11,99
Plzeň	14 230	770	5,41
Liberec	24 747	966	3,90
Brno	27 467	1 012	3,68
Kaplice	17 435	854	4,90
PRŮMĚR	22 699,9	1 402,2	6,215

Jak plyne z Tabulky 9, finanční hodnotu zásob je možné odvodit od celkových tržeb lékárny, v průměru je hodnota zásob 6,21 % hodnoty tržeb. V případě lékárny U Tří Oříšků se bude hodnota zásob pro potřeby zakladatelského rozpočtu řídit tímto poměrem; samotný provoz lékárny později sám určí optimální množství zásob vzhledem k reálnému počtu vydaných receptů, tržbám z volného prodeje a místním poměrům (podle specializace ordinací lékařů v okolí apod.). Je nutno však přihlídnout k faktu, že plánovaná lékárna bude svou velikostí ze začátku patřit spíše k menším. Obecně malé lékárny mají menší obrat léčivých přípravků a pro poskytnutí dostatečných služeb zákazníkům musí držet i větší objem zásob. V dalších výpočtech bude proto hodnota zásob odvozena od vypočítané hodnoty pro reálnou variantu (což je i průměrná hodnota, tj. 783 tis. Kč); v druhém roce provozu se na výši finančních prostředků vázaných v zásobách bude podílet nejen předpokládaný vypočítaný poměr, ale i již zmíněné zkušenosti ze samotného provozu. Tabulka 10 uvádí vypočítané hodnoty zásob pro jednotlivé varianty tržeb pro první i druhý rok provozu lékárny (výpočty hodnoty tržeb viz níže kapitola 4.2.5).

Tabulka 10: Vypočítané hodnoty zásob pro jednotlivé varianty tržeb pro první i druhý rok provozu lékárny (poměr 6,21 % - viz Tabulka 9; v tis. Kč; zdroj: autor).

Rok provozu	1. rok provozu			2. rok provozu		
	Pesim.	Real.	Optim.	Pesim.	Real.	Optim.
Varianty						
Hodnoty předpokládaných tržeb	10 704	12 592	14 480	16 057	18 892	21 724
Vypočtené hodnoty zásob	666	783	900	998	1 175	1 351

4.2.4.4 Finanční prostředky určené na zahájení a provoz podnikatelské činnosti

Patří sem veškeré financování provozní činnosti do doby, než bude zabezpečeno financování z tržeb a následně i financování běžného chodu lékárny - provozní náklady, ale i některé povinné úvodní provozní náklady - např. hygienická měření, proškolení pracovníků z bezpečnosti práce a požární ochrany, pojištění a v neposlední řadě i náklady na propagační kampaň.

4.2.4.4.1 Energie

Lékárna, stejně jako každá jiná provozovna, má spotřebu energií – elektřiny, vodné a stočné, otop – nejčastěji plyn. V případě lékárny se dá počítat s vyšší spotřebou vody (mytí laboratorního skla apod.) a elektřiny (spotřebiče), otop se bude odvíjet od plochy lékárny a teploty temperování jednotlivých místností (teplota ve skladech nesmí překročit 25°C, optimální je do 20°C). Obecně lze náklady na energie odhadnout, vzhledem k cenám ve Městě, na 6 000 Kč/měsíc (ročně 72 000 Kč).

4.2.4.4.2 Nájem

Nájemné za nebytové prostory Města se řídí městskou vyhláškou. Obecně ceny kolísají podle vlastníka (město, soukromá osoba), lukrativnosti městské části (platí ve větších městech, ve Městě tomu tak není), velikosti města a způsobu uzavírání smluv (Městský úřad může posoudit, jakou službu, nabízenou uchazeči o nebytové prostory, v dané lokalitě bude preferovat; není-li to podstatné, může mezi uchazeči rozhodnout pořadí žádostí nebo se rozhoduje např. pomocí obálkové metody (může zvýšit cenu nájemného). Obecně se nájemné za nebytové prostory pohybuje zhruba v rozmezí od 10 do 500 Kč/m²/měsíc; konkrétně například 50 Kč/m²/měsíc (Chlumec nad Cidlinou, Pražská ul. – městský nebytový prostor), nebo 450 Kč/ m²/měsíc (Hradec Králové, Chelčického ul. – pěší zóna v centru; soukromý majitel nemovitosti); ceny v hlavním městě Praze se pohybují v ještě větším rozmezí.

Ve Městě platí fixní sazba 100 Kč/m²/měsíc, navíc se Městský úřad nevměšuje do druhu nabízené služby v provozovně. Po vynásobení plochou lékárny (110 m²) a 12 měsíci je roční nájemné vyčísleno na 132 000 Kč. Navíc si úprava prostor provozovny po předchozím nájemníkovi pro účely lékárny vyžádá další jednorázovou investici (viz kapitola 4.2.4.2).

4.2.4.4.3 Telefon, internetové připojení

Každá provozovna poskytující služby (a obzvláště lékárna⁶⁴), musí mít telefonní přípojku; zařazení do telefonního seznamu lze chápat i jako druh reklamy. Náklady za telefonní služby se odvíjejí od četnosti telefonních hovorů (objednávání zboží po telefonu) a existence připojení k internetu pomocí ADSL. Navíc se sem řadí náklady za mobilní telefon. Odhadované náklady za telekomunikační služby tak dosahují 5 000 Kč/měsíc (60 000 Kč ročně).

4.2.4.4.4 Placené laboratorní kontroly

V kapitole 3.2.6 jsou uvedeny laboratorní kontroly a jejich četnost. Zobrazuje je i Tabulka 11:

Tabulka 11: Povinné laboratorní kontroly v lékárně, jejich četnost a cena (zdroj: SZÚ Kladno).

Kontrola/zkouška	Četnost	Cena	Cena/rok
Kontrola účinnosti sterilizačních přístrojů - nový přístroj	1x ročně	1 023 Kč	1 023 Kč
- starší 10 let	2x ročně	v lék. je nový přístroj	
Zkouška na mikrobiální nezávadnost čištěné vody	2x ročně	1 050 Kč	2 100 Kč
Zkoušky na fyzikálně-chemickou kvalitu čištěné vody	1x měs.	875 Kč	10 500 Kč
CELKEM			13 623 Kč

Vzhledem k novému sterilizátoru (viz kapitola 4.2.4.2) stačí 1 kontrola jeho účinnosti ročně. Celkové náklady na povinné laboratorní ověřování činí 13 623 Kč.

4.2.4.4.5 Odpad

V lékárně mohou vznikat 2 druhy odpadů – běžný směsný odpad a nebezpečný odpad. Způsob sběru nebezpečného odpadu je probrán v kapitole 3.2.5.

Běžný směsný odpad bude likvidován pomocí sběrné služby Technických služeb Města, s.r.o. Cena za nádobu na odpad o objemu 240 l je 1 193,30 Kč a cena za odvoz komunálního odpadu je 3 865,55 Kč při týdenním svozu.

⁶⁴ Vyhláška MZd č. 49/1993 Sb. o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení [35] přímo požaduje, aby každé zdravotnické zařízení bylo mj. vybaveno dostupnou telefonní linkou.

Většina dodávek od distributorů přichází v unifikovaných přepravních boxech, které si dodavatel vyzvedává, nelze proto očekávat nadměrné hromadění balicího materiálu (kartonu, polystyrénu či PE plastů), přesto ale lékárna takového odpadu vyprodukuje více než domácnost. Lze proto předpokládat, že lékárně bude stačit pravidelný měsíční svoz tříděného odpadu, který také nabízejí Technické služby. Cena za plastový je odpad 51,20 Kč, za papírový odpad 48,70 Kč a za tříděné sklo 25,20 Kč za jeden odvoz. Nutno k tomu ještě připočítat buďto nákup 3 sběrných nádob na odpad (každá 1 193,30 Kč), nebo jejich roční pronájem (252 Kč/nádobu). Vzhledem k omezeným finančním možnostem a u pronájmu výhodnému rozdělení nákladů za sběrné nádoby na více let (navíc, zjistí-li se nepotřebnost např. nádoby na sklo, nevzniká problém s prodejem nádoby), bude výhodnější varianta pronájmu. Roční poplatek za tříděný odpad tak bude činit 756 Kč za pronájem nádob a 1 501 Kč za svoz. Celková cena za odvoz komunálního i tříděného odpadu tak ročně činí 6 122,75 Kč, navíc nutno v prvním roce přičíst jednorázový nákup sběrné nádoby na komunální odpad v ceně 1 193,30 Kč (takže za odpady v prvním roce dohromady 7 316 Kč).

4.2.4.4.6 Kontrola hasící techniky

Vzhledem k požadavkům na protipožární ochranu (viz kapitola 3.2.13) dle zákona o požární ochraně⁵⁷ se 2x ročně revidují komíny a jednou ročně se provádí kontrola hasící techniky (tj. hydrantů a hasících přístrojů) specializovanou a oprávněnou soukromou firmou. Cena za revizi komínů⁶⁵ se ve Městě pohybuje kolem 1 500 Kč ročně a cena za kontrolu hasící techniky je 200 Kč za 2 hasící přístroje; dohromady tedy 1 900 Kč.

4.2.4.4.7 Reklama – marketingová kampaň

Podnik, nabízející služby, je vždy závislý na počtu klientů – čím více, tím větší zisk. Počet zákazníků, především v začátcích, bude záviset na všeobecném povědomí lidí o existenci nové lékárny. Napomoci tomu může nejen poloha (na hlavní obchodní třídě Města), ale i účinná reklamní kampaň, především v začátcích. Takto vynaložené náklady se většinou vrací mnohonásobně zpět. Vzhledem k výhodné poloze lékárny proto bude nejspíše částka 24 000 Kč (neboli 2 000 Kč/měsíc) na samotnou reklamu (v místním tisku, letáková akce ve Městě, slavnostní otevření apod.) stačit.

⁶⁵ Vzhledem k poloze lékárny v centru Města není centrální vytápění pravděpodobné, lze proto v objektu lékárny očekávat topení i komín.

4.2.4.4.8 Platba ČLK

Členství v České lékárnické komoře je povinné (viz kapitola 3.2.9). Budoucí majitel proto musí každoročně platit členský příspěvek a poplatek za „licenci“ – za trvání platnosti Osvědčení. Roční členství je 1 800 Kč a mimořádný příspěvek držitele osvědčení je 3 300 Kč, celkem platba pro ČLK je 5 100 Kč, splatnost je do 28. února každého roku. Placení členských příspěvků za zaměstnance není pro majitele lékárny povinností (v některých případech to však patří mezi zaměstnanecké výhody).

4.2.4.4.9 Servis softwaru a IT

Podle ceníku a informací softwarové firmy Lekis s.r.o. jsou k dispozici následující dva režimy servisní péče:

- Smlouva o softwarové a datové podpoře (SSDP) - její podpis je povinný při nákupu lékárenského softwaru firmy Lekis. Jejím nejdůležitějším bodem je závazek společnosti Lekis poskytnout lékárně zdarma veškeré upgrady IS Lekis plus potřebné číselníky (VZP, KLK, MF, event. další - např. taxy laborum). Další, ne nepodstatnou složkou je např. telefonická podpora v běžné pracovní době (8-18 hod.). Cena za tyto služby se odvíjí od velikosti lékárny, resp. od počtu stanic (licencí). Výpočet je uveden v Tabulce 12.
- Servisní smlouva (SS) - hlavními devizami této smlouvy jsou dvě předplacené servisní návštěvy technika v lékárně (v SSDP nejsou), podpora 7x24h, zapůjčení náhradního přístroje po dobu opravy apod. Navíc je možné, podle potřeby, připlatit i garanci pohotovostního zásahu v lékárně do 3 hodin od ohlášení, případně další pravidelné návštěvy technika. Tato smlouva není nezbytně nutná pro lékárny s vlastním IT pracovníkem (což lékárna U Tří Oříšků není). Výpočet roční ceny zobrazuje Tabulka 12.

Tabulka 12: Servisní podmínky softwarové firmy Lekis s.r.o. (zdroj: Lekis 2007).

Typ smlouvy	Cena/jednotku	Počet	Celkem
Smlouva o softwarové a datové podpoře (SSDP):			
Výchozí cena pro celou lékárnu	900 Kč/lékařna	1	900 Kč
Cena za každou instalovanou licenci Lekis	590 Kč/PC	4	2360 Kč
Servisní smlouva (SS):			
SS za každou licenci Lekis	390 Kč/PC	4	1560 Kč
Servis do 3 hodin od ohlášení	590 Kč/lékařna	0	0 Kč
Dodatečná servisní návštěva	99 Kč/lékařna	0	0 Kč
CELKEM	-	-	4820 Kč

Racionální výběr servisních služeb (servis do 3 hodin – vzhledem k 2 výdejním místům a novému hardwaru zpočátku není nutný, stejně jako dodatečná návštěva technika (nad rámec 2 návštěv ročně, které garantuje Servisní smlouva) pro lékárnu U Tří Oříšků bude představovat 4 820 Kč za rok.

4.2.4.4.10 Pojištění lékárny

Pojištění majetku společnosti je v dnešní době nedílnou součástí zodpovědného vedení firmy. Většina pojišťovacích společností v Čechách nabízí široké portfolio služeb – od pojištění budov (dlouhodobý hmotný majetek) a výrobního zařízení, přes pojištění zásob až k pojištění za způsobenou škodu. V případě lékárny U Tří Oříšků, která bude sídlit v pronajatých prostorech, padá pojištění budovy na bedra pronajímatele, tj. Město.

Pro majitele lékárny tak připadá v úvahu pojištění vnitřního vybavení včetně IT a pojištění zásob. Výše roční pojistky se odvíjí od pojistné částky respektive od hodnoty zásob, provozního zařízení a hodnoty IT; taktéž rozhoduje výška spoluúčasti. Pojistné za jednotlivé pojistné nebezpečí se následně sčítají – vzhledem k poloze lékárny U Tří Oříšků bude vhodné pojištění všech nebezpečí kromě povodně a záplavy (poloha na kopci) a vichřice s krupobitím (lékařna je v nájmu, objekt je pojištěný vlastníkem), spoluúčast je stanovena na 1 000 Kč. Tabulka 13 ukazuje výpočet pojistného za výše uvedených podmínek (pojistné částky – zásoby 900 tis. Kč, IT 300 tis. Kč, provozní zařízení (nábytek, vybavení laboratoře) 586 tis. Kč) – celkem 1 200 tis. Kč). U pojištění krádeže vloupáním je předpokladem zajištění objektu elektronickým zabezpečovacím zařízením.

Tabulka 13: Roční pojistné pro jednotlivé pojištěné nebezpečí a IT (zdroj: Allianz pojišťovna a.s.2007)

Pojistné nebezpečí	Spoluúčast v Kč	Roční pojistné v Kč
Vichřice a krupobití	-	-
Požár a související nebezpečí	1 000	1 610
Voda z vodovodního zařízení	1 000	3 220
Krádež vloupáním	1 000	2 804
Povodeň a záplava	-	-
Ostatní nebezpečí	1 000	945
Poškození elektroniky	1 000	3 240
CELKEM	-	11 819

Neméně potřebným pojištěním v případě poskytování lékařské péče je pojištění odpovědnosti za škodu provozovatele nestátního zdravotnického zařízení. Grémium majitelů lékáren dohodlo s Českou podnikatelskou pojišťovnou a.s. (ČPP) zvýhodněné pojistné sazby pro své členy (o 30 % normálních sazeb). V praxi to znamená, že jsou k dispozici 3 tarify pojištění odpovědnosti za škodu a za škodu způsobenou vadným výrobkem jako ukazuje Tabulka 14.

Vzhledem k finančním částkám, které v nynější době soudnictví přiznává jako odškodnění, jsou na místě vyšší dva tarify – pro zakládanou lékárnou bude optimální varianta s pojistnou částkou do 5 miliónu Kč za 8 500 Kč ročně.

Dohromady pojištění lékárnou ročně bude stát 20 319 Kč.

Tabulka 14: Pojištění odpovědnosti za škodu a za škodu způsobenou vadným výrobkem (v Kč; zdroj: ČPP a GML, 2007).

	Pojistná částka/rok	Roční pojistné
Pojistné za jednoho pojištěného člena GML	3 mil.	6 500
Pojistné za jednoho pojištěného člena GML	5 mil.	8 500
Pojistné za jednoho pojištěného člena GML	10 mil.	11 500

4.2.4.4.11 Vedení účetnictví

Vedení účetnictví bude řešeno externí firmou (outsourcing) za pevnou měsíční částku 5 000 Kč, tedy 60 000 Kč ročně.

4.2.4.4.12 Ostatní položky

K ostatním nákladům patří nákup odborné či jinak potřebné literatury, různá školení (některá školení poskytují distributoři v rámci boje o zákazníka zdarma) a v neposlední řadě i stravenky pro zaměstnance.

Zpočátku provozu lékárny budou nutností výdaje na nákup knih (například Český lékopis 2002 a 2005 včetně doplňků – 14 470 Kč) a na různá školení (například školení o požární bezpečnosti (jednorázově 250 Kč; napříště tak majitel může školit vlastní zaměstnance). Minimální předpokládaná částka je 15 000 Kč.

Stravenky se vydávají v různých nominálních hodnotách, nejběžnější jsou v ceně 55 – 75 Kč. Vzhledem k blízkosti restaurací na hlavní nákupní třídě Města (a taktéž vzhledem k jejich lukrativnímu umístění a finančním výdajům při zakládání lékárny) bude rozumné poskytnout zaměstnancům stravenky v hodnotě 65 Kč. V lékárně budou pracovat 4 zaměstnanci (i s majitelem)⁶⁶ a průměrný počet pracovních dnů v roce je 253, takže bude nakoupeno celkem 1 012 stravenek v hodnotě 65 780 Kč za rok. Do nákladů lze dát až 55 % hodnoty stravenek, což činí až 39 179 Kč, vzhledem k finanční „tísni“ při zakládání podniku bude majitel hradit zaměstnancům 40%, tj. celkově 26 312 Kč.

Dohromady tak náklady na ostatní položky budou dosahovat 41 312 Kč za rok.

4.2.4.4.13 Mzdy a náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění

Podle závěrů kapitoly 4.2.3.2 budou v lékárně pracovat 2 farmaceuti a 2 farmaceutičtí asistenti. Úklid bude prováděn jednou z farmaceutických asistentek za příplatek 4 000 Kč/měsíc (nebo paní na úklid na částečný pracovní úvazek za stejnou odměnu).

V případě odměňování zdravotnických pracovníků pracujících ve veřejném zdravotnictví (státní, obecní, krajské a příspěvkové organizace) se postupuje podle platových tříd a zákona 143/1992 Sb.⁶⁷, pro soukromý sektor donedávna platil zákon č. 1/1992 Sb.⁶⁸, který byl v roce 2006 nahrazen zákoníkem práce⁶⁹ [52].

⁶⁶ Stravenky pro zaměstnance by v budoucnu, podle představy reformy veřejných financí nynější vládou, neměly být započítávány v rámci daňového účetnictví (55 % jejich nominální hodnoty) do nákladů. Podle dosud platné legislativy (uplatnitelné jako náklady) je výhodné pro majitele dávat stravenky i sám sobě: platil-li by si obědy ze svého „čistého zisku“, byla by zdaněna celá částka nominální hodnoty stravenky, pokud však 55 % hodnoty jde do nákladů, daní se pouze zbylých 45 % ceny stravenky (aktuální stav k 7.2007).

⁶⁷ Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech v aktuálním znění.

⁶⁸ Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku.

⁶⁹ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce v aktuálním znění [52].

Tabulka 15: Průměrné měsíční mzdy v lékárenství (odměňování podle zákonů č. 143/1992 Sb., a 262/2006 Sb.- zákoníku práce (v roce 2005 podle zákona č. 1/1992 Sb.; zdroj: [57], [21]).

Kategorie zaměstnanců	Průměrná měsíční mzda		Meziroční přírůstek	
	2004	2005	Kč	%
Odměňování podle zákona č. 143/1992 Sb. - veřejné zdravotnictví				
Lékaři a zubní lékaři	37 077	38 668	1 591	4,3
Farmaceuti	32 272	33 777	1 505	4,7
Všeobecné sestry a porodní asistentky	17 950	18 787	837	4,7
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	19 254	20 341	1 087	5,6
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	18 605	19 888	1 283	6,9
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	13 221	13 904	683	5,2
Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté	20 948	20 584	-364	-1,7
Pedagogičtí pracovníci	20 165	21 762	1 597	7,9
Technicko-hospodářští pracovníci	18 058	18 852	794	4,4
Dělníci a provozní pracovníci	10 606	10 999	393	3,7
CELKEM	18 964	19 833	869	4,6
Odměňování podle zákona č. 1/1992 Sb. - soukromý sektor				
Lékaři a zubní lékaři	35 136	37 659	2 523	7,2
Farmaceuti	29 350	29 621	271	0,9
Všeobecné sestry a porodní asistentky	15 052	15 750	698	4,6
Ostatní odborní zdravotničtí pracovníci (§ 7 až § 43) a dentisté	12 895	13 557	662	5,1
Ostatní zaměstnanci	13 151	13 553	402	3,1
CELKEM	15 922	16 786	864	5,4

Mzdové ohodnocení jednotlivých pracovníků (farmaceut a farmaceutický asistent) podle obou způsobů hodnocení zobrazuje Tabulka 15.

V nové lékárně U Tří Oříšků se bude postupovat podle běžných mzdových tarifů v soukromé sféře. V případě farmaceutických asistentů nejsou údaje ÚZIS pro soukromou sféru k dispozici, proto lze přihlídnout k hodnocení ve veřejném zdravotnictví a také místním poměrům. Předpokládaná akceptovatelná mzdová sazba pro farmaceuta bude 32 000 Kč/měsíc a pro farmaceutického asistenta 21 000 Kč/měsíc. Dohromady mzdové náklady budou činit (sečteno, vynásobeno počtem zaměstnanců (2x), připočten příplatek za úklid a vše vynásobeno počtem měsíců (12x):

$$[2 \times (32\,000) + 2 \times (21\,000) + 4\,000] \times 12 = 1\,320\,000 \text{ Kč}$$

Celkové roční mzdové náklady jsou 1 320 000 Kč.

Kromě hrubých mezd zaměstnancům je zaměstnavatel povinen odvádět (je poplatníkem i plátcem daně) sociální pojištění: 26 % ze mzdy svých zaměstnanců na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku a 9 % na pojistné na všeobecné zdravotní pojištění⁷⁰. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění tak činí (základem pro výše uvedené odvody jsou mzdy zaměstnanců – 1 320 000 Kč):

$$1\,320\,000 \times 35\% = 462\,000 \text{ Kč}$$

Osobní náklady zaměstnanců tak dohromady budou představovat 1 782 000 Kč.

4.2.4.4.14 *Financování cizím kapitálem*

Existuje několik možností, jak vyřešit nedostatek vlastního kapitálu. Kromě bankovního úvěru to jsou jednotlivé druhy leasingu, obchodní úvěr, faktoring, forfaiting a také tiché společenství. Pravděpodobně nejvhodnější variantou bude bankovní úvěr, i když nelze zavrhnout ani leasing (například na vnitřní vybavení) a obchodní úvěr (viz kapitola 3.2.12).

Pro potřeby lékárny jsou k dispozici krátkodobé (do 1 roku) a střednědobé (do 5 let) úvěry. Dlouhodobý úvěr (nad 5 let) by byl pravděpodobně již příliš zatěžující hodnotou svých úroků (jejich procentuální hodnota je také vyšší z důvodu většího podnikatelského rizika) a zbytečný svojí délkou; krátkodobý úvěr může najít uplatnění v překlenutí krátkodobé finanční tísně v průběhu provozu (snížené solventnosti).

Postup při získávání úvěru je následující – prvním krokem je poskytnutí účetních výkazů a podnikatelského plánu bance, následuje schvalovací proces včetně posuzování bonity klienta, návrh podmínek a podepsání smlouvy, součástí je i dohodnutý způsob ručení (majetkem, směnkou, třetí osobou apod.). Až potom

⁷⁰ Zaměstnavatel je i plátcem daně zbylých částí sociálního pojištění, u kterých jsou poplatníky zaměstnanci a toto pojištění se strhává z hrubých mezd („viditelná“ část sociálního pojištění na výplatních výkazech); toto se však v rozvaze ani výkazech neobjevuje.

Vše upravují zákony:

- zákon č.589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v aktuálním znění,
- zákon č. 592/1992 Sb. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění v aktuálním znění,
- zákon 48/1997 Sb. o veřejném zdravotní pojištění v aktuálním znění (určuje, kdo jsou plátcí) [41].

může podnikatel čerpat úvěr, navíc většinou proti daňovému dokladu (prostředky jsou účelově vázané). Úvěr lze navíc čerpat jednorázově nebo postupně, některé banky nabízejí i různý odklad první splátky. Úvěr lze většinou splácet několika způsoby – splacení jistiny v pravidelných splátkách (měsíčně, čtvrtletně), nepravidelných (podle sezónních vlivů) nebo anuitně; stejně tak lze splácet úroky, někdy lze úvěr splatit jednorázově i před lhůtou, na kterou byl sjednán.

V případě lékárny budou nejvhodnějším řešením měsíční splátky jistiny i úroků rozpočítané tak, aby po celé období trvání úvěru byly stejné (oproti fixní jistině, kdy počáteční úroky jsou vyšší, protože je i vyšší celková zbývající jistina k splacení - úmor), navíc lze do budoucna uvažovat i o jednorázovém dřívějším splacení, podle finanční situace lékárny.

Nabídky tuzemských bankovních ústavů se v roční úrokové míře nepatrně liší, stejně tak jako ve výši poplatků spojených s vyhodnocením a poskytnutím úvěru. Navíc konkrétní podmínky úvěru, včetně výšky úroků určí banka až po zpracování žádosti. Orientační hranice úrokových sazeb se pohybují v rozmezí 4,9% - 7,4 % (Česká spořitelna) až 6,5 % - 12,5 % (ČSOB). Limitované úvěry s jednodušším postupem (zjednodušená procedura žádání, jednodušší ručení) např. do 1 mil. Kč mají i vyšší úrokovou míru (11 %). S přihlédnutím k poplatkům (které ale lze hradit z úvěru) a k faktu, že bonita zakladatele lékárny je neurčitelná (a tudíž představuje pro banku vyšší riziko), je nutno počítat s úrokovou mírou na horní hranici – v tomto případě 9 % p.a. Tabulka 16 v Příloze 20 zobrazuje anuitní splátky při čerpání úvěru na různé částky na dobu 5-ti let.

V prvním roce provozu lékárny (viz kapitoly 4.2.4 a 4.2.6) bude hodnota cizího kapitálu potřebného k zřízení a provozu lékárny dosahovat výše až 1 798 600 Kč (tj. úvěr v hodnotě 1,8 mil. Kč, podle údajů z pesimistické varianty). Podle toho bude také roční splátka činit 462 766 Kč (platí opět pro pesimistickou variantu). Celková výše sjednaného úvěru může být vyšší (závisí od posouzení bankou), aby se v případě finanční tísně v průběhu provozu předešlo žádání o další úvěr (a tím i dodatečným nákladům na jeho schvalování). Tabulka 17 ukazuje výše úvěrů a jejich anuitních splátek potřebných k pokrytí nákladů v prvním roce provozu lékárny podle jednotlivých variant.

Tabulka 17: Výše úvěrů a jejich anuitních splátek potřebných jako cizí kapitál k pokrytí nákladů v prvním roce provozu lékárny podle jednotlivých variant (v Kč; zdroj: autor).

Položka	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
Tržby	10 704 000	12 592 000	14 480 000
Roční výsledek hospodaření po zdanění	- 996 000	- 654 000	- 324 000
Potřebný cizí kapitál	1 798 600	1 615 600	1 493 000
Hodnota uzavřeného úvěru	1 800 000	1 620 000	1 500 000
Roční anuita (viz Příloha 20)	448 380	403 542	373 650
Měsíční splátka	37 365	33 629	31 138

4.2.5 Zakladatelský rozpočet – analýza tržeb

Průměrná lékárna základního typu v roce 2005 přijala celkem 41 036 receptů a dosáhla tržby za léčiva a zdravotnické prostředky 19 377 tis. Kč (v roce 2004 celkem 19 393 tis. Kč). Průměrná lékárna základního typu inkasovala 13 393 tis. Kč od zdravotních pojišťoven (2004 – 13 677 tis. Kč) a 5 104 tis. Kč od pacientů za doplatky a volný prodej (2004 - 4 804 tis. Kč) [16].

Na 1 recept připadaly v roce 2005 léčivé přípravky o průměrné hodnotě 439 Kč. Přitom hodnota léků na 1 recept v „klasické“ lékárně byla v průměru 375 Kč, zatímco průměrná hodnota léčiva na 1 recept v ústavní lékárně byla 1 313 Kč (toto rovněž prokazuje, že sortiment léků v ústavních (nemocničních) lékárnách je zaměřen i na speciální a nákladné léky). Jednomu poukazu na zdravotnické prostředky odpovídala hodnota 780 Kč [16].

Doplatek pacienta na recept byl v roce 2005 v průměru cca 62 Kč, na 1 poukaz cca 24 Kč. Na jednoho obyvatele ČR připadlo ročně v průměru 9,13 receptů a 0,31 poukazů. Útrata v lékárně v roce 2005 byla 572 Kč za doplatky na recept/poukaz a 567 Kč za volně prodejné léky nebo zdravotnické prostředky [16].

Použijí-li se již vypočtené údaje pro lékárnu v mikroregionu Města: 4105 obyvatelů na lékárnu a 8,7 receptu na jednoho obyvatele (což je 95,5 % celorepublikového průměru), lze dopočítat předpokládané roční tržby – jak to ukazuje Tabulka 18 (pozn.: je-li v mikroregionu vydáno 95,5 % receptů z celorepublikového průměru, lze předpokládat, že v podobném poměru bude i průměrný počet poukazů na obyvatele – 0,29).

Tabulka 18: Výpočet celkových tržeb lékárny z Města (ceny roku 2005; zdroj: autor a [16]).

	Počet dokladů na obyvatele	Počet obyvatel na lékárnou	Cena za doklad(od pojišťovny+doplatek)	Celkem
Recepty	8,7	4 105	375 + 62 Kč	15 606 799 Kč
Poukazy	0,29	4 105	780 + 24 Kč	957 152 Kč
Volný prodej	-	4 105	0 + 567 Kč	2 327 555 Kč
CELKEM				18 891 506 Kč

Výpočet v tabulce koriguje hodnotu průměrných tržeb v ČR (19 377 tis. Kč) na skutečnou hodnotu tržeb vztaženou na předpokládaný počet obyvatel na 1 lékárnou ve Městě (18 892 tis. Kč). Je však evidentní, že těchto tržeb nově zřízená lékárnou nedosáhne v prvním roce po založení. Tato hodnota však bude sloužit k dalším výpočtům, jde o teoretickou možnou hodnotu tržeb v dané oblasti – pro další výpočty nazvanou jako „reálnou tržbu“ (podle statistických údajů; marketing a šikovnost/nešikovnost majitele mohou realitu od této hodnoty podstatně vzdálit).

Výška tržeb v prvním roce po založení se různí (viz Tabulka 19), velký podíl na ní bude mít umístění lékárny, blízkost ordinací lékařů ale i konkurence, počet lékáren ve městě atd.

Tabulka 19: Výšky tržeb lékáren v prvním a dalších letech po založení (v tis. Kč; zdroj: účetní závěrky).

Lékařna	Roky (zvýrazněně rok založení)		
	2004	2005	2006
U Lišků s.r.o.	-	3 516	4 225
U Praděda s.r.o.	9 554	7 174	?*
Metro Ládví s.r.o.	1 256	?*	?*
Čech s.r.o.	20 860	19 125	?*
U Salvátora (s odbornými pracovišti)	-	45 928	41 609
Pozn.: * - údaje nejsou k dispozici			

Po konzultacích s majiteli již zavedených lékáren se bude nadále počítat pro první rok fungování lékárny s tržbami, které se pohybují v rozmezí 54 – 79 % reálných tržeb (matematicky vyjádřený fakt, že reálných tržeb nová lékárnou dosáhne za 6 – 12 měsíců od založení). Průměrem z rozmezí 54 – 79 % je 66,5 %, což odpovídá 2/3 reálných tržeb.

Další výpočty budou provedeny ve 3 variantách – pesimistické, reálné a optimistické (liší se o 15 % od reálné varianty) a nebude brán zřetel na faktor

času (očekávaná inflace 3 % ročně v poměru k přesnosti odhadů nehraje žádnou roli). Plánované tržby ve všech variantách přehledně ukazuje Tabulka 20.

Tabulka 20: Plánované tržby v prvním a dalším roce v pesimistické, reálné a optimistické variantě (v tis. Kč; zdroj: autor).

Rok od založení	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
1. rok	10 704	12 592	14 480
Další roky	16 057	18 892	21 724

4.2.6 Zakladatelský rozpočet – rozvaha a rozpočty

Všechny finanční informace a data uvedené výše lze zapsat do přehledných tabulek. Podle způsobu a druhu zachycení veličin se dělí na 3 skupiny – rozvaha ukazuje stavové veličiny, tj. stav finanční situace podniku k určitému datu. Výkaz zisku a ztráty – výsledovka a výkaz o peněžních tocích – cash flow naopak podchycují tokové veličiny – zaznamenávají ve svých součtech veškerý pohyb financí za určité období. Některá data z obou výkazů se scházejí jako položky rozvahy, která poskytuje obraz o stavu financí v daném podniku (k určitému datu). Dohromady rozvaha, výsledovka, cash-flow a příloha k účetní závěrce umožňují provádět další analýzy (například finanční analýzu – hodnocení finančního zdraví podniku) a jsou podkladem k dalšímu rozhodování (blíže kapitola 2.2.5).

4.2.6.1 Plánová rozvaha

Písemný přehled ve formě účtů, mající na levé (debetní) straně konkrétní složení majetku podniku, tj. všechna aktiva a na pravé (kreditní) straně všechny kapitálové zdroje – prameny neboli pasiva, se nazývá rozvaha. Základní podmínkou tohoto bilančního vztahu je rovnost obou stran.

První rozvahou bude počáteční rozvaha – přehled o kapitálové a majetkové struktuře lékárny před započítáním poskytování služeb (pro přehlednost budou rozvahu tvořit 2 samostatné tabulky - levá (debetní) část rozvahy bude nad kreditní částí). Dominantními položkami tak budou náklady na dlouhodobý (v tomto případě movitý a nehmotný majetek) a zásoby. Na straně pasiv budou tyto nákupy kryty vlastním kapitálem a úvěrem – viz Tabulky 21 a 22 (v tabulkách jsou pouze ty řádky, jejichž hodnota se nerovná nule; plné znění počáteční rozvahy je v Příloze 21).

I přes nepopíratelně důležitou roli pro hodnocení podniku a jeho finančního zdraví a také pro účetnictví, samotná rozvaha neposkytuje dostatek informací pro zakládání společnosti. Z rozvahy v tomto případě lze „pouze“ vyčíst hodnotu majetku a to, z jakých zdrojů je hrazen.

Tabulka 21: Počáteční rozvaha – aktiva (zdroj: autor).

Označení	Aktiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	AKTIVA CELKEM (ř. 03+07)= ř. 13	001	2 800	2 620	2 500
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	003	1 123	1 123	1 123
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	110	110	110
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	1 013	1 013	1 013
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 až 11)	007	1 677	1 497	1 377
C.I.	Zásoby	008	783	783	783
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	894	714	594

Tabulka 22: Počáteční rozvaha – pasiva (zdroj: autor).

Označení	Pasiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	PASIVA CELKEM (ř.14+20) = ř. 01	013	2 800	2 620	2 500
A.	Vlastní kapitál (ř. 15 až 19)	014	1 000	1 000	1 000
A. I.	Základní kapitál	015	1 000	1 000	1 000
B.	Cizí zdroje (ř. 21 až 24)	020	1 800	1 620	1 500
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	024	1 800	1 620	1 500

4.2.6.2 Zakladatelský rozpočet

Na rozdíl od počáteční rozvahy, která zachycuje stav financí na začátku, by plánový výkaz zisku a ztráty (výsledovka), již mohl interpretovat průběh podnikání – zachycuje totiž výnosy, náklady a výsledek hospodaření za první rok existence lékárny U Tří Oříšků. Obligaturní podoba výsledovky dovoluje zjistit následující údaje o podniku [30]:

- obrat podniku (tržby),
- přidanou hodnotu lékárny (tržby – náklady za nakupované zásoby, materiál a služby),
- externí náklady v druhovém členění (spotřeba materiálu a energie, služeb, osobních nákladů, odpisy apod.),

- provozní (finanční ani mimořádné se nebudou uvažovat – lékárna neinvestuje, nemění metody účtování, nepředpokládá škody apod.) výnosy a náklady,
- provozní (finanční a mimořádný) výsledek hospodaření,
- rentabilitu tržeb a nákladů (viz kapitola 4.2.7),
- a v neposlední řadě je základem pro vypracování daňového přiznání.

Výkaz zisku a ztráty, stejně jako rozvaha, jsou velmi důležité pro daňové i manažerské účetnictví. Při zakládání podniku je však pro budoucího majitele daleko potřebnější přehled reálného pohybu peněz – tzv. finančních (peněžních) toků.

Peněžní tok je veličina, která odráží přírůstek nebo úbytek peněžních prostředků při hospodářské činnosti. Právě tyto pohyby peněz do a z podniku zachycuje další výkaz – výkaz o peněžních tocích (cash flow). Stejně jako výkaz zisku a ztráty se sestavuje za určité období – nejčastěji rok. Na rozdíl od tohoto výkazu však cash flow zachycuje skutečný pohyb peněžních prostředků – neovlivňuje jej metoda odepisování, časové rozlišení (např. vznik mzdových nákladů a výplata mezd), potencionální ztráty a rizika. Pohyb na účtech cash flow se navíc objevuje až v okamžiku zaplacení, nikoli přechodu vlastnických práv, jak je tomu v ostatním účetnictví. Takto se i výkaz o peněžních tocích (spolu s rozvahami a výsledovkou) stává důležitým podkladem pro analýzu hospodaření a investiční rozhodování.

Pro účely založení lékárny však všechny účetní výkazy neposkytují dostatek informací – rozvaha dokáže pouze zachytit stav ke konkrétnímu datu, výsledovka podává sice souhrnný pohled na hospodaření, nic však neříká o skutečných příjmech a výdajích. Výkaz cash flow sice tento pohyb zachycuje, ale postup jeho výpočtu se provádí odečítáním položek (náklady nesouvisející s výdaji a výnosy nesouvisející s příjmy) od hospodářského výsledku (nepřímá metoda⁷¹) – a tudíž se při zakládání podniku velmi těžce odhaduje.

Nejvhodněji tak finanční plány lékárny zachytí rozpočty, které v sobě budou kombinovat principy výsledovky (budou zachycovat plánované náklady a výnosy) a cash flow (plánované příjmy a výdaje).

⁷¹ Přímou metodu výpočtu cash flow lze použít, eviduje-li se v podniku příjmy a výdaje – taktéž se ale vychází z již proběhlých ekonomických transakcí.

Aby bylo vůbec možné zakladatelský rozpočet sestavit, je nutno, kromě jiného, odhadnout i náklady vynaložené na prodané zboží, neboli finanční částku, za kterou distributoři lékárně prodají své zboží. Tyto náklady lze jen stěží odhadnout, lze je však vypočítat po odečtení obchodní příirážky – marže od tržeb, k tomu je však potřeba znát její hodnotu. Do roku 2006 byla marže jednotná (naposledy 29 %, viz kapitola 3.2.12), od 1.8.2006 je však nutno počítat s degresivní marží. GML vypracovalo statistiku (Tabulka 23), ve které propočítává jednotlivé hodnoty degresivní marže z ročního prodeje léčivých přípravků v ČR.

Tabulka 23: Náklady na LP a celková degresivní marže v ČR (v Kč; zdroj: GML).

Skupina	Sazba	Pásmo	Počet balení LP	Náklady	Marže 29%	Degresivní marže	Rozdíl marží	Průměr
1	33 %	0-150	304 930 718	20 181 306 459	4 222 639 880	4 805 072 966	582 433 087	33,00 %
2	32 %	150-300	38 943 719	11 156 420 778	2 334 316 036	2 634 212 584	299 896 548	32,73 %
3	28 %	300-500	13 269 226	6 939 064 444	1 451 896 601	1 580 965 752	129 069 151	31,58 %
4	25 %	500-1000	6 779 867	6 481 527 782	1 356 163 822	1 362 332 952	6 169 131	29,13 %
5	22 %	1000-2500	3 044 884	5 946 706 633	1 244 260 407	1 122 047 402	-122 213 005	26,15 %
6	18 %	2500-5000	891 719	4 314 526 759	902 750 909	701 665 612	-201 085 297	22,54 %
7	10 %	nad 5000	461 698	8 580 557 585	1 795 354 762	876 946 182	-918 408 580	14,17 %
Celkem			368 321 831	63 600 110 440	13 307 382 415	13 083 243 450	-224 138 966	28,51 %

Přínosem této statistiky pro výpočet marže lékárny U Tří Oříšků je poměrové zastoupení jednotlivých cenových skupin LP a vztah celkových nákladů na LP a celkové marže v ČR (výsledkem bude průměr degresivní marže, kterým „vyruší“ degresi pomocí poměrného zastoupení balení LP v jednotlivých pásmech degresivní marže).

Podíl celková marže/celkové náklady [%]:

$$13\,083\,243\,450 \text{ Kč} / 63\,600\,110\,440 \text{ Kč} = 0,2057 = 20,57 \%$$

Matematickou konstrukcí je ještě nutno zohlednit fakt, že marže lékárny se počítá z cen LP od dodavatele – distributora, tj. z nákladů lékárny na LP (v Tabulce 23 také položka Náklady), ale k dispozici pro výpočet jsou předpokládané tržby lékárny U Tří Oříšků (které jsou součtem nákladů na LP a právě marže): Tržby (T) = Náklady na LP (N) + [Marže (M) x Náklady na LP (N)] neboli $T = N + MN$. Nyní lze matematicky vyjádřit N:

$$T = N + MN$$

$$T = N (1 + M)$$

$$N = T / (1 + M)$$

Po dosazení za M (marži) výše vypočítaný podíl (průměr degresivní marže) – 20,57 % neboli 0,2057 se dospěje k následujícímu poměru:

$$N = T / (1 + M) = T / (1 + 0,2057) = T / 1,2057$$

Pomocí tohoto vztahu pak lze dopočítat náklady vynaložené na prodané zboží pro jednotlivé předpokládané tržby, například výpočet z reálné varianty tržby (12 592 000 Kč; zaokrouhleno):

$$N = T / 1,2057 = 12\,592\,000 \text{ Kč} / 1,2057 = 10\,442\,000 \text{ Kč}$$

Obchodní marže⁷² (rozdíl tržeb a nákladů) tak bude činit 2 150 000 Kč.

Tabulka 24 zobrazuje zakladatelský rozpočet se všemi výše zmíněnými náklady, výdaji, výnosy a příjmy.

Tabulka 24 dává jistou představu o finančních tocích a také potřebě peněz jak ve formě vlastních, tak cizích zdrojů. Potřebná výše úvěru však může být zkeslená faktem, že zakladatelský rozpočet je koncipován jako součet za celý účetní rok.

Pro lepší představu finančních potřeb je možné rozepsat rozpočet po jednotlivých měsících – viz Tabulky 25 a-i a 26 a-i v Příloze 22⁷³, které ukazují vývoj nákladů, výnosů, příjmů a výdajů (v podobě rozpočtové tabulky, rozpočtového CF a rozpočtové rozvahy pro potřeby managementu) v první i v druhém roce provozu lékárny (pro všechny varianty). V případě rozpočtového CF se závazky rozumí ty položky, které v rozpočtu jsou uvedeny v daném měsíci (např. osobní výdaje v lednu), ale fakticky platba v daném měsíci neproběhla

⁷² V případě výpočtu marže lékárny není počítáno s volným prodejem. Výsledný průměr degresivní marže (20,57 %) se však velmi blíží obvyklé obchodní přírážce z volného prodeje (kolem 20 %), jejíž výška je navíc na uvážení majitele, není totiž předmětem regulace cen Ministerstva financí.

⁷³ V Tabulkách 25 a 26 (Příloha 22) se počítá se sazbou daně PO 24 %. Vzhledem k předpokládané reformě veřejných financí bude nejspíše sazba daně od roku 2008 nižší; ve výpočtech ale změnu sazby neuvažují.

Tabulka 24: Zakladatelský rozpočet lékárny U Tří Oříšků (zdroj: autor).

Zakladatelský rozpočet v Kč	Č. řádku	Varianty		
		Pesimistická	Reálná	Optimistická
Tržby za prodej zboží	1	10 704 000	12 592 000	14 480 000
Náklady vynaložené na prodané zboží	2	8 880 000	10 442 000	12 009 000
Obchodní marže (ř.1-2)	3	1 824 000	2 150 000	2 471 000
Výdaje při založení firmy (viz Tab. 7)	4	24 000	24 000	24 000
Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (ř. 6+7+8)	5	1 123 188	1 123 188	1 123 188
▪ vnitřní vybavení - nábytek	6	586 263	586 263	586 263
▪ přístrojové a laboratorní vybavení	7	234 135	234 135	234 135
▪ IT - hardware a software	8	302 790	302 790	302 790
Rekonstrukce	9	50 000	50 000	50 000
Počáteční zásoby	10	783 000	783 000	783 000
Výkonová spotřeba (ř.12+15+24+25)	11	442 390	442 390	442 390
Spotřeba materiálu a energie (ř.13+14)	12	113 312	113 312	113 312
▪ energie	13	72 000	72 000	72 000
▪ ostatní	14	41 312	41 312	41 312
Služby (ř.16+17+18+19+20+21+22+23)	15	263 978	263 978	263 978
▪ nájemné	16	132 000	132 000	132 000
▪ telekomunikační služby	17	60 000	60 000	60 000
▪ laboratorní kontroly	18	13 623	13 623	13 623
▪ odpad	19	7 316	7 316	7 316
▪ hasící technika	20	1 900	1 900	1 900
▪ marketing	21	24 000	24 000	24 000
▪ servis softwaru	22	4 820	4 820	4 820
▪ pojištění	23	20 319	20 319	20 319
Platba ČLK	24	5 100	5 100	5 100
Účetnictví	25	60 000	60 000	60 000
Přidaná hodnota (ř.3-11)	26	1 381 610	1 707 610	2 028 610
Osobní náklady (ř.28+29)	27	1 782 000	1 782 000	1 782 000
Mzdové náklady	28	1 320 000	1 320 000	1 320 000
Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění	29	462 000	462 000	462 000
Daně a poplatky	30	0	0	0
Úrok úvěru	31	150 000	134 000	125 000
Výsledek hospodaření po zdanění	32	- 996 000	- 654 000	- 324 000
Splátka úvěru	33	299 000	268 000	248 000
Cizí zdroje - úvěr	34	1 800 000	1 620 000	1 500 000
Vlastní zdroje	35	1 000 000	1 000 000	1 000 000

(výplaty byly až v únoru); v případě plateb za energie, účetnictví a zásoby se předpokládají platby ve stejném měsíci, kdy vznikly i náklady. Dalším předpokladem, ze kterého vycházejí Tabulky 25 a 26 (Příloha 22), je lineární zvyšování tržeb (které jsou mj. v hotovosti a bez zpoždění), kdy první měsíc provozu budou tržby na 30 % hodnoty posledního měsíce daného roku.

4.2.6.3 Plánová rozvaha po 1. roce provozu

Pro úplnost a přehlednost je možné, pomocí výsledků z předchozích tabulek, sestavit výroční (konečnou) rozvahu – tj. rozvahu po roce provozu podniku k příležitosti konce účetního období (většinou k 31. prosinci). Tabulky 27 a 28 zobrazují výroční rozvahu po 1. roce hospodaření (řádky s nulovou hodnotou jsou pro přehlednost vypuštěny, celá výroční rozvaha je v Příloze 23).

Tabulka 27: Výroční rozvaha – aktiva (zdroj: autor).

Označení	Aktiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	AKTIVA CELKEM (ř. 03+07)= ř.13	001	1 677	1 870	2 100
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	003	751	751	751
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	74	74	74
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	677	677	677
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 až 11)	007	926	1 119	1 349
C.I.	Zásoby	008	783	783	783
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	143	336	566

Tabulka 28: Výroční rozvaha – pasiva (zdroj: autor).

Označení	Pasiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	PASIVA CELKEM (ř.14+20) = ř. 01	013	1 677	1 870	2 100
A.	Vlastní kapitál (ř. 15 až 19)	014	4	346	676
A. I.	Základní kapitál	015	1 000	1 000	1 000
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního obd.(+/-) z výkazu zisku a ztráty	019	-996	- 654	- 324
B.	Cizí zdroje (ř. 21 až 24)	020	1 673	1 524	1 424
B. III.	Krátkodobé závazky	023	172	172	172
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	024	1 501	1 352	1 252

4.2.7 Zhodnocení efektivnosti investic

Při hodnocení investice do nově zakládané lékárny se bude vycházet z metod hodnocení investic zmíněných v kapitole 2.2.6. Budou použity následující metody:

- metoda výnosnosti investic,
- metoda doby splácení,
- metoda čisté současné hodnoty,
- metoda vnitřního výnosového procenta.

4.2.7.1 Stanovení diskontní sazby

Před výpočtem jednotlivých kritérií hodnocení efektivnosti investic je nutno nejdříve určit diskontní sazbu, podle které se bude investice porovnávat – viz kapitola 2.2.6.5:

$$n_k = \frac{VK}{K} * n_v + \frac{CK}{K} * (1 - s_{dp}) * n_c$$

- n_k – diskontní sazba podniku,
- n_v – náklady vlastního kapitálu – 5,33 %,
- n_c – náklady cizího kapitálu – podle předpokládaného úroku úvěru 9 % (viz kapitola 4.2.4.4.14),
- VK – vlastní kapitál,
- CK – cizí kapitál,
- K – součet vlastního a cizího kapitálu,
- s_{dp} – daň z příjmů FO – 24 %.

Tabulka 29 přehledně ukazuje diskontní sazbu pro jednotlivé varianty – liší se kvůli různé výši cizího kapitálu nutného k zahájení a provozu lékárny.

Tabulka 29: Diskontní sazba pro jednotlivé varianty rozpočtu (zdroj: autor).

v tis. Kč	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
Cizí kapitál (CK)	1 800	1 620	1 500
Vlastní kapitál (VK)	1 000	1 000	1 000
Součet (K)	2 800	2 620	2 500
Diskontní sazba podniku	6,30 %	6,26 %	6,24 %

Pro jednoduchost dalších výpočtů a vzhledem k tomu, že rozptyl hodnot vypočtených diskontních sazeb je zanedbatelný a také vzhledem k tomu, že

jedním ze základních pravidel účtování je pravidlo opatrnosti, bude v dalších výpočtech diskontní sazba podniku ve výši 6,30 %.

Posledním kritériem pro následující výpočty je předpokládaná doba návratnosti investice. S přihlédnutím k faktu, že úvěr u bankovního ústavu si majitel lékárny U Tří Oříšků vezme na 5 let, bude investice v podobě založení nové lékárny uvažována právě v tomto časovém horizontu.

4.2.7.2 Rentabilita investice

Rentabilita investice udává poměr průměrného ročního čistého zisku plynoucího z investice k vynaloženým investičním nákladům. V Tabulkách 25 a 26 (Příloha 22) jsou k dispozici předpokládané údaje za první 2 roky provozu lékárny.

Vzhledem k předpokládané životnosti investice 5 let (ve skutečnosti v případě lékárny neadekvátně krátká doba) a výpočtu ROI po tuto dobu byly hodnoty pro další 3 roky získány extrapolací. Není tak brána v úvahu ani změna daňové sazby⁷³, ani valorizace plateb za vnější vstupy (energie, účetnictví apod.). Z Tabulky 30, která ukazuje vypočtené hodnoty ROI pro jednotlivé varianty, plyne, že investice do nové lékárny v případě pesimistické varianty v horizontu 5 let nepřináší zisk, v případě reálné varianty přináší ročně v průměru 9,6 % čistého zisku a v případě optimistické varianty vynáší 24,1 % čistého zisku.

Tabulka 30: Hodnoty ROI pro jednotlivé varianty rozpočtů (zdroj: autor).

v tis. Kč	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
Investiční náklady	2 800	2 620	2 500
VH v 1. roce provozu	- 996	- 654	- 324
VH v 2. roce provozu	37	531	861
VH v 3. roce provozu	66	454	804
VH v 4. roce provozu	101	447	824
VH v 5. roce provozu	137	474	848
Průměrný roční čistý zisk	- 131,0	250,4	602,6
ROI	-4,7 %	9,6 %	24,1 %

4.2.7.3 Metoda čisté současné hodnoty

Čistá současná hodnota je definována jako rozdíl mezi diskontovanými peněžními příjmy z investice a kapitálovým výdajem investice.

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+d)^t} - IN$$

- CF_t – očekávané cash flow z dané investice
- d – diskontní sazba – 6,30 %
- t – období 1 až 5 (v letech)
- IN – náklady na investici.

Stejně jako v případě výpočtu ROI, i pro výpočet ČSH jsou v Tabulkách 25 a 26 (Příloha 22) k dispozici hodnoty CF pro první a druhý rok provozu lékárny. V tabulkách se CF vypočítává pomocí nepřímé metody, kdy se CF počítá jako čistý zisk (čistý HV), ke kterému se přičtou další výdaje a odečtou další důchody, které nevyžadují pohyb peněz (např. odpisy) [27]. Extrapolací lze získat i hodnoty pro další roky – platí stejné předpoklady (nulová valorizace vstupů, stejná daňová sazba) jako v případě výpočtu hospodářského výsledku (při výpočtu ROI). Počínaje 6. rokem provozu se předpokládá i dramatický skok v hodnotách jak VH, tak i CF – lékárna přestane být zatížena splácením úvěru a také se přestane odepisovat dlouhodobý majetek nakoupený při založení.

Tabulka 31 vypočítává ČSH plánované investice, která je v tabulce rovna kumulovanému diskontovanému cash flow v 5. roce provozu.

Tabulka 31: Čistá současná hodnota investice do lékárny U Tří Oříšků (v tis. Kč; zdroj: autor).

Varianta	Položka	Investice	Roky provozu				
			1.	2.	3.	4.	5.
Reálná	Diskontní sazba	1,0000	0,9407	0,8850	0,8325	0,7832	0,7368
	Čistý cash flow	-2620	336,0	609,0	505,0	467,0	462,0
	Kumulovaný CF	-2620	-2284,0	-1675,0	-1170,0	-703,0	-241,0
	Diskontovaný čistý CF	-2620	316,1	538,9	420,4	365,7	340,4
	Kumulovaný diskont. CF	-2620	-2303,9	-1765,0	-1344,5	-978,8	-638,4
Pesimistická	Kumulovaný diskont. CF	-2800	-2665,5	-2592,0	-2525,4	-2460,4	-2400,0
Optimistická	Kumulovaný diskont. CF	-2500	-1967,5	-1117,1	-386,1	296,0	932,6

Investice je efektivní v případě, že hodnota ČSH je pro danou diskontní sazbu kladná; rovná-li se nule, je efektivnost právě rovna požadované výnosnosti (tj. 9 % pro cizí kapitál a 5,33 % pro vlastní kapitál). ČSH v pětiletém horizontu pro pesimistickou (- 2,4 mil. Kč) i realistickou variantu (- 638,4 tis. Kč)⁷⁴ je záporná, v případě optimistické varianty je kladná (932,6 tis. Kč). Při výpočtech se neuvažovala zůstatková cena investice.

S hodnotou ČSH souvisí index rentability. Představuje relativní hodnotu, vyjadřující poměr očekávaných diskontovaných peněžních příjmů za dobu životnosti (tj. ČSH) ke kapitálovým výdajům (tj. investici). Tabulka 32 vypočítává index rentability pro všechny tři varianty:

Tabulka 32: Index rentability pro jednotlivé rozpočtové varianty (zdroj: autor).

v tis. Kč	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
Investice	2 800	2 620	2 500
Čistá současná hodnota	-2400,0	-638,4	932,6
Index rentability	- 0,86	- 0,24	0,37

Investici lze přijmout, je-li větší než 1, avšak vyjde-li ČSH kladná, není již nutno index rentability počítat. Všeobecně se užívá jako doplněk při srovnávání dvou investičních variant.

4.2.7.4 Doba splacení

Dobou splacení se rozumí časové období (v letech), za které se akumulované výnosy vyrovnají svojí hodnotou původním nákladům na investici.

Pro výpočet doby splacení se bude vycházet z údajů v Tabulce 31, z řádku Kumulovaný diskontovaný čistý cash flow – jedná se vlastně o dobu splacení počítanou na celé roky. V případě reálné a pesimistické varianty však Tabulka 31 nenabízí kladnou hodnotu – tj. doba splacení bude delší než sledovaných 5 let provozu. Tabulka 33 vypočítává přesné doby splacení pro jednotlivé varianty rozpočtů.

Podle tabulky je doba splacení pesimistické varianty více než 100 let, realistická varianta se splatí za 6,2 roku a optimistické stačí 3,5 roku.

⁷⁴ Vzhledem k negativní hodnotě ČSH pro realistickou variantu je nutno podotknout, že již 7. rok se tato hodnota dostává do kladných čísel (viz Tabulka 33) v případě, že se pro 6. a 7. rok počítá s hodnotou CF z 5. roku (tj. výsledek hospodaření zatížený úvěrem i odpisy).

Tabulka 33: Doby splácení jednotlivých rozpočtových variant (zdroj: autor).

v tis. Kč	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
Investiční náklady	2 800	2 620	2 500
Cizí kapitál	1 800	1 620	1 500
Vlastní kapitál	1 000	1 000	1 000
Diskontovaný CF v 1. roce provozu	- 2 665,5	- 2 303,9	- 1 967,5
Diskontovaný CF v 2. roce provozu	- 2 592,0	- 1 765,0	- 1 117,1
Diskontovaný CF v 3. roce provozu	- 2 525,4	- 1 344,5	- 386,1
Diskontovaný CF v 4. roce provozu	- 2 460,4	- 978,8	296,0
Diskontovaný CF v 5. roce provozu	- 2 400,0	- 638,4	932,6
Diskontovaný CF v 6. roce - odhad	- 2 343,2	- 104,7	1 725,5
Doba splácení [roky]	více než 100	6,2	3,5

4.2.7.5 Metoda vnitřního výnosového procenta

Na základě čisté současné hodnoty je možné vypočítat i vnitřní výnosové procento investičního záměru. Výsledkem je tak diskontní sazba neboli procentuální hodnota, která udává výši zhodnocení vloženého kapitálu. Logicky (je-li ČSH kladná) by měla být vyšší než plánovaná diskontní sazba (tj. 6,3 %). Tabulka 34 ukazuje vypočtená výnosová procenta pro jednotlivé varianty pomocí iterativního výpočtu. Je-li vnitřní výnosové procento větší než diskontní míra zahrnující i riziko, je projekt přes své riziko přijatelný.

Tabulka 34: Vypočtená vnitřní výnosová procenta pro jednotlivé varianty (zdroj: autor).

v tis. Kč	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
Čistá současná hodnota	-2400,0	-638,4	932,6
Vypočtená diskontní sazba podniku	6,30 %	6,26 %	6,24 %
Reálná diskontní sazba podniku	6,30 %	6,30 %	6,30 %
Doba splácení	více než 100 let	6,2 let	3,5 let
Vnitřní výnosové procento (VVP)	0 %	0 %	18,52 %

Je-li celá investice na úvěr, mělo by být vnitřní výnosové procento vyšší, než je úroková míra [30]. V případě pesimistické varianty ani při nulové diskontní míře není doba návratnosti v horizontu 100 let. V případě reálné varianty, jejíž doba splácení je vyšší než uvažovaná doba návratnosti investice (tj. v horizontu 5 let je VVP menší než 0 %), je při nulové diskontní míře návratnost investice v 6. roce provozu, při požadované diskontní míře 6,3 % se investice vrátí začátkem 7. roku provozu.

5 Diskuse

Cílem této rigorózní práce je nastínit jak „administrativní“ pozadí založení lékárny, tj. ekonomicko-právní pohled na problematiku založení lékárny, tak zvážit „praktický“ postup a v podobě podnikatelského plánu zhodnotit finanční pohled na tento investiční záměr.

5.1 Založení lékárny

Volbou právní formy lékárny začíná proces zakládání tohoto podniku. Pro uvažovaného majitele lékárny bez společníků a bez výrazného podnikatelského zázemí v podobě již prosperující firmy připadají v úvahu dvě varianty právních forem: fyzická osoba, která má sice výhody v jednoduchosti zřízení a minimálních administrativních komplikacích a finančních nárocích, na druhou stranu je zde v případě neúspěchu výrazným handicapem ručení celým osobním majetkem. Tento nedostatek naopak nemá druhá forma – právnická osoba, konkrétně společnost s ručením omezeným.

Již z názvu plynoucí omezené ručení je na straně negativ kompenzováno výraznějším administrativním zatížením, převážně během zakládání společnosti. Je to však spíše jednorázová obtíž, která je plně vyvážená menším rizikem pro majitele. Tento názor podporuje i Grémium majitelů lékáren ve svém doporučení, které reflektuje stav podnikatelského prostředí na deformovaném trhu českého zdravotnictví.

Nestátní zdravotnické zařízení musí podle zákona o zdravotní péči v NZZ podstoupit registrační řízení. Z toho plyne, že založení lékárny se řídí právě tímto zákonem, který ovšem legislativně upravuje pouze část činnosti lékárny – výdej léčivých přípravků. Vzniká tak specifická situace, kdy další část podnikatelské činnosti lékárny – volný prodej potravních doplňků a jiného sortimentu historicky nabízeného lékárnami je volnou živností a řídí se podle jiného, živnostenského zákona. Tento fakt zatěžuje zřízení lékárny dalšími administrativními úkony.

K samotnému registračnímu řízení je nutné předložit několik schválení od jiných dozorujících úřadů, kdy smyslem takového postupu je zajištění jak věcné, tak personální úrovně lékárny s ohledem na specifičnost poskytovaných zdravotnických služeb.

Mimo jiné je požadováno stavovskou organizací – Českou lékárnickou komorou (jejíž členství je pro farmaceuty pracující v lékárně zákonem o komorách ustanoveno jako povinné) podstoupení i jejího vlastního schvalovacího procesu. Na druhou stranu tento souhlas se soukromou lékárenskou praxí již nevyžaduje žádný jiný zákon a ani samotný registrační proces. Na první pohled „slepý“ (ve smyslu chybějícího využití během samotné registrace) administrativní postup, kdy sama komora vyžaduje schválení (které také sama provádí), lze nyní chápat jako snahu této organizace zajistit jistý standard lékárenské péče, za kterou je přeneseně zodpovědná. V minulosti totiž tento souhlas byl jednou z podmínek úspěšného registračního řízení, avšak novela zákona tuto podmínku zrušila.

Dalším krokem pro budoucího majitele lékárny je návštěva úřadů, které provádí registraci povinných údajů – jedná se například o finanční úřad, českou správu sociálního zabezpečení apod. Nově je možné vyhnout se „obíhání“ úřadů a podat potřebné žádosti/přihlášky z jednoho místa – Centrálního registračního místa na živnostenském úřadě. Tato možnost však opět přichází v úvahu pouze v případě, že současně si podnikatel zřizuje i živnostenské oprávnění. Není-li tomu tak, nezbyvá než osobně navštívit všechny potřebné úřady samostatně, včetně Českého statistického úřadu, který podnikateli přidělí IČ (jinak toto číslo přiděluje právě živnostenský úřad).

Posledními důležitými body při zakládání lékárny je navázání obchodních kontaktů. Zde existuje jistá dichotomie mezi plátcem a příjemcem služby – přímým plátcem lékárny je zdravotní pojišťovna, se kterou je vhodné uzavřít smluvní vztah, příjemcem služby je však pacient. Dodavatelský vztah má také svoje specifikum – dělbu o obchodní přírůžku, regulovanou Ministerstvem financí. Dodavatelé léčiv nabízejí komplexní služby dodávek léčiv, na druhou stranu mají vliv na výši podílu na marži, který se ale mění dle obrátu a bonity lékárny. V poslední době konsolidování a fúzování drobných distributorů vede ke vzniku „velkých hráčů“ na tomto trhu a tím vzniká další nutnost regulace ze strany státu; tím se však na druhou stranu dále deformují vztahy běžně fungující na volném trhu.

5.2 Založení lékárny U Tří Oříšků

Analýza odvětví a následně analýza místa a okolí zamýšlené lékárny U Tří Oříšků vychází z dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR. Jiným zdrojem jsou účetní závěrky jednotlivých konkrétních lékáren získaných buď minoritně v konkrétních lékárnách, nebo majoritně pomocí internetového portálu www.justice.cz, portálu obchodního rejstříku. Vzhledem k nepoměru zpracovaných zdrojů ÚZISem (téměř všechny lékárny v ČR, vyřazena jsou chybně vyplněná hlášení) a omezeným počtem lékáren z portálu obchodního rejstříku, vychází většina propočtů z dat ÚZISu, pouze v lokálním měřítku jsou korigovány vlastní statistikou.

Analýza odvětví ukázala, že předpokládaný vývoj v oboru veřejného lékárenství je pro založení lékárny příznivý. Na druhou stranu nelze absolutně předvídat další vývoj zdravotnictví, regulační kroky jak ze strany EU, tak z nutnosti změny způsobu financování zdravotnictví vzhledem k technickému a demografickému vývoji, příkladem může být nová koncepce stanovování obchodní příirážky – marže – vstoupivší v platnost v roce 2006.

Lokální analýza ukázala, že prvotní záměr zřídit další lékárnu ve Městě by podle statistických údajů měl být úspěšný. Tímto je vyslovena hypotéza, že lékárna U Tří Oříšků by měla být schopna ekonomické existence.

Další kapitola charakterizuje novou lékárnu a určuje její parametry, potřebné k sestavení zakladatelského rozpočtu. Vychází z místní situace a lékárnu umísťuje do 110 m² velkého pronajatého objektu na hlavní třídě Města se 2 lékárníky a 2 farmaceutickými asistenty a základním vlastním kapitálem 1 mil. Kč.

Rozpočet zamýšlené lékárny je vypracován ve třech variantách, odvozených od prostřední, tzv. reálné (která vychází z výpočtů počtu zákazníků, receptů a poukazů a volného prodeje v lokální analýze) a pesimistická i optimistická varianta se odchyľují o 15 %. Finanční prostředky nutné k založení podniku – lékárny jsou převážně dány správními poplatky a jejich výše je neovlivnitelná – 24 000 Kč. Naopak výše dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, shodou okolností největší finanční investice při zakládání lékárny, navíc vynaložené v době nulových provozních zisků, je závislá na úrovni požadovaného vybavení a na způsobu a subjektu pořízení. V případě tohoto zakladatelského

rozpočtu se jeho financování (lze-li to tak říci, neboť na financování se bude podílet jak vlastní, tak cizí kapitál) bude podílet cizí kapitál ve formě úvěru. Alternativou financování může být leasing či zpětný leasing, tato varianta zde však není uvažována, protože by pravděpodobně vzniklo množství různých finančních variant zakladatelského rozpočtu, které by bylo obtížné dále sledovat. Na druhou stranu je zde určité měřítko, ke kterému je možné vztahovat eventuální jiné formy financování. Stejně tak je možné upravovat výši této investice podle nutného vybavení, popřípadě využití staršího vybavení či zvážit nákup některých služeb (sterilizace apod.) podle jejich ekonomické výhodnosti. Poslední proměnnou je výběr dodavatele služeb a vybavení – v práci je počítáno s průměrnými cenami vycházejícími ze srovnání několika dodavatelů, jsou-li k dispozici. Nelze vyloučit, že po ještě pečlivějším průzkumu trhu je možné najít levnější dodavatele, je možno využít i místní dodavatele za cenu větší kontroly díla ze strany budoucího majitele (např. při vybavování lékárny nábytkem).

Výběr IT vzhledem ke strategii softwarových firem, které při nákupu softwaru i hardwaru poskytují slevy a tím snižují finanční výhodu nákupu levnějšího hardware jinde, asi nedává jinou možnost, než odebrat celý IT komplet. Rozhodování se mezi jednotlivými softwarovými firmami tak bude záležet na vlastnostech programů a například i zvyku lékárníka pracovat s konkrétním programem, než pouze na ceně za IT služby. Obecně nákup dlouhodobého majetku nabízí možnost modifikovat výši výdajů podle mínění každého majitele, současně je to významná finanční položka (v tomto případě 1 123 tis. Kč), která v konečném důsledku ovlivní hodnocení efektivnosti investice.

Investice do oběžného majetku, v tomto případě převážně do zásob, je druhou největší finanční položkou (666 až 900 tis. Kč, podle varianty rozpočtu, v průměru 783 tis. Kč). Její výše opět může ovlivnit hodnocení efektivnosti investice a bude nejvíce záležet na vývoji situace v průběhu provozu. Zde je počítána jak pomocí statistických údajů ÚZIS, tak korigována osobními zkušenostmi majitelů již zavedených lékáren. Současně je to položka, jejíž odhad může být nejvíce nepřesný, proto je ve výpočtech počítáno právě s průměrnou hodnotou. Obecně však souhlasím s názorem, že čím menší lékárna, tím větší relativní množství zásob, jinak při menším obratu není schopna uspokojit předpoklad pacientů, že v lékárně budou mít právě ten jejich lék skladem. Obzvlášť svízelná situace může být, je-li nedaleko lékárny specializovaná

ambulance, která předepisuje často drahé a raritní léčivé přípravky (např. endokrinologická ambulance, onkologická ambulance aj.).

Velmi variabilní položkou jsou výdaje na rekonstrukci prostorů pro lékárnu, zde odhadované na 50 tis. Kč, závisí však na vhodnosti interiéru. částečně ušetřit neplánované výdaje může i předběžná konzultace Státního ústavu pro kontrolu léčiv, který nabízí možnost konzultace interiérového řešení před započítáním stavebních úprav. Obzvláště při větších úpravách je tento postup racionální (za konzultaci si účtují 2 000 Kč).

Finanční prostředky potřebné na zahájení a provoz lékárny (výkonová spotřeba a osobní náklady – celkem 2 220 tis. Kč) vycházejí z dříve definovaných charakteristik lékárny a okolí a jejich výše je v daném případě velmi málo ovlivnitelná, jsou nejpřesněji odhadnutelnou položkou.

Jedním z nejdůležitějších rozhodnutí je způsob získání cizího kapitálu. Možností je několik, již zmiňované formy leasingu, bankovní úvěr, tichý společník apod. Levným (tzn. bezúročný), ale o to riskantnějším je odběratelský úvěr ve formě oddalování splácení faktur, je využitelný spíše ke krátkodobému řešení obtíží s likviditou. V případě lékárny U Tří Oříšků byl zvolen podnikatelský úvěr na 5 let ve výši, podle variant, od 1,8 do 1,5 mil. Kč. Přesná výše úroků a splátkový kalendář je obtížně odhadnutelný, protože každou žádost banky posuzují individuálně, počítáno je však s nepříznivější variantou (aplikace principu opatrnosti v účetnictví). Samotnou výši úvěru zpětně ovlivňují i splátky, proto jeho výši může ovlivnit i různé nastavení splátkového kalendáře, především v prvním roce provozu. Tato položka může být velice variabilní, každá banka poskytuje různé úrokové sazby; navíc je zde možno využít v rigorózní práci nezmiňovaných programů podpory podnikatelům ze strany státu a EU (např. ručení za úvěr Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou a.s., státní operační program Průmysl a podnikání, dotace ze strukturálních fondů EU, jako např. programy Kredit, Start, Rozvoj, programy pro rozvoj malého a středního podnikání Ministerstva průmyslu a obchodu apod.). Je nutno si uvědomit, že podíl cizího kapitálu na celkovém kapitálu nejen ohrožuje firmu v době recese (ale i zvýhodňuje, např. finanční pákou v době expanze ekonomiky), ale má také podstatný vliv na hodnocení efektivnosti investice a tím i velký dopad na konečnou realizaci projektu (viz hodnocení efektivnosti reálné varianty níže).

Posledním důležitým vstupem je výše tržeb. Jejich analýza zde bazálně opět vychází z aplikace statistických dat ÚZISu na místní poměry. Výše tržeb je ovlivnitelná počtem zákazníků (pacientů) obslužených v lékárně, tj. i důsledkem konkurence a marketingu (výdajům na reklamu). Slabým místem odhadu tržeb lékárny U Tří Oříšků je nejen předpoklad celkových tržeb na lékárně (ten je podepřen statistickými daty ÚZISu), ale především jejich výší v prvních měsících provozu. Odhaduji, že v prvním roce provozu lékárna získá 2/3 tržeb pozdějších let, měsíční vývoj je lineární, první měsíc budou tržby na 30 % 12. měsíce prvního roku. Předpoklad vychází z osobní zkušenosti několika majitelů lékáren; toto je však zatíženo daleko větší odchylkou (dáno místem, jiným časovým obdobím a tudíž jinými ekonomickými podmínkami ve zdravotnictví apod.) než data ÚZIS. Navíc s výší tržeb korelují výdaje na zásoby a také vzhledem k nedostatku finančních prostředků v začátku provozu i celková výše potřebného úvěru. To vše vytváří z odhadované výše tržeb nejvíce diskutabilní položku zakladatelského rozpočtu.

5.3 Hodnocení efektivnosti investic

Nejllepším způsobem, jak posoudit zakladatelský rozpočet, je zhodnotit efektivnost investice do projektu. Již výše jsou zmíněny některé parametry, které významně mohou ovlivnit výsledek hodnocení – tvoří osu nejvariabilnějších výdajů/nákladů – výdaje na dlouhodobý hmotný, nehmotný a oběžný (zásoby) majetek, z toho plynoucí kapitálová náročnost v začátcích provozu a z ní plynoucí (při limitovaném vlastním kapitálu) výše cizího kapitálu. Cizí kapitál také významně figuruje v jednotlivých metodách hodnocení efektivnosti, důvodem je jeho potencionální riziko pro podnik v nepříznivé ekonomické situaci (ať už samotného podniku či celé národní ekonomiky). Navíc věřitelé často očekávají za poskytnutí kapitálu vyšší odměnu, než se obecně očekává za vlastní kapitál, na druhou stranu finanční páka (tj. započítání úroků do hospodářského výsledku před zdaněním) dělá cizí kapitál levnější než vlastní.

V případě hodnocení lékárny U Tří Oříšků se podíl cizí kapitál/celkový kapitál vyskytuje při stanovení diskontní sazby, která určuje další dynamické ukazatele. Výpočtem jsem stanovil diskontní sazbu ve výši 6,30 %, vycházející z výše bankovního úroku (je to však jen odhadovaná výše, vysvětleno v kapitole 5.2; vzhledem k nabízeným krátkodobým úvěrům bez ručení (úrok kolem kolem

Diskuse

11% p.a.) lze předpokládat, že 9 % p.a. za jištěný úvěr je úrok na horní hranici pravděpodobného úroku stanoveného bankou pro tento případ ve skutečnosti). Náklady vlastního kapitálu (tj. jaký úrok by si majitel představoval za vlastní kapitál) se odvíjí od nejbezpečnějšího investování (do státních dluhopisů, průměr v roce 2006 se pohybuje kolem 2,07 % - viz Tabulka 35) a výše inflace za rok 2006 – přehled udává Tabulka 35 v Příloze 24.

Tabulka 35 – zkrácená verze: Výkonnost fondů a inflace v ČR v roce 2006 (zdroj: www.fincentrum.cz a ČSÚ, 7/2007). Plná verze viz Příloha 24.

Fondy	Výkonnost za posledních 12 měsíců	Nejvyšší hodnota	Nejnižší hodnota
Akciové	17,82 %	23,68 %	6,98 %
Peněžního trhu	1,44 %	2,14 %	0,11 %
Smíšené	5,11 %	18,88 %	- 0,79 %
Fondů	7,55 %	10,38 %	4,51 %
Dluhopisové	2,07 %	7,08 %	- 0,97 %
Celkem průměr	6,80 %	12,43 %	1,97 %
Inflace v ČR	2,03 %	3,1 %	1,3 %

Jak plyne z tabulky, náklady vlastního kapitálu (vypočtených 5,33 %) se spíše blíží průměru smíšených fondů, majitel lékárny si svůj kapitál poměrně cení.

Přísným kritériem pro hodnocení efektivnosti investice je stanovená doba návratnosti investice – 5 let – vychází se zde z doby, po jakou je poskytnut úvěr. V literatuře je doba návratnosti investice stanovená jako doba, která je kratší než životnost investice. V tomto případě by tedy nemusela být lhůta tak přísná a tudíž ani není nutno předpokládat, že doba návratnosti vlastního kapitálu musí být stejná jako pro cizí kapitál. Na druhou stranu při osobní konzultaci odborníka na zakládání podniků v poradenské firmě PriceWaterhouseCoopers byla doba návratnosti investice pro lékárnu (s přihlédnutím k specifičnosti tohoto odvětví) doporučena v rozmezí 3 – 5 let. Proto i nadále budu považovat za doporučenou dobu návratnosti investice do lékárny 5 let, i když životnost projektu je mnohem delší (v případě s.r.o. navíc nevázána na délku života majitele, v případě právní formy fyzické osoby je existence podniku přímo spjatá s fyzickou osobou majitele – odtud název FO).

Hodnotící metoda rentability investice (ROI) udává poměr průměrného čistého zisku z investice k investičním nákladům. Výhodou zprůměrování je abstrahování od odlišného čistého zisku v začátku projektu. Při posuzování ROI je

pesimistická varianta nepřipustná (0 % zisku), reálná varianta je nad úrovní fondů fondů (9,6 % vs. 7,55 %) a optimistická varianta (24,1 %) přináší zisk ekvivalentní nejvýnosnějším rizikovým akciovým fondům. Již z tohoto porovnání je patrný trend celého hodnocení investičního záměru lékárny U Tří Oříšků.

Přínosnější a více rozšířenou metodou hodnocení je dynamický ukazatel čisté současné hodnoty. Na rozdíl od ROI bere v potaz časový faktor, tj. fakt, že vlivem inflace je reálná hodnota (kupní síla) jedné koruny za rok menší, než jedné koruny nyní. Také zde se uplatňuje pětiletá doba návratnosti investice. Výsledek pro pesimistickou variantu je velmi nepříznivý (více je to patrné při výpočtu doby splacení). Reálná varianta, která v případě ROI obstála, se zde v horizontu 5 let již nejeví tak výhodnou (je záporná, tudíž dle konstrukce ukazatele ČSH by měl být takový projekt zamítnut), kladná je až v 7. roce provozu lékárny. Jak již ale bylo zmíněno, výpočet nezahrnuje zůstatkovou cenu investice – prodejní cenu lékárny (viz níže). Optimistická varianta i zde vychází v příznivém světle, je kladná a takovýto projekt by byl bez pochyb schválen.

Jediným ukazatelem, který optimistickou variantu nedoporučí (nemluvě o pesimistické a reálné) je index rentability; jeho využití je však spíše ve srovnání dvou konkurenčních projektů; literatura uvádí, že jeho výpočet je nepřínosný, je-li ČSH kladné číslo.

Nejnázornějším ukazatelem je doba splacení. Udává, za jak dlouho se investice splatí. V případě pesimistické varianty je doba splacení daleko za 100 lety (ne-li v nekonečnu vlivem klesající diskontní sazby, graf by připomínal exponenciální funkci), reálná varianta by se splatila začátkem 7. roku provozu. Tento výsledek staví reálnou variantu do nepříznivého světla, je však potřeba si uvědomit, že ve výpočtu ČSH a z ní i doby splacení není v tomto případě brána v úvahu zůstatková cena investice, tj. hodnota, za kterou by na konci uvažovaného období (5 let) byla lékárna prodána, neboli diskontovaná hodnota zásob (reálně 1 306 tis. Kč, po diskontaci 962 tis. Kč) a tržní hodnota 5 let starého vybavení lékárny (nákupní cena 1 123 tis. Kč, diskontovaná po 5. roce 827 tis. Kč, tržní přibližně 500 tis. Kč). ČSH pro reálnou variantu je v 5. roce záporná: – 638 tis. Kč. Přičteme-li k této hodnotě diskontované zásoby (962 tis. Kč) je součet 324 tis. Kč. Takováto hodnota ČSH by pro investory byla již přípustná, nehledě na tržní cenu nábytku, která ve výpočtu není zahrnutá. Vnitřní výnosové

procento by v tomto případě bylo 13,8 %, což odpovídá lepší investici, než je investice do fondů fondů – a s tím spojeným rizikem!

Metoda vnitřního výnosového procenta v případě pesimistické varianty přináší potvrzení známého faktu absolutní nerentability, v případě reálné varianty to je variace na dobu splacení: při nulové diskontní sazbě by se investice splatila do 5,3 let, při sazbě 6,30 % (požadovaná) do první poloviny 7. roku. Přínosnější je tento ukazatel v případě optimistické varianty, u které v horizontu 5 let udává nepoměrně vyšším rizikem investice (potvrzen závěr z výpočtu ROI).

Závěr hodnocení efektivnosti investice přehledně ukazuje Tabulka 36 – červená barva písma znamená, že hodnota nevyhovuje kritériu ukazatele a investice by byla zamítnuta.

Tabulka 36: Souhrn jednotlivých ukazatelů hodnocení efektivnosti investice (zdroj: autor).

	Varianta		
	Pesimistická	Reálná	Optimistická
ROI	- 4,7 %	9,6 %	24,1 %
ČSH	- 2 400,0	- 638,4 (324)	932,6
Index rentability	- 0,86	- 0,24 (0,12)	0,37
Doba splacení [roky]	více než 100	6,2 (4,1)	3,5
Vnitřní výnosové procento	0 %	0 % (13,8 %)	18,52 %

Nebude-li se posuzovat index rentability (vysvětleno výše) a akceptuje-li se fakt, že navrhovaná investice je na delší dobu než 5 let, mění se pohled na červené hodnoty reálné varianty (při návratnosti investice za 6,2 let je vnitřní výnosové procento rovno požadované diskontní sazbě 6,3 %) a tím by byla i reálná varianta investice akceptovatelná. V závorkách jsou hodnoty parametrů v případě, že by se ve výpočtech uvažovala i zůstatková cena investice (tzn. v případě, že na konci 5. roku by majitel lékárnou prodával) – poté je již reálná varianta v černých číslech a tudíž tato investice přípustná. Navíc, rozdíl mezi reálnou a optimistickou variantou je 15 %, což vzhledem k obtížně odhadnutelnému vývoji tržeb není markantní rozdíl. Potvrzují to i účetní závěrky několika lékáren z různých míst ČR, kterých tržby dosahovaly až o 35 % vyšších hodnot, než odpovídá předpokládané reálné variantě⁷⁵.

⁷⁵ Jedná se však o nepodložený fakt, protože nejsou k dispozici všechna data, aby bylo možné porovnat jejich tržby vzhledem k měrné jednotce (např. počtu pacientů nebo počtu vydaných receptů/rok apod.), k dispozici jsou pouze absolutní čísla a proto tento závěr nemá dostatečnou váhu, je zde uveden pouze jako poznámka k diskusi.

6 Závěr

Cílem mé rigorózní práce bylo nastínit komplexní ekonomicko-právní pohled na problematiku založení podniku – lékárny a zpracovat tak nejen problematiku volby právní formy, ale současně vytvořit i jakýsi manuál, který může budoucího majitele provést krok po kroku úskalím při zakládání vlastní lékárny.

Dalším cílem bylo nabídnout finančně analytické hledisko založení lékárny v podobě zakladatelského rozpočtu konkrétní lékárny doplněné o některé komponenty zakladatelského plánu a potvrdit tak vyslovenou hypotézu. Na rozdíl od první části obsahuje fiktivní podnikatelský plán řadu konkrétních místních údajů a čísel, které na jiném místě, za jiných podmínek a v jinou dobu mohou ztrácet na aktuálnosti a užitečnosti. Přesto mohou posloužit jako vodítko při vypracování vlastního podnikatelského plánu, bez kterého se v dnešní době založení podniku neobejde. Bohužel, i přes všechny tyto snahy je tento „návod“ determinován velmi turbulentním právním prostředím, které poslední dobou ve zdravotnictví panuje. Příkladem může být připravovaná vyhláška MZd o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely s platností pro rok 2008 a s ní předpokládané změny úhrad často vydávaných léčivých přípravků, navýšení DPH z 5 % na 9 % pro většinu sortimentu lékáren, další možný pokles marže lékáren apod.

V první kapitole teoretické části tato práce definuje některé základní pojmy jako je podnik, podnikání apod. (vychází totiž z předpokladu, že budoucí majitel lékárny nemusí být přímo ekonom) a následně vysvětluje obecný princip založení podniku. Obsahem dalších kapitol je postupné definování a rozebrání výhod i nevýhod jednotlivých právních forem podniků. Důraz byl kladen na přehlednost a jednoduchou orientaci – vše je také shrnuto v tabulce. Ta nabízí jasné varianty – plánuje-li budoucí majitel podnikat sám, měl by se rozhodovat mezi fyzickou osobou (samostatný podnikatel, jsou zde rozebrány i podrobnosti ohledně živností) a společností s ručením omezeným (která má však jisté nároky na základní kapitál, na druhou stranu snižuje riziko při ručení majetkem). Chce-li budoucí majitel zakládat lékárnu ve dvou a více společnících, měl by si vybrat mezi veřejnou obchodní společností (žádný vstupní kapitál, avšak ručení celým svým jměním), komanditní společností (přechod mezi osobními společnostmi a kapitálovými) a s.r.o. či akciovou společností (liší se především ve výši základního vkladu a poté principem rozdělování zisku).

Poslední kapitoly teoretické části dávají přehled o dalším postupu poté, co si podnikatel ujasní právní formu svého podnikání. Podnikatelský plán je popsán jako interpretace podnikatelových vizí o podnikání, zkombinovaných s realitou požadavků svých čtenářů – nejčastěji bankovních úředníků, rozhodujících o úvěru. Právě pro ně je nejdůležitějším bodem zakladatelský rozpočet, ze kterého lze usoudit nejen na připravenost podnikatele, ale i na reálnost jeho představ a tudíž rizikovost investice. Ostatně zhodnocení investic by mělo mít velký podíl na konečném rozhodnutí, zda začít či nezačít podnikat (určí, zda se podnikání vůbec vyplatí).

V praktické části je v prvních kapitolách opět revidována otázka právní formy, nyní z pohledu lékárny – již z empirie jsou doporučovány fyzické osoby a s.r.o. (následují a.s. – pro větší lékárny či řetězce), tato práce se však více přiklání k variantě s.r.o. Základní kapitál v porovnání s celkovou finanční náročností lékárny hraje minoritní roli, navíc velkým plusem je omezené ručení, které nabývá na významu obzvláště v měnících se podmínkách financování lékárenské péče (úhrad za léčiva). Následuje podrobný výčet povinností a dokumentů nutných k vzniku podniku – lékárny.

Specifikem lékárny je, že samotný akt vzniku lékárny se řídí jiným zákonem, než většina jiných podnikatelských činností – nikoli tedy živnostenským zákonem, ale zákonem o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních – vznik tak podléhá registraci. Živnostenský zákon však i zde vstupuje v určité míře do hry – skoro každá lékárna nabízí širší sortiment než jen léčivé přípravky – např. doplňky stravy (vitamíny apod.), zvláštní potraviny atd. Prodej tohoto zboží ale již spadá pod živnost, proto musí budoucí provozovatel mít nakonec i živnostenské oprávnění.

K samotnému poskytování pouze lékárenské péče (manipulace s léčivými přípravky a prostředky zdravotnické techniky) dává povolení až registrace příslušným správním orgánem (nejčastěji krajským úřadem). Podmínkou registrace je opět předložení jak základních údajů, tak i taxativně vyjmenovaných dokumentů. Mezi ně patří, mimo jiné, i souhlas s personálním vybavením (opět vydává krajský úřad), souhlas Hygienické služby, souhlas Státního ústavu pro kontrolu léčiv s technickým vybavením. V neposlední řadě musí budoucí majitel lékárny mít i souhlas stavovské organizace – České lékárnické komory. V jejím případě je však situace poměrně nestandardní, protože souhlas komory se

soukromou praxí požadují pouze vlastní řády Komory (v pověření zákonem o komorách), nikoli samotný zákon pojednávající o registraci – zákon o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních. Nutnost dodržet tento postupu však plyne ze zákonem dané povinnosti všech lékárníků (pracujících v lékárně) být členy komory a tudíž respektovat její stanovy.

Posledním administrativním krokem pro budoucího majitele běžné lékárny je návštěva úřadů, které provádí registraci povinných údajů – jedná se například o finanční úřad, českou správu sociálního zabezpečení apod., které lze ale nyní navštívit všechny „najednou“: pomocí Centrálního registračního místa na živnostenském úřadě.

Z pohledu existence lékárny je nejdůležitějším krokem navázání obchodních kontaktů. Zde existuje neobvyklá situace – rozkol mezi osobou plátce a příjemce služby – přímým plátcem lékárny je zdravotní pojišťovna (se kterou je žádoucí uzavřít smluvní vztah), ale příjemcem služby je pacient. Dodavatelský vztah má také svoje specifikum – dělbu o obchodní přírážku, regulovanou Ministerstvem financí. Dodavatelé léčiv v dnešní době nabízejí komplexní služby dodávek léčiv, na druhou stranu mají vliv na výši podílu na marži, který se ale mění dle obratu a bonity lékárny.

V praktické části věnované založení fiktivní lékárny U Tří Oříšků v jednom českém Městě jsem v úvodu definoval okolní celostátní a také lokální podmínky, které mají vliv při zakládání podniku. Již zde byla vyslovená hypotéza, že ve Městě stále existuje mezera na trhu, která by další lékárně „uživila“. Následuje popis typické městské veřejné lékárny bez odborných pracovišť tak, aby bylo možno sestavit finanční požadavky na přípravu, zahájení a udržení provozu. Tím byly splněny všechny předpoklady pro sestavení zakladatelského rozpočtu s výhledem na první dva roky provozu.

Předpoklad, že nová lékárna ve Městě bude výdělečný a prosperující projekt, mohlo potvrdit nebo vyvrátit hodnocení efektivnosti celého podniku (investice) v závěru praktické části. Rozpočet je vypracován ve třech variantách, přičemž pesimistická i optimistická se odchylojí o 15 % od reálné varianty, která vychází z analýzy možností a právě oné mezery na trhu ve Městě. Jednotlivý statické i dynamické ukazatelé nakonec potvrdily správnost hypotézy jak pro reálnou variantu (s jistými výhradami), absolutně poté v případě optimistické varianty. Hodnocení pesimistické varianty však ukázalo, že již 15% odchylka od

předpokládaného vývoje lékárny je nebezpečně ztrátová (návratnost investice za horizontem 100 let). Mohu tedy shrnout, že je perspektivní zřídit další lékárnu ve Městě, nový majitel se ale musí důsledně zaměřit na získání dostatečného počtu zákazníků. To je však obecně platné pravidlo pro všechny nové podniky v jakémkoli oboru.

Závěrem lze obecně shrnout, že založení lékárny se na jednu stranu řídí svými specifiky a vlastním zákonem o registraci, na druhou stranu, pro charakter nabízeného sortimentu, zde platí také klasické schéma pro založení volné živnosti – maloobchodu. Avšak právě ony další přísné požadavky nad rámec maloobchodu spolu s vysoce erudovanou službou, poskytovanou ve zdravotnickém zařízení lékárenské péče, tvoří onen punc zařízení na pomezí zdravotnictví a komerce.

Dodatek

Dne 16. 11. 2006 vyšel v místním tisku následující článek (zkráceno):

Město – Dnes v 7.00 hodin se otevřel nový Obchodní dům ve Městě, v Obchodní ulici. Otevřením tohoto hypermarketu bude vytvořeno přes 60 pracovních míst, zaměstnanci pocházejí převážně z Města a nejbližšího okolí. Obchodní dům bude mít pro své zákazníky otevřeno od pondělí do neděle od 7.00 hodin do 20.00 hodin. Zákazníci mají zdarma k dispozici 210 parkovacích míst.

Vedle potravin nabízí Obchodní dům cenově výhodné zboží v oddělení domácích potřeb, skla, porcelánu, textilu, elektra, papírnictví či hraček.

V objektu kromě obchodního domu je i několik dalších obchůdků doplňujících nabízený sortiment – najdete zde květinářství, pekárnu, pobočku banky Volksbank a také lékárnu Dr. Max.

Necelý rok po otevření je Obchodní dům spolu s dalšími obchůdky hojně navštěvován, podle neoficiálních zpráv prosperuje i lékárna.

7 Literatura

- [1] Blackwell, E. Podnikatelský plán. Praha: Readers International Inc, 1993.
- [2] Česká lékárnická komora, internetové stránky. Přístup z internetu pro registrované: URL: www.lekarnici.cz (citace z 21.3.2007).
- [3] Český statistický úřad, informační brožury a data. Přístup z internetu: URL: www.czso.cz (citace říjen 2006 – srpen 2007).
- [4] Ekonomické informace ve zdravotnictví 2005. ÚZIS, Praha 2006.
- [5] English, K. Vybrané kapitoly z národního hospodářství. Praha: Státní nakladatelství, 1925.
- [6] Fotr, J., Souček, I. Podnikatelský plán a investiční rozhodování. Praha: Grada Publishing, 1999.
- [7] Grünwald, R., Holečková, J. Finanční analýza a plánování podniku. Praha: VŠE, 1996.
- [8] Grygar, S. Financování růstu malého podniku. Diplomová práce. Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta. Brno, 2006.
- [9] Hindls, R., Holman, R., Hronová, S. a kol. Ekonomický slovník. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003.
- [10] Hirsch, R., D., Peters, M., P. Založení a řízení nového podniku. Brno: Victoria Publishing, 1996. Překlad pod vedením S. Spanilého, z orig. Hirsch, R., D., Peters, M., P. Entrepreneurship Starting, Developing, and Managing a New Enterprise.
- [11] Historie. Přístup z internetu: URL: www.e-lekarny.cz/historie.php (citace 20.2.2007).
- [12] Hrboň, P. Projekce finanční bilance českého zdravotnictví do roku 2050. Přednáška na konferenci Reforma zdravotnictví. Praha: Forum CZ, 2005.
- [13] Kadečka, J. Právo 1. Přístup z internetu: URL: <http://oliva.uhk.cz/script/prv1/scripts/student/prvo.doc> (citace 1.1.2007).
- [14] Kadečka, J. Právo 2. Přístup z internetu: URL: <http://oliva.uhk.cz/script/prv1/scripts/student/prvo2.doc> (citace 1.1.2007).
- [15] Kovanicová, D. a kol. Finanční účetnictví, světový koncept. Praha: Polygon, 2002.
- [16] Lékárenská péče v roce 2005. Aktuální informace 14/2006, ÚZIS, Praha 2006.

- [17] Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti 2005. ÚZIS, Praha 2007.
- [18] Mazánková, V. Souhrnný pohled na zdravotní stav obyvatel ČR. Seminář výboru pro sociální politiku a zdravotnictví PSP ČR, MZd ČR a ÚZIS ČR. Praha, 3.června 2005.
- [19] Merchandising. Přístup z internetu: URL:
<http://business.center.cz/business/pojmy/p2131-merchandising.aspx> (citace 16.4.2007).
- [20] Mlčoch, J. Ekonomika. Praha: Informatorium s.r.o., 2000.
- [21] Mzdy ve zdravotnictví v roce 2005. Aktuální informace 46/2006. ÚZIS, Praha 2006.
- [22] Prachař, M. Podnikatelský plán nově zakládaného malého podniku. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická. Praha, 2005.
- [23] Právní formy podniku. Přístup z internetu: URL:
www.finance.cz/firmy/informace/pravni-formy-podniku/podniky-jednotlivce/ (citace 16.2.2007).
- [24] Primární péče ve Středočeském kraji 2005. ÚZIS, Praha 2006.
- [25] Příklad založení firmy. Přístup z internetu: URL:
www.finance.cz/home/firmy/pruvodci/zalozeni/priklad (citace 16.2.2007).
- [26] Rosochatecká, E. a kol. Cvičení z ekonomiky podniků. 3. přepracované vydání. Česká zemědělská univerzita v Praze. Praha: Credit, 2001.
- [27] Rosochatecká, E a kol. Ekonomika podniků. 5. přepracované vydání. Česká zemědělská univerzita v Praze. Praha: Credit, 2001.
- [28] Samuelson, P., Nordhaus, W.,D. Ekonomie. Praha: Nakladatelství Svoboda, 2. vydání, 1995, překlad pod vedením M. Mejstříka z orig. Samuelson, P., Nordhaus, W.,D. Economics, McGraw Hill, 1989, vydáno 1995.
- [29] Státní ústav pro kontrolu léčiv, osobní konzultace a webové stránky. Přístup z internetu: URL: www.sukl.cz (citace říjen 2006 – srpen 2007).
- [30] Synek, M. a kol. Manažerská ekonomika, 3. vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2003.
- [31] Synek, M. a kol. Podniková ekonomika, 3. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2002.

- [32] Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky Praha, informační letáky a webové stránky. Přístup z internetu: URL: www.uzis.cz (citace říjen 2006 – srpen 2007).
- [33] Vařeková, P. Ekonomika lékárny III. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové. Hradec Králové, 2005.
- [34] Veber, J., Srpová, J. a kol. Podnikání malé a střední firmy. Praha: Grada Publishing a.s., 2005.
- [35] Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení v aktuálním znění.
- [36] Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 255/2003 Sb., kterou se stanoví správná lékárenská praxe, bližší podmínky přípravy a úpravy léčivých přípravků, výdeje a zacházení s léčivými přípravky ve zdravotnických zařízeních a bližší podmínky provozu lékáren a dalších provozovatelů vydávajících léčivé přípravky v aktuálním znění.
- [37] Wöhe, G. Úvod do podnikového hospodářství. Praha: C.H.Beck, 1995.
- [38] Wupperfeld, U. Podnikatelský plán pro úspěšný start. Praha: Management Press, 2003.
- [39] Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech) v aktuálním znění.
- [40] Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu v aktuálním znění.
- [41] Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění v aktuálním znění.
- [42] Zákon č. 79/97 Sb., o léčivech v aktuálním znění.
- [43] Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě v aktuálním znění.
- [44] Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta v aktuálním znění.
- [45] Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) v aktuálním znění.
- [46] Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích v aktuálním znění.

- [47] Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních v aktuálním znění.
- [48] Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách v aktuálním znění.
- [49] Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů v aktuálním znění.
- [50] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v aktuálním znění.
- [51] Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v aktuálním znění.
- [52] Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce v aktuálním znění.
- [53] Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) v aktuálním znění.
- [54] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník v aktuálním znění.
- [55] Zákon ČNR č. 220/1991 Sb., O České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře v aktuálním znění.
- [56] Zdravotní pojišťovny – náklady na segmenty zdravotní péče. Aktuální informace 42/2006, ÚZIS, Praha 2006.
- [57] Zdravotnická ročenka České republiky 2005. ÚZIS, Praha 2006.
- [58] Zdravotnictví jako součást národní ekonomiky 2005. ÚZIS, Praha 2006.

8 Přílohy

1.	PŘEHLED LEGISLATIVY PRO LÉKÁRNY	145
2.	ŽÁDOST O REGISTRACI NESTÁTNÍHO ZDRAVOTNICKÉHO ZAŘÍZENÍ – PROVOZOVATEL FYZICKÁ OSOBA	152
3.	ŽÁDOST O REGISTRACI NESTÁTNÍHO ZDRAVOTNICKÉHO ZAŘÍZENÍ – PROVOZOVATEL PRÁVNICKÁ OSOBA	155
4.	ŽÁDOST O VYDÁNÍ SOUHLASU S PERSONÁLNÍM VYBAVENÍM, S DRUHEM A ROZSAHEM ZDRAVOTNÍ PÉČE POSKYTOVANÉ NESTÁTNÍM ZDRAVOTNICKÝM ZAŘÍZENÍM (LÉKÁRNOU) – PROVOZOVATEL FYZICKÁ OSOBA	158
5.	ŽÁDOST O VYDÁNÍ SOUHLASU S PERSONÁLNÍM VYBAVENÍM, S DRUHEM A ROZSAHEM ZDRAVOTNÍ PÉČE POSKYTOVANÉ NESTÁTNÍM ZDRAVOTNICKÝM ZAŘÍZENÍM (LÉKÁRNOU) – PROVOZOVATEL PRÁVNICKÁ OSOBA	161
6.	PROVOZNÍ ŘÁD LÉKÁRNY	164
7.	ZÁSADY HYGIENICKÉHO REŽIMU A JEJICH UPLATŇOVÁNÍ V ZAŘÍZENÍCH LÉKÁRENSKÉ PÉČE (ZÁVAZNÝ POKYN SÚKL LEK-4, T.Č. JIŽ NEPLATNÝ)	172
8.	NÁVOD PRO ZPRACOVÁNÍ HYGIENICKÉHO ŘÁDU LÉKÁRNY	180
9.	ŽÁDOST O VYDÁNÍ OSVĚDČENÍ O VĚCNÉM A TECHNICKÉM VYBAVENÍ LÉKÁRNY	194
10.	DOTAZNÍK K ŽÁDOSTI O VYDÁNÍ OSVĚDČENÍ O VĚCNÉM A TECHNICKÉM VYBAVENÍ LÉKÁRNY	196
11.	SOUHLAS KE ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	198
12.	PŘÍLOHA K VYHLÁŠCE Č. 49/1993 SB.: TECHNICKÉ A VĚCNÉ POŽADAVKY NA VYBAVENÍ ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ	200
13.	OZNÁMENÍ EKONOMICKÉHO SUBJEKTU - FYZICKÉ OSOBY	207
14.	ŽÁDOST O UDĚLENÍ OSVĚDČENÍ PRO ÚČEL REGISTRACE PODLE ZÁK. 160/1992 SB., O ZDRAVOTNÍ PÉČI V NESTÁTNÍCH ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍM	210
15.	RÁMCOVÁ SMLOUVA PRO ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ LÉKÁRENSKÉ PÉČE A ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNY (PŘÍLOHA Č. 8 K VYHLÁŠCE MZD Č. 618/2006 SB., KTEROU SE VYDÁVAJÍ RÁMCOVÉ SMLOUVY)	215
16.	JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ PRO FYZICKÉ OSOBY	225
17.	JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ PRO PRÁVNICKÉ OSOBY	236
18.	PŘÍSTROJOVÉ VYBAVENÍ LÉKÁRNY – CENÍK FIRMY HELAGO S.R.O.	243
19.	HARDWAROVÉ A SOFTWAREOVÉ VYBAVENÍ LÉKÁRNY – NABÍDKA FIRMY LEKIS S.R.O.	248
20.	VÝPOČET ANUITY PRO RŮZNÉ HODNOTY ÚVĚRU NA DOBU 5-TI LET	250
21.	POČÁTEČNÍ ROZVAHA LÉKÁRNY U TŘÍ OŘÍŠKŮ V PLNÉM ZNĚNÍ	254
22.	ZAKLADATELSKÝ ROZPOČET (MĚSÍČNÍ PŘEHLED)	256
23.	VÝROČNÍ ROZVAHA LÉKÁRNY U TŘÍ OŘÍŠKŮ V PLNÉM ZNĚNÍ	269
24.	VÝKONNOST FONDŮ	271

1. Přehled legislativy pro lékárny

Zdroj: ČLK [2]

- Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu
- Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 149/2000 Sb., zákonem č. 153/2000 Sb., zákonem č. 258/2000 Sb., zákonem č. 102/2001 Sb., zákonem č. 138/2002 Sb., zákonem č. 309/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb. a zákonem č. 129/2003 Sb.
- Vyhláška č. 255/2003 Sb., kterou se stanoví správná lékárenská praxe, bližší podmínky přípravy a úpravy léčivých přípravků, výdej a zacházení s léčivými přípravky ve zdravotnických zařízeních a bližší podmínky provozu lékáren a dalších provozovatelů vydávajících léčivé přípravky
- Vyhláška č. 343/1997 Sb., kterou se stanoví způsob předepisování léčivých přípravků, náležitosti lékařských předpisů a pravidla jejich používání
- Vyhláška č. 288/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o registraci léčivých přípravků, jejích změnách, prodloužení, klasifikaci léčivých přípravků pro výdej, převodu registrace, vydávání povolení pro souběžný dovoz, předkládání a navrhování specifických léčebných programů s využitím neregistrovaných humánních léčivých přípravků, o způsobu oznamování a vyhodnocování nežádoucích účinků léčivého přípravku, včetně náležitostí periodicky aktualizovaných zpráv o bezpečnosti, a způsob a rozsah oznámení o použití neregistrovaného léčivého přípravku (registrační vyhláška o léčivých přípravcích)
- Vyhláška č. 343/2003 Sb., kterou se vydává seznam rostlin využívaných pro farmaceutické a terapeutické účely
- Vyhláška č. 75/1998 Sb., kterou se vydává seznam léčivých a pomocných látek, které lze použít po přípravu léčivých přípravků
- Vyhláška č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení + Vyhláška č. 184/1998 Sb.
- Vyhláška č. 411/2004 Sb., kterou se stanoví správná výrobní praxe, správná distribuční praxe a bližší podmínky povolování výroby a distribuce léčiv, včetně medikovaných krmiv a veterinárních autogenních vakcín, změn vydaných povolení, jakož i bližší podmínky vydávání povolení k činnosti kontrolních laboratoří (vyhláška o výrobě a distribuci léčiv)
- Vyhláška č. 472/2000 Sb., kterou se stanoví správná klinická praxe a bližší podmínky klinického hodnocení léčiv

- Vyhláška č. 504/2000 Sb., kterou se stanoví správná laboratorní praxe v oblasti léčiv
- Vyhláška č. 43/2004 Sb., kterou se stanoví správná praxe prodejců vyhrazených léčiv
- Vyhláška č. 52/1998 Sb., kterou se stanoví obsah, rozsah a provádění odborného kurzu prodejců vyhrazených léčiv
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Vyhláška č. 304/1998 Sb., kterou se stanoví případy, kdy se nevyžaduje vývozní povolení k vývozu pomocných látek, podrobnosti o evidenci návykových látek, přípravků a prekursorů a o dokumentaci návykových látek
- Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů
- Nařízení vlády č. 342/2000 Sb., kterým se stanoví zdravotnické prostředky, které mohou ohrozit člověka
- Vyhláška č. 350/2000 Sb., kterou se reguluje prodej zdravotnických prostředků
- Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu)
- Vyhláška č. 140/1997 Sb., o kontrole výroby a oběhu lihu a o provedení dalších ustanovení zákona o lihu s tím souvisejících
- Vyhláška č. 141/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobu, skladování a zpracování lihu
- Vyhláška č. 501/2000 Sb., kterou se stanoví formy, způsoby ohlašování nežádoucích příhod zdravotnických prostředků, jejich evidování, šetření a vyhodnocování, dokumentace a její uchovávání a následné sledování s cílem předcházení vzniku nežádoucích příhod, zejména jejich opakování (vyhláška o nežádoucích příhodách zdravotnických prostředků)
- Vyhláška č. 325/2003 Sb., kterou se stanoví pravidla pro používání léčivých přípravků při poskytování veterinární péče, včetně souvisejícího předepisování a výdeje léčivých přípravků a požadavků pro vedení záznamů o těchto činnostech, a náležitosti oznámení o nakládání s látkami nebo přípravky, včetně podmínek pro vedení a uchovávání záznamů o těchto činnostech
- Pokyn LEK-5, doporučené doby použitelnosti léčivých přípravků připravovaných v lékárně
- Pokyn LEK-6 Doporučené doby použitelnosti léčivých přípravků připravených v lékárně – doplněk
- Pokyn LEK-7 Požadavky na čisté prostory v lékárnách
- Vyhláška č. 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití
- Vyhláška č. 11/2005, kterou se stanoví druhy zdravotnických prostředků se zvýšeným rizikem pro uživatele nebo třetí osoby a o sledování těchto prostředků po jejich uvedení na trh

- Zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře
- Vyhláška č. 247/1993 Sb., o výběrovém řízení na vedoucí funkce ve zdravotnických organizacích a zařízeních v působnosti ministerstva zdravotnictví, okresních úřadů a obcí
- Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta
- Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)
- Vyhláška č. 470/2004 Sb., kterou se stanoví seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta a k výkonu povolání dalšího zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek a náležitosti lékařského posudku (o zdravotní způsobilosti k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka)
- Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace)
- Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti
- Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a průměrném výdělku www.mpsv.cz
- Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech www.mpsv.cz
- Vyhláška č. 204/1994 Sb., kterou se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čistících a dezinfekčních prostředků www.mpsv.cz
- Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců www.vlada.cz

- Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- Vyhláška č. 589/2004 Sb., o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely v aktuálním znění
- Vyhláška č. 457/2000 Sb., kterou se vydávají rámcové smlouvy
- Typová smlouva s VZP <http://www.vzp.cz/>
- Typová smlouva se ZP MV ČR <http://www.zpmv.cz/>
- Typová smlouva s VoZP ČR <http://www.vozp.cz/>
- Typová smlouva s OZP zaměstnanců bank <http://www.opz.cz/>

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

- Vyhláška č. 381/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů

- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- Vyhláška č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže)
- Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů
- Vyhláška č. 26/2001 Sb., o hygienických požadavcích na kosmetické prostředky, o náležitostech žádosti o neuvedení ingredience na obalu kosmetického prostředku a o požadavcích na vzdělání a praxi fyzické osoby odpovědné za výrobu kosmetického prostředku (vyhláška o kosmetických prostředcích)
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů
- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor <http://www.mfcr.cz/>
- Vyhláška č. 647/2004 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) <http://www.mpo.cz/>
- Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí <http://www.mfcr.cz/>
- Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání <http://www.justice.cz/>

- Česká lékařská komora:
 - Organizační řád
 - Jednací řád
 - Volební řád
 - Finanční řád

- Řád činnosti revizních komisí
- Profesní řád
- licenční řád
- Kontrolní řád
- Řád pro označování lékáren a inzerci
- Disciplinární řád
- Řád pro kontinuální vzdělávání (novela od 1. 1. 2004)
- Vzorový provozní řád lékáren (neplatí jako závazný předpis)

- Zákon č. 65/1965 Sb. - zákoník práce <http://www.mpsv.cz/>
- Nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce <http://www.mpsv.cz/>
- Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení <http://www.mpsv.cz/>
- Zákon č. 40/1964 Sb. - občanský zákoník <http://www.justice.cz/>
- Zákon č. 99/1963 Sb. - občanský soudní řád <http://www.justice.cz/>
- Zákon č. 140/1961 Sb. - trestní zákon - úplné znění č. 412/2002 Sb. <http://www.justice.cz/>
- Zákon č. 141/1961 Sb. - trestní řád <http://www.justice.cz/>
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích - úplné znění č. 334/2002 Sb. <http://www.mvcr.cz/>
- Zákon č. 71/1967 Sb. - správní řád <http://www.mvcr.cz/>
- Zákon č. 455/1991 Sb. - živnostenský zákon <http://www.mpo.cz/>
- Zákon č. 513/1991 Sb. - obchodní zákoník <http://www.justice.cz/>
- Zákon č. 150/2002 Sb. - soudní řád správní <http://www.nssoud.cz/>

- Zákon č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů
- Vyhláška č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče
- Nařízení vlády č. 453/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na diagnostické zdravotní prostředky in vitro
- Vyhláška č.11/2005 Sb., kterou se stanoví druhy zdravotnických prostředků se zvýšeným rizikem pro uživatele nebo třetí osoby a o sledování těchto prostředků po jejich uvedení na trh
- Zákon č.120/2002 Sb. o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů
- Vyhláška č. 347/2002 Sb., o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodávaných potravin
- Vyhláška č. 446/2004 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin potravními doplňky
- Český lékopis
- Evropský lékopis
- Vyhláška č. 394/2004 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu

zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, aprobační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky

- Vyhláška č. 395/2004 Sb., kterou se stanoví zkušební řád pro atestační zkoušky a pro aprobační zkoušky lékaře, zubního lékaře a farmaceuta
- Nařízení vlády č.463/2004 Sb., kterým se stanoví obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí

**2. Žádost o registraci nestátního zdravotnického zařízení –
provozovatel fyzická osoba**

Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje

Příloha 2 - Žádost o registraci nestátního zdravotnického zařízení - provozovatel fyzická osoba

KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE
Odbor zdravotnictví
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Ž Á D O S T

o registraci nestátního zdravotnického zařízení

(dle zák. č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozd. předpisů)

A. Provozovatel – fyzická osoba:

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

*Odborný zástupce, je-li ustanoven:**

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

Ve smyslu § 10 zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, **ž á d á m o r e g i s t r a c i** tohoto nestátního zdravotnického zařízení:

.....
.....
.....

druh a rozsah poskytované zdravotní péče (obor)

V případě, že bude uvedeno více oborů a míst provozování, rozepište k jakému místu provozu se daný obor vztahuje.

Místo provozování zařízení:*

název provozovny (pokud je stanoven):

adresa:

Vlastnický, nájemní nebo jiný vztah:

Den zahájení provozování:

K žádosti je provozovatel povinen připojit doklady dle § 10 odst. 3 zák. č. 160/1992 Sb.:

Příloha 2 - Žádost o registraci nestátního zdravotnického zařízení - provozovatel fyzická osoba

- a) doklad o vzdělání (lékaři, zubní lékaři, farmaceuti - podle zákona č. 95/2004 Sb. - nelékařská zdravotnická povolání - podle zákona č. 96/2004 Sb.)
doklad o zdravotní způsobilosti (vydává registrující praktický lékař, v případě zaměstnance lékař závodní preventivní péče)
doklad o bezúhonnosti (výpis z rejstříku trestů), který nesmí být starší tří měsíců
- b) souhlas orgánu příslušného k registraci s personálním a věcným vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zařízením, jde-li o provozování lékárny, vydává osvědčení o věcném a technickém vybavení Státní ústav pro kontrolu léčiv
- c) souhlas Ministerstva zdravotnictví ČR, jde-li o zřízení transplantačního centra, tkáňové banky a střediska pro vyhledávání dárců krvevorných buněk (§ 70 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon)
- d) osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané Ministerstvem zdravotnictví ČR podle zákona č. 96/2004 Sb. (pro výkon nelékařských zdravotnických povolání) nebo doklady opravňující jeho vydání podle uvedeného zákona
- e) provozní řád, schválený příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví vč. rozhodnutí o schválení (§ 15 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů)
- f) souhlas Státního ústavu pro kontrolu léčiv s věcným a technickým vybavením, jde-li o provozování výdejny zdravotnických prostředků
- g) souhlas Českého inspektorátu lázní a zříděl, jde-li o provozování nestátního zařízení lázeňské péče (Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 423/2001 Sb., o zdrojích a lázních)
- h) souhlas Ministerstva zdravotnictví ČR, jde-li o provozování nestátního zařízení zahraniční právnickou nebo fyzickou osobou, s výjimkou státních příslušníků členských států EU nebo právnických osob splňujících podmínky čl. 48 Smlouvy o založení Evropského společenství
- i) smlouvu se státním zdravotnickým zařízením nebo nestátním zařízením, jejíž účinnost je podmíněna rozhodnutím o registraci, jde-li o poskytování zdravotní péče na základě nájemní smlouvy. Smlouva o nájmu nebo o podnájmu nesmí omezovat nájemce či podnájemce ve svobodném výkonu povolání.

Je-li provozovatelem nestátního zdravotnického zařízení fyzická osoba pod odborným dohledem, týkají se doklady uvedené v písm. a), d), i jejího odborného zástupce.

Za vydání rozhodnutí o registraci k provozování nestátního zdravotnického zařízení je podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, položky 25 písm. a) sazebníku správních poplatků, stanoven správní poplatek ve výši 1.000,- Kč.

(číslo účtu: 1248892/0800, v.s.-136107, s.s.- č.j. REG nebo hotově v pokladně KÚ SČK, Zborovská 11, Praha 5)

Prohlašuji, že mám (i příp. ustanovený odborný zástupce) plnou způsobilost k právním úkonům a že všechny uváděné údaje jsou pravdivé.

Při převzetí rozhodnutí Vám bude předán formulář ÚZIS „Hlášení vzniku zdravotnického zařízení“ k vyplnění a odeslání v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

V dne
.....
podpis žadatele + razítko

* V případě více odborných zástupců a provozoven uveďte tyto údaje na samostatný list.

**3. Žádost o registraci nestátního zdravotnického zařízení –
provozovatel právnická osoba**

Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje

KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE
Odbor zdravotnictví
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Ž Á D O S T

o registraci nestátního zdravotnického zařízení

(dle zák. č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozd. předpisů)

B. Provozovatel – právnická osoba:

- rozepsat dle zápisu v obchodním rejstříku popř. dle notářského zápisu

Název:

Sídlo:

Právní forma:

IČ: Telefonické spojení:

*Statutární zástupce:**

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

*Odborný zástupce:**

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

Ve smyslu § 10 zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, **ž á d á m o r e g i s t r a c i** tohoto nestátního zdravotnického zařízení:

.....

.....

.....

druh a rozsah poskytované zdravotní péče (obor)

V případě, že bude uvedeno více oborů a míst provozování, rozepište k jakému místu provozu se daný obor vztahuje.

Místo provozování zařízení:*

název provozovny (pokud je stanoven):.....

adresa:.....

Vlastnický, nájemní nebo jiný vztah:

Den zahájení provozování:

Příloha 3 - Žádost o registraci nestátního zdravotnického zařízení - provozovatel právnická osoba

K žádosti je provozovatel povinen připojit doklady dle § 10 odst. 3 zák. č. 160/1992 Sb.:

- a) doklad o vzdělání (lékaři, zubní lékaři, farmaceuti - podle zákona č. 95/2004 Sb. - nelékařská zdravotnická povolání - podle zákona č. 96/2004 Sb.)
doklad o zdravotní způsobilosti (vydává registrující praktický lékař, v případě zaměstnance lékař závodní preventivní péče)
doklad o bezúhonnosti (výpis z rejstříku trestů), který nesmí být starší tři měsíců*
- b) souhlas orgánu příslušného k registraci s personálním a věcným vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zařízením, jde-li o provozování lékárny, vydává osvědčení o věcném a technickém vybavení Státní ústav pro kontrolu léčiv*
- c) souhlas Ministerstva zdravotnictví ČR, jde-li o zřízení transplantačního centra, tkáňové banky a střediska pro vyhledávání dárců krvinek (§ 70 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon)*
- d) osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané Ministerstvem zdravotnictví ČR podle zákona č. 96/2004 Sb. (pro výkon nelékařských zdravotnických povolání) nebo doklady opravňující jeho vydání podle uvedeného zákona*
- e) provozní řád, schválený příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví vč. rozhodnutí o schválení (§ 15 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů)*
- f) souhlas Státního ústavu pro kontrolu léčiv s věcným a technickým vybavením, jde-li o provozování výdejny zdravotnických prostředků*
- g) souhlas Českého inspektorátu lázní a zříděl, jde-li o provozování nestátního zařízení lázeňské péče (Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 423/2001 Sb., o zdrojích a lázních)*
- h) souhlas Ministerstva zdravotnictví ČR, jde-li o provozování nestátního zařízení zahraniční právnickou nebo fyzickou osobou, s výjimkou státních příslušníků členských států EU nebo právnických osob splňujících podmínky čl. 48 Smlouvy o založení Evropského společenství*
- i) smlouvu se státním zdravotnickým zařízením nebo nestátním zařízením, jejíž účinnost je podmíněna rozhodnutím o registraci, jde-li o poskytování zdravotní péče na základě nájemní smlouvy. Smlouva o nájmu nebo o podnájmu nesmí omezovat nájemce či podnájemce ve svobodném výkonu povolání.*

Je-li provozovatelem nestátního zdravotnického zařízení právnická osoba, týkají se doklady uvedené v písm. a), d), i jejího odborného zástupce.

Za vydání rozhodnutí o registraci k provozování nestátního zdravotnického zařízení je podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, položky 25 písm. a) sazebníku správních poplatků, stanoven správní poplatek ve výši 1.000,- Kč.

(číslo účtu: 1248892/0800, v.s.-136107, s.s.- č.j. REG nebo hotově v pokladně KÚ SČK, Zborovská 11, Praha 5)

Prohlašuji, že statutární zástupce (i ustanovený odborný zástupce) mají plnou způsobilost k právním úkonům a že všechny uváděné údaje jsou pravdivé.

Při převzetí rozhodnutí Vám bude předán formulář ÚZIS „Hlášení vzniku zdravotnického zařízení“ k vyplnění a odeslání v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

V dne
podpis žadatele + razítko

* V případě více statutárních, odborných zástupců a provozoven uveďte tyto údaje na samostatný list.

4. Žádost o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zdravotnickým zařízením (lékárnou) – provozovatel fyzická osoba

Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje

KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE
Odbor zdravotnictví
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Ž Á D O S T

(lékárna)

o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zdravotnickým zařízením

(dle zák. č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozd. předpisů)

A. Provozovatel – fyzická osoba:

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

*Odborný zástupce, je-li ustanoven:**

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

Ve smyslu § 10 odst. 3 písm. b) zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem uvedené zdravotní péče poskytované zdravotnickým zařízením:

pro následující druh a rozsah poskytované zdravotní péče:

.....

.....

.....

- Vedoucí lékárník (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, specializace, velikost úvazku):

.....

.....

- Zástupce vedoucího lékárníka, je-li ustanoven (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikost úvazku):

.....

.....

- Vedoucí laborant, je-li ustanoven (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikost úvazku):

.....

.....

Příloha 4 - Žádost o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované NZZ (lékárnou) - provozovatel FO

Místo provozování zařízení:*

název provozovny (lékárny):

adresa:

Provozní doba:

Den zahájení provozování:

K žádosti je provozovatel povinen předložit následující doklady (pro jednotlivá pracoviště) :

1) doklad o vzdělání (lékaři, zubní lékaři, farmaceuti - podle zákona č. 95/2004 Sb. - nelékařská zdravotnická povolání - podle zákona č. 96/2004 Sb.)

doklad o zdravotní způsobilosti (vydává registrující praktický lékař, v případě zaměstnance lékař závodní preventivní péče)

doklad o bezúhonnosti (výpis z rejstříku trestů), který nesmí být starší 90 dnů

2) potvrzení zaměstnavatele, ze kterého vyplývá, že v posledních 6 letech nepřerušil výkon zdravotnického povolání na dobu delší 5-ti let u farmaceutů

potvrzení o praxi u „nelékařů“ dle zákona č. 96/2004

(bod 1 a 2 pro všechny zdravotnické pracovníky uvedené v žádosti, provozovatele nebo odborného zástupce, je-li ustanoven)

3) čestné prohlášení odborného zástupce, že splňuje § 9 odst. 2 zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (je v pracovním poměru nebo v obdobném pracovněprávním vztahu k provozovateli nestátního zařízení, pokud není společníkem obchodní společnosti, která je provozovatelem)

4) seznam farmaceutů (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikost úvazku): a doložit: licence Komor vydané před 18.4.2004, u každého uvést, zda bude vykonávat povolání pod odborným dohledem nebo samostatně

5) seznam pracovníků zdravotnického zařízení „nelékařů“ (jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození) + velikosti úvazku, osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané MZ nebo dokladů opravňujících jeho vydání podle zákona č. 96/2004 Sb., u každého uvést druh činností, kterou bude vykonávat (bez odborného dohledu, pod odborným dohledem, pod přímým vedením)

6) osvědčení o věcném a technickém vybavení vydané Státním ústavem pro kontrolu léčiv

7) provozní řád schválený příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví vč. rozhodnutí o schválení

V Praze dne

.....
podpis žadatele + razítko

* V případě více odborných zástupců a provozoven uveďte tyto údaje na samostatný list.

5. Žádost o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zdravotnickým zařízením (lékárnou) – provozovatel právnická osoba

Zdroj: Krajský úřad Středočeského kraje

KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE
Odbor zdravotnictví
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Ž Á D O S T

(lékárna)

o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zdravotnickým zařízením

(dle zák. č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozd. předpisů)

B. Provozovatel – právnická osoba:

- rozepsat dle zápisu v obchodním rejstříku popř. dle notářského zápisu

Název:

Sídlo:

Právní forma:

IČ: Telefonické spojení:

*Statutární zástupce:**

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

*Odborný zástupce:**

Titul, jméno, příjmení:

RČ: Telefonické spojení:

Trvalé bydliště:

Ve smyslu § 10 odst. 3 písm. b) zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem uvedené zdravotní péče poskytované zdravotnickým zařízením:

pro následující druh a rozsah poskytované zdravotní péče:

.....
.....
.....
.....

- Vedoucí lékárník (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, specializace, velikost úvazku):

.....
.....

Příloha 5 - Žádost o vydání souhlasu s personálním vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované NZZ (lékárnou) - provozovatel PO

- Zástupce vedoucího lékárníka, je-li ustanoven (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikost úvazku)

.....
.....

- Vedoucí laborant, je-li ustanoven (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikost úvazku)

.....
.....

Místo provozování zařízení:*

název provozovny (lékárny):

adresa:

Provozní doba:

Den zahájení provozování:

K žádosti je provozovatel povinen předložit následující doklady (pro jednotlivá pracoviště) :

1) doklad o vzdělání (lékaři, zubní lékaři, farmaceuti - podle zákona č. 95/2004 Sb. - nelékařská zdravotnická povolání - podle zákona č. 96/2004 Sb.)

doklad o zdravotní způsobilosti (vydává registrující praktický lékař, v případě zaměstnance lékař závodní preventivní péče)

doklad o bezúhonnosti (výpis z rejstříku trestů), který nesmí být starší 90 dnů

2) potvrzení zaměstnavatele, ze kterého vyplývá, že v posledních 6 letech nepřerušil výkon zdravotnického povolání na dobu delší 5-ti let u farmaceutů

potvrzení o praxi u „nelékařů“ dle zákona č. 96/2004

(bod 1 a 2 pro všechny zdravotnické pracovníky uvedené v žádosti, provozovatele nebo odborného zástupce, je-li ustanoven)

3) čestné prohlášení odborného zástupce, že splňuje § 9 odst. 2 zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (je v pracovním poměru nebo v obdobném pracovněprávním vztahu k provozovateli nestátního zařízení, pokud není společníkem obchodní společnosti, která je provozovatelem)

4) seznam farmaceutů (titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození, velikost úvazku): a doložit: licence Komor vydané před 18.4.2004, u každého uvést, zda bude vykonávat povolání pod odborným dohledem nebo samostatně

5) seznam pracovníků zdravotnického zařízení „nelékařů“ (jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození) + velikosti úvazku, osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané MZ nebo dokladů opravňujících jeho vydání podle zákona č. 96/2004 Sb., u každého uvést druh činnosti, kterou bude vykonávat (bez odborného dohledu, pod odborným dohledem, pod přímým vedením)

6) osvědčení o věcném a technickém vybavení vydané Státním ústavem pro kontrolu léčiv

7) provozní řád schválený příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví vč. rozhodnutí o schválení

V Praze dne

.....
podpis žadatele + razítko

* V případě více statutárních, odborných zástupců a provozoven uveďte tyto údaje na samostatný list.

6. Provozní řád lékárny

Zdroj: ČLK [2]

Pro zajištění funkce lékárenského zařízení vydává ČLK

VZOROVÝ ŘÁD PRO PROVOZ A ORGANIZACI ČINNOSTÍ ZAŘÍZENÍ LÉKÁRENSKÉ PÉČE

OBSAH

1. Úkoly a povinnosti LZ
2. Provoz lékárny
3. Výdejní činnost LZ
4. Příprava léčiv
5. Zásobování LZ a péče o zásoby
6. Kontrola
7. Dokumentace a záznamy
8. Vedoucí lékárník
9. Provozní řád lékárny a dalších lékárenských zařízení
10. Závěrečná ustanovení

1. Úkoly a povinnosti LZ

1.1 Lékárny a výdejny zdravotnických prostředků (dále jen LZ) jsou zařízením lékárenské péče ve smyslu zákona. Jejich hlavním úkolem je zabezpečit obyvatelstvo, zdravotnická zařízení a další zařízení a organizace léčiv, zdravotnickými prostředky (dále jen ZP) a doplňkovým sortimentem.

1.2 LZ plní zejména tyto úkoly:

- připravuje a vydává léčiva, léčivé přípravky a zdravotnické prostředky
- zajišťuje předepsanou kontrolu
- stará se o odborný a etický růst svých pracovníků
- zabezpečuje své spádové území léky, ZP a dalším doplňkovým sortimentem
- poskytuje lékařům a dalším zdravotnickým pracovníkům odborné informace o léčivech a ZP
- instruuje zdravotnické pracovníky o zásadách uchovávání léčiv
- koná pohotovostní lékárenskou službu (dále jen PLS), pokud je k tomu určena
- vede předepsanou dokumentaci, záznamy a evidenci
- podílí se na zvyšování zdravotního uvědomění obyvatelstva a vytváření zdravých životních podmínek
- v případě potřeby plní zvláštní úkoly dle pokynů registrujících orgánů.

1.3 Lékárna zajišťuje:

- přípravu IPL v rozsahu daném osvědčením
- výdej léčiv a ZP na recepty a poukazy a prodej za hotové
- výdej léčiv a ZP na žádanky zdravotnických a veterinárních zařízení v rozsahu osvědčení
- výdej léčiv a ZP na objednávky ostatních fyzických a právnických osob
- prodej doplňkového sortimentu.

1.4 Lékárna dále může vydávat imunologické přípravky, laboratorní a diagnostické přípravky a rozšířený sortiment léčivých rostlin.

2. Provoz lékárny

2.1 Rozsah provozní doby a pohotovostních služeb je stanoven v souladu s rozhodnutím registrujícího orgánu a místními podmínkami.

2.2 Rozsah pracovních směn musí být v souladu se Zákoníkem práce. Při střídání směn musí být zajištěno předání nutných informací a úkolů.

2.3 Práce v LZ se řídí obecně platnými předpisy o hygieně práce, o ochraně a bezpečnosti zdraví při práci a podle Hygienického režimu LZ /závazný pokyn SÚKL LEK – 4/. Provozně technická úroveň LZ a její vybavení musí odpovídat požadavkům platných právních předpisů

(vyhláška č. 49/93 Sb. v platném znění) a platného lékopisu. Dokumentace veškeré odborné a hospodářské činnosti musí být vedena v souladu s platnými právními předpisy.

2.4 Cizí osoby mají přístup, mimo prostory určené veřejnosti, pouze do vyhrazených místností lékárny za doprovodu pracovníka lékárny. Pohyb všech osob v prostoru lékárny se řídí ustanoveními hygienického režimu.

3. Výdejní činnost v lékárně

Výdejní činnost v lékárně musí být v souladu se zvláštním předpisem (vyhláškou č. 90/ 1999 Sb. v platném znění). Nezbytnou součástí výdeje je poskytnutí odborných informací o lécivech a zdravotnických prostředcích v potřebném rozsahu (správná dispenzační praxe).

4. Příprava léciv

4.1 Individuální a hromadná příprava se provádí v souladu s právními předpisy (vyhl. 90/99 Sb. v platném znění).

4.1.1 Pro OOVL zajišťuje a připravuje IPL mateřská lékárna

4.2 Zásady pro hromadnou přípravu v šaržích (nad 20 balení konečného produktu) Oddělení lékárny sloužící hromadné přípravě nad 20 balení má zpracován vlastní provozní řád.

4.2.1 Požadavky na pracovníky

- a) hromadnou přípravu léciv v šaržích provádí odpovídající počet způsobilých osob.
- b) odborní pracovníci při hromadné přípravě nad 20 balení konečného produktu
 1. mají stanovené pracovní kompetence
 2. dodržují pravidlo, že přípravu a kontrolu šarže lécivého přípravku zajišťují dva různí, na sobě nezávislí pracovníci
 3. mají absolvováno úvodní školení a pravidelně se účastní průběžného školení a výcviku pracovníků se zaměřením na vykonávaný druh a rozsah činnosti při přípravě léciv.

4.2.2 Požadavky na prostory a zařízení

Prostory a zařízení určené pro přípravu v šaržích musí odpovídat druhu a rozsahu připravovaných léciv. Tyto prostory a zařízení musí být udržovány a kontrolovány tak, aby byla zabezpečena požadovaná jakost, bezpečnost a účinnost léciv a aby dosahovaly požadovaných parametrů.

4.2.3 Požadavky na uspořádání prostor

Uspořádání prostor a jejich vzájemné propojení musí umožňovat

- a) aby jednotlivé činnosti při přípravě na sebe postupně navazovaly,
 - b) snadný úklid a údržbu,
- s cílem zamezit kontaminaci a záměnam léciv, popřípadě jiným nežádoucím vlivům na jejich jakost, bezpečnost a účinnost.

4.3 Před zahájením přípravy lécivého přípravku a v jejím průběhu musí být provedena technická a organizační opatření s cílem zabránit kontaminaci a záměnam léciv.

4.4 Pro přípravu lécivého přípravku musí být použity pouze materiály a obaly, které se shodují s určenými specifikacemi.

4.5 Jednotlivé činnosti přípravy, průběžné kontroly se musí provádět podle předem vypracované dokumentace, zejména technologických předpisů, instrukcí a standardních operačních postupů.

5. Zásobování lékárenských zařízení a péče o zásoby

5.1 Lékárenské zařízení je zásobováno léčivy a zdravotnickými prostředky oprávněnými dodavateli.

5.2 Po uskutečnění dodávky je lékárna povinna zajistit včasnou přejímku, která zahrnuje kontrolu správnosti dodávky v souladu s dodacími doklady. U léčiv je nutno ověřit doby použitelnosti, u léčivých látek a léčivých přípravků, dodávaných v režimu surovin, rovněž certifikát. Zjištěné kvalitativní a kvantitativní závady se řeší podle reklamačního řádu s dodavatelem. Vadné přípravky se ukládají odděleně a příslušným způsobem se označí.

5.3 Péče o zásoby

5.3.1 Ukládání a uchování léčiv, ZP, obalového a pomocného materiálu se řídí požadavky lékopisu nebo pokyny výrobce. Uchovávání hořlavín se řídí ČSN 650201.

5.3.2 Při skladování se sledují doby použitelnosti a doby platnosti certifikátů. Prošlá léčiva se vyřazují a ukládají odděleně a příslušným způsobem se označí.

5.3.3 Lékárna je povinna vyřadit, odděleně uložit a řádně označit léčiva a ZP, jejichž použití bylo úředně pozastaveno.

5.3.4 Lékárna je povinna oznámit v souladu s právními předpisy případné důvodné podezření, že v důsledku závady léčiva nebo ZP došlo k poškození zdraví nebo nežádoucímu účinku, nebo zjištěnou zjevnou závadu léčiva. Do konečného rozhodnutí nesmí být tato léčiva nebo ZP vydávány.

5.3.5 Lékárna je povinna zajistit likvidaci nepoužitelných léčiv a ZP prostřednictvím oprávněných osob. Nepoužitelná léčiva nesmí být uložena v prostoru lékárny veřejně přístupném.

5.3.6 Zacházení s návykovými látkami se řídí zvláštními předpisy.

5.3.7 Inventarizace a inventury se provádí nejméně jednou ročně v souladu s obecně platnými právními předpisy.

5.3.8 Na doplňování léčiv a ZP se mohou podílet všichni odborní pracovníci LZ. Léčiva obsahující návykové látky, uvedené v příloze 1. a 5. zákona č. 167/1998 Sb. doplňuje lékárník. Sanitářka doplňuje ZP, pomocný a obalový materiál, a pod dozorem farmaceutického laboranta i HVLP. Přepřehování léčivých a pomocných látek i léčivých přípravků musí být dokumentováno. Není přípustné vzájemně míchat léčivé a pomocné látky a léčivé přípravky různých šarží.

6. Kontrola

Kontrola v lékárenských zařízeních se týká všech odborných činností v lékárně, zejména pak příjmu, uchovávání, přípravy, výdeje a dokumentace. Kontrola se provádí v souladu se zvláštními předpisy.

7. Dokumentace a záznamy

Činnosti v lékárně spojené s příjmem, uchováváním a výdejem léčiv, léčivých a pomocných látek, ZP a doplňkového sortimentu, přípravou a kontrolou léčiv musí být dokumentovány.

7.1 Hygienický řád a sanitační řád
Musí být zpracován v souladu se Závazným předpisem SÚKL LEK-4

7.2 Dokumentace, odpovídající platným předpisům je součástí provozního řádu lékárny.

7.2.1 Dokumentací přípravy léčiv se rozumí předpisy pro přípravu léčiv, plnění, označování a

balení a uchovávání léčiv:

a) technologický předpis pro hromadnou přípravu léčiv do 20 balení konečného produktu, který obsahuje zejména název a složení léčivého přípravku, stručný technologický postup přípravy, určení způsobu balení a označení, výčet potřebných pomůcek, zařízení, přístrojů, pomocného materiálu a druhu obalu a rozsah kontroly,

b) technologický předpis pro přípravu léčiv nad 20 balení konečného produktu předepisuje jednoznačně průběh procesu přípravy plnění, balení a přeplňování a zahrnuje zejména název, složení léčiva, specifikace obalového materiálu, způsob označení, výrobní instrukce, odkazy na standardní operační postupy a závazný kontrolní předpis.

7.2.2 Dokumentace pro uchovávání léčiv obsahuje zejména způsob a frekvenci ověřování splnění požadovaných podmínek pro uchovávání, včetně způsobu uchovávání a označení léčiv vyřazených z oběhu.

7.2.3 Dokumentace pro kontrolu léčiv určuje postup při odběru kontrolních vzorků, metody a provedení analytických zkoušek, způsob vyhodnocení podmínek přípravy, záznamů o přípravě, výsledků mezioperačních a výstupních kontrol, posouzení balení konečného produktu a propuštění připraveného léčiva.

7.3 Záznamy

7.3.1 Záznam o převímce HVLP a LP připravených jinou lékárnou tvoří dodací list s uvedenými šaržemi léčiv.

7.3.2 Záznam o analytické kontrole přijatých léčivých a pomocných látek musí obsahovat název látky, přijaté množství, čísla šarží, čísla certifikátů, název dodavatele, datum příjmu, provedené analytické zkoušky a jejich výsledek, rozhodnutí o propuštění pro přípravu léčiv (vyhovuje, nevyhovuje), datum provedení zkoušek, podpis pracovníka,

7.3.3 Záznam o přípravě a kontrole léčiv

a) připravených individuálně obsahuje zejména popis všech provedených úprav, výčet druhů a množství použitých prostředků pro balení a označování, druh sazby Taxy laborum a podpis připravujícího pracovníka,

b) připravených hromadně do 20-ti balení konečného produktu obsahuje zejména název léčiva, použité léčivé a pomocné látky a jejich množství, čísla certifikátů a výrobních šarží, údaje o provedení jednotlivých dílčích činností a podpis pracovníků, které je prováděli, datum přípravy, údaje o vyráběném a získaném množství. Nedílnou součástí dokumentace je podpis pracovníka který provedl kontrolu v požadovaném rozsahu.

c) připravených hromadně nad 20 balení konečného produktu obsahuje zejména název léčiva, číslo šarže, seznam použitých léčivých a pomocných látek včetně jejich množství s jejich čísly certifikátů, podpis pracovníka který tyto látky navažoval, údaje o provedení jednotlivých dílčích činností a podpis pracovníků, které je prováděli, údaje o vyráběném a získaném množství, vzorek vyplněného štítku. Záznam o kontrole obsahuje záznam o odběru vzorků, výsledek mezioperační, výstupní kontroly a rozhodnutí pracovníka odpovědného za kontrolu léčiv o propuštění šarže do oběhu.

7.3.4 Záznam o provedení analytických zkoušek obsahuje zejména navážky vzorků, spotřeby činidel, naměřené hodnoty a všechny výpočty, výsledky a hodnocení jakosti léčivého přípravku, dále obsahuje hodnocení souladu použitého technologického postupu přípravy, použitých obalů a provedení označení se schváleným technologickým předpisem.

7.3.5 Záznam o přeplňování léčivých a pomocných látek obsahuje údaje o názvu léčivé, nebo pomocné látky, přeplňovaném množství, šarži, certifikátu, datu přeplňování a podpis pracovníka.

7.3.6 Záznam o sterilizaci LL, PL a léčivých přípravků, obalů, zařízení a předmětů obsahuje zejména typ sterilizátoru, pořadové číslo sterilizace, datum sterilizace, teplotu a čas sterilizace, popis náplně sterilizátoru (u léčiv i počet a velikost obalových jednotek), použitý způsob

kontroly sterilizace a její výsledek, podpis pracovníka.

7.3.7 Záznamy o ověření účinnosti technologického a sterilizačního zařízení

7.3.8 Záznamy o výdeji léčiv a ZP jsou

1. lékařský předpis, na kterém vydávající provádí záznamy požadované zvláštními předpisy,
 2. dodací list nebo daňový doklad, který musí obsahovat kromě údajů požadovaných zvláštními předpisy také identifikaci odběratele (místa určení), odebraných léčivých přípravků nebo ZP, jejich množství, podpis vydávajícího pracovníka; při dodávkách léčivých přípravků do jiných lékáren též čísla šarží nebo datum jejich přípravy
- Záznamy se provádí při výdeji, nebo bezprostředně po výdeji léčiv a ZP.

7.3.9 Záznamy o zjištění fyzického stavu zásob jednotlivých položek HVLP, ZP, léčivých a pomocných látek, prováděné při pravidelných inventurách nebo inventarizacích se uchovávají po dobu pěti let.

8. Vedoucí lékárník

Vedoucím lékárníkem se rozumí držitel osvědčení ČLK pro příslušné LZ.

8.1 Vedoucí lékárník odpovídá zejména za

- a) vedení evidence vyplývající ze zákona o cenách a zákona o léčivech v platném znění, zejména cenovou evidenci, označování zboží cenami, evidenci taxy laborum.
- b) to, že v lékárně jsou uloženy záznamy o kontrolách technického vybavení (tlakové nádoby, sterilizátory, váhy a jiné přístroje) a dokumentace dle bodu 7. tohoto řádu.
- c) vedení evidence jedů a jiných látek škodlivých zdraví, které nejsou léčivé dle platných právních předpisů
- d) za to, že pracovníci lékárny budou vykonávat činnosti v souladu jejich kvalifikací a s právními předpisy a že ji budou pouze takto vykonávat.
- e) zpracování, změny a doplňování předepsané dokumentace dle bodu 7. tohoto řádu,

8.2 Vedoucí lékárník

- a) zpracovává písemné instrukce pro zajištění požadavku standardnosti provádění přípravy a používání, obsluhu technologických zařízení a jejich kontrolu,
- b) stanoví povinnosti lékárníkům, farmaceutickým laborantům a dalším pracovníkům v lékárně, stanoví svého zástupce v souladu s Licenčním řádem ČLK, resp. zastupující lékárníky pro případ jeho nepřítomnosti na pracovišti,
- c) vypracuje pracovní náplně všem pracovníkům lékárny,
- d) dohlíží na dodržování tohoto řádu a právních předpisů ostatními pracovníky lékárny, a další odborné vzdělávání zdravotnických pracovníků lékárny.
- e) odpovídá za to, že lékárenskou činnost lékárny zajišťuje dostatečný počet pracovníků s potřebnou kvalifikací a praktickými zkušenostmi. Míra odpovědnosti a množství uložených úkolů pracovníkovi nesmí být tak velká, že by to mohlo vést k ohrožení kvality přípravy a bezpečného výdeje léčiv,
- f) klade důraz na výuku, zácvik a kontinuální vzdělávání pracovníků podílejících se na přípravě a kontrole. Instruuje i další pracovníky, zejména pracovníky pro úklid a služby.

9. Provozní řád lékárny a dalších lékárenských zařízení

Konkrétní provozní řád lékárny, včetně provozního řádu odborných pracovišť a odloučeného pracoviště pro výdej léčiv obsahuje zejména tyto údaje:

- Název a adresa lékárenského zařízení:
- Typ lékárny
- Provozovatel (jméno, příjmení, titul, bydliště fyzické osoby, název, sídlo, právní forma a statutární zástupce právnické osoby):
- Registrace: vydána kdy, kým, pod č.j.
- Vedoucí lékárník: jméno, příjmení, titul, bydliště.

- Osvědčení: číslo, datum vydání.
- Rozsah činnosti (dle osvědčení a registrace), včetně platných výjimek
- Organizační členění lékárny s odbornými pracovišti a pracovníky pověřenými jejich vedením:
- Oddělení lékárny - Vedoucí oddělení:
- Otevírací doba lékárny
- Rozsah pohotovostní lékárenské služby
- Jiné činnosti (pracoviště pro praxe studentů FaF, SZŠ, školící základna ILF, atd.)

Přílohy:

- Hygienický a sanitační režim lékárny (podle LEK - 4)
- Záznam o seznámení pracovníků LZ s provozním řádem, kde je uvedeno jméno a příjmení pracovníka, datum, podpis

10. Ustanovení přechodná a závěrečná

Tento řád byl schválen X. sjezdem delegátů ČLK dne 25. 11. 2000 a je účinný dnem 1. 1. 2001.

Doporučené zásady pro doplnění Vzorového provozního řádu - hygienického režimu pro lékárenskou péči (podle vyhlášky MZd č. 440/2000 Sb.)

I. Název a adresa lékárenského zařízení

Typ lékárny, provozovatel, registrace (vzdána kdy, kým, č. j.)
Vedoucí lékárník, osvědčení (číslo, datum vydání)
Rozsah činnosti (dle osvědčení a registrace, včetně platných výjimek)
Organizační členění lékárny
Počet lékárníků, farmaceut. laborantek, NZP, PZP, ostatní
(pouze v případě, že došlo ke změnám na pracovišti proti původnímu schválení)

II. Sterilizace

(týká se lékáren, které mají v rozsahu činnosti přípravu sterilních léčivých přípravků. Tyto jsou povinni provádět chemickou kontrolu každé sterilizace pomocí indikátorové trubičky a dokladovat tak úspěšnost sterilizace. U lékáren s menší přípravou sterilních léčiv se nabízí i varianta nákupu a použití sterilních obalů a toto dokladovat dodacím listem. Nadále platí ověřování funkce sterilizátoru pomocí bioindikátorů ve spolupráci s hygienickou službou, po každém zásahu do přístroje, nejméně však 1x ročně. Pokud lékárna nemá v rozsahu činnosti přípravu sterilních LP a používá sterilizátor za účelem sušení při teplotě sterilizace, dokladuje pouze kontrolu účinnosti sterilizátoru nejméně 1x ročně - dle Zásad hygienického režimu.

Za kvalitu sterilizačních médií odpovídá provozovatel a sterilizaci má provádět SZP (sanitáři, NZP může připravovat).

- prováděna na pracovišti - typ přístroje
- rok výroby
- za sterilizaci zodpovídá
- záznamy vedeny kým
- frekvence kontroly účinnosti sterilizačního přístroje (1x ročně)

III. Manipulace s prádlem a praní prádla.

- čisté prádlo je uloženo konkrétně kde, příp. obal
- použité prádlo je uloženo " "
- odvoz prádla zajišťuje kdo, obal, čím
- praní prádla zajištěno kde, kým, jak

Způsob praní prádla musí být v souladu s vyhl. č. 440/2001 Sb. příloha č. 5.

IV. Úklid

- **způsob a frekvence úklidu** (pokud je zpracován sanitální program, není třeba rozvádět)
- **úklidové pomůcky a prostředky uloženy** (kde, pro více pracovišť nebo pouze pro jedno pracoviště)
- **diferenciace úklidových prostředků a pomůcek dle tříd čistoty** (např. barevné odlišení kbelíků dle zon čistoty)
- **úklid zajištěn** smluvně vlastní uklízečka, firma, vlastními silami a zda je vypracován konkrétní režim úklidu)

V. Odpady

- **veškerý odpad se odstraňuje denně** (není shromažďován)
- **odpad je tříděn** uvést druhy odpadů a obaly
- **jednoúčelové jehly a stříkačky se likvidují vcelku, bez ručního oddělování** (jde o materiál, který přinesou občané do lékárny. Je třeba shromažďovat odděleně v uzavíratelné plastové, nepropichnutelné nádobě, který se získá od společnosti, která dodává kontejnery na vrácená léčiva od pacientů a zajišťuje likvidaci).
- **odpad je shromažďován před odvozem v** uvést kde
- **jméno, název a sídlo firmy, která zajišťuje odvoz**
- **bezpečnost a ochrana pracovníků při práci s odpady** poučení, používání ochr. pomůcek, označení nebez. odpadu, jeho zabezpečení

VI. Dezinfekční režim

- **denně se připravují pro každou směnu čerstvé dezinfekční roztoky**
- **dle návodu je dodržována předepsaná koncentrace a doba působení**
- **používané dezinfekční přípravky jsou uvedeny v dezinfekčním řádu**

Dezinfekční řád: (uvádět jen ty přípravky, které konkrétně budou používány a budou na pracovišti k dispozici. Uvádí se pouze v případě, že došlo ke změnám proti schváleným Zásadám při provádění dezinfekce dle Hygienického režimu.) **bude obsahovat oblast použití, přípravek s uvedením koncentrace a dobou expozice, způsob použití, četnost. Oblastí použití se rozumí plochy, malé plochy, sociální zařízení, nástroje a pomůcky, mytí rukou, dezinfekce rukou, odpady apod.**

Doplňek provozního řádu zpracoval: datum jméno podpis

Za dodržování provozního řádu a jeho kontrolu zodpovídá:
 jméno podpis

Řád schválen orgánem veřejného zdraví datum jméno

S řádem seznámen personál dne kým podpisy

**7. Zásady hygienického režimu a jejich uplatňování
v zařízeních lékárenské péče (Závazný pokyn SÚKL LEK-4, t.č.
již neplatný)**

Zdroj: SÚKL [29]

Zásady hygienického režimu v zařízeních lékárenské péče

Předpis je již z roku 1999, proto připojujeme úvodní poznámku dr. Hanzlíčkové:

V souladu s vyhláškou č. 440/2000 Sb. se pojem sterilizace používá pouze při sterilizaci hotových léčivých přípravků sterilních (např. oční přípravky) a obalů pro sterilní léčivé přípravky. Jinak nepoužívat pojem „sterilizace“, nýbrž „sušení při teplotě sterilizace“.

LEK - 4

ZÁSADY HYGIENICKÉHO REŽIMU A JEJICH UPLATŇOVÁNÍ V ZAŘÍZENÍCH LÉKÁRENSKÉ PÉČE

ÚVOD

Zásady hygienického režimu v zařízeních lékárenské péče (dále jen „zásady“) vycházejí z požadavků platného lékopisu, zásad správné výrobní praxe a z platných pokynů ministerstva zdravotnictví ČR.

Zásady mají sloužit jako metodická pomůcka ke zpracování vlastního hygienického a sanitačního programu, který musí být vypracován v každé lékárně. Při jakýchkoliv změnách pracovních podmínek lékárenského zařízení je nutno sanitační program aktualizovat s přihlédnutím k novým okolnostem a poznatkům.

V každém zařízení lékárenské péče musí být určena osoba, která odpovídá za dodržování sanitačního programu v plném rozsahu. Pomocní pracovníci provádějící hygienický úklid musí absolvovat proškolení v hygienickém minimu. Přístup na pracoviště mají pouze vlastní zaměstnanci. Vstup cizím osobám je dovolen pouze do vyhrazených prostor. Kontrolní orgány se musí při své činnosti v zařízení řídit jeho hygienickým režimem.

Lékařský předpis (recept a žádanka) je považován za kontaminovaný materiál a manipulace s ním musí být omezena jen do vyhrazených prostor. Obdobně je nutno zacházet s veškerými dodávkami materiálu a s poštovními zásilkami.

1. Dezinfekce

Dezinfekcí se rozumí soubor opatření zneškodňujících mikroorganismy pomocí fyzikálních, chemických nebo kombinovaných postupů, které mají za cíl přerušit cestu nákazy od zdroje k vnímavému jedinci. V zařízeních lékárenské péče se používá hlavně chemická dezinfekce. Provádí se roztoky dezinfekčních prostředků při stanovené koncentraci a expozici.

Při dezinfekci se zachovává dvouetapový postup:

- a) mechanická očista (mytí)
- b) vlastní dezinfekce

Obě etapy lze spojit při použití dezinfekčních prostředků s mycími a čistícími vlastnostmi, nebo použitím dezinfekčních roztoků s přísadou saponátů.

Vyšší stupeň dezinfekce

Vyšší stupeň dezinfekce zaručuje usmrcení většiny mikroorganismů (bakterie, viry, houby a některé bakteriální spóry), usmrcení zbývajících mikroorganismů (vysoce rezistentní spóry, vývojová stádia protozoí a helmintů) tyto postupy nezaručují!

Doporučený postup je ponoření do některého z uvedených roztoků:

- a) glutaraldehyd 2% s 0,3% NaHCO₃ expozice 2 – 3 h
- b) 0,5% Persteril expozice 10 min.

1.1 Zásady při provádění dezinfekce

1.1.1. Dezinfekci provádějí pracovníci, kteří absolvovali školení a mají tyto úkoly v pracovní náplni.

1.1.2. Při dezinfekci je nutné brát v úvahu účinnost zvoleného postupu a spektrum dezinfekční účinnosti.

1.1.3. Používat lze pouze přípravky a postupy schválené hlavním hygienikem ČR, jejichž seznam se uveřejňuje a aktualizuje.

1.1.4. Při provádění dezinfekce je nutné respektovat zásadu střídání dezinfekčních prostředků k zabránění možného vzniku rezistence mikrobu vůči prostředku dlouhodobě používanému.

1.1.5. Při práci s dezinfekčními prostředky je nutné dodržovat zásady ochrany zdraví a používat ochranné prostředky.

1.1.6. Dezinfekční roztoky se připravují pečlivým odměřením (odvážením) dávek příslušného dezinfekčního prostředku a vody a to co nejkratší dobu před použitím. Roztoky výjimečně připravované do zásoby (např. Persteril) se označují datem přípravy, parafou připravujícího a musí být dodržena doba jejich použitelnosti.

2. Sterilizace

Sterilizace je proces, který zabezpečuje usmrcení všech životaschopných mikroorganismů. Cílem těchto postupů je zajistit hladinu sterilizační jistoty 10^{-6} , která značí pravděpodobnost existence výskytu nejvýše jednoho životaschopného mikroorganismu v 1×10^6 položek konečného léčivého přípravku.

Předsterilizační příprava je nedílnou součástí sterilizace. Sestává z důkladně provedené mechanické očištění (mytí), oplachu čištěnou vodou, osušení a zabalení sterilizovaného předmětu. Monitorování a záznam základních faktorů podmiňujících kvalitu sterilizačního postupu pomocí registračních přístrojů zabudovaných ve sterilizátoru je nedílnou součástí sterilizace. Dále lze sledovat účinnost sterilizace biologickými a nebiologickými indikátory sterilizace. Záznamy monitorování sterilizačních přístrojů a kontrolní výsledky testů účinnosti sterilizace se archivují (nejméně 5 let).

Dokumentace musí umožňovat zpětnou kontrolu každé sterilizace.

Sterilizaci může provádět pouze pracovník s požadovanou kvalifikací, který byl řádně proškolen a má požadované oprávnění pro práci s tlakovými nádobami.

Zvolený způsob nesmí nepříznivě ovlivnit jakost sterilizované látky, ani sterilizovaný předmět znehodnotit.

2.1 Způsoby používané při sterilizaci léčiv a zdravotnických prostředků

Při sterilizaci léčiv se vždy upřednostňuje postup uvedený v platném lékopisu. Modifikace nebo kombinace těchto metod se může použít za předpokladu, že zvolený postup se validuje jak s ohledem na jeho účinnost, tak i na neporušenost léčivého přípravku, včetně jeho obalu.

Sterilizace zdravotnických prostředků se může provést některou z metod uvedených v ČL 97, případně podle zásad zakotvených ve vyhlášce MZ ČR č. 207/1992 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ve znění pozdějších předpisů pro tuto problematiku.

a) Sterilizace parou (zahřívání v autoklávu)

Sterilizaci nasycenou párou pod tlakem je třeba dát přednost všude, kde je to možné.

1210 C 15 min. ČL 97

1150 C 35 min. Vyhl. 207/92 Sb.

1200 C 20 min. Vyhl. 207/92 Sb.

1250 C 15 min. Vyhl. 207/92 Sb.

1340 C 10 min. Vyhl. 207/92 Sb.

b) Horkovzdušná sterilizace

ČL 97

Pro sterilizaci suchým teplem jsou základními podmínkami nejméně 2 h při nejméně 160°C. Lze použít i jiné kombinace teploty a času za výše uvedených podmínek.

Tato sterilizace se provádí v horkovzdušných sterilizátorech vybavených nucenou cirkulací

vzduchu. Sterilizační expozice se počítá od doby dosažení sterilizační teploty.

Vyhláška č.207/1992 Sb. o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení

1600 C 60 min.

1700 C 30 min.

1800 C 20 min.

Uvedené hodnoty platí pro přístroje s nucenou cirkulací vzduchu.

U přístrojů bez nucené cirkulace vzduchu je nutné sterilizační expozici zdvojnásobit. Teploty do 160°C lze použít pouze pro sušení.

c) Sterilizace ionizujícím zářením

Po tuto metodu sterilizace v konečném obalu je doporučena absorbovaná dávka 25 kGy.

Tato radiační sterilizace je prováděna pouze v ozařovacích centrech.

d) Sterilizace plynem

Tato metoda se používá výhradně tam, kde není jiná vhodná alternativa a provádí se ve speciálních sterilizačních přístrojích a za definovaných podmínek.

ČL 97 doporučuje sterilizaci etylenoxidem, vyhláška č. 207/92 Sb. uvádí navíc sterilizaci formaldehydem.

e) Filtrace

Látky a výrobky, které se nemohou sterilizovat v konečných obalech se mohou podrobit filtračnímu postupu.

Roztoky se filtrují membránovými filtry zadržujícími bakterie o velikosti pórů maximálně 0,45 µm.

Nutno použít podmínek a zařízení určených k zábraně mikrobiální kontaminace.

f) Aseptická příprava

Cílem aseptického postupu je udržet sterilitu přípravku složeného ze součástí, z nichž každá byla sterilizována některou z výše uvedených metod. Toho se dosáhne použitím podmínek a zařízení určených k zábraně mikrobiální kontaminace.

Nádoby a nářadí k přípravě a uchování sterilních léčiv, pryžové zátky a uzávěry nádob, filtry a jiné předměty se musí před sterilizací dokonale mechanicky očistit, případně dezinfikovat, opláchnout čistou vodou a usušit.

Doba použitelnosti po sterilizaci je závislá na způsobu sterilizace a na tom, jaký obal byl při sterilizaci použit.

2.2 Sterilizační zařízení

2.2.1 Vybavení sterilizačním zařízením

Každá lékárna zabývající se přípravou nebo adjustací léčiv musí být vybavená vhodným sterilizačním zařízením, periodicky kontrolovaným.

2.2.2 Dodržování sterilizačních postupů

Při sterilizaci se musí přesně dodržovat ustanovení platného lékopisu, popř. dalších souvisejících norem a předpisů a pokyny výrobce sterilizačního zařízení.

2.3 Ověřování funkce sterilizačního zařízení

Provozovatel nebo odborný zástupce v lékárně zajistí ve spolupráci s hygienickou stanicí ihned po instalaci přístroje, po každém zásahu do přístroje, nejméně však jednou za rok, kontrolu účinnosti sterilizačních přístrojů pomocí bioindikátorů.

2.3.1 Dokumentace

O všech uvedených kontrolách provozu a účinnosti sterilizačních zařízení a každé provedené sterilizaci musí být vedena a uchovávána příslušná dokumentace (nejméně 5 let).

3. Čisté prostory

3.1 Čisté prostory v lékárně jsou zařazeny do tříd čistoty podle počtu částic v m³ za klidu i jejich limity za provozu. Sterilní léčivé přípravky se připravují v pracovním prostoru třídy čistoty

A, u něhož je čistota prostředí zajištěna laminárním prouděním vzduchu.

3.2 Sanitační program

V sanitačním programu musí být uveden plán s rozpisem všech úklidových prací, časových intervalů, používaných dezinfekčních prostředků a osob odpovědných za úklid.

3.3 Rámcový rozsah a metody očisty v prostorech lékárny

3.3.1 Podlahy všech místností včetně chodeb a spojovacích komunikací se uklízejí denně. Myjí se vodou zahřátou na max. 500 C s potřebným množstvím saponátu a poté se dezinfikují. Dezinfekční roztok se nechá působit uvedenou dobu nebo do zaschnutí. Je-li nutné, omyjí se následně teplou vodou. Podlahy je možno mýt dezinfekčními prostředky s mycím účinkem.

3.3.2 Stěny a stropy lakové a pryskyřičné se myjí 1x za 14 dní dezinfekčním roztokem, tvrzené omítky a hlazený beton se 1x za 14 dní postříkají roztokem dezinfekce, porézní omítky, nehlazený beton, malované stěny se 1x za 14 dní postříkají dezinfekčním roztokem.

3.3.3 Nábytek lakovaný a kovový (včetně dveří, oken a obkladů stěn) se 1x týdně omyje horkou vodou a pak omyje, postříká či přetře dezinfekčním roztokem. Po dezinfekci se vytře do sucha.

3.3.4 Pracovní plochy, exponovaná místa se denně omyjí nebo otřou dezinfekčním roztokem. Stropní svítidla se otřou 1x měsíčně vlhkým hadrem, tělesa ústředního topení se omyjí 1x týdně a dezinfikují výše uvedeným způsobem.

3.3.5 U všech druhů vah je nutno provádět denně povrchovou dezinfekci prostředky minimálně korodujícími kovy.

3.3.6 Kliky dveří a vodovodní kohoutky se dezinfikují denně omytím dezinfekčním roztokem. Stejným způsobem se dezinfikují umyvadla, dřezy, vany. Na záchodech se denně provádí dezinfekce sedátek, stahovadel, klik dveří, skřínek na papír, podlah a stěn omytím dezinfekčním roztokem.

3.3.7 Chladničky a mrazničky se nechají 1x za 14 dní odmrazit a dezinfikují se roztokem minimálně korodujícími kovy.

3.3.8 Rohožky se pokrývají hadrem namočeným v dezinfekčním roztoku, rošty a rohože v umývárkách a sprchách se myjí dezinfekčním roztokem denně. Odpařovače ústředního topení se dezinfikují ponořením do dezinfekčního roztoku 1x týdně. Koše na odpadky se denně vyprazdňují a omývají se vně i zevnitř dezinfekčním roztokem.

3.3.9 Koberce se vyklepávají přes hadr namočený v dezinfekčním roztoku.

3.3.10 Úklidové a mycí prostředky se po provedení úklidu dobře vymáchají ve vodě a dezinfikují se v čerstvém roztoku dezinfekčního prostředku určenou dobu, pak se usuší. Stejně se dezinfikují kbelíky.

4. Pracovníci

4.1 Osobní hygiena

4.1.1 Všichni pracovníci v zařízeních lékárenské péče (dále jen „pracovníci“) jsou povinni dodržovat provozovatelem nebo odborným zástupcem stanovené zásady osobní hygieny pracovníků ve zdravotnických zařízeních, včetně povinnosti podrobovat se pravidelným preventivním lékařským prohlídkám.

4.1.2 Všichni pracovníci jsou povinni dbát zejména na časté mytí rukou v průběhu pracovní směny teplou vodou a vhodným detergenčním prostředkem. Mytí rukou je povinné po ukončení prací, při nichž může dojít k přenosu kontaminace (např. manipulace s penězi ap.). Hnisající oděrky jsou pracovníci povinni, pokud jim zcela nebrání v práci, kryt obvazem.

4.1.3 Při onemocnění katarom horních cest dýchacích jsou pracovníci povinni krýt si ústa rouškou a to při přípravě léků, při manipulaci s nimi a s potřebnými pomůckami (neplatí pro výdej léků pacientům). Při výskytu průjmového onemocnění je pracovník povinen sdělit ihned tuto okolnost nadřízenému vedoucímu pracovníkovi.

4.1.4 Jíst, pít a kouřit je na pracovišti dovoleno jen ve vyhrazených prostorech.

4.1.5 Při přípravě léčiv, která neobsahují konzervační přísady a u nichž může dojít k pomnožení mikroorganismů se doporučuje předem provést dezinfekci rukou.

4.2 Ochranné oděvy, prádlo, obuv, ochranné pomůcky aj.

4.2.1 Vybavení

Vybavení pracovníků ochrannými oděvy je takové, aby mohly být splněny požadavky na předepsanou četnost obměn.

4.2.2 Obměny

Pro obměny jednotlivých druhů pracovních oděvů a prádla je třeba dodržovat tyto termíny (při mimořádném znečištění se provede obměna ihned!):

druh: za čisté se obměňuje:

pracovní plášť 1 - 2x týdně

košile 1 - 2x týdně

kalhoty 1 - 2x týdně

utěrky 1 - 2x denně

ručníky 1 - 2x denně

ložní prádlo každý pracovník konající pohotovostní lékárenskou službu má vlastní soupravu; výměna za čistou se provádí nejpozději po osmém použití.

4.2.3 Používání

Všichni pracovníci v zařízeních lékárenské služby jsou povinni používat při práci předepsaný ochranný oděv včetně pracovní obuvi. Nedoporučuje se používat týž pracovní oděv při výdeji a při přípravě léků. Ochranný oděv a obuv se doporučuje uchovávat odděleně od osobního oblečení. V ochranných pracovních oděvech a obuvi je zakázáno chodit mimo prostory zařízení.

5. Mytí, dezinfekce a sterilizace nádobí, nářadí, skla, lékove kap.

5.1 Nádobí a sklo

5.1.1 Mechanická očista

Před mytím se vždy provádí mechanická očista, tj. odstranění podstatné části hrubého znečištění, mastného podílu ap.

5.1.2 Mytí

Nádobí a sklo se myjí o d d ě l e n ě . Zvlášť se přitom myje nádobí mastné a značně znečištěné a nádoby (obaly) od léčiv. U nádobí a nářadí z plastických hmot se postupuje při mytí a dezinfekci podle postupu uvedeného v odst. 5.7.

Ruční mytí se provádí v teplém roztoku saponátu potřebné koncentrace. Po umytí se provede důkladný oplach teplou vodou.

Strojní mytí se provádí podle návodu výrobce mycího zařízení.

5.1.3 Dezinfekce

Umyté nádobí, nářadí a sklo se pak dezinfikuje ponořením do dezinfekčního roztoku nebo vyvařením v něm, pokud se následně nesterilizuje.

Po dezinfekci se provede opakovaný oplach čistou vodou.

5.1.4 Sterilizace

Sterilizuje se ihned po umytí a řádném osušení.

5.2 Zásobnice a stojatky pro uchovávání léčiv a pomocných látek

Po vyprázdnění (před dalším naplněním) se důkladně vymyjí (podle charakteru léčiva) a po vypláchnutí čistou vodou se osuší a ihned sterilizují.

5.3 Skleněné lékovky

5.3.1 Mytí nových skleněných lékovek

Lékovky se namočí na 1 hodinu do teplého roztoku vhodného saponátu (koncentrace se zvolí dle druhu saponátu, pokynů výrobce a stupně znečištění lékovek). Potom se provede mechanické mytí strojně nebo ručně a lékovky se několikrát vypláchnou teplou vodou a nakonec čistou vodou.

5.3.2 Mytí a dezinfekce vrácených použitých skleněných lékovek

Tyto lékovky se v lékárně myjí o d d ě l e n ě . Předem je nutno vyřadit lékovky mastné a silně znečištěné. Provede se vhodným způsobem dezinfekce a dále se myjí dle odst. 5.3.1

5.3.3 Mytí a dezinfekce uzávěrů skleněných lékovek

Před mytím se z uzávěrů vyjmou těsnící vložky.

Uzávěry a těsnící vložky se namočí na 1 hodinu do teplého roztoku vhodného saponátu

(koncentrace se zvolí dle druhu saponátu, pokynů výrobce a stupně znečištění uzávěrů).

Uzávěry a těsnící vložky se důkladně opláchnou vodou a pak se podrobí vyššímu postupu chemické dezinfekce. Nakonec se uzávěry a těsnící vložky propláchnou čistěnou vodou.

5.3.4 Sterilizace skleněných lékovek

Všechny lékovky se ihned po umytí osuší a horkovzdušně sterilizují.

5.3.5 Sušení uzávěrů skleněných lékovek

Uzávěry se suší zásadně s vyjmutými těsnícími vložkami. Uzávěry a těsnící vložky se suší v horkovzdušném sterilizátoru při teplotě nepřesahující 60°C po dobu 1 hodiny.

5.3.6 Uchovávání

Lékovky se ihned po sterilizaci opatří vysušenými uzávěry s těsnícími vložkami (lékovky a uzávěry se myjí, sterilizují a suší tak, aby postupy na sebe časově bezprostředně navazovaly). Uzavřené lékovky se ukládají do čistých bezprašných dobře uzavřených prostor; pro přípravu očních kapek do sterilizačních bubňů nebo jiných uzavřených dóz a kazet.

Takto připravené lékovky je možno použít po dobu 7 dní. Lékovky, které se během uchovávání orosí, je nutno vyřadit a podrobit znovu celému procesu.

5.4 Lékovky z bralenu

5.4.1 Mytí

Myjí se rozložené na jednotlivé díly (lékovka, kapací vložka, šroubovací uzávěr) v teplém roztoku vhodného saponátu po dobu 30 minut. Pak se několikrát opláchnou vodou.

5.4.2 Vyšší stupeň chemické dezinfekce

Provádí se dle odst. 1. bralenové lékovky, kapací vložky i uzávěry se pak několikrát opláchnou sterilizovanou čistěnou vodou do neutrální reakce.

5.4.3 Sušení

Lékovky se uloží dnem vzhůru do vysterilizovaného nerezového bubnu (nebo jiné vhodné nádoby, kterou lze vysterilizovat) a stejně se uloží nejlépe do dvou dalších bubňů kapací vložky a uzávěry. Sušení se provádí v horkovzdušném sterilizátoru při 60°C jednu hodinu v uzavřených bubnech s otevřenými průduchy; po uplynutí doby sušení se průduchy uzavřou.

5.4.4 Uchovávání

Lékovky, kapací vložky i uzávěry se uchovávají přímo v bubnech, ve kterých byly sušeny. Takto připravený soubor lékovek pro sterilní léčivé přípravky se považuje za použitelný po dobu 7 dní, po otevření bubnu po dobu 24 hodin. Pokud se lékovky uzavřou v prostoru třídy čistoty A a uloží ve sterilizačním bubnu nebo v uzavřených dózách a kazetách, jsou použitelné po dobu 7 dní.

Případně lze použít lékovky balené a sterilizované jednotlivě v obalu zajišťujícím sterilitu.

5.5 Ostatní obaly a léčiva (tuby, kelímky ap.)

Při mytí, dezinfekci, sterilizaci (event. sušení) a uchovávání dalších potřebných obalů na léčiva se postupuje obdobnými způsoby jak je uvedeno v předcházejících kapitolách, se zřetelem na jejich charakter, vlastnosti a použití.

5.6 Drobné pracovní pomůcky (lžičky, kopistky ap.)

Čistí a myjí se ihned po použití. Podle charakteru pomůcky se provádí základní očista - umytí za použití vhodného detergenčního prostředku s následným oplachem vodou a čistěnou vodou. Po osušení se vysterilizují podle odst. 2. Uchovávají se v uzavřených nádobách.

5.7 Předměty z plastických hmot

5.7.1 Mytí

Provádí se vyvařením ve vodě, příp. roztoku saponátu nebo strojově. Většina plastických hmot nesnese teplotu nad 120°C a některé ani var. Je proto nutné respektovat pokyny výrobce.

5.7.2 Dezinfekce

Provádí se podle druhu plastické hmoty omytím nebo ponořením do dezinfekčního roztoku, s následným oplachem čistěnou vodou.

5.8 Gumové předměty (hadice, zástěry, podložky aj.)

Po umytí (viz odst. 5.6) se provede dezinfekce omytím nebo ponořením do dezinfekčního roztoku. Po expozici omýt vodou a osušit. Je-li třeba, sterilizují se předepsaným způsobem.

6. Čištěná voda

Každá lékárna musí být vybavena vhodným přístrojem na přípravu čištěné vody.

6.1 Přístroje k přípravě čištěné vody

Provozovatel nebo jeho odborný zástupce je povinen dbát na vyhovující technický stav přístroje na přípravu čištěné vody (technické prohlídky, údržby, čištění, včasná regenerace a obměna demineralizačních náplní ap.).

6.2 Příprava čištěné vody

Skleněné destilační přístroje k přípravě čištěné vody se jednou týdně sterilizují propařením podle pokynů výrobce. Přístroje pracující za normálních teplot se ošetřují dle pokynů výrobců.

Svodné pryžové hadice destilačních přístrojů, pokud jich musí být vůbec použito, se před každou destilací dezinfikují a pak se důkladně opláchnou čištěnou vodou.

6.3 Jímání a uchovávání čištěné vody

Pokud není čištěná voda jímána do zásobníku přístroje, používají se k jímání skleněné lahve se zabroušenou zátkou, maximálního objemu 10 litrů, určené jen pro tento účel a řádně označené. Lahve se před jímáním nejdříve vymyjí, vysuší a pak podrobí vyššímu stupni chemické dezinfekce. Nakonec se vypláchnou čerstvou čištěnou vodou (příp. se lahve po důkladném vymytí a osušení vysterilizují v horkovzdušném sterilizátoru).

Při jímání čištěné vody do zásobních lahví je nutno zabránit mikrobiální kontaminaci z okolí. Čištěná voda se připravuje v množství odpovídajícím spotřebě nejvýše jednodenní!

6.4 Plnění stojatek na čištěnou vodu a jejich čištění

Jako stojatek na čištěnou vodu k přípravě léčiv se používá skleněných lahví se zabroušenou zátkou, určených jen k tomuto účelu a řádně označených. Stojatky se denně vyprázdňují (zbytek vody vyleje), vymyjí se teplou vodou, osuší a podrobí se vyššímu stupni chemické dezinfekce. Pak se vypláchnou čerstvou čištěnou vodou, případně se sterilizují horkovzdušně.

7. Obalové materiály používané při sterilizaci

Obalový materiál je určen pro ochranu vysterilizovaných předmětů před sekundární kontaminací a poškozením. Předměty se do sterilizačních přístrojů vkládají v obalech schválených pro určitý způsob sterilizace. Sterilizační obaly se používají pro jedno použití (papír, papír – folie, netkané textilie) nebo pro opakované použití (dózy, bubny, kazety). Předměty jsou baleny do dvou obalů sterilizačního a jednotkového, případně ještě do transportních. Po otevření sterilizačního obalu je nutno spotřebovat materiál do 24 h. Jednorázové obaly se uzavírají zatavením schválenými tavičkami. Uzavírání Lukasterik sáčků kancelářskými svorkami je dosud dle vyhlášky č. 207/92 Sb. přípustné, expirační doba je pouze 4 týdny.

Možné způsoby sterilizace obalových materiálů v lékárně

PS HS expirační doba

buben + - 48 hod.

kazety, dózy, alobal - + 48 hod.

papírové sáčky + - zastavení, 3 měsíce

Papírová folie + - zastavení, 6 měsíců

netkaný textil + - používá se jako jednotkový obal do bubnů

(PS – parní sterilizace, HS – horkovzdušná sterilizace)

8. Odpady

Odstranění odpadů se provádí denně. Nebezpečný odpad se skladuje odděleně, řádně označen a likviduje se dle zákona o odpadech.

8. *Návod pro zpracování hygienického řádu lékárny*

Zdroj: ČLK [2]

Návod pro zpracování hygienického řádu lékárny

Obsah:		
1.	Úvod.....	2
2.	Mechanická očista.....	2
3.	Dezinfekce.....	2
3.1.	Fyzikální dezinfekce.....	3
3.2.	Chemická dezinfekce.....	3
3.3.	Zásady při provádění chemické dezinfekce.....	3
3.4.	Dezinfekce rukou.....	3
4.	Vyšší stupeň dezinfekce.....	3
5.	Sterilizace.....	4
5.1.	Dokumentace.....	4
5.2.	Způsoby používané při sterilizaci.....	4
5.2.1.	Sterilizace vlhkým teplem (sterilizace parou, zahřívání v autoklávu).....	5
5.2.2.	Sterilizace proudícím horkým vzduchem (horkovzdušná sterilizace).....	5
5.2.3.	Filtrace.....	5
5.2.4.	Aseptická příprava.....	5
5.2.5.	<i>Ostatní metody</i>	5
5.3.	Sterilizační zařízení.....	6
5.4.	Obalové materiály používané při sterilizaci.....	6
6.	Prostory v lékárně.....	6
6.1.	Sanitační program.....	6
6.2.	Čisté prostory.....	7
7.	Pracovníci.....	8
7.1.	Osobní hygiena.....	8
7.2.	Ochranné oděvy, prádlo, obuv, ochranné pomůcky aj.....	8
8.	Předměty (nádobí, náčiní, obalový materiál).....	9
8.1.	Skleněné nádobí a obaly (kádinky, baňky, tyčinky, lékovky).....	9
8.1.1.	Mytí.....	9
8.1.2.	Sušení a dezinfekce.....	9
8.1.3.	Sterilizace.....	9
8.2.	Zásobnice a stojatky pro uchovávání léčiv a pomocných látek.....	10
8.3.	Plastové nádobí a obaly.....	10
8.3.1.	PE-HD.....	10
8.3.2.	PP.....	10
8.3.3.	PVC.....	10
8.3.4.	PTFE (např. teflon, flexon).....	10
8.3.5.	Ostatní plastové a gumové pomůcky.....	10
8.3.6.	Uzávěry skleněných lékovek.....	11
8.4.	Kovové pomůcky a obaly (lžičky, kopistky, tuby).....	11
9.	Čištěná voda.....	11
9.1.	Přístroje k přípravě čištěné vody.....	11
9.2.	Příprava čištěné vody.....	11
9.3.	Jímání a uchovávání čištěné vody.....	11
9.3.1.	Použití kupované čištěné vody.....	11
9.4.	Plnění stojatek na čištěnou vodu a jejich čištění.....	12
9.5.	Kontrola jakosti vody.....	12
10.	Odpady.....	12
10.1.	Obecné zásady likvidace odpadů.....	12
10.2.	Druhy odpadů.....	12
11.	Závěr.....	13

1. Úvod

Vzorový hygienický řád lékárny vychází z požadavků platné legislativy a českého a evropského lékopisu. Má sloužit jako pomůcka ke zpracování vlastního hygienického a sanitačního programu, který musí být vypracován v každé lékárně. Jednotlivá oddělení lékárny s odbornými pracovišti, kde jsou připravovány sterilní léčivé přípravky (např. příprava očních přípravků, vaků all-in-one, příprava cytostatik) musí mít zpracován samostatný hygienický řád, který je přílohou hygienického řádu lékárny.

Při jakýchkoliv změnách pracovních podmínek lékárny je nutno sanitační program aktualizovat s přihlédnutím k novým okolnostem a poznatkům.

V každé lékárně péče musí být určena osoba, která odpovídá za dodržování sanitačního programu v plném rozsahu, může to být odborný zástupce nebo kterýkoliv lékárník nebo farmaceutický asistent jím pověřený.

Pracovníci provádějící úklid podle tohoto řádu musí mít kvalifikaci "sanitář pro zařízení lékárenské péče", nebo, pokud tuto kvalifikaci nespĺňují, musí provozovatel lékárenského zařízení prokazatelně zajistit vstupní proškolení v hygienickém minimu a periodické roční ověření znalostí hygienického režimu. Školení provádí odborný zástupce lékárny, jím pověřený lékárník nebo farmaceutický asistent, případně jiná pověřená osoba s odpovídajícím vzděláním.

Přístup na pracoviště lékárny mají pouze vlastní zaměstnanci. Vstup cizím osobám je dovolen pouze do vyhrazených prostor. Kontrolní orgány se musí při své činnosti v lékárně řídit jeho hygienickým režimem.

Lékařský předpis (recept a žádanka) je považován za kontaminovaný materiál a manipulace s ním musí být omezena jen do vyhrazených prostor. Obdobně je nutno zacházet s veškerými dodávkami materiálu, s poštovními zásilkami a penězi.

2. Mechanická očista

Mechanická očista je soubor postupů, které odstraňují nečistoty a snižují počet mikroorganismů.

Čistící prostředky (případně čisticí prostředky s dezinfekčním účinkem) se aplikují buď ručně nebo pomocí mycích a čistících strojů. Všechny pomůcky a přístroje se udržují v čistotě. Úklidové prostředky se po použití dezinfikují a suší. Pokožka (zejména ruce) se čistí teplou vodou a mýdlem, po osušení (nejlépe papírovým ručníkem) se ošetří ochranným krémem.

Čistící stroje (případně jiná zařízení) se používají podle návodu výrobce.

3. Dezinfekce

Dezinfekce se rozumí soubor opatření zneškodňujících mikroorganismy pomocí fyzikálních, chemických nebo kombinovaných postupů, které mají za cíl přerušit cestu nákazy od zdroje k vnímavému jedinci. V lékárnách se používá chemická a fyzikální dezinfekce. Při dezinfekci je nutné brát v úvahu účinnost zvoleného postupu a spektrum dezinfekční účinnosti zvoleného přípravku.

Kontrola dezinfekce prováděná otisky nebo stěry se neprovádí pravidelně, ale v případě pochybností o účinnosti dezinfekčního postupu nebo v případě neočekávané krizové situace je možno k ní přistoupit.

Dezinfekci provádějí pracovníci, kteří absolvovali školení a mají tyto úkoly v pracovní náplni. *Správnou kvalifikací pro tuto činnost je sanitář pro zařízení lékárenské péče. Pokud tyto práce provádí uklízečka, je povinností provozovatele lékárenského zařízení zajistit prokazatelně její vstupní proškolení a periodické roční ověřování znalostí tohoto řádu.*

3.1. Fyzikální dezinfekce

Fyzikální dezinfekce se provádí některým z následujících způsobů:

- Var za atmosférického tlaku po dobu nejméně 30 minut
- Var v přetlakových nádobách po dobu nejméně 20 minut
- Zahřívání v horkovzdušné sušárně při teplotě vyšší než 90°C
- UV záření o vlnové délce 253,7 nm až 264 nm (u zářivek je třeba sledovat počty provozních hodin)
- Žihání, spalování, filtrace

3.2. Chemická dezinfekce

Provádí se roztoky dezinfekčních prostředků při stanovené koncentraci a expozici. Při dezinfekci se zachovává dvouetapový postup:

- mechanická očista (mytí)
- vlastní dezinfekce

Obě etapy lze spojit při použití dezinfekčních prostředků s mycími a čistícími vlastnostmi, nebo použitím dezinfekčních roztoků s přísadou saponátů.

Při přípravě dezinfekčních roztoků se vychází z toho, že jejich názvy jsou slovní známky a přípravky se považují za 100%ní.

3.3. Zásady při provádění chemické dezinfekce

Používat lze pouze přípravky a postupy schválené MZ ČR, pouze v souladu s pokyny výrobce (způsob použití, ředění, expozice).

Při práci s dezinfekčními prostředky je nutné dodržovat zásady ochrany zdraví a používat ochranné pomůcky, například rukavice. Pracovníci jsou poučeni o zásadách první pomoci.

Při provádění dezinfekce je nutné respektovat zásadu střídání dezinfekčních prostředků s různými účinnými látkami k zabránění možného vzniku rezistence mikrobu vůči látkám dlouhodobě používaným. Látky se střídají přibližně po jednom měsíci, lze je střídát vždy při otevření nového balení.

Dezinfekční roztoky se připravují pečlivým odměřením dávek příslušného dezinfekčního prostředku do vody a to co nejkratší dobu před použitím. Teplota použité vody závisí na druhu dezinfekčního prostředku, většinou se používá voda studená.

3.4. Dezinfekce rukou

Ruce je třeba mýt a dezinfikovat vždy před zahájením a po skončení přípravy léčivých přípravků, před a po jídle, po manipulaci s penězi a lékařskými předpisy.

K dezinfekci rukou se používají zejména dezinfekční přípravky na bázi alkoholu. Hygienická dezinfekce je tak zajištěna obvykle již po 30 vteřinovém působení (*ale vždy je třeba postupovat v souladu s pokyny výrobce dezinfekčního přípravku*)

4. Vyšší stupeň dezinfekce

Tento postup je určen pro ty zdravotnické prostředky, pomůcky a obalový materiál, který nemůže být běžně dostupnými metodami sterilizován. Vyšší stupeň dezinfekce zajišťuje usmrcení bakterií, hub, virů i spor.

Před vyšším stupněm dezinfekce se předměty očistí a osuší.

Do roztoků určených pro vyšší stupeň dezinfekce se ponoří suché a čisté předměty tak, aby byly naplněny i jejich duté součásti. Dezinfekční roztok se nechá působit předepsanou dobu (viz pokyny výrobce). Po vyjmutí předmětů je nutný oplach vodou k odstranění reziduí dezinfekčního prostředku.

Je vhodné ukládat dezinfekční roztoky pro vyšší stupeň dezinfekce do uzavřených nádob (zejména kvůli ochraně zdraví pracovníků). Tyto nádoby musí být označeny dobou jejich přípravy, protože použitelnost těchto roztoků bývá i několik dní (*je třeba postupovat podle pokynů výrobce*).

Expirační doba takto vystерilizovaných pomůcek a prostředků je krátká. Obvykle jsou určeny k okamžitému použití, nebo se krátkodobě skladují kryté sterilní rouškou v uzavřených kazetách nebo skříních.

5. Sterilizace

Sterilizace je proces, který zabezpečuje usmrcení všech životaschopných mikroorganismů. Cílem těchto postupů je zajistit hladinu sterilizační jistoty 10^{-6} , která značí pravděpodobnost existence výskytu nejvýše jednoho životaschopného mikroorganismu v 1×10^6 položek konečného léčivého přípravku.

Nedílnou součástí sterilizace je předsterilizační příprava, kontrola sterilizačního procesu a sterilizovaného materiálu, kontrola účinnosti sterilizace nebiologickými, případně i biologickými indikátory (záleží na druhu sterilizace), případně monitorování a záznam nastavených parametrů sterilizace registračními přístroji zabudovanými ve sterilizátoru (záleží na druhu sterilizátoru používaného v lékárně).

Předsterilizační příprava sestává z důkladně provedené mechanické očisty (mytí), oplachu čističnou vodou, osušení a zabalení sterilizovaného předmětu.

Aby sterilizace byla účinná, musí být požadovaným podmínkám sterilizačního působení podroben rovnoměrně veškerý sterilizovaný materiál.

Doba použitelnosti po sterilizaci je závislá na způsobu sterilizace a na tom, jaký obal byl při sterilizaci použit.

5.1. Dokumentace

Dokumentace spočívá v záznamu o datu každé sterilizace, o sterilizačních parametrech, o druhu sterilizovaného materiálu (přípravku), o jménu a podpisu osoby, která sterilizaci provedla (tyto údaje mohou být doloženy například záznamem v sterilizačním deníku) a vyhodnoceným chemickým testem sterilizace (způsob dokumentace je třeba v hygienickém řádu konkrétní lékárny upřesnit).

Záznamy monitorování sterilizačních přístrojů a kontrolní výsledky testů účinnosti sterilizace se archivují (nejméně 5 let). Dokumentace musí umožňovat zpětnou kontrolu každého sterilizačního cyklu.

Pravidelně se provádí také kontrola účinnosti sterilizačních přístrojů. Je třeba ji provádět vždy u nového přístroje, po opravě, při každé pochybnosti o účinnosti přístroje a po každých proběhlých 200 sterilizačních cyklech, nejméně však 1x ročně. Sterilizační zařízení jsou kritická zařízení a je proto nutné, aby byla stále udržována v dobrém technickém stavu. Cílem pravidelné preventivní údržby je zajistit standardní provoz sterilizačního zařízení bez poruch a odchylek procesu.

Tuto činnost je možno domluvit u smluvního zařízení, hygienické stanice, dodavatele sterilizačního přístroje, v hygienickém řádu je třeba uvést, jak je servis zajištěn.

Zvolený způsob sterilizace nesmí nepříznivě ovlivnit jakost sterilizované látky, předmětu či léčivého přípravku. Sterilizace léčivých přípravků se řídí technologickými předpisy a platným lékopisem, sterilizace obalového materiálu, nástrojů a pomůcek se řídí vyhláškou č. 195/2005 Sb.

Sterilizaci provádějí pouze pověřené osoby, které to mají uvedeno v náplni práce.

5.2. Způsoby používané při sterilizaci

Při sterilizaci léčiv se vždy upřednostňuje postup uvedený v lékopisu nebo ve vyhlášce 195/2005 Sb. Modifikace nebo kombinace těchto metod se může použít za předpokladu, že zvolený postup se validuje jak s ohledem na jeho účinnost, tak i na neporušenost léčivého přípravku, včetně jeho obalu.

Do hygienického řádu lékárny je třeba uvést skutečně používané způsoby sterilizace a používané přístroje.

5.2.1. Sterilizace vlhkým teplem (sterilizace parou, zahřívání v autoklávu)

Sterilizaci nasycenou párou pod tlakem je třeba dát přednost všude, kde je to možné.

teplota	sterilizační expozice	zdroj informace
121°C	15 min.	Evropský a Český lékopis
121°C	20 min.	Vyhl. č. 195/2005 Sb.
134°C	10 min.	Vyhl. č. 195/2005 Sb.

Sterilizační expozice se počítá od dosažení požadovaného tlaku a teploty do zastavení přívodu páry do sterilizačního prostoru. Po uplynutí sterilizační expozice se uzavře přívod páry a nastává doba sušení.

Předměty určené ke sterilizaci (jiné než konečné výrobky ve vzduchotěsně uzavřených obalech) mají být zabaleny do materiálu, který umožňuje odstranění vzduchu a vstup páry, ale zabraňuje následné kontaminaci po sterilizaci. Všechny části náplně mají být v kontaktu se sterilizačním médiem při požadované teplotě po požadovanou dobu.

5.2.2. Sterilizace proudícím horkým vzduchem (horkovzdušná sterilizace)

Tato sterilizace se provádí v horkovzdušných sterilizátorech vybavených nucenou cirkulací vzduchu. Sterilizační expozice se počítá od doby dosažení sterilizační teploty. U přístrojů bez nucené cirkulace vzduchu je potřeba sterilizační expozici zdvojnásobit.

teplota	sterilizační expozice	zdroj informace
160°C	60 min.	Vyhl. č. 195/2005 Sb.
170°C	30 min.	Vyhl. č. 195/2005 Sb.
180°C	20 min.	Vyhl. č. 195/2005 Sb.

Teploty do 160°C lze použít pouze pro sušení nebo až po řádné a zdokumentované validaci procesu.

Horkovzdušný sterilizátor se po skončení sterilizačního cyklu otevírá až po zchlazení alespoň na 80°C.

5.2.3. Filtrace

Látky a přípravky, které se nemohou sterilizovat v konečných obalech, se mohou podrobit filtračnímu postupu. Samotná filtrace není považována za dostatečnou metodu, je-li možná sterilizace v konečných obalech.

Roztoky se filtrují membránovými filtry zadržujícími bakterie o velikosti pórů maximálně 0,22 µm, a to do předem vysterilizovaných nádob.

Nutno použít podmínky a zařízení určených k zábraně mikrobiální kontaminace (např. laminární box).

5.2.4. Aseptická příprava

Cílem aseptického postupu je udržet sterilitu přípravku složeného ze součástí, z nichž každá byla sterilizována některou z výše uvedených metod. Toho se dosáhne použitím podmínek a zařízení určených k zábraně mikrobiální kontaminace.

5.2.5. Ostatní metody

Pokud lékárna používá jiné metody sterilizace dle vyhlášky 195/2005 Sb., uveďte je v provozním řádu.

5.3. Sterilizační zařízení

Každá lékárna, která se zabývá přípravou nebo adjustací léčiv, musí být vybavená vhodným sterilizačním zařízením, periodicky kontrolovaným.

Při sterilizaci se musí přesně dodržovat pokyny výrobce sterilizačního zařízení, ustanovení lékopisu a vyhlášky 195/2005 Sb.

5.4. Obalové materiály používané při sterilizaci

Obalový materiál je určen pro ochranu vsterilizovaných předmětů před sekundární kontaminací a poškozením. Předměty se do sterilizačních přístrojů vkládají v obalech schválených pro určitý způsob sterilizace. Sterilizační obaly se používají pro jedno použití (papír, papír – folie, netkané textilie) nebo pro opakované použití (dózy, kazety). Předměty jsou baleny do dvou obalů, sterilizačního a jednotkového, případně ještě do transportních. Po otevření sterilizačního obalu je nutno spotřebovat materiál do 24 hod.

Vsterilizovaný materiál se označuje datem sterilizace, datem expirace a parafou pracovníka odpovědného za sterilizaci.

Druhy používaných obalových materiálů pro přípravu sterilních pomůcek a doba jejich použitelnosti.

(v hygienickém řádu uvede lékárna jen ty obaly, které skutečně používá)

obaly	PS	HS	expirační doba
kazeta	–	+	48 hod., je-li obal chráněný, 24 hod, je-li volně ložený
papír	+	–	12 týdnů, je-li obal chráněný, 6 dnů, je-li volně ložený
papír-folie	+	–	12 týdnů, je-li obal chráněný, 6 dnů, je-li volně ložený
dvojitý obal			6 měsíců, je-li obal chráněný, 12 týdnů, je-li volně ložený
dvojitý a skladovací obal			1 rok

(PS – parní sterilizace, HS – horkovzdušná sterilizace)

Poznámka – bubny již nelze používat jako primární obal sterilního materiálu. Lze je použít maximálně jako skladovací obal vsterilizovaného materiálu, který je zabalen v jiném obalu.

Obal se považuje za chráněný, pokud je uložen například ve skříni nebo v zásuvce.

Jiné druhy obalového materiálu je možno používat v souladu s vyhláškou 195/2005 Sb., ale je třeba do hygienického řádu uvést druh obalu a expirace.

6. Prostory v lékárně

6.1. Sanitační program

V sanitačním programu musí být uveden plán s rozpisem všech úklidových prací, časových intervalů, používaných dezinfekčních prostředků a osob odpovědných za úklid.

Sanitační program je třeba vytvořit pro každou místnost lékárny za dodržení těchto zásad:

a) Podlahy všech místností včetně chodeb a spojovacích komunikací se uklízejí denně. Myjí se teplou vodou s detergenty. Pokud se k mechanické očištění používají anionaktivní detergenty (většina tuhých mýdel i saponátů), nesmí se bez důkladného oplachu vodou provádět dezinfekce přípravky založenými na bázi kationaktivních

láték, protože by se jejich účinnost zrušila. Dezinfikují se podle sanitačního řádu jednotlivých místností lékárny za dodržení zásady, že v místnostech, kde se připravují léčivé přípravky, a v dalších exponovaných místnostech (toalety, čekárna pacientů) se dezinfikují denně, v ostatních místnostech (sklad pomocného materiálu, kancelář) minimálně jedenkrát týdně. Dezinfekční roztok se ředí podle pokynů výrobce, nechá působit uvedenou dobu nebo do zaschnutí. Podlahy je možno mýt dezinfekčními prostředky s mycím účinkem. Spektrum účinnosti zvoleného prostředku musí zahrnovat bakterie, houby a viry.

b) Stěny a stropy v místnostech, kde se připravují léčivé přípravky, se 1x ročně malují. V ostatních prostorách lékárny se maluje minimálně 1x za 2 roky.

c) Nábytek (včetně dveří, zárubní a obkladů stěn) se 1x týdně omyje teplou vodou s detergenty. V místnostech, kde se připravují léčivé přípravky, se dezinfikuje 1x týdně, v ostatních prostorách se dezinfikují 1x měsíčně.

d) Exponovaná místa (například kliky dveří, vodovodní kohoutky, pracovní stoly a desky, "tára") se denně omyjí a dezinfikují.

e) Tělesa ústředního topení se 1x týdně omyjí teplou vodou s detergenty.

f) U všech druhů vah se pravidelně provádí povrchová očista. Každý pracovník používající váhy dbá na jejich čistotu a při znečištění je ihned otře nebo omyje. Mimo to se váhy používané pro přípravu léčiv 1x denně dezinfikují otěrem nebo postřikem za použití dezinfekčního prostředku, který nekoroduje kovy.

g) Všechna umyvadla, dřezy (i vany) se denně myjí a dezinfikují. Na záchodech se denně provádí úklid a dezinfekce sedátek a stahovadel, případně i skříněk na papír.

h) Chladničky a mrazničky se nechají odmrazit dle potřeby a pokynů výrobce a dezinfikují se roztokem minimálně korodujícím kovy.

i) Koše na odpadky se denně vyprazdňují a omývají se vně i zevnitř dezinfekčním roztokem.

j) Koberce se zásadně nenacházejí v místnostech, kde se zachází s léčivými přípravky, jsou pouze v místnostech pomocných a administrativních. 1x týdně se vyklepávají nebo vysávají.

k) Úklidové a mycí prostředky (např. hadry, kbelíky, lopatky) se po provedení úklidu dobře vymáčhají ve vodě nebo opláchnou a pak se usuší.

l) Počítače a telefony se 1x týdně opatrně otrou dezinfekčním roztokem. Klávesnice se opatrně vyklepe nebo vysaje.

6.2. Čisté prostory

Čisté prostory v lékárně jsou zařazeny do tříd čistoty podle počtu částic v m³ za klidu i jejich limity za provozu:

Klasifikace pro jednotlivé třídy podle počtu částic

Třída	Maximální přípustný počet částic/m ³ o velikosti rovné nebo větší			
	Za klidu		Za provozu	
	0,5 μm	5 μm	0,5 μm	5 μm
A	3 500	0	3 500	0
B	3 500	0	350 000	2 000
C	350 000	2 000	3 500 000	20 000

D	3 500 000	20 000	nedefinován	nedefinován
---	-----------	--------	-------------	-------------

Nejčastěji používaným prostředím- třídy A je laminární box umístěný v přípravně (třída čistoty D). Používá se pouze pro přípravu sterilních léčivých přípravků s protimikrobní přísadou (oční přípravky).

Pro přípravu sterilních léčivých přípravků bez protimikrobní přísady (parenterální přípravky, oční přípravky bez protimikrobní přísady) musí být laminární box umístěn v prostoru s třídou čistoty C.

Pro každou místnost je třeba zpracovat sanitální režim s přihlédnutím k deklarované třídě čistoty, to vše za dodržení těchto zásad:

- a) Podlahy všech místností včetně chodeb a spojovacích komunikací se uklízají denně. Myjí se teplou vodou s potřebným množstvím detergentu a následně se dezinfikují. Spektrum účinnosti zvoleného prostředku musí zahrnovat bakterie, houby, viry (včetně malých neoblených virů) a mykobakteria.
- b) Stěny a stropy jsou omyvatelné, omývají se 1x týdně a následně se dezinfikují. Je možno používat dezinfekční prostředek s mycím účinkem. Stejným způsobem se čistí regály v čistých prostorech, pokud tam jsou umístěny.
- c) Úklidové prostředky jsou určeny pouze pro tyto prostory a nepoužívají se v jiných částech lékárny
- d) Laminární box je pravidelně validován na místě. Součástí protokolu jsou všechny kritéria uvedená v pokynu SÚKLu LEK-7 a doba platnosti kvalifikačního protokolu. Laminární box se dezinfikuje před každým použitím.

7. Pracovníci

7.1. Osobní hygiena

Všichni pracovníci v zařízeních lékárenské péče (dále jen "pracovníci") jsou povinni dodržovat provozovatelem nebo odborným zástupcem stanovené zásady osobní hygieny pracovníků ve zdravotnických zařízeních, včetně povinnosti podrobovat se pravidelným preventivním lékařským prohlídkám.

Všichni pracovníci jsou povinni dbát zejména na časté mytí rukou v průběhu pracovní směny teplou vodou a vhodným detergenčním prostředkem. Mytí rukou je povinné po ukončení prací, při nichž může dojít k přenosu kontaminace (např. manipulace s penězi ap.).

Oděrky jsou pracovníci povinni, pokud jim zcela nebrání v práci, krýt náplastí nebo obvazem. Při výskytu průjmového onemocnění je pracovník povinen sdělit ihned tuto okolnost nadřízenému vedoucímu pracovníkovi.

Kouřit není na pracovišti dovoleno, jíst a pít se smí pouze ve vyhrazených prostorech. *V hygienickém řádu lékárny je třeba tyto prostory uvést konkrétně.*

Při přípravě léčiv, která neobsahují konzervační přísady a u nichž může dojít k pomnožení mikroorganismů se doporučuje předem provést dezinfekci rukou.

7.2. Ochranné oděvy, prádlo, obuv, ochranné pomůcky aj.

Vybavení pracovníků ochrannými oděvy je takové, aby mohly být splněny požadavky na předepsanou četnost obměn. *V hygienickém řádu lékárny je třeba uvést konkrétně, kolik má který zaměstnanec lékárny ochranných oděvů.*

Pro obměny jednotlivých druhů pracovních oděvů a prádla je třeba dodržovat tyto termíny (při mimořádném znečištění se provede obměna ihned):

druh prádla	frekvence obměny za čisté
pracovní plášť	1 - 2x týdně
košile	1 - 2x týdně
kalhoty	1 - 2x týdně
utěrky	1 - 2x denně
ručníky	na exponovaných místech se používají jednorázové papírové ručníky nebo elektrické vysoušeče, na ostatních místech se ručníky obměňují 1 - 2x denně
ložní prádlo	každý pracovník konající pohotovostní lékařskou službu má vlastní soupravu; výměna za čistou se provádí nejpozději po osmém použití. <i>(uvádí se pouze v hygienickém řádu lékáren, které slouží pohotovostní službu, alternativou může být výměna ložního prádla po každém použití – pak nemusí mít každý pracovník vlastní soupravu)</i>

Všichni pracovníci v zařízeních lékařské služby jsou povinni používat při práci předepsaný ochranný oděv včetně pracovní obuvi. Ochranný oděv a obuv se doporučuje uchovávat odděleně od osobního oblečení. V ochranných pracovních oděvech a obuvi je zakázáno chodit mimo budovu lékárny.

8. Předměty (nádobí, náčiní, obalový materiál)

8.1. Skleněné nádoby a obaly (kádinky, baňky, tyčinky, lékovky)

8.1.1. Mytí

Před mytím se vždy provádí mechanická očista, tj. odstranění podstatné části hrubého znečištění, mastného podílu apod. Nádobí a sklo se myjí odděleně. Zvlášť se přitom myje nádobí mastné a značně znečištěné a nádoby (obaly) od léčiv.

Ruční mytí se provádí v teplém roztoku detergentu potřebné koncentrace. Po umytí se provede důkladný oplach teplou vodou a vodou čišťenou. Strojní mytí se provádí podle návodů výrobce mycího zařízení.

Nové skleněné lékovky se namočí na 1 hodinu do teplého roztoku vhodného detergentu. Potom se provede mechanické mytí strojně nebo ručně a lékovky se několikrát vypláchnou teplou vodou a nakonec čišťenou vodou.

Vracené použité lékovky se myjí odděleně od nových. Nejdříve se ponoří do dezinfekčního roztoku (koncentrace se zvolí dle druhu a pokynů výrobce a stupně znečištění lékovek). Potom se opět provede mytí strojně nebo ručně, lékovky se několikrát vypláchnou pitnou vodou a nakonec čišťenou vodou.

Skleněné nádoby se myje také samostatně stejným způsobem jako použité lékovky.

8.1.2. Sušení a dezinfekce

Umyté lékovky a skleněné nádoby se suší v horkovzdušném sterilizátoru při teplotě sterilizace (160°C až 180°C).

8.1.3. Sterilizace

Jeli-li třeba připravit sterilní skleněné nádoby nebo lékovky, zabalí se ihned po vysušení do sterilizačních obalů (viz kapitola 5.4) a pak se sterilizují, obvykle horkovzdušně (viz kapitola 0).

8.2. Zásobnice a stojatky pro uchovávání léčiv a pomocných látek

Po vyprázdnění (před dalším naplněním) se důkladně vymyjí (podle charakteru léčiva a podle materiálu, ze kterého jsou vyrobeny) a po vypláchnutí čišťenou vodou se osuší a ihned sterilizují.

Upřednostňují se jednorázové obaly a uchovávání léčiv a pomocných léčiv v originálních obalech, ve kterých byly zakoupeny.

8.3. Plastové nádobí a obaly

8.3.1. PE-HD

Tento materiál vydrží krátkodobě teplotu 100°C, dlouhodobě 90°C. Proto není možná horkovzdušná ani parní sterilizace. Z tohoto materiálu jsou vyrobené kapací lahvičky „bralen“.

Předměty z tohoto materiálu se myjí v teplém roztoku vhodného detergentu ručně po dobu nejméně 30 minut nebo v myčce, pak se několikrát opláchnou pitnou vodou a provede se vyšší stupeň dezinfekce (viz kapitola 4) s následným opláchnem čišťenou vodou nebo sterilizace jiného typu než horkovzdušná a parní.

Případně lze použít lékovky balené a sterilizované jednotlivě v obalu zajišťujícím sterilitu. – uvést skutečně používaný způsob přípravy sterilních lékovek.

8.3.2. PP

Tento materiál vydrží krátkodobě teplotu 140°C, dlouhodobě 100°C. Proto není možná horkovzdušná sterilizace. Z tohoto materiálu jsou kapací vložky do lahviček „bralen“, některé kelímky na masti, uzávěry lékovek.

Předměty z tohoto materiálu se myjí v teplém roztoku vhodného detergentu ručně po dobu nejméně 30 minut nebo v myčce, pak se několikrát opláchnou pitnou vodou, provede se vyšší stupeň dezinfekce a nakonec se opláchnou čišťenou vodou.

Pokud je třeba připravit tyto předměty a obaly sterilní, použijí se metody parní sterilizace.

8.3.3. PVC

Tento materiál vydrží krátkodobě teplotu 70°C, dlouhodobě jen 60°C. Proto není možná horkovzdušná ani parní sterilizace.

Předměty z tohoto materiálu se myjí v teplém roztoku vhodného detergentu po dobu nejméně 30 minut, pak se několikrát opláchnou pitnou vodou, provede se vyšší stupeň dezinfekce a nakonec se opláchnou čišťenou vodou.

8.3.4. PTFE (např. teflon, flexon)

Tento materiál vydrží krátkodobě teplotu 300°C, dlouhodobě 250°C.

Předměty z tohoto materiálu se myjí v teplém roztoku vhodného detergentu po dobu nejméně 30 minut, pak se několikrát opláchnou pitnou vodou a nakonec se opláchnou čišťenou vodou. Suší se v horkovzdušném sterilizátoru při teplotě sterilizace nebo lze použít sterilizaci parou.

Pokud je třeba připravit tyto předměty a obaly sterilní, použijí se metody parní, případně horkovzdušné sterilizace (viz kapitoly 5.2.1 a 5.2.2)

8.3.5. Ostatní plastové a gumové pomůcky

Je třeba vždy postupovat podle pokynů výrobce.

Většina používaných umělých hmot nesnese teplotu vyšší než 120°C. Silikon je odolný i při teplotách nad 200°C, zejména, je-li vulkanizován. Takovéto pomůcky (zejména hadice) je možno sterilizovat parou.

8.3.6. Uzávěry skleněných lékovek

Myjí se rozdělené na jednotlivé díly (je třeba vyjmout těsnicí vložky). Umyjí se v roztoku teplé vody s detergentem, (ručně nebo v myčce), oplachují v pitné a čištěné vodě suší se při teplotě 60°C po dobu 1 hodiny a pak se případně dezinfikují vyšším stupněm dezinfekce nebo sterilizují.

Časový harmonogram mytí a sušení je třeba upravit tak, aby na sebe navazovalo mytí lékovek a uzávěrů. Umyté a usušené lékovky pro léčivé přípravky u nichž není požadována sterilita se uzavřou a takto jsou použitelné 30 dní. Označí se datem expirace.

8.4. Kovové pomůcky a obaly (lžičky, kopistky, tuby)

Při mytí, dezinfekci, sterilizaci (event. sušení při sterilizační teplotě) a uchování dalších potřebných obalů na léčiva se postupuje obdobnými způsoby jak je uvedeno v předcházejících kapitolách, se zřetelem na jejich charakter, vlastnosti a použití.

Lžičky a kopistky se čistí a myjí po použití. Uchovávají se v uzavřených nádobách.

9. Čištěná voda

9.1. Přístroje k přípravě čištěné vody

Každá lékárna musí být vybavena vhodným přístrojem na přípravu čištěné vody. Provozovatel nebo jeho odborný zástupce je povinen dbát na vyhovující technický stav přístroje na přípravu čištěné vody (technické prohlídky, údržby, čištění, včasná regenerace a obměna demineralizačních náplní ap.).

9.2. Příprava čištěné vody

Skleněné destilační přístroje k přípravě čištěné vody se jednou týdně sterilizují propařením podle pokynů výrobce. Přístroje pracující za normálních teplot se ošetřují dle pokynů výrobců.

Svodné pryžové hadice destilačních přístrojů, pokud jich musí být vůbec použito, se před každou destilací dezinfikují (nebo sterilizují) a pak se důkladně opláchnou čištěnou vodou. Postupuje se podle pokynů výrobce.

9.3. Jímání a uchování čištěné vody

Pokud není čištěná voda jímána do zásobníku přístroje, používají se k jímání skleněné lahve se zabroušenou zátkou, maximálního objemu 10 litrů, určené jen pro tento účel a řádně označené. Lahve se před jímáním nejdříve vymyjí, vypláchnou pitnou vodou, podrobí vyššímu stupni chemické dezinfekce (viz. kapitola 4). Nakonec se vypláchnou čerstvou čištěnou vodou (alternativou je lahve po důkladném vymytí a osušení vysterilizují v horkovzdušném sterilizátoru).

Při jímání čištěné vody do zásobních lahví je nutno zabránit mikrobiální kontaminaci z okolí.

Čištěnou vodu lze pro přípravu použít maximálně po dobu 24 hodin od její přípravy, není-li na zásobní lahvi označen čas přípravy, používá se do konce toho dne, kdy byla připravena.

9.3.1. Použití kupované čištěné vody

Pokud lékárna čištěnou vodu kupuje jako obchodní zboží, platí pro její skladování a použití pravidla uvedená v bodu 9.3. Otevřené balení lze použít nejdéle 24 hodin od okamžiku, kdy bylo načato. Pokud na balení není uvedena hodina otevření, použije se do konce dne, kdy bylo balení načato.

9.4. Plnění stojatek na čištěnou vodu a jejich čištění

Jako stojatek na čištěnou vodu k přípravě léčiv se používá skleněných lahví se zabroušenou zátkou, určených jen k tomuto účelu a řádně označených. Stojatky se denně vyprázdňují (zbytek vody vylíje), vymyjí se teplou vodou, osuší a buď se podrobí se vyššímu stupni chemické dezinfekce s následným oplachem čištěnou vodou nebo se suší při teplotě sterilizace.

9.5. Kontrola jakosti vody

2x ročně se provádí zkouška na mikrobiální nezávadnost čištěné vody. 1x měsíčně se provádí zkoušky na fyzikálně-chemickou kvalitu čištěné vody. *Lékárna zkoušky provádí buď sama nebo do hygienického řádu uvede, jak je má zajištěny.*

10. Odpady

10.1. Obecné zásady likvidace odpadů

Nebezpečný odpad se skladuje odděleně, řádně označen a likviduje se dle zákona o odpadech. Likvidaci zajišťuje odborná firma, která k tomu má certifikaci.

Do laboratorních výlevků se smějí vylévat jen dostatečně naředěná (nejméně 1:10) a s vodou dokonale mísitelná rozpouštědla (např. ethanol) v množství do 0,5 litru (jednorázově) a vodné roztoky kyselin a hydroxidů (naředěné nejméně 1:30). Rozpouštědla, která se s vodou dokonale nemísí, látky toxické a vysoce toxické, nenáředěné kyseliny a hydroxidy a také látky, které s vodou, kyselinami nebo hydroxidy uvolňují toxické nebo dráždivé plyny, se do potrubí vylévat nesmějí. Do hygienických zařízení (klozetové mísy, umyvadla) je zakázáno vylévat nebo sypat chemikálie i jejich roztoky. Do nádob na odpadky se nesmějí vyhazovat látky, které mohou způsobit požár nebo samovznícení.

10.2. Druhy odpadů

Lékárna může produkovat tyto odpady:

kód odpadu	druh odpadu	kategorie odpadu	způsob uložení a likvidace
15 01 01	- papírové a lepenkové obaly	O	druhotná surovina – ukládá se do papírové krabice nebo kartonu a vozí se do sběrného kontejneru nebo do sběrných surovin
15 01 07	- skleněné obaly	O	druhotná surovina – v lékárně se ukládají do speciální nádoby a nosí se do sběrného kontejneru, který je umístěn... <i>(doplnit podle konkrétní situace)</i>
20 03 01	- směsný komunální odpad	O	ukládá se v místnosti v odpadkových koších; odstranění z místnosti se provádí denně (do popelnice, která je umístěná... <i>doplnit</i>)
18 01 08 18 01 19	- nepoužitelná cytostatika - jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 18 01 08	N	tento nebezpečný odpad je ukládán samostatně, je řádně označen a jeho likvidaci zajišťuje specializovaná firma
16 05 07 16 05 08 18 01 06	- vyřazené anorganické chemikálie - vyřazené organické chemikálie - chemikálie, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky	N	uchovávají se samostatně, řádně označené, likvidaci zajišťuje specializovaná firma
20 01 21	- zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	dtto
16 02 13	- vyřazená zařízení obsahující nebezpečné složky (televizory)	N	dtto

Pokud lékárna produkuje i jiný typ odpadu, uvede do hygienického řádu konkrétně způsob uložení a likvidace.

Kromě toho lékárna sbírá nepoužitelné léky vrácené pacienty. Tyto léky jsou uloženy odděleně, mimo skladovací prostory obchodního zboží (*doplnit kde přesně*) a jsou označeny vhodným nápisem, například „vrácené léky k likvidaci“.

11. Závěr

Seznam osob, které byly s hygienickým řádem seznámeny, datum a jejich podpis.

9. Žádost o vydání osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny

Zdroj: SÚKL [29]

STÁTNÍ ÚSTAV PRO KONTROLU LÉČIV

Šrobárova 48, 100 41 PRAHA 10
tel. 272 185 111, fax 271 732 377, e-mail: sukl@sukl.cz

ŽÁDOST
O VYDÁNÍ OSVĚDČENÍ O VĚCNÉM A TECHNICKÉM VYBAVENÍ LÉKÁRNY

Název (Obchodní firma žadatele, u fyzické osoby jméno a příjmení)	
Adresa žadatele - adresa sídla, žádá-li právnická osoba nebo adresa místa trvalého pobytu, žádá-li fyzická osoba	
Identifikační číslo (IČ)	
Statutární zástupce žadatele - jméno, příjmení, místo trvalého pobytu	
Kontaktní údaje žadatele – telefon, fax, E-mail	
Místo provozování lékárny – název a adresa lékárny	
Důvod žádosti (zaškrtněte)	☐ Lékárna zřízená v nových prostorách ☐ Lékárna zřízená v prostorách již dříve povolené lékárny ☐ Zřízení odločeného oddělení výdeje léčiv a prostředků ZT ☐ Změna rozsahu činnosti lékárny ☐ Změna technického a věcného vybavení lékárny ☐ Jiný – uveďte:
Přílohy k žádosti - zaškrtněte přílohy předkládané společně s tímto formulářem	
a) výpis z obch. rejstříku či živnosten. oprávnění, popř. zřizovací listina či statut vydaný orgánem státní správy	☐
b) doklad o právu užívat prostory lékárny, popř. kopie kolaudačního rozhodnutí či obdobného dokladu	☐
c) dotazník k žádosti o vydání osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny	☐
d) doklad o provedení úhrady nákladů podle pokynu SÚKL UST-29 (§ 65 zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů) – kódy žádosti L-002, L-003, L-004	☐
e) souhlas ke zpracování osobních údajů	☐
f) jiné – uveďte	☐

Prohlašuji, že údaje v žádosti a přiložené dokumentaci jsou pravdivé.

Datum:

Podpis žadatele (u právnické osoby statutárního zástupce)
Jméno, příjmení:

F-LEK-001-01/ 02.02.2007

10. Dotazník k žádosti o vydání Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny

Zdroj: SÚKL [29]

Sp.zn. žádosti:
Pouze pro vnitřní potřebu

Dotazník

k žádosti o vydání Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny

1. Žadatel:
2. Přesný název lékárny, adresa, telefon, fax, e-mail:
3. Důvod žádosti:
4. Technické a věcné vybavení lékárny odpovídá požadavkům vyhlášky MZ ČR č. 49/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů na:
 - a) lékárnu základního typu ano ne
 - b) lékárnu s odbornými pracovišti ano ne
5. Dispoziční řešení schváleno SÚKL ano ne
(v případě, že není schváleno, bude přílohou dotazníku)
6. Přístrojové vybavení: typ
- váhy / přesnost:
- sterilizátor / rok výroby:
- laminární box / výrobce:
Další přístrojové vybavení:
Chladničky – počet:
Výpočetní technika – počet stanic:
7. V lékárně budou připravovány léčivé přípravky dle požadavků zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky MZ ČR č. 255/2003 Sb.
 - a) sterilní bez protimikrobní přísady ano ne
 - b) sterilní s protimikrobní přísadou ano ne
 - c) léčivé přípravky, u kterých není požadována sterilita ano ne
8. Názvy a adresy lékáren, které budou odebírat léčivé přípravky připravené ve výše uvedené lékárně (§ 43 odst. 9 zákona č. 79/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a rozsah této přípravy uveďte v příloze.
9. Názvy a adresy lůžkových zdravotnických zařízení, která budou odebírat léčivé přípravky ve výše uvedené lékárně (§ 48 odst. 4 zákona č. 79/1997 Sb.), uveďte v příloze.
10. Další druh a rozsah činnosti:
11. Celkový počet zaměstnanců: z toho farmaceuti
farm. laboranti
pomocní zdravotničtí pracovníci
jiní odborní pracovníci
12. Odborný zástupce :

Datum

F-LEK-001-02/02.02.2007

Podpis žadatele

(Nehodící se proškrtněte)

11. Souhlas ke zpracování osobních údajů

Zdroj: SÚKL [29]

Tento souhlas, podepsaný osobou, které se poskytované údaje týkají, musí být předložen v případě poskytnutí **osobních údajů fyzických osob** (tj. např. kombinace jméno, příjmení, místo trvalého pobytu, apod.)

Týká se jen fyzických osob !!!!

SOUHLAS KE ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Já,(jméno a příjmení, popř. titul) v souladu s ustanovením § 5 odst. 5 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, dávám tímto souhlas k tomu, aby Státní ústav pro kontrolu léčiv shromažďoval a vedl v evidenci mé osobní údaje získané prostřednictvím formuláře *Žádost o vydání osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny* za účelem optimální komunikace se Státním ústavem pro kontrolu léčiv k naplnění povinností stanovených zákonem č. 79/1997 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů. Všechny údaje budou zpracovány pouze pro potřeby Státního ústavu pro kontrolu léčiv a budou zpřístupněny pouze odpovědným pracovníkům tohoto subjektu.

Souhlas je vydáván na dobu platnosti *Osvědčení o věcném a technickém vybavení lékárny*.

Datum:

.....
Jméno, příjmení, popř. titul

12. Příloha k vyhlášce č. 49/1993 Sb.: Technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení

Pozn.: Oddíl C již podle platné legislativy od 1.1.2007 neexistuje.

Zdroj: [35]

Příloha k vyhlášce č. 49/1993 Sb.

TECHNICKÉ A VĚCNÉ POŽADAVKY NA VYBAVENÍ ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Společná ustanovení

(1) Zdravotnická zařízení musí

- a) tvořit provozně uzavřený celek,
- b) být umístěno tak, aby k němu byl umožněn snadný přístup pacientů a příjezd motorových vozidel,
- c) být umístěno v nebytových prostorech objektů se zdravotně nezávadným provozem,¹⁾
- d) být vybaveno schválenou přístrojovou zdravotnickou technikou,²⁾
- e) mít zajištěnu účinnou likvidaci speciálního zdravotnického odpadu v souladu se zvláštními předpisy,³⁾
- f) mít zajištěnu dodávku pitné vody a odvod odpadních vod,
- g) být vybaveno systémem vytápění,
- h) být vybaveno dostupnou telefonní linkou.

(2) Zdravotnické zařízení musí splňovat tyto požadavky na prostředí zdravotnických staveb:

- a) Provozní místnosti, které mají povahu trvalého pracoviště nebo pobytu, musí mít zabezpečeno přímé denní osvětlení a větrání okny; ostatní provozní místnosti včetně čekárny pacientů, u kterých přímé osvětlení a větrání nelze docílit z důvodů technických (například při vestavování zařízení do stávající budovy, při rekonstrukcích) nebo není vhodné z důvodů provozních, musí mít zabezpečeno umělé osvětlení a větrání vzduchotechnickým zařízením.
- b) Provozní místnosti musí mít světlou výšku 3,0 m. Pokud charakter stávající stavby, v níž má být zdravotnické zařízení umístěno, neumožňuje technicky tuto výšku docílit (například při vestavování do stávající budovy), je možno připustit světlou výšku nižší, nejméně 2,5 m. Komunikace a vedlejší prostory musí mít světlou výšku nejméně 2,4 m.
- c) V ordinacích a ostatních místnostech, určených pro trvalý výkon práce, musí na jednu osobu připadnout nejméně 15 m³ vzdušného prostoru a nejméně 2 m² volné podlahové plochy, pokud z důvodů provozních požadavků není nutná plocha větší. Při nedodržení uvedeného objemu vzdušného prostoru musí být posouzena kvalita mikroklimatických podmínek. Musí být dodrženy tyto parametry mikroklimatických podmínek:
 - minimální teplota vzduchu
 - ordinace 22 °C,
 - přípravný 22 °C,
 - čekárny 20 °C,
 - relativní vlhkost 30 až 50 %.

Při objemu 15 m³ na osobu se musí dosáhnout jednonásobné výměny vzduchu za hodinu. Pokud se v místnosti nedosahuje objemu vzdušného prostoru 15 m³ na osobu, zvyšuje se požadavek na stanovenou výměnu vzduchu v příslušném poměru.

d) Prostory čekáren pro pacienty musí mít plochu minimálně 2,0 m² na jedno místo pacienta při nejmenší ploše místnosti 8,0 m².

I. Zdravotnická zařízení ambulantní péče

vynecháno autorem práce

II. Zdravotnická zařízení lékárenské péče

1. Společná ustanovení

(1) Zdravotnická zařízení lékárenské péče mohou být budována jako stavebně samostatná zařízení nebo mohou být součástí objektů se zdravotnickým nebo jiným zdravotně nezávadným provozem.⁴⁾

(2) Všechna zdravotnická zařízení lékárenské péče musí být budována tak, aby uchovávání a veškerá manipulace s léčivými prostředky zdravotnické techniky byly zabezpečovány v požadovaném rozsahu a v souladu s právními předpisy.⁶⁾

(3) Zdravotnická zařízení lékárenské péče musí mít oddělený vstup pro pacienty a vstup pro zaměstnance a pro příjem zásob. Vstup pro pacienty musí být řešen bezbariérově v souladu se zvláštními předpisy.⁴⁾

Příloha 12 - Příloha k vyhlášce č. 49/1993 Sb.: Technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení

(4) Zdravotnická zařízení lékárenské péče jsou lékárny základního typu, lékárny s odbornými pracovišti (odděleními), lékárny zajišťující pouze výdej léčivých přípravků (dále jen „výdejny léčivých přípravků“) a výdejny prostředků zdravotnické techniky. Jako součást lékárny základního typu a lékárny s odbornými pracovišti (odděleními) lze zřídit odlučené oddělení pro výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky, a to v obci nebo v městské části, kde není poskytována lékárenská péče a kde je zdravotnické zařízení poskytující ambulantní péči.

(5) V lékárně základního typu, která poskytuje lékárenskou péči obyvatelstvu, zařízením ambulantní péče, zařízením veterinární péče a ostatním nezdravotnickým subjektům,
a) musí být provozní místnosti pro přípravu, kontrolu, uchovávání, příjem a výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky, pracovní vedoucího lékárníka (případně upravená i pro výkon pohotovostní služby) a hygienické vybavení pro zaměstnance, sestávající ze šatny, umývárny, WC a úklidové komory;
b) se mohou podle potřeby zřizovat další prostory, např. pracoviště pro individuální přípravu kolyrií vybavené zařízením s laminárním prouděním vzduchu a stolním tlakovým sterilizátorem, místnost pro uchovávání veterinárních léčiv, zkušební box pro výdej prostředků zdravotnické techniky a denní místnost zaměstnanců.

(6) V lékárně s odbornými pracovišti (odděleními), která poskytuje v plném rozsahu specializovanou lékárenskou péči obyvatelstvu, zdravotnickým zařízením ambulantní, lázeňské a ústavní péče, zařízením veterinární péče a ostatním nezdravotnickým subjektům,¹⁾

a) musí být provozní místnosti pro přípravu, resp. výrobu, kontrolu, uchovávání, příjem a výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky, pracovní vedoucího lékárníka a inspekční pokoj (pokud vykonávají pohotovostní službu) a hygienické vybavení pro zaměstnance, sestávající ze šatny, umývárny, WC, denní místnosti a úklidové komory;

b) jsou tyto výrobní a provozní prostory lékáren:

- výdej léčiv,
- příprava léčiv,
- uchovávání zásob,
- příprava sterilních léků,
- kontrola a příprava zkoumadel a zdravotnických potřeb, případně další prostory, jejichž výběr se stanoví v souladu s rozsahem poskytované specializované lékárenské péče (např. pracoviště pro individuální přípravu kolyrií, pracoviště odborných informací;

c) se mohou podle potřeby zřizovat další prostory, jako např. místnost pro uchovávání veterinárních léčiv a zkušební box pro výdej prostředků zdravotnické techniky.

(7) Prostory a místnosti uvedené v odstavci 5 a odstavci 6 písm. a) a b) slouží též k přípravě léčiv pro odlučené oddělení pro výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky.

(8) Výdejny léčivých přípravků jsou samostatná zařízení lékárenské péče, kterým je vyhrazen výdej léčivých přípravků pro obyvatelstvo. Připravené léčivé přípravky mohou výdejny léčivých přípravků odebírat od zdravotnických zařízení lékárenské péče uvedených v odstavcích 5 a 6^{7a)}. Výdejnu léčivých přípravků tvoří provozní prostory pro příjem, výdej a úpravu léčivých přípravků a hygienické vybavení pro zaměstnance, sestávající ze šatny a WC.

(9) Výdejny prostředků zdravotnické techniky jsou samostatná zařízení lékárenské péče, kterým je vyhrazen výdej prostředků zdravotnické techniky pro obyvatelstvo a pro zdravotnická zařízení ambulantní, lázeňské a ústavní péče. Výdejnu prostředků zdravotnické techniky tvoří soubor provozních místností pro jejich uchovávání, příjem a výdej, pracovní vedoucího a hygienické vybavení pro zaměstnance, sestávající ze šatny, WC a úklidové komory. Výdej pro obyvatelstvo se zřizuje s čekárnou pacientů, výdej na žádanky pro nemocné se zřizuje odděleně. U výdejn, která poskytuje služby pouze ústavní péči, se výdej pro obyvatelstvo nezřizuje.

2. Požadavky na minimální plochy provozních místností lékárenských zařízení a na jejich nezbytné vybavení lékárenskou technologií a nábytkem

A - Lékárna základního typu

- a) plochy provozních místností:
- výdej léčiv s čekárnou pacientů 28 m²
 - přípravná léčiv 12 m²

Příloha 12 - Příloha k vyhlášce č. 49/1993 Sb.: Technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení

- pracoviště pro vstupní kontrolu (přičleňuje se k přípravně nebo místnosti pro uchovávání léčiv) 4 m²
 - umývárna 8 m²
 - místnost pro uchovávání léčiv 18 m²
 - příjem dodávek 10 m²
- b) vybavení:
1. výdej léčiv s čekárnou
 - pokladna registrační elektrická,
 - chladnička,
 - výdejní stůl se dvěma výdejními místy,
 - skříňové policové (prokládací),
 - židle (křesílka) nejméně pro dva pacienty,
 2. přípravná léčiv
 - destilační přístroj,
 - váhy přesné,
 - chladnička,
 - stoly pracovní,
 - stůl doplňkový s energiemi nebo
 - stůl doplňkový s vařičem,
 - skříňky policové,
 - otočník,
 - dřez,
 - umývadlo,
 3. pracoviště pro vstupní kontrolu
 - reagenční aparát,
 - stůl laboratorní,
 - dřez,
 4. umývárna
 - sterilizátor horkovzdušný,
 - stůl pracovní,
 - skříňky policové,
 - dva jednoduché dřezy s odkladní plochou (nebo jeden dřez a myčka automatická laboratorní),
 5. místnost pro uchovávání léčiv
 - chladnička,
 - trezor pro povinné uložení omamných a psychotropních látek,⁸⁾
 - stůl pracovní,
 - skříňové policové,
 - vozík manipulační,
 - umývadlo,
 - 6. příjem dodávek
 - stůl pracovní,
 - skříňové policové,

B - Lékárna s odbornými pracovišti

a) plochy provozních místností:

1. odborné pracoviště zásob a výdeje léčiv
 - výdej léčiv s čekárnou 34 m²
 - výdej na žádanky 15 m²
 - místnost pro uchovávání léčiv I 30 m²
 - sklad infúzních roztoků 20 m² (může být přičleněn k místnosti pro uchovávání léčiv I)
 - sklad prostředků zdravotnické techniky I 30 m²
 - sklad prostředků zdravotnické techniky II 20 m²
 - sklad prostředků zdravotnické techniky III 20 m²
 - (v lékárně ústavní nemusí být sklady PZT její přímou součástí; sklady I, II a III možno sloučit ve větší celky)
 - příjem dodávek 15 m²
2. odborné pracoviště přípravy, resp. výroby léčiv
 - přípravná léčiv 20 m²
 - přípravná roztoků 20 m²
 - úprava vody 10 m²
 - umývárna 20 m²
 - místnost pro uchovávání léčiv II 15 m²
 - sklad obalů 20 m²
 - sklad hořlavých kapalin 15 m²
3. odborné pracoviště kontroly léčiv

- laboratoř analytická 15 m²
- b) vybavení
 1. výdej léčiv s čekárnou
 - pokladna registrační elektrická,
 - chladnička,
 - výdejní stůl se dvěma výdejními místy,
 - skříňně policové (prokládací),
 - židle (křesílka) nejméně pro dva pacienty,
 2. výdej na žádanky
 - výdejní stoly,
 - skříňně policové,
 - umývadlo,
 3. místnost pro uchovávání léčiv I
 - chladničky,
 - trezor na povinné uložení omamných a psychotropních látek,8)
 - stůl pracovní,
 - skříňně policové,
 - vozík manipulační,
 - umývadlo,
 4. sklad infúzních roztoků
 - skříňně policové,
 - palety dřevěné,
 5. sklady prostředků zdravotnické techniky I, II a III
 - stoly pracovní,
 - stoly manipulační
 - skříňně policové,
 - regály,
 - palety dřevěné,
 - vozík manipulační,
 - umývadlo,
 6. příjem dodávek
 - stoly manipulační,
 - regály,
 - vozík manipulační,
 - ruční,
 - umývadlo,
 7. příprava léčiv
 - chladnička,
 - váhy přesné,
 - vzduchočistící filtr,
 - stoly pracovní,
 - stůl doplňkový s energiemi nebo stůl doplňkový s vařičem,
 - otočník stolní,
 - otočník velký,
 - skříňně policové,
 - dřez,
 - umývadlo,
 8. příprava roztoků
 - filtrační zařízení,
 - robot lékárenský,
 - váhy přesné,
 - vzduchočistící filtr,
 - stoly pracovní,
 - skříňně policové,
 - dřez
 - umývadlo,
 9. úprava vody
 - destilační přístroj,
 - zásobník skleněný,
 - změkčovač vody,
 - umývadlo,
 10. umývárna
 - myčka laboratorní
 - sterilizátor horkovzdušný,

- dřez dvoudílný,
 - kád namáčecí,
 - stůl pracovní,
 - skříň policové,
 - umývadlo,
11. místnost pro uchovávání léčiv II
- chladnička,
 - stůl pracovní,
 - skříň policové,
 - umývadlo,
12. sklad obalů
- skříň policové,
 - regály,
 - vozík manipulační,
13. sklad hořlavých kapalin
- betonové parapety,
 - regály kovové,
14. laboratoř analytická
- reagenční aparát,
 - další zařízení pro kontrolu podle rozsahu přípravy léčiv,
 - digestoř,
 - stůl laboratorní,
 - stůl přístrojový,
 - skříň policové,
 - dřez,
 - umývadlo.

C - Výdejna léčivých přípravků

a) plocha provozních prostor pro:

výdej léčivých přípravků s čekárnou pacientů s vyčleněnými prostorami pro úpravu léčivých přípravků a jejich skladování 24 m²

b) vybavení:

1. výdej léčivých přípravků s čekárnou pacientů
 - výdejní stůl,
 - úložná skříň, trezor pro povinné uložení omamných a psychotropních látek^{4a}), pokud bude výdejna tyto látky vydávat,
 - chladnička,
 - počítač (pokladna),
 - židle pro pacienty,
2. místo pro úpravu léčivých přípravků
 - stůl pracovní,
 - dřez,
 - umývadlo.

D - Výdejna prostředků zdravotnické techniky

a) plochy provozních místností:

1. výdejna poskytující služby obyvatelstvu a zdravotnickým zařízením ambulantní péčevýdej s čekárnou 24 m²

- sklad prostředků zdravotnické techniky 20 m²
 - příjem dodávek 10 m²
2. výdejna poskytující služby též ústavní nebo lázeňské péči
- výdej s čekárnou (nezřizuje se u výdejn pouze ústavní) 28 m²
 - výdej na žádanky 10 m²
 - sklad prostředků zdravotnické techniky I 30 m²
 - sklad prostředků zdravotnické techniky II 20 m²
 - sklad prostředků zdravotnické techniky III 20 m²
 - (sklady I, II a III možno slučovat ve větší stavební celky)
 - příjem dodávek 10 m²

b) vybavení:

1. výdej s čekárnou
 - pokladna registrační elektrická,
 - výdejní stoly,
 - skříňky policové uzavřené,
 - skříňky zásuvkové,
 - židle (křesílka) nejméně pro dva pacienty,
 - zkušební box s věšákem a sedačkou,

2. výdej na žádanky
 - výdejní stoly,
 - skříňové policové nebo regály,
 - vozík manipulační,
3. sklady prostředků zdravotnické techniky I, II a III
 - pracovní stoly,
 - skříňové policové,
 - skříňové zásuvkové,
 - palety dřevěné,
 - vozíky manipulační,
4. příjem dodávek
 - stoly pracovní,
 - stoly manipulační,
 - regály dřevěné,
 - vozík manipulační,
 - umývadlo.

E - Odloučené oddělení pro výdej léčiv a prostředků zdravotnické techniky

- a) plochy provozních místností pro:
 - výdej léčiv s čekárnou pacientů 24 m²
 - ředění léčiv 6 m²
 - příjem dodávek 6 m²
- b) vybavení:
 1. výdej léčiv s čekárnou pacientů
 - výdejní stůl,
 - úložná skříň,
 - trezor pro povinné uložení omamných a psychotropních látek, 4a)
 - chladnička,
 - počítač (pokladna),
 - židle pro pacienty,
 2. místnost pro ředění léčiv
 - stůl pracovní,
 - dřez,
 - umývadlo,
 3. příjem dodávek
 - stůl.

13. Oznámení ekonomického subjektu - fyzické osoby

Zdroj: ČSÚ [3]

Přidělené identifikační číslo

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OZNÁMENÍ EKONOMICKÉHO SUBJEKTU - FYZICKÉ OSOBY

VZNIK^{1/}

ZMĚNA^{1/}

ZÁNIK^{1/}

platí od:

Vyplňte laskavě strojem nebo hůlkovým písmem a předložte 2x ČSÚ ve lhůtě stanovené zákonem /do 10 dnů po události/. **Silně orámované části nevyplňujte!**

A. ÚDAJE O SUBJEKTU

1. **Obchodní jméno** (jméno, příjmení, příp. dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání):

.....

2. **Adresa místa podnikání** (trvalé místo výkonu činnosti):

Okres:

Obec: Část obce:

Ulice: č.p.: č.o.:

Pošta: PSČ:

Telefon : Fax :

E-mail:

3. **Údaje o fyzické osobě:**

Jméno: Příjmení: Titul:

Rodné číslo:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. **Adresa trvalého bydliště:**

Obec: Část obce:

Ulice: č.p.: č.o.:

Pošta: PSČ:

5. **Datum vzniku (datum vydání oprávnění k podnikání):**

Oprávnění k podnikání vydal: podle zák.č.

--	--	--

1/ zaškrtněte

<p>6. Základní charakteristiky subjektu /nevyplňuje se při hlášení zániku subjektu/: a/ Hlavní (převažující) činnost: (popište podrobněji činnost, která tvoří největší část celkové přidané hodnoty, pokud nelze zjistit výši přidané hodnoty, uveďte činnost, ze které máte nejvyšší tržby):</p>		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																																
<p>b/ Další významné činnosti (slovy):</p>		<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																																
<p>B. ZÁNİK SUBJEKTU</p> <p>Datum zániku (trvalého ukončení činnosti):</p> <p>Důvod zániku :</p>																																		
<p>Vyplnil (jméno a příjmení):</p> <p>Telefon:</p> <p>Razítko, podpis :</p>		<p>Dne:</p> <p>Fax:</p>																																
<p>ZÁZNAMY ČSÚ</p> <p>IČO přidělil:</p> <p>Razítko a podpis:</p>		<p>Dne:</p> <p>Telefon:</p>																																

**14. Žádost o udělení osvědčení pro účel registrace podle zák.
160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízením**

Zdroj: ČLK[2]

Česká lékárnická komora

č.j.: /OSV/

Žádost o udělení osvědčení podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 220/1991 Sb. v platném znění

Osvědčení osvědčuje odbornou způsobilost farmaceuta a specializovanou způsobilost farmaceuta podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 95/2004 Sb. k samostatnému výkonu činností při vedení dané lékárny v daném rozsahu činností, jakož i splnění všech ostatních legislativních podmínek s touto činností souvisejících, včetně souhlasu s personálním vybavením tohoto pracoviště.

Vyplňte strojem nebo Č I T E L N Ě hůlkovým písmem.

Silně orámovanou část str. 2 vyplní představenstvo Okresního sdružení lékárníků.

Údaje o žadateli (akad. titul, jméno, příjmení, trvalé bydliště, PSČ, telefon)		R.Č.:
.....		
.....		
Údaje o provozovateli		
fyzičká osoba* (titul, jméno, příjmení, rodné číslo)	právnícká osoba* (obchodní jméno, dod. obch. jména, IČO)	
.....	
.....	
pro fyzickou i právnickou osobu (adresa - resp. sídlo, telefon, fax, e-mail)		
.....		

Údaje o lékárně, k níž se žádost o osvědčení váže: (název lékárny, ulice, obec, PSČ, telefon, fax, e-mail)
.....
.....
lékárna základního typu / lékárna s odbornými pracovišti *
lékárna nově vybudovaná / lékárna již v provozu * od /
k lékárně patří OOVL a ZP v obci: platno do:

Popis druhu a rozsahu poskytované lékárenské péče:

1. Výdejní činnost pro veřejnost
2. Výdej na žádanky pro ambulantní zdravotnická zařízení - trvalá činnost
3. Výdej léčivých přípravků na žádanky pro zařízení ústavní péče (dle příloženého osvědčení SÚKL)
4. Příprava léčiv: - příprava sterilních léčivých přípravků s protimikrobní přísadou
- příprava léčivých přípravků, u kterých není požadována sterilita
- příprava LP pro další lékárny (dle příloženého Rozhodnutí SÚKL)
- jiné (dle příloženého Rozhodnutí SÚKL)
5. Kontrola - vstupní
6. Lékárenská pohotovostní služba

Den zahájení provozu lékárny (dle tohoto osvědčení):

poplatek uhrazen dne:

vzdává se o.z.:	
č. osv.:	k datu:
vzdává se o.z.:	
č. osv.:	k datu:

* - nehodící se škrtněte

Vyjádření představenstva Okresního sdružení lékárníků (vyplní OSL)

1. Souhlas s věcným a technickým vybavením lékárny

ANO / NE *

2. Struktura a počet zaměstnanců (v pracovních úvazcích):

Farmaceuti:

Farmaceutičtí laboranti:

Ostatní:

3. Souhlas s personálním vybavením lékárny pro předpokládaný rozsah poskytované lékařské péče

ANO / NE *

4. Souhlas s umístěním lékárny

ANO / NE *

(Jestliže je vyjádření OSL negativní, zdůvodnění je uvedeno v rubrice Připomínky.)

PŘIPOMÍNKY k vydání osvědčení (zde je možno uvést zdůvodnění negativního rozhodnutí v bodech 1., 3. a 4.):

Projednáno s představenstvem OSL dne:

Číslo jednací:

Předseda OSL:

Podpis a razítko:

* - nechodící se škrtněte

Prohlášení žadatele

Prohlašuji, že

- nejsem držitelem dalšího osvědčení či jiného oprávnění k vedení lékárny,
- jsem nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s poskytováním zdravotnické péče,
- jsem neuzavřel/a ani neuzavřu smlouvy nebo dohody, které by mne omezovaly ve svobodném výkonu praxe (za takové smlouvy nebo dohody se považují např. smlouvy, při nichž výše úhrady, kterou držitel osvědčení poskytuje za půjčku, zápůjčku nebo jiné peněžní a věcné výhody, se řídí výší obrátu nebo zisku lékárny),
- jsem neuzavřel/a ani neuzavřu smlouvy nebo dohody s dodavateli o výhradním nebo přednostním zásobování určitými léčivými,
- jsem neuzavřel/a ani neuzavřu smlouvy nebo dohody s lékaři nebo jinými osobami, kde by předmětem ujednání bylo výhradní nebo přednostní dodávání léčiv a prostředků zdravotnické techniky, nasměrování pacientů nebo receptů do určité lékárny,
- lékárna bude mít v pracovním poměru lékárníky v počtu odpovídajícím pracovní době a rozsahu činnosti lékárny.

Zavazuji se

- k plnění oznamovací povinnosti podle § 10 Licenčního řádu ČLK,
- k označení lékárny ke dni jejího otevření způsobem stanoveným Českou lékárnickou komorou.

Prohlášení provozovatele

o majetkovém vztahu provozovatele k lékárně, k níž se váže tato žádost

Objekt (*vlastní, nájem, podnájem, leasing, spoluvlastnictví ...*):

Vnitřní zařízení:

Zásoby:

Potvrzení o zdravotní způsobilosti

Potvrzuji, že pan / paní , nar. dne

bytem v

JE / NENÍ * zdravotně způsobilý/á k vedení lékárny ve smyslu § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 95/2004 Sb., zejména ve vztahu k bezpečnosti při zacházení s omamnými, psychotropními a zdraví škodlivými látkami.

V dne

Podpis a razítko lékaře

- toto potvrzení může být nahrazeno fotokopii potvrzení o zdravotní způsobilosti vydaného podle § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 95/2004 Sb. pro registraci tohoto zařízení lékárenské péče.

***Prohlašuji na svou čest,
že veškeré údaje uvedené v této žádosti jsou pravdivé.***

V dne

Podpis žadatele

Podpis provozovatele (u právnických osob statutárního orgánu)

* - nehodící se škrněte

Datum doručení žádosti sekretariátu ČLK:	Přijal:
Žádost přidělena komisi vedené:	dne: č.j.:
Členové komise:	
Výrok komise:	
.....	
Podpisy předsedy a členů komise:	

Po doplnění projednáno dne:
Výrok komise:
.....
Podpisy:

OSVĚDČENÍ č.: UDĚLENO ROZHODNUTÍM P ČLK ze dne:

Záznam o vyřízení opravného prostředku podaného soudu proti rozhodnutí P ČLK:
Městský - Krajský * soud v svým rozhodnutím č.j.:
ze dne potvrdil - zrušil * rozhodnutí P ČLK s tímto odůvodněním:
.....

Přílohy:

- **kopie** dokladu/ů potvrzujících odbornou způsobilost žadatele, tj. zpravidla český, popř. slovenský, **vysokoškolský diplom** (ve spojení se specializačním diplomem nebo praxí). Absolventi ostatních vysokých škol předkládají příslušné rozhodnutí ministerstva zdravotnictví.
- **kopie** dokladu/ů potvrzujících specializovanou způsobilost žadatele, tj. zpravidla **specializační diplom**, popř. osvědčení akreditovaného zařízení podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 95/2004 Sb. Žadatelé s praxí na ostatním území EU předkládají příslušné rozhodnutí ministerstva zdravotnictví.
- doklad o průběhu a délce odborné praxe - **fotokopie** Přehledu odborné praxe lékárníka podle § 7a Organizačního řádu ČLK (včetně titulní strany) **ověřená podpisem předsedy OSL**; OSL, kde probíhala praxe v době podání žádosti, potvrdí aktuálnost tohoto údaje.
- výpis z obchodního rejstříku (kopie) nebo kopie zakládací listiny právnické osoby.
- osvědčení o věcném a technickém vybavení vydané SÚKL (kopie), popř. kopie Rozhodnutí o souhlasu s provozováním lékárny vydaného SÚKL po 1. 1. 1998.
- doklad o zaplacení stanovených příspěvků
- kopie dokladů o odborné způsobilosti **personálu** s kvalifikací farmaceut a farmaceutický asistent pro zacházení s léčivými v lékárnách podle § 43 odst. 5 zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech. (V případě zajištění odborného dohledu stačí pro farmaceuty kopie vysokoškolského diplomu a pro farmaceutické asistenty kopie maturitního vysvědčení v oboru farmaceutický laborant.)
- případné **písemné vzdání se předešlého osvědčení**, bylo-li vydáno a je dosud v platnosti.

* - nehodící se škrtněte

15. Rámcová smlouva pro zdravotnická zařízení lékárenské péče a zdravotní pojišťovny (Příloha č. 8 k vyhlášce MZd č. 618/2006 Sb., kterou se vydávají rámcové smlouvy)

Zdroj: ČLK [2]

Rámcová smlouva
pro zdravotnická zařízení lékárenské péče
a zdravotní pojišťovny

ČÁST PRVNÍ PŘÍLOHY
Obecná ustanovení

Článek 1

Smluvní vztahy

- (1) Rámcová smlouva stanoví podmínky, za nichž se uzavírají smlouvy mezi zdravotnickými zařízeními lékárenské péče (dále jen „zařízení lékárenské péče“) a pojišťovnami, a to za účelem zajištění věcného plnění při poskytování a úhradě léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků hrazených z veřejného zdravotního pojištění¹⁾ (dále jen "hrazená léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky")
- (2) Právní vztahy upravené ve smlouvě uzavírané mezi jednotlivými pojišťovnami²⁾ a zařízeními lékárenské péče se nesmí odchýlit od ustanovení rámcové smlouvy podle této vyhlášky, s výjimkou těch ustanovení, u kterých takovou možnost tato rámcová smlouva výslovně uvádí.

ČÁST DRUHÁ PŘÍLOHY
Smlouvy

Článek 2

Uzavírání smluv

- (1) Právní vztahy mezi pojišťovnou a zařízením lékárenské péče se řídí písemnou smlouvou uzavřenou podle této rámcové smlouvy, právních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění a poskytování zdravotní péče, a to i v případě, kdy pojišťovna plní roli výpomocné instituce při realizaci práva Evropské Unie³⁾ nebo na základě mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení uzavíraných Českou republikou⁴⁾. Ve věcech neupravených těmito právními předpisy a smlouvou se řídí obchodním zákoníkem.

¹⁾ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Nařízení Rady (EHS) 1408/71 a 574/72.

⁴⁾ Např. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 130/2002 Sb.m.s., o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Svazovou republikou Jugoslávií o sociálním zabezpečení, Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 83/2000 Sb. m.s., o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o sociálním zabezpečení, Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 135/2004 Sb.m.s., o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Tureckou republikou o sociálním zabezpečení.

- (2) Základní podmínkou pro uzavření smlouvy je oprávnění zdravotnického zařízení k poskytování zdravotní péče v příslušném oboru.
- (3) Smlouva obsahuje
- a) práva a povinnosti smluvních stran,
 - b) způsob provádění úhrady poskytovaných léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků,
 - c) způsob kontroly podmínek zachování kvality poskytování lékárenské péče, správnosti a oprávněnosti účtovaných částek,
 - d) rozsah a způsob vzájemného sdělování údajů nutných ke kontrole plnění smlouvy,
 - e) ustanovení o řešení rozporů ve smírčím jednání, popřípadě ustanovení o použití rozhodčího řízení,
 - f) dobu účinnosti smlouvy, způsob a důvody jejího ukončení,
 - g) ustanovení o akceptaci a dodržování dohodnutého postupu pro pořizování, předávání a vyhodnocování dokladů v souladu s metodikou, pravidly a jednotným datovým rozhraním, vytvářenými Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky v součinnosti se zástupci pojišťoven a zástupci profesních sdružení poskytovatelů zdravotní péče a vydávanými Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky, platnými v době uzavření smlouvy,
 - h) ustanovení o způsobu seznámení zdravotnického zařízení s případnými změnami metodiky a pravidel, včetně způsobu předávání těchto změn.
- (4) Smlouva může obsahovat i další ujednání nezbytná pro její plnění a kontrolu, pokud jsou v souladu s touto rámcovou smlouvou a právními předpisy.

Článek 3

Práva a povinnosti smluvních stran

- (1) Smluvní strany
- a) dodržují při vykazování a úhradě hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků dohodnutou metodiku, pravidla a datové rozhraní; ve smlouvě se uvede číslo verze platné v době uzavření smlouvy,
 - b) zaváží své zaměstnance, s ohledem na ochranu práv pojištěnců a zájmů zařízení lékárenské péče i pojišťovny, k zachování povinné mlčenlivosti o osobních údajích⁵⁾ a skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu své funkce nebo zaměstnání anebo při zpracování údajů z informačního systému na základě smlouvy, popřípadě v souvislosti s nimi²⁾.
- (2) Zařízení lékárenské péče
- a) poskytuje hrazená léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky v souladu s právními předpisy v odbornostech a rozsahu dohodnutých a vymezených ve smlouvě, pro které je věcně a technicky vybaveno a personálně zajištěno,

⁵⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- b) poskytuje hrazená léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky pojištěncům z EU za stejných podmínek jako pojištěncům pojišťovny, v rozsahu dle jimi předložených dokladů, tak aby nedocházelo k jejich diskriminaci ani upřednostňování, a to ani v případě, že by pojištěnec z EU hradil zdravotní péči v hotovosti,
- c) odpovídá za to, že jeho zaměstnanci⁶⁾, kteří budou pojištěncům poskytovat ve smlouvě sjednanou hrazenou zdravotní péči, splňují požadavky stanovené právními předpisy pro výkon této činnosti⁷⁾,
- d) zabezpečí při zacházení s léčivými a zdravotnickými prostředky podmínky pro zachování jakosti, účinnosti a bezpečnosti léčiv a zdravotnických prostředků pro pojištěnce a podmínky jejich výdeje v souladu se zvláštním právním předpisem⁸⁾,
- e) odpovídá za plnění věcných a technických podmínek, stanovených pro jim poskytovanou hrazenou zdravotní péči podle zvláštního právního předpisu⁹⁾,
- f) odpovídá při přípravě léčivých přípravků za jejich jakost a bezpečnost přípravy pro pojištěnce,
- g) disponuje sortimentem hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků dostupným v České republice v rozsahu obvykle předepisovaném lékaři v příslušném regionu, který umožní uspokojit pojištěnce zpravidla po uplatnění receptu (poukazu) bez zbytečných nároků na jejich finanční spoluúčast; při své činnosti postupuje účelně a hospodárně. Za tím účelem zabezpečí v uvedeném rozsahu léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky tak, aby mělo k dispozici plně hrazené i cenově nejméně náročné výrobky,
- h) plní povinnost nahrazení léčivého přípravku v případech stanovených v § 32 zákona; v případě náhrady léčivého přípravku postupuje podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾, při dodržení co nejvyšší hospodárnosti této náhrady,
- i) nebude od pojištěnce vybírat, pokud to nevyplývá z právních předpisů, žádnou finanční úhradu za poskytnutá léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky hrazené pojišťovnou,
- j) oznámí, v případě nemožnosti poskytovat lékárenskou péči, pojištěncům nejbližší dostupné zařízení lékárenské péče,
- k) nepodmíní právo pojištěnce na poskytnutí hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků změnou pojišťovny nebo jiným způsobem,
- l) doloží při uzavírání smlouvy s pojišťovnou doklad o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou občanům v souvislosti s poskytováním hrazených léčiv, potravin pro

⁶⁾ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů.

⁸⁾ Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 61/1990 Sb., o hospodaření se zdravotnickými potřebami, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 343/1997 Sb., kterou se stanoví způsob předepisování léčivých přípravků, náležitosti lékařských předpisů a pravidla jejich používání, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 255/2003 Sb., kterou se stanoví správná lékárenská praxe, bližší podmínky přípravy a úpravy léčivých přípravků, výdeje a zacházení s léčivými přípravky ve zdravotnických zařízeních a bližší podmínky provozu lékáren a dalších provozovatelů vydávajících léčivé přípravky.

⁹⁾ Vyhláška č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ § 49 zákona č. 79/1997 Sb.

zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků a bude pojištěno po celou dobu trvání smluvního vztahu s pojišťovnou.

(3) Pojišťovna

- a) uhradí zařízení lékárenské péče hrazená léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky poskytnutá jejím pojištěncům i pojištěncům z EU, kteří si pojišťovnu vybrali jako výpomocnou instituci při realizaci práva Evropské unie³⁾ v souladu s právními předpisy a smlouvou,
- b) dohledá na žádost zařízení lékárenské péče bez zbytečného prodlení příslušnost pojištěnce k pojišťovně v případech, kdy není dostupný průkaz pojištěnce a jsou dostupné jeho osobní údaje,
- c) nebude vyžadovat zvýhodňování svých pojištěnců na úkor pojištěnců ostatních pojišťoven, ani směřovat své pojištěnce do vybraných smluvních zařízení lékárenské péče,
- d) poskytuje zařízení lékárenské péče k zajištění jednotných podmínek dohodnutou metodiku, pravidla, datové rozhraní a příslušné číselníky vydávané Všeobecnou zdravotní pojišťovnou k vykazování a výpočtu úhrady hrazené zdravotní péče,
- e) seznámí zařízení lékárenské péče s dohodnutými změnami metodiky, pravidel a se změnami číselníků alespoň jeden měsíc a se změnou datového rozhraní alespoň dva měsíce před stanoveným termínem jejich platnosti. V případě změny právních předpisů, která neumožní tuto lhůtu dodržet, může být uvedená lhůta přiměřeně zkrácena.

Článek 4

Úhrada poskytnutých léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků

- (1) Léčivé přípravky ve smyslu zvláštního právního předpisu¹¹⁾, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky ve smyslu zvláštního právního předpisu¹²⁾ pojišťovna hradí podle zvláštních právních předpisů¹³⁾ nebo podle platných cenových předpisů vydaných Ministerstvem financí¹⁴⁾.
- (2) Zařízení lékárenské péče pro uplatnění nároků na úhradu vydaných hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předává pojišťovně podle dohody mezi smluvními stranami jednou nebo dvakrát měsíčně recepty a poukazy na zdravotnické prostředky v dávkách spolu s vyúčtováním fakturou s přílohami. Faktura obsahuje náležitosti účetního dokladu¹⁵⁾. Náležitosti přílohy jsou obsaženy v metodice nebo se v souladu s metodikou upřesní ve smlouvě. V případě, že faktura neobsahuje náležitosti účetního dokladu a příloha neobsahuje náležitosti podle dohodnuté metodiky nebo smlouvy, má pojišťovna právo ji odmítnout a vrátit bez zbytečného odkladu zařízení lékárenské péče k doplnění, případně k opravě; v takovém případě běží lhůta splatnosti až od termínu jejího opětovného převzetí pojišťovnou.

¹¹⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 79/1997 Sb.

¹²⁾ Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Vyhláška č. 532/2005 Sb., o úhradách léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ § 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

- (3) Doklady (recepty obsahující náležitosti stanovené zvláštním právním předpisem⁸⁾) za hrazená léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky poskytnuté pojištěncům pojišťovny a pojištěncům z EU, kteří si pojišťovnu vybrali jako výpomocnou instituci při realizaci práva Evropské unie³⁾, předává zařízení lékárenské péče pojišťovně spolu s vyúčtováním v termínu a způsobem uvedeným v metodice a datovém rozhraní a dohodnutým ve smlouvě (na elektronickém nosiči či v elektronické podobě nebo na papírových dokladech).
- (4) Pojišťovna provede za své pojištěnce i pojištěnce z EU, kteří si pojišťovnu vybrali jako výpomocnou instituci při realizaci práva Evropské unie³⁾, úhradu léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků. Poskytnutím úhrady není dotčeno právo pojišťovny k provádění následné kontroly proplacených vyúčtování v rozsahu a za podmínek stanovených příslušnými právními předpisy a smlouvou.
- (5) Zjistí-li pojišťovna pochybení ve vyúčtování předaném zařízením lékárenské péče dodatečně, tj. po úhradě a zařízení lékárenské péče do 10 pracovních dnů od doručení písemné výzvy pojišťovny příslušnou částku samo neuhradí, nebo nedoloží oprávněnost vyúčtované sporné částky nebo nebude mezi smluvními stranami dohodnut jiný termín úhrady, pojišťovna jednostranným započtením pohledávky sníží zařízení lékárenské péče o příslušnou částku úhradu za vyúčtování hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků předložené v následujícím zúčtovacím období.
- (6) Pokud pojišťovna při kontrole zjistí chyby v připojených dokladech způsobené zařízením lékárenské péče nebo zanedbáním povinností zařízení lékárenské péče, chybný doklad vyřadí. V záznamu o vyřazených dokladech označí důvod vyřazení dokladu a vyšší částky, o kterou sníží úhradu částky vyúčtované zařízením lékárenské péče. Opravené doklady může zařízení lékárenské péče vyúčtovat v následujícím termínu spolu s dalším předávaným vyúčtováním. Neodůvodněně vyřazené doklady pojišťovna uhradí, popřípadě zaplatí zařízení lékárenské péče uplatněnou sankcí.
- (7) Úhrada vyúčtovaných poskytnutých hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků, při dodržení podmínek dohodnutých ve smlouvě, bude provedena při předání vyúčtování pojišťovně na elektronickém nosiči či v elektronické podobě a jeho následné revizi pojišťovnou prostřednictvím informačního systému do 30 kalendářních dnů a při předání vyúčtování pojišťovně na papírových dokladech a jeho následné revizi pojišťovnou prostřednictvím informačního systému do 50 kalendářních dnů ode dne doručení faktury pojišťovně, nedohodnou-li se smluvní strany jinak. Lhůta splatnosti je dodržena, je-li platba poslední den lhůty připsána na účet zdravotnického zařízení.

Článek 5

Kontrola

- (1) Pojišťovna provádí v souladu s § 42 zákona a smlouvou kontrolu výdeje a účtování hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků v jejich objemu a zachování podmínek kvality, včetně dodržování cen, a to prostřednictvím svého informačního systému, revizních lékařů a dalších odborných pracovníků ve zdravotnictví,

způsobilých k revizní činnosti (dále jen "odborní pracovníci"). Revizním lékařem se rozumí i revizní lékárník.

- (2) Zařízení lékárenské péče poskytne pojišťovně při výkonu kontroly nezbytnou součinnost, zejména předkládá požadované doklady, sděluje údaje a poskytuje vysvětlení. Umožní revizním lékařům a odborným pracovníkům pojišťovny, zpravidla po předchozím projednání, vstup do svého objektu a nahlížení do dokumentace bezprostředně související s prováděnou kontrolou vyúčtovaných léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků.
- (3) V případě kontroly (šetření) v zařízení lékárenské péče bude na místě zpracován záznam s uvedením nejdůležitějších zjištění a stanoviska zařízení lékárenské péče. Tento záznam nenahrazuje zprávu podle odstavce 4.
- (4) Zprávu, obsahující závěry kontroly, pojišťovna zpracuje a předá zařízení lékárenské péče do 15 kalendářních dnů po ukončení kontroly; pokud nebude možno z objektivních důvodů tuto lhůtu dodržet, oznámí pojišťovna tuto skutečnost zařízení lékárenské péče. Kontrola bude ukončena zpravidla do 30 kalendářních dnů od jejího zahájení.
- (5) Zařízení lékárenské péče je oprávněno do 15 kalendářních dnů od převzetí závěru kontroly podat pojišťovně písemně zdůvodněné námitky. K námitkám sdělí pojišťovna stanovisko do 30 kalendářních dnů od jejich doručení. Pokud nebude možno z objektivních důvodů tyto lhůty dodržet, prodlouží se příslušná lhůta na žádost smluvní strany až na dvojnásobek. Ve stanovené lhůtě pojišťovna sdělí zařízení lékárenské péče, zda potvrzuje nebo mění závěry kontroly. Podání námitek nemá z hlediska finančních nároků pojišťovny vůči zařízení lékárenské péče odkladný účinek. Tím není dotčeno právo zařízení lékárenské péče uplatnit svůj nesouhlas s rozhodnutím pojišťovny v jiném řízení.
- (6) Pokud kontrola prokáže neoprávněnost nebo nesprávnost vyúčtování hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků, pojišťovna podle § 42 odstavce 3 zákona takovou péči neuhradí a je oprávněna postupovat podle sankčních ujednání uvedených ve smlouvě. V případě, že se závěry kontroly prokáží jako neodůvodněné, uhradí pojišťovna zařízení lékárenské péče částku, o kterou na základě kontroly neoprávněně snížila úhradu poskytnutých hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků. Zařízení lékárenské péče je oprávněno postupovat podle sankčních ujednání uvedených ve smlouvě.

Článek 6

Sankční ujednání

- (1) Smluvní strany si pro neplnění smluvních povinností a porušení smlouvy podle odstavce 2 nebo z dalších důvodů dohodnutých ve smlouvě mohou sjednat smluvní pokutu a její výši.
- (2) Za porušení smlouvy se považují případy, kdy
 - a) smluvní strana
 1. uvede nepravdivé, neúplné či zkreslující údaje při uzavírání smlouvy, nebo při jejím plnění,

2. nedodrží ustanovení smlouvy, s následkem prokazatelně neúčelného vynaložení prostředků veřejného zdravotního pojištění,
3. neposkytne informace sjednané ve smlouvě,

b) zařízení lékárenské péče

1. neoprávněně (např. vydání nepředepsaného, případně nesprávně nahrazeného léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely nebo zdravotnického prostředku nebo vyúčtování veřejným zdravotním pojištěním nehrazeného léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely nebo zdravotnického prostředku) nebo vícenásobně účtuje léčiva, potraviny pro zvláštní lékařské účely a zdravotnické prostředky,

c) pojišťovna

1. neodůvodněně sníží nebo odmítne úhradu oprávněně vyúčtovaných hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků,
2. provádí úhradu oprávněně vyúčtovaných hrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků s prodlením, kromě případů, kdy není za prodlení odpovědna.

- (3) Uplatněním sankce není dotčeno právo smluvních stran na vrácení úhrady za neoprávněně nebo nesprávně vyúčtovaných a uhrazených léčiv, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků.

Článek 7

Doba účinnosti, způsob a důvody ukončení smlouvy

Smlouva se uzavírá na dobu 5 let, pokud se smluvní strany nedohodnou jinak.

Článek 8

Smlouva nebo její část zaniká:

- a) dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zrušení nebo změně registrace podle zákona č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, nebo došlo ke zrušení nebo změně zřizovací listiny, vydané zařízením lékárenské péče,
- b) dnem zániku zdravotnického zařízení nebo pojišťovny nebo dnem úmrtí fyzické osoby, která byla provozovatelem zdravotnického zařízení,
- c) dnem uvedeným v písemném oznámení pojišťovně, pokud zařízení lékárenské péče ze závažných zdravotních či provozních důvodů nemůže hrazenou zdravotní péči nadále poskytovat.

Článek 9

Před uplynutím sjednané doby lze smlouvu ukončit písemnou výpovědí s výpovědní lhůtou pěti měsíců, která začne běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé

smluvní straně, jestliže v důsledku závažných okolností nelze rozumně očekávat další plnění smlouvy, a to v případě, že

a) smluvní strana

1. uvedla při uzavření smlouvy nebo při jejím plnění druhou smluvní stranu v omyl ve věci podstatné pro plnění smlouvy,
2. ve smluvních vztazích hrubým způsobem porušila závaznou povinnost uloženou jí příslušným právním předpisem, upravujícím veřejné zdravotní pojištění nebo poskytování zdravotní péče, nebo smlouvou,
3. vstoupí do likvidace nebo na její majetek soud prohlásí konkurz,

b) zařízení lékárenské péče přes písemné upozornění

1. prokazatelně opakovaně neoprávněně účtuje léčiva a zdravotnické prostředky,
2. požaduje v rozporu s právními předpisy od pojištěnců finanční úhradu za léčiva a zdravotnické prostředky hrazené pojišťovnou,
3. neposkytne nezbytnou součinnost k výkonu kontrolní činnosti prováděné pojišťovnou v souladu se zákonem,
4. poskytuje zdravotní péči bez odpovídajícího věcného a technického vybavení a personálního zajištění,

c) pojišťovna

1. přes písemné upozornění opakovaně neoprávněně neuhradí zařízení lékárenské péče poskytnutá hrazená léčiva a zdravotnické prostředky,
2. nedodrží lhůty splatnosti dohodnuté ve smlouvě,
3. přes písemné upozornění opakovaně překračuje rozsah kontrolní činnosti stanovený zákonem.

Článek 10

Před uplynutím sjednané doby lze smlouvu ukončit

- a) stanoví-li tak zákon,
- b) písemnou dohodou smluvních stran, a to za podmínek a ve lhůtě uvedené v této dohodě.

Článek 11

Vzájemné sdělování údajů a předávání dokladů nutných ke kontrole plnění smlouvy

(1) Smluvní strany

- a) používají pro jednoznačnou identifikaci zařízení lékárenské péče, v souladu s metodikou, identifikační číslo organizace (IČ), identifikační číslo zařízení (IČZ), identifikační číslo pracoviště (IČP),
- b) sdělují si údaje nutné ke kontrole plnění smlouvy.

(2) Zařízení lékárenské péče

- a) oznámí neprodleně, nejpozději do 30 kalendářních dnů druhé smluvní straně skutečnosti, které by podstatným způsobem mohly ovlivnit plnění smlouvy, např. vznik závad na výpočetním systému, změny údajů uvedených ve smlouvě.

Článek 12

Řešení sporů

- (1) Smluvní strany budou řešit případné spory týkající se plnění smlouvy především vzájemným jednáním zástupců smluvních stran, a to zpravidla do 14 kalendářních dnů od výzvy jedné ze smluvních stran. Pokud mezi nimi nedojde k dohodě, mohou sporné otázky projednat ve smířčím jednání. Tím není dotčeno právo smluvních stran uplatnit svůj nárok na řešení sporu u soudu nebo v rozhodčím řízení podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾, pokud se smluvní strany na řešení sporů v rozhodčím řízení ve smlouvě dohodnou.
- (2) Smířčí jednání navrhuje jedna ze smluvních stran. Návrh musí obsahovat přesné a dostatečně podrobné vymezení sporu. Účastníkem smířčího jednání je smluvní strana, která podala návrh na projednání sporu, smluvní strana, které je návrh na projednání sporu adresován, zástupce příslušných skupinových smluvních zařízení lékárenské péče zastupovaných svými zájmovými sdruženími¹⁷⁾ podle § 17 odstavce 3 zákona a zástupce pojišťovny. K projednání sporu si každá smluvní strana může přizvat nejvýše dva odborné poradce. Smířčí jednání se ukončí zápisem, obsahujícím smír nebo závěr, že rozpor nebyl odstraněn s uvedením stanovisek obou stran.

¹⁶⁾ Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění zákona č. 245/2006.

¹⁷⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
§§ 20f a násl. zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

16. Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby

Zdroj: CRM

podací razítko

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

Fyzická osoba - základní a živnostenská část

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
e) pohlaví ¹⁾	f) rodné příjmení	g) rodinný stav	
<input style="width: 100%;" type="text" value="Žena / muž"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
h) místo narození	i) okres	j) stát ²⁾	k) datum narození
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
l) státní občanství	m) rodné číslo	n) identifikační číslo	
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
o) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)			
<input style="width: 100%;" type="text"/>			

02 Bydliště

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
g) stát		
<input style="width: 100%;" type="text"/>		

03 Místo podnikání

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>

04 Doručovací adresa

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>

05 Pobyť na území ČR (pro zahraniční osoby)

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>

¹⁾ vyplní cizí státní příslušník, který nemá přiděleno rodné číslo

²⁾ vyplní se pouze v případě, kdy státem narození není ČR

06 Předmět podnikání

07 Datum vzniku živnostenského oprávnění

| | | | | | | | | |

08 Datum zahájení provozování živnosti ³⁾

| | | | | | | | | |

09 Datum ukončení provozování živnosti ⁴⁾

| | | | | | | | | |

10 Povolný pobyt do ⁵⁾

| | | | | | | | | |

11 Živnost provozována průmyslovým způsobem (ANO / NE)

ČÁST B - PROVOZOVNY

01 Provozovna

a) název ulice

b) číslo popisné

c) číslo orientační

d) název obce

e) část obce

f) PSČ

| | | | |

g) předmět podnikání v provozovně

h) právní titul užívání provozovny

i) provozovna podléhající kolaudaci (ANO / NE)

j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně

| | | | | | | | | |

02 Provozovna

a) název ulice

b) číslo popisné

c) číslo orientační

d) název obce

e) část obce

f) PSČ

| | | | |

g) předmět podnikání v provozovně

h) právní titul užívání provozovny

i) provozovna podléhající kolaudaci (ANO / NE)

j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně

| | | | | | | | | |

³⁾ vyplní se, využívá-li se CRM (podání na jiné úřady)

⁴⁾ vyplní se, pokud ohlašovatel zamýšlí provozovat živnost na dobu určitou

⁵⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt

ČÁST C - ODPOVĚDNÝ ZÁSTUPCE

01 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
e) státní občanství	m) rodné číslo	k) datum narození	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
h) místo narození	i) okres	j) pohlaví ¹⁾	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	Žena / muž	

02 Bydliště

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
g) stát		
<input type="text"/>		

03 Pobyť na území ČR

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

04 Datum ustanovení do funkce odpovědného zástupce

05 Prohlášení podnikatele k osobě odpovědného zástupce

Prohlašuji, že mi není známo, že by u osoby odpovědného zástupce soud nebo správní orgán uložil zákaz činnosti, že by u této osoby trvala jiná překážka provozování živnosti a že by jí v posledních třech letech bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2, 3 nebo 4 živnostenského zákona.

ČÁST D - PROHLÁŠENÍ PODNIKATELE

01 Prohlašuji, že na území ČR podnikám nebo jsem v minulosti podnikal (ANO / NE)

02 u mne překážka provozování živnosti.

03 mi v posledních třech letech zrušeno živnostenské oprávnění podle ustanovení § 58 odst. 2, 3 nebo 4 živnostenského zákona.

04 Soud nebo správní orgán mi zákaz činnosti.

05 **Čestné prohlášení** dle § 6 odst. 1 písm. f, odst. 3 živnostenského zákona (vyplní pouze osoba, která již podniká, nebo v minulosti podnikala):

Prohlašuji, že nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění.

ČÁST E - JINÉ SKUTEČNOSTI, KTERÉ NEMOHLY BÝT UVEDENY NA PŘEDEŠLÝCH STRÁNKÁCH FORMULÁŘE

ČÁST F - VYBERTE PROVÁDĚNÉ ÚKONY

1) ohlášení živnosti	☐	počet zvláštních částí / příloh ⁶⁾	<input style="width: 50px;" type="text"/>
žádost o koncesi	☐	počet zvláštních částí / příloh ⁶⁾	<input style="width: 50px;" type="text"/>
2) přihláška k daňové registraci nebo příslušné oznámení	☐	počet zvláštních částí / příloh ⁶⁾	<input style="width: 50px;" type="text"/>
3) oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti	☐	počet zvláštních částí / příloh ⁶⁾	<input style="width: 50px;" type="text"/>
4) oznámení vzniku volného pracovního místa	☐	počet zvláštních částí / příloh ⁶⁾	<input style="width: 50px;" type="text"/>
5) oznámení podle zákona o veřejném zdravotním pojištění	☐	počet zvláštních částí / příloh ⁶⁾	<input style="width: 50px;" type="text"/>

podpis ohlašovatele / žadatele

Doplňující údaje podnikatele

a) telefon	b) fax	c) e-mail
<input style="width: 180px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 180px; height: 20px;" type="text"/>	<input style="width: 240px; height: 20px;" type="text"/>

⁶⁾ Zvláštními částmi se rozumí jednotlivé listy formuláře, které jsou přikládány k základní části. Přílohou se rozumí uvedení nebo doložení údajů jinak, než na základní části a zvláštních částech, např. smlouva o vedení účtu, smlouva o sdružení, atd.

podací razítko

03 Daňové identifikační číslo
(bylo-li přiděleno)

01 Identifikační část:
jméno, příjmení / obchodní firma¹⁾

Identifikační číslo / datum narození¹⁾

02 Registrace / oznámení změny¹⁾

PŘIHLÁŠKA K DAŇOVÉ REGISTRACI pro fyzické osoby Zvláštní část

04

a) k registraci k dani z příjmů fyzických osob

b) k registraci k dani z přidané hodnoty

(zvláštní část - přihláška k registraci k DPH)

c) k dani z nemovitosti

ode dne

d) k dani silniční

ode dne

e) k dani z příjmů jako plátcí:

1) daně z příjmů ze závislé činnosti
a funkčních požitků

ode dne

2) daně z příjmů vybírané srážkou podle
zvláštní sazby daně

ode dne

3) zajišťující daň z příjmů

ode dne

05 Organizační složky podniku: a) počet odštěpných závodů:

(zvláštní část - přihláška k registraci Odštěpné závody
a provozovny)

b) počet provozoven:

c) počet plátcových pokladen:

(zvláštní část - přihláška k registraci pro plátcové pokladny)

06 Čísla účtů u bank, spořitelnic a úvěrních družstev:

Účty v ČR

a) číslo účtu / směrový (identifikační) kód

Měna, ve které je účet veden

Vlastníkem účtu je
daňový subjekt ano / ne

b) číslo účtu / směrový (identifikační) kód

Měna, ve které je účet veden

Vlastníkem účtu je
daňový subjekt ano / ne

Účet vedený v zahraničí

IBAN

Typ ID banky

ID banky

Měna, ve které je účet veden

Vlastníkem účtu je
daňový subjekt ano / ne

Název účtu

Název banky

Ulice banky

Město banky

PSČ banky

Stát

Příloha 16 - Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby

07 Zastupování v daňových záležitostech: smluvní zástupce: (ANO / NE) V případě „ano“ je přílohou plná moc.

08 Zástupce pro doručování: (ANO / NE) v případě „ano“ je přílohou plná moc.

09 Předcházející daňová registrace:

a) byl jsem již dříve registrován: (ANO / NE) od – do:

b) u kterého finančního úřadu

c) důvod zrušení registrace

d) přidělené daňové identifikační číslo

10 Právní předchůdce

a) daňové identifikační číslo

b) identifikace

11 Zahraniční DIČ

12 Finančnímu úřadu v, ve, pro

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU VÝŠE UVEDENÉ ÚDAJE JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ A JSEM SI VĚDOM (A) SVÉ POVINNOSTI HLÁSIT KAŽDOU ZMĚNU DO 15 DNŮ.

jméno

příjmení

v

dne

podpis ohlašovatele / žadatele

Všechny údaje, pro něž jste neměli dostatek místa na formuláři, a všechny další údaje, které považujete za závažné pro registraci, uveďte, prosím, na zvláštní příloze. U jednotlivých informací uveďte číslo položky původního formuláře, ke které se vztahují.

podací razítko

01 Identifikační část: jméno, příjmení / obchodní firma ³⁾	Identifikační číslo / datum narození ³⁾
--	--

OZNÁMENÍ
o zahájení samostatné výdělečné činnosti

PŘIHLÁŠKA
k nemocenskému pojištění

Zvláštní část

OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ SAMOSTATNÉ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI

02 Datum zahájení (opětovného zahájení) činnosti

03 Oprávnění k vykonávání samostatné výdělečné činnosti od:

04 Samostatnou výdělečnou činnost vykonávám i na území státu (název státu)

a) na území tohoto státu jsem účasten/účastna sociálního pojištění: (ANO / NE)

05 Druh pobíraného důchodu¹⁾

vyplácen od:

a) plátce důchodu

b) u starobního důchodu druh starobního důchodu²⁾

datum vzniku nároku:

06 Účet, ze kterého bude placeno pojištění (peněžní ústav, adresa)

a) číslo účtu / směrový kód banky

variabilní symbol

spec. symbol

07 Cizozemské číslo pojištění

a) název a adresa cizozemského nositele pojištění

¹⁾ uvádí se starobní, částečný invalidní nebo plný invalidní

²⁾ u starobního důchodu nutno označit druh (§ 29, 30, 31, 74, 76 a 94 zák. č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a datum vzniku nároku na starobní důchod

08 Vyplni pouze ta OSVČ, která chce být považována za OSVČ vykonávající vedlejší činnost

a) zaměstnání od:

b) název zaměstnavatele

c) název ulice d) číslo popisné e) číslo orientační

f) název obce g) část obce h) PSČ

i) starobní důchod přiznán od: j) nebo výplata částečného / plného invalidního důchodu od:

k) nárok na rodičovský příspěvek / osobní péče o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II. (středně těžká závislost) nebo stupně III. (těžká závislost) anebo stupně IV. (úplná závislost) od: l) výkon vojenské služby v ozbrojených silách ČR od:

m) nezaopatřené dítě ve smyslu ust. § 20 odst. 3 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb., od: n) vazba nebo výkon trestu odnětí svobody od:

09 Vyplni pouze ta OSVČ, která vykonává samostatnou výdělečnou činnost formou spolupráce

a) rodné číslo osoby, se kterou je spolupráce vykonávána

b) titul c) jméno d) příjmení e) titul

f) název ulice g) číslo popisné h) číslo orientační

i) název obce j) část obce k) PSČ

10 NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ OSVČ

Přihlašuji se k nemocenskému pojištění od:

Prohlašuji, že výše uvedené údaje jsou správné a jsem poučen(a) o všech povinnostech s tím, že jsem povinen (povinna) hlásit veškeré změny.

V dne

podpis ohlašovatele / žadatele

podací razítko

01 Identifikační část: jméno, příjmení / obchodní firma¹⁾ identifikační číslo / datum narození¹⁾

OZNÁMENÍ POJIŠTĚNCE ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNĚ

o zahájení samostatné výdělečné činnosti

Zvláštní část

02 Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti ke dni

03 Vůči zdravotní pojišťovně:

04 Územní pracoviště:

05 Výše zálohy¹⁾:

06 Úhrady pojistného nebo záloh na pojistné budu provádět:

a) poštovní poukázkou nebo v hotovosti

b) převodem z bankovního účtu

c) číslo účtu / směrový kód banky

Místo pro záznamy zdravotní pojišťovny:

POKYNY k formuláři Oznámení pojištěnce

Formulář je určen ke splnění oznamovací povinnosti, kterou pojištěnci ukládá ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění ve znění pozdějších předpisů.

Zahájení samostatné výdělečné činnosti - za zahájení výdělečné činnosti se považuje okamžik, kdy se činnost začne provozovat. Datum získání živnostenského oprávnění nemusí vždy přesně korespondovat s datem zahájení samostatné výdělečné činnosti pro účely zdravotního pojištění. Pojištěnec uvede datum, od kterého k zahájení samostatné výdělečné činnosti skutečně dochází.

Vůči zdravotní pojišťovně, (Územní pracoviště) - pojištěnec uvede název zdravotní pojišťovny, u které je k datu oznámení pojištěn. Uvede též přesnější určení územního pracoviště (krajské pobočky, expozitury, jednatelství, detašovaného pracoviště) příslušné zdravotní pojišťovny.

Výše zálohy¹⁾ - pojištěnec uvede výši zálohy na pojistné, kterou bude měsíčně odvádět. Osoba samostatně výdělečně činná, která zahajuje výdělečnou činnost, je povinna platit měsíční zálohy na pojistné vypočtené jako 13,5% z minimálního vyměřovacího základu, pokud si sama nestanoví zálohu vyšší.

Minimální vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné upravuje § 3a odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Měsíční zálohy na pojistné nemusí platit osoba samostatně výdělečně činná v měsících, ve kterých nemá určen minimální vyměřovací základ. Výši aktuální minimální a maximální měsíční zálohy na pojistné naleznete na internetových stránkách příslušné zdravotní pojišťovny (např. na www.vzp.cz).

Poznámka:

¹⁾ Zvolenou, resp. minimální zálohu, bude začínající podnikatel platit pouze do předložení prvního "Přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti" své zdravotní pojišťovně. Na základě tohoto Přehledu si pak sám (v souladu s § 2 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů) vypočítá výši zálohy na pojistné, kterou bude povinen platit opět až do předložení dalšího Přehledu.

Čestné prohlášení dle § 6 odst. 1 písm. f) odst. 3 živnostenského zákona:

Prohlašuji, že **nemám** nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění.

V

dne

podpis ohlašovatele / žadatele

17. Jednotný registrační formulář pro právnické osoby

Zdroj: CRM

podací razítko

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ

Právnická osoba - základní a živnostenská část

ČÁST A - PODNIKATEL

01 Podnikatel

a) obchodní firma / název¹⁾ právnické osoby

b) právní forma

c) identifikační číslo

02 Sídlo

a) název ulice

b) číslo popisné

c) číslo orientační

d) název obce

e) část obce

f) PSČ

g) stát

03 Doručovací adresa

a) název ulice

b) číslo popisné

c) číslo orientační

d) název obce

e) část obce

f) PSČ

04 Předmět podnikání

05 Datum vzniku živnostenského oprávnění

06 Datum zahájení provozování živnosti

07 Datum ukončení provozování živnosti¹⁾

08 Živnost provozována průmyslovým způsobem (ANO / NE)

¹⁾ Vyplní se, pokud ohlašovatel zamýšlí provozovat živnost na dobu určitou

ČÁST B - STATUTÁRNÍ ORGÁN

01 Statutární orgán

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
e) státní občanství		f) rodné číslo	g) datum narození
<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>
h) způsob jednání za právnickou osobu			
<input type="text"/>			

01.1 Bydliště / pobyt¹⁾ člena statutárního orgánu na území ČR

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

02 Statutární orgán

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
e) státní občanství		f) rodné číslo	g) datum narození
<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>
h) způsob jednání za právnickou osobu			
<input type="text"/>			

02.1 Bydliště / pobyt¹⁾ člena statutárního orgánu na území ČR

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
d) název obce	e) část obce	f) PSČ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

03 Prohlášení podnikatele k statutárnímu orgánu

Prohlašuji, že mi není známo, že by u osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členy, soud nebo správní orgán uložil zákaz činnosti, a že by trvala u těchto osob jiná překážka, která by bránila provozování živnosti.

ČÁST C - PROVOZOVNY

01 Provozovna

a) název ulice b) číslo popisné c) číslo orientační

d) název obce e) část obce f) PSČ

g) předmět podnikání v provozovně h) právní titul užívání provozovny

i) provozovna podléhající kolaudaci (ANO / NE) j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně

02 Provozovna

a) název ulice b) číslo popisné c) číslo orientační

d) název obce e) část obce f) PSČ

g) předmět podnikání v provozovně h) právní titul užívání provozovny

i) provozovna podléhající kolaudaci (ANO / NE) j) datum zahájení provozování živnosti v provozovně

ČÁST D - ODPOVĚDNÝ ZÁSTUPCE

01 Odpovědný zástupce:

a) titul b) jméno c) příjmení d) titul

e) státní občanství f) rodné číslo g) datum narození

h) místo narození i) okres j) pohlaví ^{1) 2)} Žena / muž

02 Bydliště

a) název ulice b) číslo popisné c) číslo orientační

d) název obce e) část obce f) PSČ

g) stát

03 Pobyt na území ČR

a) název ulice b) číslo popisné c) číslo orientační

d) název obce e) část obce f) PSČ

04 Datum ustanovení odpovědného zástupce do funkce

05 Prohlášení podnikatele k osobě odpovědného zástupce

Prohlašuji, že mi není známo, že by u osoby odpovědného zástupce soud nebo správní orgán uložil zákaz činnosti, že by u této osoby trvala jiná překážka provozování živnosti a že by jí v posledních třech letech bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2, 3 nebo 4 živnostenského zákona.

ČÁST E - PROHLÁŠENÍ PODNIKATELE

01

02 Právnické osobě

ČÁST F – JINÉ SKUTEČNOSTI, KTERÉ NEMOHLY BÝT UVEDENY NA PŘEDEŠLÝCH STRÁNKÁCH FORMULÁŘE

ČÁST G – VYBERTE PROVÁDĚNÉ ÚKONY

1) ohlášení živnosti	☐	počet zvláštních částí / příloh ²⁾	____
žádost o koncesi	☐	počet zvláštních částí / příloh ²⁾	____
2) přihláška k daňové registraci nebo příslušné oznámení	☐	počet zvláštních částí / příloh ²⁾	____
3) oznámení vzniku volného pracovního místa	☐	počet zvláštních částí / příloh ²⁾	____

podpis ohlašovatele / žadatele

Doplňující údaje podnikatele

a) telefon	b) fax	c) e-mail
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

²⁾ Zvláštními částmi se rozumí jednotlivé listy formuláře, které jsou přikládány k základní části. Přílohou se rozumí uvedení nebo doložení údajů jinak, než na základní části a zvláštních částech, např. smlouva o vedení účtu, smlouva o sdružení, atd.

podací razítko

01 Identifikační část: obchodní firma / název ¹⁾

03 Daňové identifikační číslo

02 Registrace / oznámení změny¹⁾

PŘIHLÁŠKA K DAŇOVÉ REGISTRACI pro právnické osoby

Zvláštní část

04

a) k registraci k dani z příjmů právnických osob

b) k registraci k dani z přidané hodnoty (zvláštní část - přihláška k registraci k DPH)

c) k dani z nemovitosti ode dne

d) k dani silniční ode dne

e) k dani z příjmů jako plátcí: 1) daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků ode dne

2) daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně ode dne

3) zajišťující daň z příjmů ode dne

05 Organizační složky podniku

a) počet odštěpných závodů: (zvláštní část - přihláška k registraci Odštěpné závody a provozovny)

b) počet provozoven:

c) počet plátcových pokladen: (zvláštní část - přihláška k registraci pro plátcovy pokladny)

06 Čísla účtů u bank, spořitelnic a úvěrních družstev:

Účty v ČR

a) číslo účtu / směrový (identifikační) kód Měna, ve které je účet veden Vlastníkem účtu je daňový subjekt ano / ne

b) číslo účtu / směrový (identifikační) kód Měna, ve které je účet veden Vlastníkem účtu je daňový subjekt ano / ne

Účet vedený v zahraničí

IBAN

Typ ID banky ID banky Měna, ve které je účet veden Vlastníkem účtu je daňový subjekt ano / ne

Název účtu

Název banky

Ulice banky

Město banky

PSC banky Stát

Příloha 17 - Jednotný registrační formulář pro právnické osoby

07 Zastupování v daňových záležitostech: (ANO / NE) v případě „ano“ je přílohou plná moc.

08 Zástupce pro doručování: (ANO / NE) v případě „ano“ je přílohou plná moc.

09 Právní předchůdce

a) daňové identifikační číslo

b) obchodní firma

c) právní forma

d) název ulice

e) číslo popisné

f) číslo orientační

g) název obce

h) část obce

i) PSČ

j) stát

10 Zahraniční DIČ

11 Finančnímu úřadu v, ve, pro

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU VÝŠE UVEDENÉ ÚDAJE JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ A JSEM SI VĚDOM (A) SVÉ POVINNOSTI HLÁSIT KAŽDOU ZMĚNU DO 15 DNŮ.

jméno

příjmení

vztah k právnické osobě

V

dne

podpis ohlašovatele / žadatele

Všechny údaje, pro něž jste neměli dostatek místa na formuláři, a všechny další údaje, které považujete za závažné pro registraci, uveďte, prosím, na zvláštní příloze. U jednotlivých informací uveďte číslo položky původního formuláře, ke které se vztahují.

18. Přístrojové vybavení lékárny –ceník firmy Helago s.r.o.

Zdroj: fa Helago s.r.o.k 1. 1. 2007

Ceník platný od 1.ledna 2007

Stránka 1

NABÍDKA VYBAVENÍ LÉKÁRNY ZÁKLADNÍHO TYPU

Název	Typ	Cena za kus bez DPH	Sazba DPH %	DPH Kč	Cena s DPH	Objednáno kusů
Váha přesná GF 200-EC	210g/0,001g	32 100	19	6 099,00	38 199,00	
Váha přesná GF 2000-EC	2100g/0,01g	32 100	19	6 099,00	38 199,00	
Váha přesná EK 6100i-EC	6000g/0,1g	18 600	19	3 534,00	22 134,00	
Destilační přístroj 2 lit.	GFL 2002	36 820	19	6 995,80	43 815,80	
Destilační přístroj 4 lit.	GFL 2004	43 310	19	8 228,90	51 538,90	
Horkovzdušný sterilizátor 55 lit.	STERICELL 55R	36 700	5	1 835,00	38 535,00	
Laminární box	BHL 65	56 900	19	10 811,00	67 711,00	
Lékárenský kříž	700 mm	9 060	19	1 721,40	10 781,40	
Reagenční aparát dle ČL 2002		16 500	19	3 135,00	19 635,00	
Licí forma na čipky	30x1g	3 310	19	628,90	3 938,90	
Licí forma na čipky	30x2g	3 740	19	710,60	4 450,60	
Licí forma na globule	24x3g	4 090	19	777,10	4 867,10	
Plnička tobolek	"0" (30)	4 515	19	857,90	5 372,90	
Plnička tobolek	"00" (30)	4 515	19	857,90	5 372,90	
Infralampa		5 685	19	1 080,20	6 765,20	
Poljizdné stupátko výška 400 mm		2 740	19	520,60	3 260,60	
Lékárenský vozík s 2 košíky		7 360	19	1 398,40	8 758,40	
Lékárenský s košíkem a nerez tácem		7 360	19	1 398,40	8 758,40	
Soubor karet dle ČL 2002		1 900	19	361,00	2 261,00	
Sada stojatek dle ČL 97	200 ks	24 800	19	4 712,00	29 512,00	
Technologie celkem						

HELAGO-CZ s.r.o., Kladská 1082, 500 03 HK 3; tel.: 495 220 229, 495 220 394, fax: 495 220 154, GSM brána: 602 123 096; info@helago.cz, www.helago.cz

Název	Typ	Cena za kus bez DPH	Sazba DPH %	DPH Kč	Cena s DPH	Objednáno kusů
Laboratorní nádobí						
Třecí miska nerez Ø90 mm		840	19	159,60	999,60	
Třecí miska nerez Ø110 mm		1 040	19	197,60	1 237,60	
Třecí miska nerez Ø130 mm		1 200	19	228,00	1 428,00	
Třecí miska nerez Ø155mm		1 270	19	241,30	1 511,30	
Třecí miska nerez Ø220 mm		1 610	19	305,90	1 915,90	
Nalévací miska nerez s hubicí Ø110 mm		1 380	19	262,20	1 642,20	
Nalévací miska nerez s hubicí Ø130 mm		1 610	19	305,90	1 915,90	
Kořík nerez Ø270 mm s podstavcem		1 953	19	371,10	2 324,10	
Lžička nerez 140 mm		290	19	55,10	345,10	
Lžička nerez 180 mm		320	19	60,80	380,80	
Lžička nerez 230 mm		340	19	64,60	404,60	
Kopist nerez 140 mm		200	19	38,00	238,00	
Kopist nerez 210 mm		220	19	41,80	261,80	
Kopist nerez 250 mm		250	19	47,50	297,50	
Kopist nerez 330 mm		400	19	76,00	476,00	
Těrka melamin s nerez hlavíci 180 mm		600	19	114,00	714,00	
Těrka melamin s nerez hlavíci 200 mm		660	19	125,40	785,40	
Těrka melamin s nerez hlavíci 225 mm		680	19	129,20	809,20	
Mensura nerez 500 ml		635	19	120,70	755,70	
Mensura nerez 1000 ml		1 110	19	210,90	1 320,90	
Mensura nerez 2000 ml		1 780	19	338,20	2 118,20	
Špachtle nerez 150 mm se lžičkou		110	19	20,90	130,90	
Špachtle nerez 210 mm		100	19	19,00	119,00	
Třecí miska melamin Ø125 mm		287	19	54,50	341,50	
Třecí miska melamin Ø150 mm		343	19	65,20	408,20	
Těrka melamin 125 mm		337	19	64,00	401,00	
Těrka melamin 145 mm		353	19	67,10	420,10	
Těrka melamin 160 mm		402	19	76,40	478,40	
Těrka melamin 180 mm		407	19	77,30	484,30	
Těrka melamin 220 mm		650	19	123,50	773,50	

Ceník platný od 1.ledna 2007

Stránka 3

Název	Typ	Cena za kus bez DPH	Sazba DPH %	DPH Kč	Cena s DPH	Objednáno kusů
Stříčka PVC	250 ml	73	19	13,90	86,90	
Zařízení na filtraci očních kapek	obsah 30 ml	1 750	19	332,50	2 082,50	
Tyčinka skleněná 100 mm Ø 6		6	19	1,10	7,10	
Tyčinka skleněná 200 mm Ø 6		9	19	1,70	10,70	
Tyčinka skleněná 300 mm Ø 6		13	19	2,50	15,50	
Tyčinka skleněná 400 mm Ø 6		18	19	3,40	21,40	
Exikátor skleněný Ø200 mm vč. porcelánové desky		1 995	19	379,10	2 374,10	
Silikagel nebarevný (kg)		155	19	29,50	184,50	
Silikagel barevný (kg)		215	19	40,90	255,90	
Kádinka skleněná 50 ml		25	19	4,80	29,80	
Kádinka skleněná 100 ml		27	19	5,10	32,10	
Kádinka skleněná 250 ml		29	19	5,50	34,50	
Kádinka skleněná 600 ml		45	19	8,60	53,60	
Kádinka skleněná 800 ml		62	19	11,80	73,80	
Kádinka skleněná 1000 ml		71	19	13,50	84,50	
Kádinka skleněná 2000 ml		120	19	22,80	142,80	
Kádinka skleněná 5000 ml		560	19	106,40	666,40	
Nálevka skleněná Ø 30 mm		56	19	10,60	66,60	
Nálevka skleněná Ø 75 mm		82	19	15,60	97,60	
Nálevka skleněná Ø 100 mm		104	19	19,80	123,80	
Nálevka skleněná Ø 150 mm		207	19	39,30	246,30	
Nálevka skleněná Ø 200 mm		316	19	60,00	376,00	
Válec odměrný skleněný 10 ml		92	19	17,50	109,50	
Válec odměrný skleněný 100 ml		104	19	19,80	123,80	
Válec odměrný skleněný 250 ml		161	19	30,60	191,60	
Válec odměrný skleněný 500 ml		238	19	45,20	283,20	
Miska třecí porcelánová Ø140 mm glazovaná		210	19	39,90	249,90	
Miska třecí porcelánová Ø140 mm drsná		215	19	40,90	255,90	
Tlouček porcelánový 132 mm glazovaný		52	19	9,90	61,90	
Tlouček porcelánový 132 mm drsný		47	19	8,90	55,90	
Miska odpařovací Ø 70 mm		40	19	7,60	47,60	

HELAGO-CZ s.r.o., Kladská 1082, 500 03 HK 3; tel.: 495 220 229, 495 220 394, fax: 495 220 154, GSM brána: 602 123 096; info@helago.cz, www.helago.cz

Ceník platný od 1.ledna 2007

Stránka 4

Název	Typ	Cena za kus bez DPH	Sazba DPH %	DPH Kč	Cena s DPH	Objednáno kusů
Stojánek na zkumavky kov		300	19	57,00	357,00	
Zkumavka	15/16x160 mm	4	19	0,70	4,40	
Klíčka platinová		289	19	54,90	343,90	
Držák na Pt klíčku		99	19	18,80	117,80	
Sklo kobaltové Ø 50		65	19	12,40	77,40	
Sklo kobaltové Ø 70		85				
Bodotávek včetně stojanu, teploměru a kapilár SMP11		15 620	19	2 967,80	18 587,80	
Teploměr do chladniček a mrazniček		520	19	98,80	618,80	
cena provedené kalibrace (dva body)		500	19	95,00	595,00	
Ótčník malý		7 880	19	1 497,20	9 377,20	

Upozorňujeme, že uvedené ceny laboratorního nádobí jsou pouze orientační a toto zboží není běžně skladem. Při Vaší objednávce Vám bude vypracována kalkulace dle aktuálních cen s tím, že dodací doba objednaného zboží je 3 - 4 týdny.

HELAGO-CZ s.r.o., Kladská 1082, 500 03 HK 3; tel.: 495 220 229, 495 220 394, fax: 495 220 154, GSM brána: 602 123 096; info@helago.cz, www.helago.cz

**19. Hardwarové a softwarové vybavení lékárny – nabídka firmy
Lekis s.r.o.**

Zdroj: fa Lekis s.r.o. k 20.3.2007

Příloha 19 - Hardwarové a softwarové vybavení lékárny - nabídka firmy Lekis s.r.o.

Lékárna 2+2+S

Výdejní místa		ks	Cena	Celkem	DPH
PC výdejní místo	dx2200 C-D351, 80GB 7200rpm, 512MB PC5300, DVD, FD	2	11 890	23 780	19%
-	-				19%
záruka	-				19%
monitor	HP TFT 1706 17" Monitor Carbon/Silver	2	4 590	9 180	19%
Záložní zdroj	APC Back-UPS CS 350 USB/Serial	2	2 090	4 180	19%
Snímače	Symbol LS 9208 - všesměrový	1	8 990	8 990	19%
	Symbol LS 2208 - jednosměrový	1	4 290	4 290	19%
Zákaznický displej	STAR DSP 800	2	2 990	5 980	19%
Peněžní zásuvka	Virtuos 24V	2	2 490	4 980	19%
Tiskárna účtů	Star TSP 643 - termotiskárna	2	8 915	17 830	19%
- fiskální	-				19%
				<u>79 210</u>	
Zázemí					
PC příjem, laboratoř	dx2200 C-D351, 80GB 7200rpm, 512MB PC5300, DVD, FD	1	11 890	11 890	19%
-	-				19%
záruka	-				19%
monitor	HP TFT 1706 17" Monitor Carbon/Silver	1	4 590	4 590	19%
Záložní zdroj	APC Back-UPS CS 350 USB/Serial	1	2 090	2 090	19%
Tiskárna BC	Zebra S - 600	1	25 990	25 990	19%
SW k BC	SW pro tisk čárových kódů	1	2 900	2 900	19%
Snímač	-	1	4 290	4 290	19%
Tiskárna taxace IPL	-				19%
Tiskárna příjem	-				19%
PC kancelář	dx2200 P4-D925, 80GB 7200rpm, 512MB PC4200, Combo	1	14 990	14 990	19%
	DIMM DDR2 512MB, 533MHz, CL4, Kingston				19%
záruka	-				19%
monitor	HP TFT 1906 19" Monitor Carbon/Silver	1	5 590	5 590	19%
příslušenství	-				19%
	-				19%
Záložní zdroj	APC Back-UPS CS 350 USB/Serial	1	2 090	2 090	19%
Tiskárna kancelář	HP LaserJet 3055 (A4, 18 ppm, USB, Ethernet, Print/Scan/C	1	12 490	12 490	19%
				<u>86 910</u>	
Server, síť, instalace, software					
Server	HP PL ML110T04 X3040DC 1.86/2M/1033 512M 160G S/	1	14 990	14 990	19%
rozšíření	HP HDD 80GB 7.2k SATA Non Hot Plug for ML110G2/310G	1	2 690	2 690	19%
	HP mem.512MB (1x512) aECC DDR2 PC2-4200 for ML110	1	2 490	2 490	19%
	HP CPe 3r NBD response on-site for ML110	1	4 590	4 590	19%
	Belkin 2-Port KVM Switch s lisovanými kabely- PS/2, Audio	1	950	950	19%
Záložní zdroj	Smart - UPS SC 620VA 230V	1	4 990	4 990	19%
Switch	HP ProCurve switch 1800-8G	1	3 990	3 990	19%
Síťový OS	WIN SBS STD 2003 R2 CZ + 5 CAL OEM	1	11 390	11 390	19%
-	-				19%
OS pro stanice	-				19%
Ostatní SW (archivace dat, manažer)	Norton Antivirus 2007 CZ RET	1	990	990	19%
-	-				19%
-	-				19%
Položení kabelů - orientační cena pro jeden počítač (na požádání je možno položit i telefonní rozvody)					19%
				<u>47 070</u>	
Program Lekis, školení, instalace a slevy					
Program Lekis	Licence pro jeden počítač	4	18 000	72 000	19%
	30% Sleva při dodávce kompletního systému	4	-5 400	-21 600	19%
Zaváděcí servis	-				19%
Instalace - server	Doprava, montáž, instalace, zahoření vyhrazený - se SSDP +	1	10 000	10 000	19%
- stanice	Doprava, montáž, instalace, zahoření - se SSDP + SS	4	1 500	6 000	19%
Slevy HW	3% Sleva při zaplacení před instalací z HW a práce		-8 388		19%
Přirážka	30% Přirážka za instalaci a školení mimo pracovní dobu		4 800		19%
Ceník Catis	Infopanel		99 999		19%
	Zaváděcí sleva		-14 999		19%
Interakce	2-5 počítačů SSDP + SS	1	6 870		19%
Ostatní	Aislp 3 a více licencí	1	20 000	20 000	19%
	PDK číselník (roční aktualizace)	1	3 200	3 200	19%
-	-				19%
				<u>89 600</u>	

Všechny ceny jsou uvedeny bez DPH

Celková rekapitulace	
Výdejní místa	79 210
Zázemí	86 910
Server, síť, instalace, software	47 070
Program Lekis	89 600
Celkem bez DPH:	302 790
Rekapitulace DPH	Základ 19% 302 790
DPH	57 530
Celkem s DPH:	360 320

Ekonomická rozvaha ze dne 20.3.2007 strana 1 ze 1

20. Výpočet anuity pro různé hodnoty úvěru na dobu 5-ti let

Zdroj: autor

Příloha 20 - Výpočet anuity pro různé hodnoty úvěru na dobu 5-ti let

Tabulka 16: Anuita pro různé hodnoty úvěru lékárny na 5 let (úrok 9 % p.a.; v Kč; úmor a úrok průměrný roční; zdroj: autor).

Hodnota úvěru	Kategorie hodnoty	Rok					Celkem zapláceno (včetně úroků)
		1.	2.	3.	4.	5.	
1000000	anuita	249100,3	249100,3	249100,3	249100,3	249100,3	1245501,3
	úmor	240615,3	242483,5	244351,8	246220,0	248088,3	
	úrok	8485,0	6616,7	4748,5	2880,2	1012,0	
	zbývá	996401,1	747300,8	498200,5	249100,3	0,0	
1100000	anuita	274010,3	274010,3	274010,3	274010,3	274010,3	1370051,4
	úmor	264676,8	266731,9	268787,0	270842,0	272897,1	
	úrok	9333,5	7278,4	5223,3	3168,2	1113,2	
	zbývá	1096041,2	822030,9	548020,6	274010,3	0,0	
1200000	anuita	298920,3	298920,3	298920,3	298920,3	298920,3	1494601,6
	úmor	288738,3	290980,2	293222,1	295464,0	297706,0	
	úrok	10182,0	7940,1	5698,2	3456,3	1214,4	
	zbývá	1195681,3	896760,9	597840,6	298920,3	0,0	
1300000	anuita	323830,3	323830,3	323830,3	323830,3	323830,3	1619151,7
	úmor	312799,9	315228,6	317657,3	320086,1	322514,8	
	úrok	11030,5	8601,7	6173,0	3744,3	1315,6	
	zbývá	1295321,4	971491,0	647660,7	323830,3	0,0	
1400000	anuita	348740,4	348740,4	348740,4	348740,4	348740,4	1743701,8
	úmor	336861,4	339477,0	342092,5	344708,1	347323,6	
	úrok	11879,0	9263,4	6647,9	4032,3	1416,8	
	zbývá	1394961,5	1046221,1	697480,7	348740,4	0,0	
1500000	anuita	373650,4	373650,4	373650,4	373650,4	373650,4	1868252,0
	úmor	360922,9	363725,3	366527,7	369330,1	372132,4	
	úrok	12727,5	9925,1	7122,7	4320,3	1518,0	
	zbývá	1494601,6	1120951,2	747300,8	373650,4	0,0	
1600000	anuita	398560,4	398560,4	398560,4	398560,4	398560,4	1992802,1
	úmor	384984,5	387973,7	390962,9	393952,1	396941,3	
	úrok	13576,0	10586,8	7597,6	4608,4	1619,2	
	zbývá	1594241,7	1195681,3	797120,8	398560,4	0,0	
1700000	anuita	423470,4	423470,4	423470,4	423470,4	423470,4	2117352,2
	úmor	409046,0	412222,0	415398,0	418574,1	421750,1	

Příloha 20 - Výpočet anuity pro různé hodnoty úvěru na dobu 5-ti let

Hodnota a úvěru	Kategorie hodnoty	Rok					Celkem zaplaceno (včetně úroků)
		1.	2.	3.	4.	5.	
	úrok	14424,5	11248,4	8072,4	4896,4	1720,3	
	zbývá	1693881,8	1270411,3	846940,9	423470,4	0,0	
1800000	anuita	448380,5	448380,5	448380,5	448380,5	448380,5	2241902,4
	úmor	433107,5	436470,4	439833,2	443196,1	446558,9	
	úrok	15273,0	11910,1	8547,3	5184,4	1821,5	
	zbývá	1793521,9	1345141,4	896760,9	448380,5	0,0	
1900000	anuita	473290,5	473290,5	473290,5	473290,5	473290,5	2366452,5
	úmor	457169,0	460718,7	464268,4	467818,1	471367,8	
	úrok	16121,5	12571,8	9022,1	5472,4	1922,7	
	zbývá	1893162,0	1419871,5	946581,0	473290,5	0,0	
2000000	anuita	498200,5	498200,5	498200,5	498200,5	498200,5	2491002,6
	úmor	481230,6	484967,1	488703,6	492440,1	496176,6	
	úrok	16970,0	13233,5	9496,9	5760,4	2023,9	
	zbývá	1992802,1	1494601,6	996401,1	498200,5	0,0	
2100000	anuita	523110,6	523110,6	523110,6	523110,6	523110,6	2615552,8
	úmor	505292,1	509215,4	513138,8	517062,1	520985,4	
	úrok	17818,5	13895,1	9971,8	6048,5	2125,1	
	zbývá	2092442,2	1569331,7	1046221,1	523110,6	0,0	
2200000	anuita	548020,6	548020,6	548020,6	548020,6	548020,6	2740102,9
	úmor	529353,6	533463,8	537573,9	541684,1	545794,2	
	úrok	18667,0	14556,8	10446,6	6336,5	2226,3	
	zbývá	2192082,3	1644061,7	1096041,2	548020,6	0,0	
2300000	anuita	572930,6	572930,6	572930,6	572930,6	572930,6	2864653,0
	úmor	553415,2	557712,1	562009,1	566306,1	570603,1	
	úrok	19515,4	15218,5	10921,5	6624,5	2327,5	
	zbývá	2291722,4	1718791,8	1145861,2	572930,6	0,0	
2400000	anuita	597840,6	597840,6	597840,6	597840,6	597840,6	2989203,2
	úmor	577476,7	581960,5	586444,3	590928,1	595411,9	
	úrok	20363,9	15880,1	11396,3	6912,5	2428,7	
	zbývá	2391362,5	1793521,9	1195681,3	597840,6	0,0	
2500000	anuita	622750,7	622750,7	622750,7	622750,7	622750,7	3113753,3

Příloha 20 - Výpočet anuity pro různé hodnoty úvěru na dobu 5-ti let

Hodnot a úvěru	Kategorie hodnoty	Rok					Celkem zaplaceno (včetně úroků)
		1.	2.	3.	4.	5.	
	úmor	601538,2	606208,8	610879,5	615550,1	620220,7	
	úrok	21212,4	16541,8	11871,2	7200,6	2529,9	
	zbývá	2491002,6	1868252,0	1245501,3	622750,7	0,0	
2600000	anuita	647660,7	647660,7	647660,7	647660,7	647660,7	3238303,4
	úmor	625599,7	630457,2	635314,7	640172,1	645029,6	
	úrok	22060,9	17203,5	12346,0	7488,6	2631,1	
	zbývá	2590642,7	1942982,0	1295321,4	647660,7	0,0	

21. Počáteční rozvaha lékárny U Tří Oříšků v plném znění

Zdroj: autor

Příloha 21 - Počáteční rozvaha lékárny U Tří Oříšků v plném znění

Označení	Aktiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	AKTIVA CELKEM (ř.02+03+07+12)= ř13	001	1 849	1966	2 133
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	003	1 124	1 124	1 124
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	110	110	110
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	1 014	1 014	1 014
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	006	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 až 11)	007	725	842	1 009
C.I.	Zásoby	008	725	852	1 009
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	009	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky	010	0	0	0
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	0	0	0
D.I.	Časové rozlišení	012	0	0	0
Označení	Pasiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	PASIVA CELKEM (ř.14+20+25) = ř. 001	013	1 849	1966	2 133
A.	Vlastní kapitál (ř. 15 až 19)	014	1 000	1 000	1 000
A. I.	Základní kapitál (ř. 04 až 06)	015	1 000	1 000	1 000
A. II.	Kapitálové fondy	016	0	0	0
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	017	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	018	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního obd.(+/-) z výkazu zisku a ztráty	019	0	0	0
B.	Cizí zdroje (ř. 21 až 24)	020	849	966	1 133
B. I.	Rezervy	021	0	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky	022	0	0	0
B. III.	Krátkodobé závazky	023	0	0	0
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	024	849	966	1 133
C. I.	Časové rozlišení	025	0	0	0

22. Zakladatelský rozpočet (měsíční přehled)

Zdroj: autor

23. Výroční rozvaha lékárny U Tří Oříšků v plném znění

Zdroj: autor

Příloha 23 - Výroční rozvaha lékárny U Tří Oříšků v plném znění

Označení	Aktiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	AKTIVA CELKEM (ř.02+03+07+12)= ř13	001	1 677	1 870	2 100
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 až 06)	003	751	751	751
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	74	74	74
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	005	677	677	677
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	006	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (ř. 08 až 11)	007	926	1 119	1 349
C.I.	Zásoby	008	783	783	783
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	009	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky	010	0	0	0
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	011	143	336	566
D.I.	Časové rozlišení	012	0	0	0
Označení	Pasiva v tis.Kč	Číslo řádku	Varianty		
			Pesimistická	Reálná	Optimistická
	PASIVA CELKEM (ř.14+20+25) = ř. 001	013	1 677	1 870	2 100
A.	Vlastní kapitál (ř. 15 až 19)	014	4	346	676
A. I.	Základní kapitál (ř. 04 až 06)	015	1 000	1 000	1 000
A. II.	Kapitálové fondy	016	0	0	0
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	017	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	018	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního obd.(+/-) z výkazu zisku a ztráty	019	-996	- 654	- 324
B.	Cizí zdroje (ř. 21 až 24)	020	1 673	1 524	1 424
B. I.	Rezervy	021	0	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky	022	0	0	0
B. III.	Krátkodobé závazky	023	172	172	172
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	024	1 501	1 352	1 252
C. I.	Časové rozlišení	025	0	0	0

24. Výkonnost fondů

Zdroj: www.ficentrum.cz a ČSÚ [3] k 1.7.2007

Příloha 24 - Výkonnost fondů

Tabulka 35 – plná verze: Výkonnost fondů a inflace v roce 2006 (zdroj: www.fincentrum.cz a ČSÚ, 7/2007).

Název fondu	Cena ke dni 30.7.2007	Cena ke dni 27.7.2007	Změna v %	Výkonnost za posl. 3 měsíce	Výkonnost za posl. 12 měsíců
Akciové fondy					
AKRO akciový fond nových ekonomik	2,7960	2,7530	1,56% ↑	9,21%	20,93%
ČP Invest-Fond farmacie a biotechnologie	0,9511	0,9716	-2,10% ↓	2,13%	6,98%
ČP Invest-Fond nových ekonomik	1,0300	1,0392	-0,88% ↓	10,45%	18,41%
ČP Invest-Fond ropného a energetického průmyslu	1,6271	1,6331	-0,36% ↓	9,91%	22,56%
ČPI-Fond globálních značek	1,2338	1,2419	-0,65% ↓	4,98%	16,62%
ČSOB akciový mix	1,1400	1,0744	-0,23% ↓	N/A	N/A
IKS fond světových indexů	0,6317	0,6324	-0,11% ↓	-0,59%	15,56%
ISČS-Sporotrend	2,2244	2,2410	-0,74% ↓	7,95%	23,68%
Pioneer-akciový fond	1,0399	0,9840	-0,07% ↓	N/A	N/A
Dluhopisové fondy					
Credit Suisse Soft Click Fund	1,0706	1,0689	0,00% ▬	-0,37%	-0,37%
ČPI-Fond korporátních dluhopisů	1,3598	1,3547	0,37% ↑	0,23%	3,01%
ČSOB Bond mix	1,1396	1,1410	0,07% ↑	N/A	N/A
IKS Dluhopisový	1,5753	1,5744	0,05% ↑	-1,45%	-0,22%
IKS Dluhopisový PLUS	1,3278	1,3293	-0,11% ↓	-1,19%	7,08%
ISČS-Bondinvest	5 178,5000	5 181	-0,04% ↓	-1,87%	-0,97%
ISČS-Sporobond	1,6714	1,6720	-0,03% ↓	-1,76%	0,68%
ISČS-Trendbond	1,2094	1,2110	-0,13% ↓	-1,63%	5,25%
Pioneer-obligační fond	1,5705	1,5779	0,26% ↑	N/A	N/A
Fondy fondů					
IKS Fénix dynamický PLUS	0,7346	0,7401	-0,74% ↓	-0,54%	10,38%
ISČS Dynamický Mix FF	1,2999	1,2995	0,03% ↑	-1,23%	6,44%
ISČS Global Stocks FF	0,5412	0,5447	-0,64% ↓	-1,60%	8,87%
ISČS Vyvážený Mix FF	1,2864	1,2850	0,10% ↑	-1,16%	4,51%
Fondy peněžního trhu					
Credit Suisse Money Czech Crown Fund	1,0720	1,0747	0,00% ▬	0,11%	0,11%
ČP Invest-Fond peněžního trhu	1,0989	1,0990	0,00% ▬	0,19%	1,65%
IKS Peněžní trh PLUS	1,6023	1,6024	0,00% ▬	0,29%	2,14%
ISČS-Sporoinvest	1,8034	1,8036	-0,01% ↓	0,20%	1,87%
Pioneer-Sporokonto	1,4975	1,4982	0,02% ↑	N/A	N/A
Smíšené fondy					
Credit Suisse Select Balanced Fund	1,5299	1,5443	-0,16% ↓	0,12%	0,12%
ČP Invest - Smíšený fond	1,5366	1,5382	-0,10% ↓	1,31%	9,67%
ČSOB Bohatství	1,8529	1,7940	-0,20% ↓	N/A	N/A
ČSOB střeoevropský	1,7869	1,7053	-1,49% ↓	N/A	N/A
IKS Balancovaný - dynamický	2,7842	2,7948	-0,37% ↓	3,22%	18,88%

Příloha 24 - Výkonnost fondů

Název fondu	Cena ke dni 30.7.2007	Cena ke dni 27.7.2007	Změna v %	Výkonnost za posl. 3 měsíce	Výkonnost za posl. 12 měsíců
IKS Balancovaný-konzervativní	1,3392	1,3416	0,17% 	-1,26%	3,38%
ISČS-Akciový mix FF	1,6484	1,6456	0,17% 	-0,58%	8,76%
ISČS-Fond řízených výnosů	1,3328	1,3331	0,02% 	-0,54%	1,27%
Pioneer-dynamický fond	1,1186	1,1306	1,10% 	-0,79%	-0,79%
Pioneer-růstový fond	1,2253	1,2251	0,28% 	-0,37%	-0,37%
Prosperita OPF Globální	2,1716	2,1637	0,36% 	4,65%	21,18%

SOUHRN

Založení lékárny

Autor: Drasnar T. *

Konzultant rigorózní práce: Kotlářová J.**

* Interní oddělení Nemocnice Slaný, Slaný, Česká republika

** Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova v Praze, Česká republika

Úvod

Založení lékárny je administrativně i časově náročný projekt, kterého součástí je i podrobná představa o následné ekonomické prosperitě a návratnosti investice.

Cíle práce

Nastínit komplexní ekonomicko-právní a finančně-analytický pohled na problematiku založení lékárny jak v obecné rovině, tak na konkrétním příkladě fiktivní lékárny. Výsledkem zpracované části podnikatelského plánu a zakladatelského rozpočtu by měla být odpověď, zda založení konkrétní lékárny za daných podmínek je rentabilní.

Metodika

Zdrojem právních informací byla Sbírka zákonů ČR. Statistické údaje Českého statistického úřadu a Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR byly extrapolovány do situace konkrétního města. Tyto údaje byly v analytické části zkombinovány s daty několika lékáren v ČR přístupných v obchodním rejstříku a následně použity při výpočtu vlastních ekonomických údajů. Pro ekonomické výpočty byly uvažovány tři varianty rozpočtů – reálná, od které se optimistická a pesimistická varianta odlišovaly o 15 % vstupních hodnot (tržeb). Následné výsledky rozpočtů byly podrobeny hodnocení efektivnosti investice.

Výsledky

Geograficko-ekonomické podmínky v uvažovaném městě Středočeského kraje umožňují předpokládat tržby lékárny v rozmezí od 10 704 tis. do 14 480 tis. Kč (podle jednotlivých variant), při zadluženosti cizím kapitálem (vlastní kapitál

Abstrakt

1 mil. Kč byl konstantní) od 1 800 tis. do 1 500 tis. Kč. Investice za těchto podmínek byla nerentabilní pro pesimistickou variantu (- 4,7 %), zbylé varianty jsou návratné (rentabilita investice (ROI) reálné varianty je 9,6 % a optimistické 24,1 %). Čistá současná hodnota je kladná pro reálnou i optimistickou variantu. Doba splacení se v případě pesimistické varianty očekává za více než 100 let, v případě reálné varianty činí 4,1 let a pro optimistickou 3,5 roku. Vnitřní výnosové procento investice v horizontu 5let je větší než nula v případě optimistické varianty – 18,52 %.

Závěr

V úvodu rigorózní práce je kladen důraz na rozlišení a zhodnocení pozitiv a negativ jednotlivých právních forem podniků. V následující části práce je zdůvodněno, proč je nejpříznivější právní formou pro lékárnou v současnosti s.r.o. (omezené ručení vlastním majetkem (do výše vkladu) spolu s akceptovatelnou administrativní náročností). Současně jsou zde vyjmenovány a popsány všechny administrativní náležitosti nutné během procesu zakládání nové lékárně (registrace krajským úřadem, získání živnostenského listu pro volnou živnost, posouzení profesní komory, souhlas Státního ústavu pro kontrolu léčiv a dalších úřadů a institucí). V analytické části zakladatelský rozpočet a následné hodnocení efektivnosti investice potvrdilo předpoklad, že ve Městě by nově založená lékárna byla rentabilní, i když odchylka od předpokládaného vývoje o 15 % by byla buď ekonomicky hlediska neúnosná (pesimistická varianta), nebo naopak výhodnější, než je investice do mnohem rizikovějších akciových fondů (optimistická varianta).

SUMMARY

The Establishment of a Pharmacy

Author: Drasnar T. *

Tutor: Kotlářová J.**

* Internal Department of Slaný Hospital, Slaný, Czech Republic

** Department. of Social and Clinical Pharmacy, Faculty of Pharmacy in Hradec Králové, Charles University in Prague, Czech Republic

Background

The establishment of a pharmacy is a time-consuming and administratively demanding project. Part of the project is a detailed vision of future economical prosperity and return of investment.

Aim

The aim of the project is to give a complex economic-legal and financial-analytic perspective of establishment of a pharmacy (both generally and also in the specific case of a fictive pharmacy). The result of the business plan and budget should indicate whether establishment of the pharmacy is profitable under the given conditions.

Methods

The source of legal information was the Czech Collection of Laws. Statistic data from the Czech Statistical Office and the State Institute for Drug Control were extrapolated to the situation of a concrete town. In the analytical part, these data were combined with data from several pharmacies in the CR (accessible from the Register of Companies) and used to calculate own economic data. Three scenarios of takings were used, the difference being 15 % in both directions. The results of the calculations were subjected to evaluation of investment efficiency.

Results

The geographical and economical environment in a concrete town in Central Bohemia allows the pharmacy's revenues to be assumed to range from CZK 10 704 thousand to CZK 14 480 thousand (depending on scenarios) with foreign-capital indebtedness ranging from CZK 1 800 thousand to CZK 1 500 thousand. Investment under these conditions is unprofitable for the pessimistic

Abstrakt

scenario (-4,7 %); both other scenarios are profitable (the Return on Investment (ROI) of the real scenario is 9,6 % and of the optimistic scenario 24,1 %). Net Present Value is positive for the real and optimistic scenarios. The Payback Period for the pessimistic scenario is assumed as more than 100 years; for the real scenario it is 4,1 years and for the optimistic scenario 3,5 years. The Internal Rate of Return in the 5-year horizon is higher than zero in the case of the optimistic scenario – 18,52 %.

Conclusions

At the beginning of this essay, the different legal forms of an enterprise are compared and evaluated. Limited liability with own property (up to the level of deposit), together with an acceptable measure of administrative demands, make a limited-liability company the preferable legal form for a pharmacy. The Practical part lists and describes all administrative necessities required during the establishment of a new pharmacy (registration by the district authority, acquisition of a trade licence for unregulated trade, adjudication by the professional organisation, approval by the State Institute for Drug Control and other institutions). In the Analytical part the business budget and evaluation of investment efficiency confirm the hypothesis that a newly established pharmacy in the Town will be profitable. On the other hand, even a difference of 15 % could lead to economical failure (pessimistic scenario) as well as to a more profitable investment than the investment into much more risky stock funds (optimistic scenario).